

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

01

3215

≡, 65

CP CA

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ

3215

ΠΕΡΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,

Ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως.

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ,

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

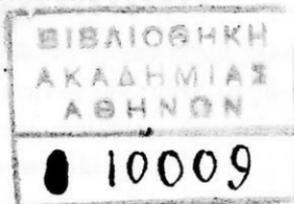
ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῳ ΘΕΩΝΟΣ.

.....

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

.....

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ.

~~.....~~
αριθμ. βιβλ. 20
88888
/

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

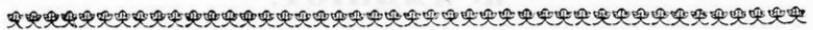
ΤΥΠΟΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΩΜΑΣΙ Σ Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἀριθ. 212).

.....

1857.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ως τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβᾶς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοσητῶν τρόπον τινὰ συλλαβᾶς ἀποτελέσει διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων καὶ ἔτι ἕν τρόπον ἐκ τῶν συλλαβῶν ἢ λέξεις, οὕτως ἐκ τῆς καταλλογότητος τῶν νοσητῶν ὁ αὐτοτελὴς λόγος.

(Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Συντάξεως ἐν ἀρχῇ).

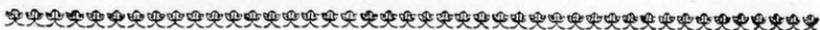

20001

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

1887

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας.

ΟΡΘΟΤΕΡΟΝ καὶ τελειότερον, τὸ πέμπτον νῦν, ἐκδιδόμενον τὸ παρὸν πονημάτιον, ἐλπίζω ὅτι γενήσεται χρησιμώτερον, εἰ μὲν οὐχὶ εἰς τὸν συντάξαντα, εἰς τὸν ἐκδότην καὶ εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τοῦλάχιστον εἰς τοὺς τέχνην καὶ ἐπιτήδευμα τὴν κλεψιτυπίαν πεποιημένους ὅτινες, ἀπανταχόθεν πλείονες καθ' ἑκάστην ἀναφαινόμενοι, ἐκ δεξιῶν τε καὶ ἀριστερῶν πολιορκουσι καὶ κλέπτουσι τὰ ἀλλότρια.

Πολλάκις ἔχων ἀφορμὴν νὰ ἀναπολῶ τὰ ἐργαστήρια τῶν τοιοῦτων τυποκλόπων, καίτοι οὔτε ποιητὴς ὢν, οὔτε μεγάλην ἀξίαν εἰς τὰ εὐτελῆ μου ἔργα δίδων, καὶ ἄκων ὅμως ἐνθυμοῦμαι τὸ τοῦ Οὐίργιλίου *Sic vos non fobis*.

Καὶ περὶ τούτου μὲν εἶπά τινα καὶ ἐν τῷ προλόγῳ τῆς τετάρτης ἐκδόσεως, ἴσως δὲ καὶ ἐν τῇ ἐντὸς ὀλίγου ἐκδοθησομένη Δευτέρᾳ Περιόδῳ ἔσται ὁ λόγος· ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀρκοῦμαι εἰπεῖν ὅτι τὸ τοιοῦτον οὔτε ἀπέτρεψεν οὔτε ἀποτρέψει με τῆς ἀπ' ἀρχῆς προθέσεώς μου· οὔτε ἔπαυσα δηλ. οὔτε παύσω προσπαθῶν νὰ καταστήσω, ὅσον ἔνεστιν, ὀλιγώτερον ἀτελῆ τὰ ταπεινά μου πονήματα.

Οὕτως ἐν τῷ νῦν ἐκδιδομένῳ, ἐκτὸς ἄλλων βελτιώσεων, καὶ ὁ κεφαλαιώδης πίναξ ἐπλατύνη ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε, ὡς ἐν προγράμματι πάντων παρισταμένων τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου, διὰ μιᾶς δύναται ὁ ἀναγνώστης καὶ τοῦ ὅλου ιδέαν πλήρη νὰ λάβῃ καὶ ἐπὶ τῶν κυριωτέρων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν, καὶ εἰς ἐπιμελέτην ἀσφαλῆ ὁδηγὸν νὰ τὸ μεταχειρισθῇ, βλέπων τίνα γνωρίζει καὶ τίνων ἔτι χρῆζει πρὸς δευτέραν σπουδὴν.

Ἐκτός δὲ τούτου καὶ πίναξ ἀλφαβητικὸς προσετέθη, οἷος ἦτον ὁ τῆς πρώτης ἐκδόσεως, ἐν Κερκύρα, κατὰ τὸ αἰωμά, ἀλλὰ τελειότερος, συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ τροφίμου τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος Βασιλείου Βουζίκη, καθηγητοῦ νῦν ἐν τῷ Γυμνασίῳ Λαμίας.

Περαίνων τὸν λόγον εὐχομαι ἵνα ὅσοι κρίνωσιν ἄξιον χρήσεως τὸ βιβλίον τοῦτο εὕρωσιν αὐτὸ πρόσφορον εἰς τὸν δι' ὃν ἐγράφη σκοπὸν, εἰς τὴν στοιχείωσιν τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνταξις ἐστὶ λόγου καταλληλότης, ἐλπίζω ὅτι, ἐθισθέντες νὰ ἀποφεύγωσι τὰς γραμματικὰς ἀκαταλληλίας αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς ἀσυνταξίας, θέλουσιν ἀποστρέφουσι καὶ τὰς ἐν τῷ βίῳ, προφανεῖς οὔσας ἀδικίας, ὧν ἡ μεγίστη ἐστὶν ὁ ἀναιδὴς σφετερισμὸς τῶν ἀλλοτρῶν. Καὶ τότε ἔσονται ἀληθῶς κόσμιοι· ἡ γὰρ κοσμιότης ὑπειξίς ἐκουσία πρὸς τὸ φανέν βέλτιστον (Πλάτων, ἐν Ὁροις).

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ἰανουαρίου 1857.

Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ,

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΙΟΝΗΜΑΤΟΣ.

§. 1. **Ω**s πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ ἡ Σύνταξις ὑποθέτει πολλῶν ἑμοῦ ἔνωσιν, τάξιν ἐν τῇ ἐνώσει καὶ κατὰ τινα σκοπὸν ῥύθμισιν, οἷον συμφωνίαν πρὸς γνώμονα, οὕτω καὶ ἰδιαιτέρας Σύνταξις ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἢ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, *Συντακτικὸν* δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδάσκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὕτη γίνεται ὀρθή. Ἔστι δὲ κανῶν μὲν παράγγελμα πρὸς ἀποφυγὴν ἀμαρτήματος, ὀρθὸν δὲ ἐν γένει τὸ πρὸς κανόνας ὁμολογουμένους καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοὺς σύμφωνον.

§. 2. Εἰς δύο μὲν διαιρουμένης τῆς γραμματικῆς, τὸ Συντακτικὸν εἶναι τὸ δεύτερον αὐτῆς μέρος, ἐὰν δὲ ὡς δεύτερον τεθῆ τὸ Ὀρθογραφικὸν (Ἴδε τὸ πρὸς τοὺς Ἀγαγιώστας ἐν τῇ τετάρτῃ ἐκδόσει), τότε γίνεται τρίτον. Ἔστω δὲ τρίτον ἢ δεύτερον, τὸ ἔργον τοῦ *συντακτικοῦ* εἶναι τριπλοῦν· πρῶτον, τὸ διδάξαι· τί χρησιμεύει ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δεῖξαι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον, τὸ σημειῶσαι παραλλαγὰς τινὰς αἵτινες, καίτοι οἷον παραβάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαινόμεναι, εἶναι ὁμῶς συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διὰ τινα λόγον ἐπικυρούμεναι· ὀνομάζονται δὲ αὗται, ὠρισμένοι οὕσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, *Σχήματα* καὶ *Ἰδιώματα*, διάφορα τῶν ἀσυγχωρητῶν παραβάσεων αἵτινες καλοῦνται *σολοικισμοί*. Οὕτως αποκτάται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν σύνταξιν.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαιρεῖται. Τὸ πρῶτον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται *Περὶ τῆς Κυρίως Λεγομένης Συντάξεως*. Τὸ δεύτερον πραγματευόμενον περὶ τοῦ δευτέρου ἔργου, ἐπιγράφεται *Περὶ Συνδέσεως τῶν λόγων καὶ τῶν Μερῶν αὐτῶν*. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματευόμενον περὶ τῶν συχωρητῶν παραβάσεων, ἐπιγράφεται *Περὶ Συντακτικῶν Σχημάτων καὶ Ἰδιωμάτων*. Περὶ ἑνὸς ἐκάστου τούτων ἰδιαιτέρως θέλομεν πραγματευθῆ ἔν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον δ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέστερα περὶ τούτου συγγράμματα.

§. 4. Ἐκ τῶν πολλῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀττικὴ, καὶ διὰ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ διὰ τὴν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων διάδοσιν αὐτῆς, ἐγένινεν ἔν τέλει ἐπικρατεστέρα, προσλαβοῦσα, ὡς ἦτον παρεπόμενον, καὶ μεταβολάς τινας χρονικὰς τε καὶ τοπικὰς. Τούτου ἕνεκα, καὶ πλουσιωτέρα δὲ τῶν ἄλλων οὔσα, αὕτη συνήθως τίθεται ὡς βᾶσις τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς ἐν γένει, παρασημειουμένων τῶν διαλεκτικῶν διαφορῶν.

§. 5. Ἐπίσης ὅμως δυνατόν, παντάπασι χωρισθείσης τῆς ἀττικῆς, τὸ περὶ τῶν ἄλλων διαλέκτων νὰ ἀποτελῆ τμήμα ἰδικίτερον, μέρος ἀποβλέπον τοὺς σχηματισμοὺς καὶ μέρος τὴν σύνταξιν. Καὶ δ μὲν Φρ. Θείρσχιος, τὴν ὁμηρικὴν διάλεκτον λαβὼν ὡς βᾶσιν, ὑπέδειξε τὰς ἐκ ταύτης διαφορὰς τῶν ἄλλων διαλέκτων· δ δὲ Κρύγερος, τὸν συνήθη, μάλιστα δὲ τὸν ἀττικὸν, πεζὸν λόγον κυριώτερον πραγματευθεὶς, ἰδιαιτέρως ἔπειτα διέλαβε τὸ περὶ Διαλέκτων, πρῶτον μὲν τὸ περὶ τὴν τεχνολογίαν, ἐσχάτως δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν σύνταξιν. Τὸ τοῦ Κρυγέρου τεχνολογικὸν διαλεκτικόν, ὑπὸ Κωστοπούλου μεταφρασθὲν καὶ ἐκδοθὲν, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ μακκαρίτου Ἐμ. Φωτιάδου ἐκ τῆς γραμματικῆς τοῦ Θειρσχίου περὶ τοῦ Ἐπικοῦ Μέτρου καὶ Ἐπικῆς Διαλέκτου μεταφρασθὲν, εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς ἐξακριβῶσιν τῆς παρ' Ὀμήρῳ καὶ Ἴωσι διαλέκτου. Ἐν δὲ τῷ παρόντι πονήματι ἐκ τῶν ἀττικῶν μὲν τὰ πλεῖστα, δὲν λείπουσιν ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἄλλων παραδείγματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Λόγου.

§. 1. **Σ**ΚΟΠΟΣ τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, εἶναι τὸ ἐξηγήσαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων, λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσώτερα, ποτὲ δὲ ὀλιγώτερα, καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων, οἷον *ἀ, γὰ, ἄρα, κάρα, κάραβος, ἀνάκαρ, κατακάρα*—*ἰς, ρίς, ἄρις, καρίς, σκαρίς, ἀσκαρίς*—*ὄ, ὄς, τός, ὄτος* (ὄτου ὄτω), *οὔτος*. Οὔτω καὶ ἔστι θεός. — *θεός ἐστιν ὁ τὰ πάντα κυβερνῶν*.—*λέγω*.—*θέλω λέγειν*.—*θέλω λέγειν Ἀτρείδας, κτλ.*

§. 2. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ᾖναι μικρὸς ἢ μέγας, κατὰ τὴν περιστασίαν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμερέστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τῆ στοιχείων, τρόπον τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι ὅταν ἐξηγητῆται ὅτι πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ὡς *Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, ὁ λαγὼς ἐστὶν ὠκύπους, ἡ ἀλώπηξ ἐστὶ κερδαλέα, ἡ χιών ἐστὶ λευκή, τὸ τεῖχος ἐστὶν ὑψηλόν, ἡ ἀπλῶς ὑπαρξιν, ὡς ἠθέλην εἶναι ὁ θεός ἐστιν ὑπάρχων* (ἴδε κατωτέρω). Μικρότερος λόγος τούτου δὲν γίνεται.

Ἀπλῆ πρότασις.

§. 3. Ὁ μικρότατος οὔτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται *ἀπλῆ πρότασις*, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοῦς διὰ λέξεων ἐκφρομένην. Ἔστι δὲ κρίσις δύο ἰδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ *ἀνήρ ἐστὶ πλούσιος*.—ὁ *ἀνὴρ οὐκ ἐστὶ πλούσιος*.

§. 4. Ἡ *ἀπλῆ πρότασις* συνίσταται, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δεικνύουσιν, ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῶον, ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

1

σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸ ἀπονεμομένην ἰδιότητα ἢ ὑπαρξίν, τὸ δὲ συνδεδεικὸν τὴν σύνδεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ θεός ἐστι δίκαιος. Ἀναιρεῖται δὲ ἡ σύζευξις αὕτη τῶν δύο ἰδεῶν καὶ γίνεται διάζευξις, προστιθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἤτοι ἀρνητικοῦ μορίου οὐ. ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστι δίκαιος.—ὁ Ἀριστείδης οὐκ ἐστὶν ἀδίκος.— τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἀληθές, κτλ.

§. 5. Τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον, καὶ τὸ συνδεδεικόν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, ἀποτελοῦσι λόγον, δυνάμενον μὲν νὰ λάβῃ καὶ προσθήκας, οὐδεμίαν ὅμως ἐλάττωσιν, ἀποτελοῦσι λόγον πλήρη ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδεδεικτοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 6. Τὸ συνδεδεικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους· α'. κεχωρισμένον τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν· β'. ἠνωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον Πλάτων σώφροναί.—ὁ βίος εὐδαιμονεῖ τε καὶ οὐκ εὐδαιμονεῖ (Εὐριπ. Ἀποσπ.). Ταῦτα δὲ ἴσα δύνανται τοῖς Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὁ βίος ἐστὶν εὐδαίμων καὶ οὐκ εὐδαίμων. Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν νὰ γένη, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα, τῶν δποίων ἡ ἄπειρος πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ κατηγορουμένου καὶ συνδεδεικτοῦ ἐννοίας. Ἴδε §. 9.

§. 7. Ἡ δὲ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ αὐτοῦ εἶναι, ἐπὶ ὑπαρκτικῆς ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ ὀλίγων ἄλλων, οἷον ἰσοδυνάμων, οἷον ἐστὶ θεός=θεός ἐστὶν ὢν=ὑπάρχων.—ἐστὶ Δίκης ὀφθαλμός (Μέν).—ὑπάρχει δύναμις, μέγεθος πλοῦτου (Ἀριστοτ.). Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶ καὶ τυγχάνω, ὡς τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ; (Εὐρ. Φ. 1067)—ἐνδορ γὰρ ἀνήρ ἄρτι τυγχάνει (Σ. Αἴ. 9). Οὕτω δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλειται, ὡς κλαγγὴ γεράνων πέλει.—ἐπ.λετ' (ἐπέλετο) ἔργον ἅπασιν (Ἰλ. Γ, 3, Μ, 251). Τὰ αὐτὰ δὲ ἐλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδεδεικὴν ἐννοίαν, ἔτι δὲ συννηθέστερον, πρὸς μετοχὴν φερόμενα, παρὰ τὴν ἀπλὴν ὑπαρξίν, καὶ τι ἄλλο προσσημαίνουσιν. Ἴδε κατωτέρω Κεφ. Ἐβδομον.

§. 8. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προτάσεις ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγνός, ἡσυχός, κτλ, καὶ προτάσεις ἔχουσαι ἠνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης σω-

φρονεῖ, ἀγνεύει, ἡσυχάζει, κτλ. τὰς πρώτας καλοῦμεν, συντομίας χάριν, ἀνεπτυγμένας, τὰς δευτέρας συνεπτυγμένας προτάσεις.

§. 9. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις ἰσοδυναμεῖ ἐν γένει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὅμως οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν· διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάντοτε ὄρους ἐπιτηδεῖους ὥστε νὰ μετατρέπη τὰ ἀνεπτυγμένα εἰς συνεπτυγμένα, καὶ ἀντιστρόφως. Οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι στρατιώτης γίνεται ἐγὼ στρατεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι σοφὸς συμπύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ πατρῶζω γίνεται ἐγὼ εἰμι πατήρ, οὔτε τὸ ἐρχομαι γίνεται εἰμι ἐρχηται, οὔτε τὸ ἐλεύθω γίνεται εἰμι ἐλεύστης.

§. 10. Ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι περιστάσεις ἐν αἷς ὁ εἶς τρόπος εἶναι προτιμώτερος τοῦ ἄλλου. Οὔτω, π. χ. πᾶν βῆμα δυνατὸν νὰ ἀναλυθῆ εἰς τὴν οἰκείαν μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδεδεικτὸν εἶναι, ὡς γράφει = γράφων ἐστί, κτλ. οὐδὲν ἦττον ὅμως πολλάκις ἕτερον ἐκάτερον. Οὔτω βούλεται καὶ ἐστὶ βουλόμενος, κλ. (Ἴδε *Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν*, σ. 23.)

Παράλειψις τοῦ Συνδεδεικτοῦ.

§. 11. Ὅσάκις τὸ συνδεδεικτὸν οἶκοθεν ἐννοεῖται εὐκόλως, παραλείπεται, ὡς *Ἑλλην ἐγὼ*.—σὺ γὰρ ὁ αἷτιος.—τὸ μέλλον ἀόρατον. Συνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὡς δυσχέρεια πολλή.—πολὺ πέλαγος (Σοφ.)· μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν· σοφὸν τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές (Εὐρ.)· ἐπὶ παροιμιῶν· κόυφη ἢ γῆ, ὥσπερ ὁ λόγος· παροιμία ἐπὶ ἀδυνατοῦ, καὶ ἄλλως λεγομένη ἢ γῆ ἔπταται· ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων φροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αἷτιος, βῆδιον, χαλεπὸν· ἐπὶ τῶν εἰς τέλος ρηματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἰδόν τε, θαυμαστὸν ὄσον, ἀμήχανον ὄσον, καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἔτοιμος παραλείπεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἰμι καὶ τὸ ἐγὼ· θρησκειν ἔτοιμος (Εὐρ. Φ. 976). Ἀλλὰ καὶ εἰμ' ἔτοιμος (Σοφ. Φιλ. 90).

§. 12. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου, ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ λόγου παραλείπεται τὸ συνδεδεικτὸν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς αἰ λῦπαι αἰ μὲν χρῆσται εἰσιν, αἰ δὲ κακαί (Πλ. Γοργ. 497), ἢ καὶ ἀντιστρόφως ἐκ τοῦ ἐπομένου εἰς τὸ ἡγούμενον παλινδρομικῶς, οἷον μέτρον δὲ αὐτῶ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν (Ξενοφ. Κ. Π. Α, γ'. 15).

§. 13. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὅ ἐστι καθ' ὃ πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐστὶ φίλος, σὺ δὲ (εἶ) ἐχθρός.—σοφὸς μὲν ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες· ἔνθα παραλαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν τὸ ἐστὶ ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονοουμένου ἐστὶ ταῦτα γὰρ πάντα μηδικὰ ἐστὶ, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες, καὶ οἱ κἀνδρες, καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέρῃ, καὶ τὰ ψέλλια τὰ περὶ ταῖς χερσίν (Ξεν. Κ. Π. Δ', γ, 2). Ὡσαύτως καὶ κατὰ χρόνον, ὡς ὁ μὲν πατὴρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἶ).

Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.

§. 14. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπείᾳ τε καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπείᾳ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν, ἢ μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγεται ἐκ τῶν λέξεων ἐν αἷς περιέχεται· Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγου· ἰκανὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφοτέρω (Πλ. Συμπ. 176).—τὸν ὠθμὸν ἐτείχεο, καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει (Ἡρόδ. Θ', 8), τὸ τεῖχος δηλ. ἢ τὸ τειχίζειν.—πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεια, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (Ξεν. Κ. Π. Β'. δ', 24), ὁ βασιλεὺς δηλ.

§. 15. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῆται ἀντιδιαστολή, ὡς σέβομαι τοὺς πρεσβυτέρους.—ἄγωμεν—*Ἐλληγνές ἐσμεν* (Σ.Φ.233).—*τίμα τοὺς γονεῖς*.—ἦν σωφροῆς (Εὐρ.) οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς ἥτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲν μένων νῦν κείνον ἐνθάδ' ἐκδέχου, ἐγὼ δ' ἄπειμι (Σοφ. Φ. 190). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἷδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). Πρὸς μεῖζονα δ' ἔμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ μύριον γέ, ὡς οἰκτεῖρω νιν ἐγῶγε (Σοφ.)· καὶ σὺ γ', ᾧ ξέγε (Σοφ.). Ἴδε περὶ Ἀρτωνυμιῶν.

§. 16. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς· α'. ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων ἰδιαιτέρον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον ἐσάλλιπιζεν (ὁ σαλπικτής), ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), οἰνοχοεῦει (ὁ οἰνοχόος), τὸν νόμον ὑμῖν ἀγαγῶσεται (ὁ γραμματεὺς)· β'. ἐπὶ τῶν φασί, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοῆται τὸ οἱ ἄνθρωποι· τὰς Ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας εἶναι (Σοφ.)· γ'. ἔνθα ἐννοεῖται τὸ ἀόριστον τις, ὡς ἠδὲ τὸ οἶσθαι τεύξεσθαι ᾧν ἐφίεται· δ'. ἐπὶ τῶν ὕει, ρίφει, χει-

μάζει, σείει, ὁ θεὸς δηλ. ἢ ὁ Ζεὺς· « καθὼς ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῷ Διὶ ἀναπέμπεται » (Ἀπολλώνιος).

Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 17. Τὸ δὲ *κατηγορούμενον* μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ, ἐκ τοῦ προηγουμένου παραλαμβανόμενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν *ιατρός εἰμι* σὺ δὲ οὐκ εἶ (ιατρός). ὡσαύτως καὶ ὅταν μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὄν ἠνωμένον, ἀποτελῇ μετ' αὐτοῦ τὸ ῥῆμα, ὡς *ὁμολογεῖς ταῦτα* ; ἔγωγε (ὁμολογῶ). Ἐν ἀρχῇ λόγου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ· διότι εἰς τὸ *Δόλωρ ἐστί*, π. χ. δυνατὸν νὰ ἐνοηθῶσι μυρία κατηγορούμενα.

§. 18. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῦτῳ δυνατὸν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἔστι *Σωκράτης σοφός* ; ἔστι (Σωκράτης σοφός) ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς *κάτοπτρον εἶδος χαλκός ἐστ*, οἶος δὲ τοῦ (κάτοπτρον ἐστί).

Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως.

§. 19. Καὶ ὀλοκλήρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὃ *πρὸς Θεῶν* (ἰκετεύω = ἐγὼ εἰμι ἰκετεύων). — *πρὸς τῶν Θεῶν* (Σοφ. Κ. 49) — *εἰς κόρακας* (ἄπιθι = ἔσο ἀπιών). — *μὴ δράσης* (= ὄρα μὴ δράσης = ἔσο ὄρων μὴ δράσης).

Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.

§. 20. Ἡ ἀπλή καὶ γυμνή πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου· ὅθεν ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου· οὕτω, π. χ. ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν *Κῦρος ὁ νεώτερος*. — *Σωκράτης ἦν υἱὸς Σωφρονίσκου*. — *Περικλῆς ἦν ὁμοῖος Πεισιστράτῳ*. — *Πλάτων ἐστί δεινὸς τῆρ διαλεκτικῆρ*. — *εὔ οἶδα* (Σοφ.). — *κεῖνό γε πράσσει νῦν κακῶς* (Σοφ. Φ. 422). Τὰ τοιαῦτα ὀνομάζονται *προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως*, ἢ ὁποῖα ἐπαυξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 21. Οἱ *προσδιορισμοὶ* εἶναι ὀνομαστικοί, ὡς *ρήτωρ δεινός*, ἢ ἐπιβόηματικοί, ὡς *ὀρθῶς λέγεις*. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντωνυμικοί, οἱ ἀρθρικοί, οἱ μετοχικοὶ καὶ οἱ δι' ἐπιβόηματων ἐπιθετικῶς ἐλαμβανομένων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὀνομαστικοί, οἷον οὗτος ἀνήρ. — ἡ γυνή. — οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες, κτλ. Ὡσαύτως *Περικλῆς ὁ πάνυ*. — ἡ *λυδιστὶ ἀρμορία*. — ἡ ἄγαν σιγή

(Σοφ. *Αντ.* 125).—*ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία, λίαν διδοῦσα μεταβολάς* (Εὐρ. *Ἰφ.* Τ. 721).

§. 22. Εἰς τοὺς δευτέρους, τοὺς ἐπιβρῆματικούς, περιλαμβάνονται καὶ οἱ διὰ πλῆθους πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων, ἐκφερόμενοι καὶ ἐπιβρῆματικῆν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, λοιπὸν οἱ ὡς ἐπιβρῆματικοί, οἷον ταύτη τῇ ἡμέρᾳ=σήμερον.—*ἐν Ἀθήναις*=*Ἀθήνησιν*.—*τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν*=*χθές*.—*τρίτην ταύτην ἡμέραν*=*προχθές*.—*τοῦτον τὸν τρόπον ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον*=*οὕτω τοιούτοτρόπως*, κτλ. *τίνα τρόπον*; (Σοφ.).—*πῶς*;—*εἴ τι κάμ' οἰκτιρετε* (Σοφ. *Φ.* 1042)=*κάτι τι*=*ὀλίγον, ἐπιβρῆματικῶς*.

§. 23. Εἰς τὸ ὑποκείμερον ἐπίσης ἀνεπτυγμένων καὶ συνεπτυγμένων προτάσεων ἀρμόζουσιν οἱ ὀνοματικοὶ ἢ ὡς ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον ὁ δίκαιος Ἀριστείδης ἢ Ἀθηναῖος.—ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος τετίμηται.—οἱ πάλοι ἄνθρωποι ἦσαν ἄγροικοι, κτλ. ὁ γῆν ἔπαιρος.—ἡ γῆν ἡμέρα (Σοφ. *Ἡλ.* 918).—*τῷ πότμῳ τῷ γῆν* (Σ. Τ. 271).—*οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ γῆν γένει* (Εὐρ. *Ἀποσπ.*).

§. 24. Εἰς τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν μὲν ὂν τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἀρμόζουσιν ὡσαύτως οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον οὗτός ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός, ἰππεύς, ἱατρός, ἀθλητής, τέκτων, χαλκεύς, κτλ. Ἦνωμένον δὲ μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὂν, ὡς ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων, δέχεται κυρίως τοὺς ἐπιβρῆματικούς ἢ ὡς ἐπιβρῆματικούς προσδιορισμούς, οἷον καλῶς καὶ εὖ παιδεύει.—ὀρθῶς ἔλεξας.—*τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀπέθανε Σωκράτης*.—*ἔς τ' ἂν οὗτος ἥλιος ταύτη μὲν αἴρη, τῆδε δ' αὖ δύνη πάλλει* (Σοφ. *Φ.* 1330)=*πρὸς τοῦτο τὸ μέρος*.—*τοῦτο μὲν*—*εἶτα δὲ* (Σοφ.)=*τόσον*—*ὅσον*.

§. 25. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων κλάσεις τινὲς φημάτων δέχονται τὸ κατηγορούμενον, ὡς εἰ ἦσαν ἀνεπτυγμένα, οἷον χθαμαλὴ κεῖται ἡ γῆσος.—*ζῆ ἐλεύθερος*.—*ἔρχεται ταχύς*, κλ.

§. 26. Οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, πατρίδα, ἡλικίαν, ιδιότητα, συμβεβηκός, κλ. ὡς ὁ Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ χυλός, κτλ. Οἱ ἐπιβρῆματικοὶ προσδιορίζουσι τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον, ὡς διατρίβει Ἀθήνησιν.—*ἐνθάδε κεῖται*.—*σήμερον δώσει δίκην*.—*βαρέως φέρω*.—*ἄγαρ λυπεῖσθαι*.—*ρομαδικῶς ζῆν*, κτλ.

§. 27. Οἱ ἐπιρρήματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, ὀνόματος χαρακτηῖρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς ὀνοματικούς ἢ ὡς ὀνοματικούς, οἷον οἱ ἐκεῖ.—οἱ πάλαι.—Περικλῆς ὁ πᾶνυ.—ἢ ἄγαρ ἐπιμέλεια, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνωρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφορῶν περιστάσεων ἀπαιτοῦνται, ὡς Ἀρχιμήδης ἦν μέγας γεωμέτρης.—Φίλιππος διέτριβε τότε ἐν Ἑλλάτειᾳ.—Ἐπαμινώνας ἐτελεύτησεν ἐνδόξως (Ἴδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων), κτλ.

Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 28. Ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυνατὸν νὰ ἐξηγῆ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ἢ εὐρίσκεται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι, ὑπάρχον, πράττει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πράξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς κτεῖνω οἴκον, γαῦν, κτλ. ἀμυγᾶνων ἐρᾶς (Σοφ).—τὸν βίον μῆ μου ἀγέλης (Σοφ).—οἱ ἰδιῶται ἄγουσι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.—διδάσκω τινὰ τὴν ῥητορικὴν, κτλ. Ταῦτα ὀνομάζονται ἀντικείμενα.

§. 29. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ', ἵνα λάβωμεν πληρεστέραν ιδέαν τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἰδιαιτέρως ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων, κατὰ ποίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῖ τοῦτο, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἐξηγήσωσι τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀντικείμενα. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἰδιαιτέροι κανόνες.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουσιν αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος.—ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπι-

καὶ ἀντωνυμῖαι ἐγώ, σύ· οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). — σοφός σύ μάρτις (Σοφ.).

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπιθετικάι ἀντωνυμῖαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ὡς οἱ θνητοὶ εἰσιν ἐφήμεροι.—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι.—οὗτός ἐστιν ὁ πρόδοτος, κτλ. Ἔτι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως ἦτοι μέρος λόγου, οἷον ἡ περὶ ἐστὶ διού.λλαβος.—ὁ ἐπεὶ ἐστὶ προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ὀσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπχερμεφάτου ἀνάλυσις καὶ ὀλόκληρος λόγος, διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνων ἐνότητα, ὡς τὸ μαρθάνειν ἐστὶν ἡδύ.—τὸ εὖ λέγειν χαλεπόν.—ὡς ἡδὺ πράττειν, ὦνδρες, ἐστ' εὐδαιμόνως (Ἄρφ. Πλ. 802). — ὅτι οὐ στήσεται δὴλόν ἐστιν (Δημ.).—δεινὸν ἄν εἴη εἰ οὕτως ἔχει—τὸ εἰ οὕτως ἔχει—τὸ οὕτως ἔχειν δεινὸν ἄν εἴη. — ὅταν συνειδῆ κακὰ . . . δουλεῖ (Εὐρ.)—τὸ συνεδέναί κακὰ . . . δουλεῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐπίθετα σημαίνουσι τὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ιδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ὁποῖον, χαρακτηρίζον τὸ ὑποκείμενον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικοῦ πρότασιν καὶ λόγον πλήρη· ὁ θεός ἐστὶν ἀγαθός.—οἱ λόγοι ἔσονται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ ὑποκειμένου ρηθέντα, ὅτι δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔλαττον, δυνατὸν νὰ τεθῆ κατηγορούμενον, ὡς ὁ Σόλων ἦν νομοθέτης.—ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—ἄλλος τὸ κείνης αἷμα.—σῖγα πᾶς ἔστω λέως, κτλ. Ὀσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ὀλόκληρος λόγος, ὡς τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαι ἐστὶ.—τὸ γρᾶθι σαυτὸν ἐστὶν ἄν τὰ πράγματα ἴδης τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον (Δεῖν.).

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσιαστικοῦ χαρακτηῖρα, διότι ἀλλέως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει αὐθόπακτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένη βάσις, οὕτως ἀφ' ἐτέρου τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενα λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν, προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου· μίτην ἐστὶ τὸ μεμνησθαι περὶ αὐτῶν (Ἰσοκρ. Παρηγορ. Α.)=μάταιον.—ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζωὸν=ἔχει τοὺς ζωϊκοὺς χαρακτηῖρας.—ὁ χρυσός ἐστὶ μέταλλον=μεταλλικὴ οὐσία, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖόν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον, καλὸν ἢ κακὸν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ

ἔστι τί πρᾶγμα εἶναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦν δὲ τῆς χιόρος τὸ βάθος ὄργυιά (Ξ. Ἀρ. Δ', 4).

Συμφωνία τοῦ Κατηγορουμένου πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦν καλός.—τῷ ἄνδρῃ ἦστην βιαιοτάτω.—ἀθάνατοι μόνοι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἔστιν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦν βασι.λεω.

§. 9. Ἐπίθετον ὃν τὸ κατηγορούμενον δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἔστιν ἀθάνατον, οἷον ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἄδικον ὁ π.λοῦτος· κατ' ἀριθμόν· οἱ παῖδες εἰσὶν ἀνιαρόν·—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν (Εὐρ.)· καὶ κατὰ πτώσιν, οἷον ὁ Σωκράτης ἔστι τῶν σοφῶν (εἰς δηλ.).—ὢν εἰς γέροντες Ἀριστείδης ὁ Ἀνσιμάχου (Πλ. Θεαιτ. 15).—ἐκ τῶν ἀλιτηρίων δὲ φημι γεγενῆσθαι τῶν τῆς θεᾶς (Ἄρφ. Πλ. 445). Ὡσαύτως καὶ οὐσιαστικὸν ὃν, οἷον ὁ Ὀλυμπός ἔστιν ὄρος.—τὰ πρόβατά ἐστι π.λοῦτος.—Πρωταγόρας ἔστι τῶν σοφιστῶν.—τῶν λαμβαρόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μαρθάροντες ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων (Πλ. Εὐθυδ. 277).

Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρω ρηθέντα ἰσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἶναι κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἠνωμένα ὄντα, ἀποτελοῦσι τὸ ῥῆμα, ἐπικρατεῖ ὁ γενικὸς κανὼν, ὅτι τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βᾶσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγώ εἰμι ἀθλία.—ὥσπερ σὺ λέγεις.—ὕμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ Ἕλληες φιλοσοφοῦσιν.

§. 11. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὁμῶς συγχωροῦνται καὶ τινες ἀνωμαλῖαι, φαινόμεναι τοῦλάχιστον ἀνωμαλῖαι, καὶ ἐξαιρέσεις. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα· ἂ συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασιν (Θουκ.)· ἅ συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος, ἀθλα τίθεται.—τὰ ζῶα τρέχει.—ξύλα δ' ἦν πολλὰ (Ξ. Ἀρ. Δ', 4, 5).—χρήματα ἄνευ νοῦ βλαβερά γίνονται (Πλ.), κτλ, μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων παρ' Ἀττικοῖς· οἷον φανερά ἦσαν καὶ ἔππων καὶ ἀνθρώπων ἔγρη πολλὰ (Ξ. Κ. Ἀρ. Α', θ', 17), κτλ.

§. 12. Τὸ πρῶτον ἐκ τούτων συμβαίνει ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν λεγομένων ὀνομάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐνικῶ ἀριθμῶ σημαίνουσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον τὸ πλῆθος οἴονται = οἱ πολλοὶ οἴονται. — τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν = οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν. — τὸ ναυτικὸν ὤρμουν (Σοφ. Ἄρτ. 1001) = οἱ ναῦται.

§. 13. Τὸ δεῦτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀττικὴν σύνταξιν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ἕμμοι τέλλεται. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν ὂν ἢ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα εὐρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν, ὡς οἱ σοφισταὶ γὰρ ἐστὶ λῶβη τε καὶ διαφθορὰ τῶν συγγινομένων (Πλ. Μέν. 91). — τὸ χωρίον τοῦτο πρότερον ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (Θουκ. Δ'. 102). — τὸ πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο. — ἐστὶ δὲ φθῶσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοαί (Θ.). Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπανιώτερος.

§. 14. Φαινόμενη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δηλ. ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσεται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ὡς ὁ Μαίας τῆς Ἀτλαντος διακοροῦμαι αὐτοῖς = ἐγὼ ὁ υἱός, κτλ. — ὁ Φαληγεὺς οὗτος Ἀπολλόδωρος οὐ περιμενεῖς; (Πλ. Συμπ. 172) = σὺ ὁ Φαληγεὺς, κτλ. — ἅπαντες ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί = ἅπαντες ἡμεῖς κτλ. Ὡσαύτως αὐτοὶ ἔφητε = ἡμεῖς αὐτοί.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 15. Δυνατὸν δὲ νὰ ᾔηται εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκειμένα ἢ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταυτῷ ὑποκειμένα καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 16. Σύνθετοι λοιπὸν ἢ σύνδετοι προτάσεις ἤθελαν εἶναι αἱ ἐπόμεναι Ξεροφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο (Ξεν.). — Συμμάς καὶ Κέβης καὶ Φαιδῶνδας καὶ Εὐκλείδης καὶ Τερψίων παρήσαν (Πλ.). — ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεϊνστάτος τε πέλει (Ἰλ. Ο, 37). — ὁ θεράπων ἐστὶν ὄψοφαρίστατος, βλαχίστατος, φιλαργυρότατος καὶ ἀργότατος (Ξεν. Ἀπομν. Γ', γ', 4). — τὸ νέον ἄπαν ὑψηλὸν καὶ θρασύ (Μέν.). — αἱ ῥαδιοργαῖα καὶ ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἡδοαὶ οὔτε σώματι εὐεξίαν ἰκαναί εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, οὔτε ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν (Ξεν. Ἀπομν. Β', α', 20). Ὡσαύτως

ἀναπηδήσας Ἀνδροτίων καὶ Γλαυκίτης καὶ Μελάνωπος ἐβόων, ἠγαράκτουρ, ἐλοιδροῦντο, ἀπέλυον τοὺς τριηράρχους, ἔχειν ὠμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίουν τὰ χρήματα (Δημ. Τιμοκρ. 704).

§. 17. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχη εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὅ ἐστιν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑποκείμενα ἐν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἐν ὑποκείμενον ἀρμόζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. Ὡσαύτως δὲ δυνατὸν νὰ ἦναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὡς τὸ μὲν γὰρ θάρσος ἀμέλειάν τε καὶ ραθυμίαν καὶ ἀπειθειαν ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους ποιεῖ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε', 5)· καὶ κατὰ τοὺς προσδιορισμούς, ἀδίκως οἰκτρῶς τε θάρε (Σοφ.).—*χθὲς καὶ πρόην*. Δῆλον δὲ προσέτι ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλᾶς (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συναξί. σ. 42).

§. 18. Ἐν τῇ συνθέτῳ προτάσει ἐπὶ ὁμογενῶν ἐμφύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, πληθυντικῶς· Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἦσαν σοφοί.—*ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἦσαν καλάι*. Ἐπὶ δὲ ἑτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἐς δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδέτερου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδέτερου· *ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθοὶ εἰσιν* (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· *ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐστηκότες*.—*γυναῖκες καὶ παιδιά καθήμεται*.—*συνεληλυθότες ἐκεῖσε ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη* (Ξ.).

§. 19. Ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται· *ἀ. πληθυντικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόνοι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοί* (Πλ.).—*οὐκ ἀχρηστοὶ αἱ πέρυσσι πρεσβεῖαι ἐκεῖναι καὶ κατηγορίαι* (Δημ.). *β'. κατὰ τὸ προσεχέστερον· καὶ νόμος καὶ φόβος ἰκαρὸς ἔρωτα κωλύει* (Ξ.). *γ'. κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶς· μέθη γε φύλαξιν ἀπρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία· δ'. κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· ταραχαὶ καὶ στάσεις ὀλέθρια ταῖς πόλεσιν*.—*εὐγένειαί τε καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δηλὰ εἰσιν ἀγαθὰ ὄντα* (Πλ. Εὐθυδ. 279).

§. 20. Ὁ τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιούτοις εἶ-

ναί ὁ συνηθέστερος. Καί ὁμοιογενῆ δηλ. καί ἑτερογενῆ ἄψυχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδέτερου εἴτε μή, ὡς πράγματα θεωρούμενα, δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· *λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος*, ἀτάκτως ἐβρίμενα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν (Ξεν.).—*δόξα καὶ ἐπιμέλεια καὶ νοῦς καὶ τέχνη καὶ νόμος σκληρῶν καὶ μαλακῶν πρότερα ἀν εἶη* (Πλ.).—*κάλλος καὶ ἰσχὺς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα*, ἀπρεπῆ φαίνεται (Πλ. *Μερεξ.* 246).—*φθόρος καὶ ἔρωσ ἐναντία ἐστίν*. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐμψύχου ὄντος· ἡ καλλίστη πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ *λοιπά ἐστίν ἡμῖν διελεθεῖν* (Πλ. *Πολιτ.* Η', 562). Δυνατὸν δὲ εἰπεῖν καὶ ἀνθρώπος καὶ κύων ἀγριώτατα.

§. 21. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων ἄ. προτάσεται πληθυντικῶς· *ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν Ἄρακος τε καὶ Ναυάτης καὶ Ἀρτισθένης* (Ξ.)· β'. ἐπιτάσσεται πληθυντικῶς· *λήθη καὶ δυσκολία καὶ μαρία ἐπιπίπτουσιν* (Ξ.)· γ'. προτάσεται ἐνικῶς· *ἤλθε Χρυσάρτας τε ὁ Πέρσης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτίμων* (Ξ.)· δ'. ἐπιτάσσεται ἐνικῶς· *ἄθλοί τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεται*.—*οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν περιπίπτει* (Λυκούργος).

§. 22. Μεγάλως ἡ θέσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος, πολλάκις τιθεμένου κατὰ τὸ προσεχέστερον, καὶ ἐνικὸν ὄν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν· *Ἀθήνησι καὶ οἱ πέρητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γενναίων καὶ πλουσίων* (Ξ. *Ἀθην. Πολιτ.* Α', 2). Ἐν τῷ σάρκεσ καὶ τεύρα ἐξ αἵματος γίγνεται (Πλ.) ὑπερισχύει τὸ οὐδέτερον. Ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον (Ξεν.) ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυστρατῆγων σπένδονται *Μαρτινεῦσιν* (Θουκ. Γ', 109) ἰσοδυναμεῖ τῷ Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστρατῆγοι. Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα.

§. 23. Δύο δὲ ὄντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυϊκόν, ὅταν, ἰδιαιτέρως ἑκατέρου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τοῦ δυϊκοῦ· ἢ τε πολιτικῆ καὶ ἢ φιλοσοφία ἀξίῳ λόγου ἐστὸν (Πλ.). Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμίᾳ ἰδιαιτέρα προσοχῇ δίδηται εἰς ἑκάτερον καὶ εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμὸν· *Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποὶ* (Πλ.).—*δύο ἔτι λοιπὰ ἢ τε σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη* (Πλ.). Ὡς αὐτῶς καὶ ἐπὶ ῥήματος.

σοφία καὶ τοὺς ἄνεν ψυχῆς οὐκ ἄν ποτε γενόισθην (Πλ.).—ὦ Πρω-
ταγόρα πρὸς σέ τοι ἤλιθομεν, ἐγὼ τε καὶ Ἴπποκράτης οὗτος (Πλ.).
—δικαικὴ τε καὶ ἰατρικὴ σεμνύονται (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ
ἔταν ἐν μὲν ἦναι τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ δυνικοῦ ἀριθμοῦ· τὼ ἄνδρε
ἐγενέσθην φύλακε (Ξ).—τὼ ξένω τῷδε σοφῶ καὶ φιλοῦ ἐσὶν ἐμοί
(Πλ.).—τὼ ἀδελφῶ ἀπαιδε ετελευτησάτην (Ἰσαῖος). Ἐπειδὴ δὲ τὰ
μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλὰ, τὰ δὲ πολλὰ οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο
ἐπὶ δυνικοῦ ὑποκειμένου τίθεται καὶ πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῶ δύο
ἦσαν καλοί (Εὐρ.).—γὼ θεασώμεθα (§. 23)· ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑ-
ποκειμένου τότε μόνον τίθεται δυνικὸν ῥῆμα, ἔταν τὰ πολλὰ θεωρῶν-
ται ἀνὰ ζεύγη, ὡς τὸ παρ' Αἰσχύλω (Εὐμερ. 252) λεύσσετον πάντα
ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια, τὸ τοῦ Πλάτωνος (Θεαιτ. 152)
πάντες οἱ σοφοὶ ξυμφέρεσθον, εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοσόφων καὶ εἰς
τὴν τῶν ποιητῶν· εἰσι δὲ καὶ οἱ γράφοντες ξυμφέρονται.

§. 24. Διαφόρων δὲ προσώπων ὄντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προ-
τάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοὺς ἐξῆς τρόπους· α'. ἐνικῶς, κατὰ
τὸ προσεχέστερον· οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ καὶ σύ (Πλ.).—ἐγὼ λέγω
καὶ Σεύθης τὰ αὐτά (Ξ).—δοκεῖς σύ τε καὶ Συμμίας (Πλ.).—σύ τε
Ἐλληνη εἶ καὶ ἡμεῖς (Ξν.).—οὔτε σὺ οὔτ' ἄν ἄλλος δύναιτο ἀρτε-
πεῖν (Ξ). β'. πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ἔταν ὑπάρχη
πρωτοπρόσωπον ὑποκείμενον· ξυμφωνοῦμεν ἐγὼ τε καὶ ἡμεῖς (Πλ.).
—ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐλάχομεν· γ'. πληθυντικῶς κατὰ δεῦτερον
πρόσωπον, ἔταν δὲν ὑπάρχη πρῶτον· οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φιλοὶ
πρῶτοι καὶ πρῶτον ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.). δ'. πλη-
θυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ἔταν προτάσσεται· ἐνίκων οὔτοι
οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς μετ' ἐκείνων (Δ.). Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲ καὶ Στρα-
τίος καὶ Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἅπαντες (Ἰσαῖος).

*****

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν ὀνομάτων γίνονται οἱ ὀνοματικοὶ ἀνωτέρω ἐπικλη-
θέντες προσδιορισμοί, ὡς διὰ τῶν ἐνάρθρων μορίων γίνονται οἱ ὡς
ὀνοματικοί, οἷον ὁ χρηστὸς ἀνήρ.—ἡ σάφρων γυνή.—τὸ δυσμετα-
χείριστον ζῶον, κτλ. οἱ τότε ἄνθρωποι, οἱ ἐκεῖ πολῖται, ὁ μεταξὺ
τόπος, οἱ κάτωθεν θεοί (Σοφ.), οἱ ἐνθάδε, κτλ.

§. 2. Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοὶ τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὅσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζεύγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέα τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἐξηγεῖται προϋποτιθέμενον προσόν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον μέρος αὐτοῦ αποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορουμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἕως οὗ δὲν προστεθῆ τὸ κατηγορούμενον. Οὕτω, π. γ. ἡ *Κέρκυρά ἐστι νῆσος* καὶ ἡ *νῆσος Κέρκυρά ἐστι* . . ., ἔνθα, ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῆ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῆ, *μεγάλη, μικρά, δρεπανοειδής, εὐφορος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον*. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ *νῆσος*, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ *Κέρκυρά ἐστι δρεπανοειδής*· ἐν δὲ τῷ προηγουμένῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορουμένου *νῆσος*, ὁ λόγος γίνεται ἀτελής· διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἢ ἐνότῃς τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἡ γλῶσσα τὸ συγχωρῆ, ὡς ὁ *ἄριστος τεχνίτης* καὶ ὁ *ἀριστοτέχνης*· —τὸ *ἀεὶ θάλλον δένδρον* καὶ τὸ *ἀειθαλὲς δένδρον*.—ἡ *πολλοὺς βότρυας ἔχουσα ἄμπελος* καὶ ἡ *πολύβοτρυς ἄμπελος*.

§. 3. Οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρα, ὡς ὁ σοφὸς Ἀριστείδης ἦν Σταγειρίτης.—οὗτός ἐστι Πρωταγόρας ὁ κλεινός.—*Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν ἦν μέγας στρατηγός*, κτλ. ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν· *ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν* (Πλ.)=τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῆ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρά προσδιορισμῶν, ὡς ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσμα κλάσματος, ἥτοι σειρά κλασμάτων· *Ἀλέξανδρος Φιλίππου ἦν υἱός, υἱοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῶν Μακεδόνων*.

§. 5. Οἱ ὀνοματικοὶ καὶ ὡς ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς *Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν*.—*πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν*.—ἡ *μάχη τῶν Ἑλλήνων*, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' Ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην, λέγονται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικοῦ ἢ ῥήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκείμενον νέα ἰδέα, ἥτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρουμένη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα

συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον *Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γενναῖος*. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι *Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ*.—οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ῥηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῆ ὡς προσδιορισμὸς ἐπιθετον, οὐσιαστικόν, καὶ πανοτιοῦν, δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπιθετικὴν ἔννοιαν, ὡς *χρηστός ἀνὴρ*.—*ἀγαθὴ γυνή*, κτλ. Ὡσαύτως *ἀνὴρ τυραννός*, *ἀνὴρ ὀπλίτης*, *ὄμιλος στρατιώτης*.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἀνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ῥηθέντα. Τίθεται δηλ. τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· *Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς*.—*Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα*, κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, *βιβλίον Προδίκου τοῦ σοφοῦ*.—*ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου*, κτλ.

§. 9. Αἱ ἀνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐνταῦθα, οἷον *ἴουδς σωτηρία καλούμενη*, ἀντὶ *καλούμενος*.—*ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεχνίτου*.—*Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος*.—*θυγατέρα δεινόν τι κάλλος καὶ μέγεθος*.

§. 10. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἕτεροία τις ἀνωμαλία, φαινομένη τοῦλάχιστον, τοσοῦτον κοινή, ὥστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβανομένης, μόνον τὸ ἐναντίον νὰ νομίζεται ἐξαιρέσεις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ, ὅστις ἐπὶ θηλυκοῦ γένους εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἀρσενικὸν ἄρθρον. Ἐν ᾧ λοιπὸν λέγεται ἡ *τέχνη*, ἡ *ἡμέρα*, ἡ *χείρ*, κτλ. καὶ αἱ *τέχναι*, αἱ *ἡμέραι*, αἱ *χεῖρες*, λέγεται ὅτι τὰ *τέχνα*, τὰ *ἡμέρα*, τὰ *χεῖρε*, ἀλλὰ τῶ *τέχνα*, τῶ *ἡμέρα*, τῶ *χεῖρε*· *διάκεισθον ὥσπερ εἰ τῶ χεῖρε* (Ξεν. Ἀπομν. Β', γ' 18).—*τῶ γυναῖκε* (Ξεν. Κ. Π. Ε', ε', 1).—*τῶ πόλει*, κτλ.

§. 11. Αὕτη ἐστὶν ἡ σταθερὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἀττικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ χρῆσις τοῦ τὰ, ἀντὶ τῶ, οἷον τὰ *κόρα* (Σοφ. Ἀρτ. 769), τὰ *κοχῶρα* (Ἄρφ. Ἰππ. 484). Συνήθης δὲ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ τοῖρ, ἀντὶ ταῖρ· τῶ *θεῶ* καὶ τοῖρ *θεοῖν*, *συνηθέστατα* περὶ Δήμητρος καὶ Περσεφόνης. Ὡσαύτως ἐπὶ δυϊκοῦ τίθεται τῶδε, ἀντὶ τάδε· τῶδε *περιγραφά* (Αἰσχ. Χομφ. 205), τῶ *παῖδε* τῶδε (Σοφ. Ἀρτ. 501) περὶ Ἄντι-

γόνης καὶ Ἰσμήνης, καὶ τούτω τῷ τέγγρα (Πλ. Πολιτ. Δ', 452), τούτω τῷ ἡμέρα (Ξ. Κ. Π. Α', 6'. 11). Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλλην. Σურτάξως, σ. 58.

§. 12. Ἀπαντᾶται δὲ, ἐπὶ θηλυκοῦ, αὐτά (Σοφ. Ἄρτ. 770) καὶ αὐτῶ (Αἰσχ. Π. 185)· αὐταῖν (Σοφ. Κ. 446) καὶ αὐτοῖν (Ἄνδοκ. Μυστ. 113)· ταύταιν (Πλ. Πολιτικ. 260) καὶ τούτοιν (Πλ. Φιλ. 57 Ν. 1, 898). Ἀλλὰ μόνον, ὡς φαίνεται, ταῖνδε (Σοφ. Ἡλ. 1133. Κ. 445—1290. Ἄρφ. Ἑκκλ. 1106).

§. 13. Ὡς μοναδικὰ παρίστανται ἐπὶ θηλυκοῦ τὰ ἐμῶ (Εὐριπ. Ἰκέτ. 140), μόνῳ (Πλ. Ν. 5', 777) ματαίῳ καὶ ἀξίῳ (Εὐριπ. Ἡλ. 1064), ἀμφοτέρῳιν (Ἰσοκρ. Παιηγ. ΔΗ. ἀμφοτέρων, Κορ.). Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ τοῦ Μέμνονος παρὰ Φωτίῳ (Βιβλ. σ. 224) ῥοδίους ραῦς. Τοιοῦτον καὶ τὸ θουκυδίδειον (5', 43) δυοῖν Ῥοδίῳν περτεγοροῖν. Σπανίως δὲ τίθεται ἀρσενικὴ μετοχὴ ἐπὶ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον τὸ τοῦ Πλάτωνος (Φαίδρ. 237) δύο τινεῖ ἔστον ἰδέα ἄρχοντε καὶ ἄγοντε (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλλην. Σურτάξ. ἔνθα ἀνωτ.).

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 14. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τίνος παρεμπιπτούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζηται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γνωμ.), ἔνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς, γενικώτατον ὄν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—μηδ' ὄλβος (γένεοιτό μοι) ὅστις τὴν ἐμὴν κνίξει φρένα (Εὐριπ.)=δ τὴν ἐμὴν κνίζων φρένα· ναύαρχος μὲν νῦν ἐπὴν ωύτος ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμειῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλειδέω (Ἡρ. Ἡ, 42).—καὶ ἄλλοι δὲ, οἱ ἐκείνῳ συνῆσαν (ἦσαν Σωκράτους ὁμιληταί) (Ξ. Ἀπεμν. Α, 6', 48).—τὰ δίκαια καὶ πάντα, ὅσα ἀρετῇ πράττεται, καλὰ ἔστι καὶ ἀγαθὰ (Ξεν. Ἀπομν. Γ', θ', 5).—μάταιος δὲ ἄλλο τι γελοῖον ἠγείται ἢ τὸ καχόν (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελαν εἶναι καὶ τὰ οὗτος ἔστιν ὁ ἀνὴρ ὃν ἐζητοῦμεν.—τοῦτο ἔστι τὸ ὕδωρ ὃ πίνομεν.

§. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς προτάσεως· ἄρα λέγεις τὴν Δεῶν ἀρσίαν, ἣν οἱ περὶ Κέκροπα ἔκριναν (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ι, 10). Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως· εἶγε τοὺς παλαιότατους, ὧν ἀκούομεν, προγόνους αὐτῶν ἀναμιμνήσκομεν, κτλ. (Ξεν.

'Απομν. Β', ε, 9). — 'Αθηναῖοι οἱ πρότερον, ὅτε Βοιωτοὶ μόνου ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (Ξ. ἔνθ. ἀν. ε).

§. 16. Ἀλλὰ καὶ δλόκληρος ἡ κυρία πρότασις δυνατὸν διὰ παρενθετικῆς νὰ προσδιορισθῇ ἅπασ λόγος, ἀν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δημ. Ὀλυθ. Α', §. ε) ὁ λόγος φαίνεται μάταιος, ἀν ἀπῆ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἀν παρῆ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς τούτου ἐπιμελούμενοι (Ἀθηναῖοι), πάντων ἀν εἶεν κράτιστοι (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε, 8) = εἰ τούτου ἐπιμελοῖντο.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 17. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν τίθηται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενική, δοτική, ἢ αἰτιατική. Τὰ ὀνόματα τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 18. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα, εἴτε ὑποκειμένου, εἴτε κατηγορουμένου, εἴτε προσδιορισμοῦ τόπον ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικὰ.

§. 19. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικὰ εἶναι I. τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ ἢ εἰς τι καθ' ὅποιανδήποτε σχέσιν. II. τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

I. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ, κτλ.

§. 20. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι εἶναι πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦνται αἱ κυριωδέστεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθειαν ἢ πλαγίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἔν τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὃ τι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ.

α. Ὡς κτημά τινος, οἷον ἀγρὸς Περικλέους. β. Ὡς ἀρχόμενόν τινος, οἷον Μακεδόνων ὑπαρχοί. γ. Ὡς ἔκγονον ἢ συγγενές τινος οἷον τέκνα πατρὸς.—ἀδελφὸς Πλάτωνος. δ. Ὡς ἔργον καὶ ποίημά τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην εἴτε πρὸς τὴν ὕλην ἐξ ἧς, οἷον εἰκὼν τοῦ ζωγράφου.—Ὀμήρου ποιήματα.—γάδος μαρμάρου.—ἀνδριάς χαλκοῦ.—ξίφος σιδήρου. Ὡσαύτως καὶ ἀφρημένως ἢ ἐνέργεια τῶν

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

προηγούμενων, οἷον ἐργασίαι Φειδίου. — πρᾶξις ἀνθρώπου. ε. Ὡς μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος. — ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου. ς. Ὡς περιεχόμενόν τινος, οἷον οἱ ἔνοικοι τῶν Ἀθηνῶν. — ῥῆς τοῦ λιμέρος. — οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. ζ. Ὡς δόμα ἢ δῶρον τινος, οἷον αἰ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου. — τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν. ἠ. Ὡς ιδιότης, διάθεσις ἢ συμβεβηκός τινος, οἷον λευκότης χιόνος. — ἡ εὐμέγεια τοῦ ἀνδρός. — χωλύτης τοῦ Ἀγησιλάου. — Φωκίανος περία. Ὡσαύτως δόξα ἀνδρός. — ἀδοξία γυναικός. — π. λέθρον γῆς, κτλ.

§. 21. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς προσδιοριζόμενον δυνατὸν νὰ ἦναι ἐνεργητικὸν ὡς πρὸς τι καὶ παθητικὸν πρὸς τι ἄλλο, διὰ τοῦτο δυνατὸν νὰ τεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικαὶ εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ, ἡ δὲ παθητικὴ, ὡς ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (Ἰσοκρ.). — ἡ Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ πατρός κατελύθη (Ξεν.), οἷον ἡ παταρχία. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι ὁ ἐν τοῖς προηγούμενοις σημειωθείς προσδιορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ.

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγούμενων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

α. Τὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἢ δεσπότην τινός, οἷον κτήτωρ χωρίων. — δεσπότης τοῦ δακτυλίου. β. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀρχιόντα τινος, οἷον βασιλεὺς Περσῶν. — ἀρχὸς οἰωνῶν. γ. Τὰ σημαίνοντα τὸν γεννήτορα ἢ συγγενῆ τινος, οἷον πατὴρ τέκνων. — θεὸς Πλάτωνος. — Κρέοντος κηδεστής. δ. Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινος, οἷον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργων. — εἰκόνων γραφεύς. — νηῶν τέκτορες. Ὡσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὕλης, οἷον χαλκὸς ἀνδριάντος. — σίδηρος ξίφους. ε. Τὰ σημαίνοντα τὸ ὅλον τινός, οἷον σῶμα τῆς κεφαλῆς. — ἀγέλη βοῶν. — σωρὸς σίτων, ξύλων, λιθῶν. ς. Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινός, οἷον ἄστυ ἀνθρώπων. — ἄρκτων φωλέος. ζ. Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτῆρά τινος, οἷον δαπαρημάτων δοτῆρες. — βραβευτὴς τοῦ δικαίου. ἠ. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ιδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκότητος τινός, οἷον πτέρυξ χιόνος λευκῆς, ἥτοι χιωνόλευκος. — ἀνήρ μειλιχίου τρόπου. — τραύματα αἵματος, ἥτοι αἱματόεργα. — ἀνήρ δόξης. — ποταμὸς π. λέθρου. — δένδρον πολλῶν ἐτῶν.

§. 22. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς I ἡ μὲν ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα, τὸν ἀρχοῦντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς II, ἀντιστρόφως, ἡ ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἀρχοῦντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ. οἶκος δεσπότης καὶ δεσπότης οἴκου. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρὸς καὶ ἀγῆρ δόξης.—μειλιχίος τρόπος ἀνδρὸς καὶ ἀγῆρ μειλιχίου τρόπου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, δοῦλον δεσπότης καὶ δεσπότην δοῦλον.—ἡσυχίαν βίου καὶ βίον ἡσυχίας (Εὐρ.).

§. 23. Πολλὰ καὶ ἄλλαι σχέσεις, ἢ κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσαι, ἐκφέρονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Τὰ ἀφηρημένα, π. χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύνταξιν ὅθεν, ὡς λέγεται δεσπότης τῶν δούλων, οὕτω καὶ δεσποτεία τῶν δούλων, ὡς ἀκροατὴς μαθήματος, οὕτω καὶ ἀκρόασις μαθήματος.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.

§. 24. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις τῶν ἐπιθέτων

α. Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς χάρας.—οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφειστηκότων ἴδιοι (Δημ.).—οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ.). β'. Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ὑποψίας καὶ δείματος μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—ἐγκρατὴς ἡδονῶν.—ἀρετῆς ἔρημος (Ξ)—ἐνδεὴς χρημάτων.—παρέστηκεν ἀγῶν μέγας, πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός (Εὐρ.). οὕτω καὶ ἐλεύθερος πόρων, καθαρὸς τῶν προκειμένων σημητῶν (Ἡρ. Β', 38).—καθαρός ἀδικίας τε καὶ ἀνοσιῶν ἔργων (Πλ. Πολιτ. Γ', 436).—ὄρφανός τοῦ πατρὸς καταλειφθείς (Δημ.).—πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν (Πλ. Ἐπιστ. Ζ', 332). γ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρὸς πολέμου.—ἐπιστήμων εἰμι τοῦδε.—γραμμάτων ἀπειρος.—ἀδαήμων μάχης. δ'. Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροντίδος καὶ ἀφροντισίας ἥτοι ὀλιγωρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελής τῶν θείων.—προμηθὴς τού-

του.—ἀμελής χρημάτων. ε'. Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, ὅσον ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν.—ἀτυχῆς συνέσεως. ς'. Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, ὅσον μνήμων φρόντου.—γράφματα λήθης μνημόσυνα (ὡς οὐσιαστικά καταντήσαντα).—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσμων. ζ'. Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, ὅσον φειδωλὸς χρημάτων.—ἀφειδῆς ἑαυτοῦ. η'. Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, ὅσον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων.—μύθος τῶν πολιτῶν.—ὀλίγοι τῶν πολλῶν.—δηλον, ὅτι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ (Ἀρφ. Πλ. 826) — ὦν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἰς εἶναι (Πλ.).—ἀπωστὸς γῆς· οὕτω καὶ φυγὰς πόλεως. θ'. Τὰ ἀταλλάγματος καὶ τιμῆματος σημαντικά, ὅσον αἵματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠρία.—δόξα χρημάτων οὐκ ὠνητή (Ἰσ.).—οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσι εἶναι τοῖς μὲν τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ πατρός (Πλ.). ι'. Τὰ εἰς ἰκὸς ἐνεργητικὰ ῥηματικά, ὡς παρασκευαστικὸς τῶν εἰς τὸν πόλεμον (Ξεν).—πρακτικῶς τῶν δικαίων. ια'. Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, ὅσον κύριος τῆς Ἀσίας.—ὑπήκοοι τῶν γορέων. ιβ'. Τὰ διαφορικά, ὅσον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος (Πλ.).—ἕτερον τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). ιγ'. Τὰ παραθετικά, τὰ συγκριτικά δηλ. καὶ ὑπερθετικά, ὅσον κρείττων καὶ φίλων καὶ ἐχθρῶν (Ἰσ.).—νέοις τὸ σιγῶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν (Μέν.).—ἄνθρωπος πάντων θηρίων σοειδέστατός ἐστιν (Ἄντ.).—μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ (Ἰσ.).—τὸ νικᾶν αὐτὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη (Πλ.). ιδ'. Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικῶν, ὅσον οὐδενὸς δεύτερος.—ὑστεροὶ τῆς συμβουλῆς.—περιτὰ τῶν ἀρκούντων (Ξ.).

§. 25. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφηρημένα, ὅπου ὑπάρχουσι, συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προεξηγηθέντα ἀφηρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· οὕτως, ἀπάντων ἐστὶ πλησμορῆ.—μέθεξις οὐσίας (Πλ.).—ἀρετῆς μετουσία (Δημ.).—αὕτη μαρίας ἔχει κοινωρίαν τινά (Γν).—ἡγεμονία Ἑλλάδος.—ἡ π. λούτου ἀπλησσία (Πλ. Πολιτ. Η, 562), κτλ.

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 26. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπιθετα μετὰ ὀλίγων ἀναλόγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις. α'. Τὰ ταυτέσητος, ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὅσον οὐ ταυ-

τὰ γίγγεται τ' ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσιν, οὔτε τὰ κακὰ τοῖς ἀνιαροῖς (Πλ.). — οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισ ὅμοιοι (Πλ.). — λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ κῆσος τῇ Κυρηναίων πόλει (Ἡρ): οὕτω παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμφηρος, ἀνόμοιος, ἀσύμφωνος. β'. Τὰ συγγενείας, ἐνώσεως, μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά, ὡς τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές ἐστι (Πλ.). — τῇ Ἑλλάδι περὶ μὲν αἰείποτε σὺντροφός ἐστι (Ἡρόδ. Β', 102). — ξύμπλους Θησεῦ. — συμμιγῆς φόρῳ (Εὐρ.). ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων, φίλοισ τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάση πόλει (Εὐρ.). γ'. Τὰ προσεγγίσεως σημαντικά, οἷον πλησία τῷ νυμφίῳ. — ἀσυγγείτορες Ἀθηναίους. δ'. Τὰ ἐξηγοῦντα τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος, οἷον γυναικὶ ἀρμόδιος. — ἀνάρμοστόν ἐστι τὸ αἰσχρὸν παρὶ τῷ φίλῳ (Πλ.). — πρεπωδέστατα γυναιξίν (Ξεν.). — μέθη φύλαξιν ὑπρεπέστατον (Πλ.). ε'. Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διαθέσιν, τὰ ὅποια περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλοῦνται, οἷον φίλος, ἐχθρός, εὖρους, ἡδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόνους, ἐπίβουλος, βλαβερός, ἀηδής, ἐναντίος, ἄχρηστος, κτλ'. οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὐνοί εἰσιν (Ξεν.). — οὐδέεις θεὸς δύσρους ἀνθρώποις (Πλ.). — ἀντίπαλον τῇ ὀλιγαρχίᾳ (Ξ.). — Ἀυσανδρος κακορούστατος ἦν τῇ πόλει (Λυσ.). — ἔστιν ἐχθίστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ.). — μὴ κάμνουσιν ἰατρος ἄχρηστος, καὶ μὴ πλέουσι κυβερνήτης (Πλ.). ς'. Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά, ὡς εὐπειθὴς τῷ ἄρχοντι. — ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ἐστ' ὑπήκοα. ζ'. Τὰ παθητικὰ ῥηματικά, οἷον ῥητόν μοι ἐστιν. — μισητός Φίλιππος ταῖς πόλεσιν. — γνωτὰ κοῦκ ἄγνωτὰ μοι προσήλθεθ' ἱμερόντες (Σ. Τ. 58). — ὠφελιτέα μοι ἢ Ἑλλάς. — ἡ ποθεινός (= ποθητός) φίλος. ἢ. Ἄλλα τινὰ ῥηματικά ἐνεργητικά, ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα καὶ μετοχικὴν ἔνοιαν παριστῶντα, ὡς δοτήρ τινι. — ἡγεμών τινι = ἡγεμονεύων τινί.

§. 27. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βλίνει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσομένων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπ' ἄλλ' ἡν ἔποψιν θεωρούμενα, ἀλλάσσουσι σύνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος, τὰ ὅποια ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῆ οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὰ κτητικά ἢ ὡς κτη-

τικά υπαγόμενα, συντάσσονται γενικῇ τῇ ἀρχῇ τῆδε *δυσμενεῖς* (Ξ). ἄνδρα *δυσμενῆ χθορός* (Ξ). *ξένος βασιλεῖ καὶ ξένος βασιλέως* (Ξ. Πλ.)· *ἀλλότριός τιος καὶ ἀλλότριός τινι*, κτλ. Τοῦναντίον τὸ *δοῦλος*, τὸ ὅποιον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ ἀρχόντες *δοῦλοι τοῦ νόμου* (Πλ.).—*δοῦλος τῷ βίῳ* (Γν.).

§. 28. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ *μίγνυμι* συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μὲν, ὅταν ἐπικρατῇ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ καὶ ἐν ἄλλοις παραδείγμασι δεικνύεται, αἰτιατικὴ δὲ, ὅταν ἐπικρατῇ ἡ διὰ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ· ἀμιγῆς ἐτέρας φύσεως.—*ἀμιγεῖς βαρβάρων* (Πλ.).

§. 29. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἡ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἰσοδυναμεῖ δοτικῇ, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρῳ ὀνομάτων δέχονται καὶ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς *χρήσιμος*, ὠφέλιμος, *βλαβερός τινι καὶ πρὸς τι*· *χρήσιμος τῇ πατρίδι* (Ξεν.).—*χρήσιμος πρὸς πόλεμον* (Πλ.).—*ἀλλ. ἢ πρὸς ἀλλο γὰρ χρησιμωτέρα* (Εὐρ.).—*βλαβερῶ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν*, πολὺ δὲ *βλαβερωτάτῳ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς παιδευσιν* (Πλ. Φαίδρ. 241).—*χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν* (Πλ.).—*ἐπὶ μὲν χρηστὸν ἢ καλὸν ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὕτως ἐστι χρήσιμος* (Δημ.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 30. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, ἐπίθετα ἢ οὐσιαστικά, τὰ ὅποια χρῆζονται τοῦ προσδιορισμοῦ *κατά τι*, οἷον *καλὸς τὸ εἶδος*.—*τυφλὸς τὰ τ' ὧτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ*.—*ἀγρός, ποτηρὸς τοὺς τρόπους* (Σοφ.), κτλ.

§. 31. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ *κατά τι* ὡς πρὸς τὴν ἕκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεται τι· ὅθεν λέγεται *τοσοῦτος τὸ μέγεθος, τὸ μῆκος, τὸ εὖρος, τὸ βάθος, τὸ ὕψος*· ὡσχύτως τὸν ἀριθμὸν, κτλ· *ἀφ' ἐτέρου δὲ φύσει ἐστὶν ἄνθρωπος ζῶον πολιτικόν* (Ἀριστ.).—*πολλὰ φύσει οὐκ ἐστὶ καλά, νόμῳ δέ* (Πλ.).—*κακία καὶ ἀρετὴ τὰ ἦθη διαφέρουσι πάντες* (Ἀριστ.).

§. 32. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπληρωτικῆς, ἡ αἰτιατικὴ, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται·

ἀπαρέμφατον, ὡς ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὐκ δεῖ (Πλ).—ἀγαθοὶ ἐσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἐτέρων ἰδεῖν.—φρονεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἄσφαλεῖς (Σοφ).—οἱ παῖδες ἡλικίας ἔχουσι παιδεύεσθαι (Πλάτων).

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.

§. 33. Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ρημάτων καλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ πονήματος εἶπαμεν, ἀντικείμενα. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτική ὅθεν τίθενται εἰς τοιαῦτα ρήματα τῶν δ-ποίων ἢ φύσις χρήζει συμπληρώσεως, καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ μεταβατικά (ἴδε κατωτέρω). Τοῦναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξιν, ἀπλήρῃ ιδιότητα ἢ κατάστασιν, ἔννοιαν αὐτοτελεῆ παριστῶντα, οὐ χρήζουσι τοῦ τοιοῦτου πτωτικοῦ συμπληρώματος, οἶον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὑγιαίνω, ἤρεμῶ, κτλ.

§. 34. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατὰ τινὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τῆς ἐννοίας τὴν ὁποίαν παριστᾷ τὸ ρῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς.—χρῶμαι βιβλίοις.—μιμοῦμαι τοὺς σοφοὺς, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τὰ ρήματα τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τίνα δὲ ρήματα ἰδιάζει αὕτη ἢ ἐκείνη ἢ πλαγία, τοῦτο θέλομεν τὸ πραγματευθῆ ἐν τῷ Περὶ Ῥημάτων.

§. 35. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δέχονται προσδιορισμοὺς οἵτινες, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον ὅπερ εἶναι ἡ βᾶσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πῶσιν, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς.—ὁ δῆμος εὖνοεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.—ἀπέκτειναν τὸν χρηστὸν Φωκίωνα κτλ.

Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.

§. 36. Τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα εἰς τὴν γενικὴν κλάσιν τῶν ὀνομάτων ὑπαγόμενα, τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμός, ἀντικείμενον.

§. 37. Τὸ εἷς, μία, ἓν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς προσδιορισμός, οἶον εἷς μὲν σύ, μία δ' ἐγώ.

—εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνὴρ (Πλ.). Καὶ ὑποκείμενον δυνατὸν νὰ τεθῆ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἷον γεωργὸς μὲν εἷς, ὁ δὲ οἰκοδόμος (Πλ.). —τὸ ἐν οὐκ ἔστι δύο· καὶ ἀντικείμενον· ἐν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων (Πλ.).

§. 38. Τὸ δύο συμπλέκεται μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς δύο τῶδε πῶλα (Ἄριστοφ.).—δύο φίλω (Εὐρ.).—δύο ἐστὼν τινε βίω, κτλ. καὶ δύο ἄνδρες.—δύο θεαί.—δύο παρθένοι (Εὐρ.). Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ συνήθως· δυοῖν παίδου δύο γεκρῶ κατόψεται (Εὐρ.).—δυοῖν γερρόντοι (Εὐρ.).—ἔδωκα ἡμῖν δύο δυοῖν ρεάνιδας (Εὐρ.). Περὶ τῶν ἄλλων οὐδεμία δυσκολία· τρεῖς δάκτυλοι.—τρία στάδια.—τὰ τρία οὐκ ἔστι ἄριστοι (Πλ.).—τέσσαρασι μὲν ὀφθαλμοῖς, τέσσαρασι δὲ ὠσίν (Ξ.).—πέντε ἄρχοντες.—πέντε μνᾶς.—πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτη (Ξ.).—ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ (Εὐρ.), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἐγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον, οἷον ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παρομιίας.—ὁ πατήρ μου.—οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοί.—ἕκαστος φιλεῖ εαυτόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἕκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει διάφορον χρῆσιν, περὶ ἧς πραγματευόμεθα ἐν ταῖς ἐξῆς.

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς· σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαρεῖν (Σ. Ἀντ. 555).—ἐγὼ ταῦτα ποιήσω.—οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος (Λυσ.).—σὺ μὲν ζῆς, ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθνηκε (Σ. Ἀντ. 559)· τίθενται δὲ μετὰ τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ αὐτὸ ἐξαιρετῆται τί λέγεις σὺ; ἀ σὺ λέγεις (Πλ.).—τοὺς ἀδικούντας ἀθλίους ἔφηρ εἶναι ἐγὼ καὶ ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ (Πλ.). Ἄλλως παραλείπονται, ὡς θέλω λέγειν Ἀτρείδας.—ἀληθῆ λέγεις.—ὄρας οὖν;—λέγομεν.—ἴδωμεν, κτλ. Εἰς τὰ δημοικὰ ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τετὸν μένος.—τῆρδ' ἐγὼ οὐ λύσω, καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιαύτη ἀντιδιαστολή. Καὶ

εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ οἶδα, ἀκούω, πυγθάρομαι, καὶ τὰ ὅμοια, εἰ μὲν ἐνυπάρχει ἀντιδιαστολῆς ἔννοια, εἶναι πολλὰ ἀσθενῆς.

§ 3. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· καὶ γὰρ εἰ γέρωρ (ἐγὼ), τὸ τῆσδε χάρας οὐ γε-
ρήρακε σθένος (Σ.).— καὶ γὰρ εἰ σὺ με στυγεῖς, οὐκ ἂν δυναίμην
σοὶ (ἐγὼ) κακῶς φρονεῖν ποτε (Εὐρ.). Ὡς δὲ παραλείπονται οὕτω
καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς· ἐγὼ γὰρ ἔγωγ' ἔκαγον
ὁ μέλεος (Σ. Ἄντ. 1319).

§. 4. Ὡς παραλείπεται ἡ ἀντωνυμία ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδια-
στολή, οὕτω παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐν τοῖς διαλόγοις, κατ' ἀναλο-
γίαν ἐκ τοῦ προηγηθέντος παραλαμβάνομενον. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι
ἐν Γοργίᾳ· Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέαι; Γοργ. Ἐρωγε' ἐν ᾧ ἐν τῷ
προηγουμένῳ κώλῳ ἐτέθη τὸ ῥῆμα, παρχειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας·
Σ. Καλεῖς τι μεμαθηκέαι; Γοργ. Καλῶ.

§. 5. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου,
οὕτω τὸ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλειπεν ἡ ὀνομα-
στικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἵ· πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους, ὥσπερ
καὶ νῦν ἀντιλέγειν (Θ. Ε', 45). Ὡσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν· ἔφα-
σαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέαι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους (Θ.). Καὶ
τὸ σωζόμενον δὲ τῆς τριτοπροσώπου σφεῖς, ἀλλ' ἀείποτε ἐν σενεπείᾳ
καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ
σφεῖς ἡσύχαζον, τοὺς στρατηγούς ἐν νιτία εἶχον (Θουκ.)

§. 6. Καὶ αἱ πλάγιαί πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τί-
θενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἢ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ
αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς
πληρεστεράς γραφῆς καὶ ὀρθοτονήσεως, ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, τῶν ἐγκλι-
τικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ
τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς ὀρθοτονήσεως, σοῦ, σοί, σέ, τῶν ἐγκλι-
τικῶν, σου, σοι, σε, τιθεμένων ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτῆται· ἐμοῦ
τὰ φορτία (Ἀρφ. Σφ. 1391).— ὠνόμασέ μου τὴν πρόροιαν δειλίαν, κλ.

§. 7. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγιαί τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἑτεροπρο-
σωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἤτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ ταυτοπροσω-
πίας, ὃ ἔστιν αἱ μὲν πρῶται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον,
αἱ δὲ δευτέραι εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἐγὼ καὶ

σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἑμαυτὴν ἠξίωκα (Ξ).— εὐκλείαν οὐχ ὀφῆς ὄσσην σαυτῇ τε κύμοι προσβαλεῖς πεισθεῖς ἐμοί;— παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, παῦσον δὲ σαυτήν (Σ. Ἡ. 988).— προσαναγκάζοντας ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν (Πλ.). Ἴδε κατωτέρω.

§. 8. Ἀλλὰ πάντῃ ἀνεξίτητος δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγια τῶν προσωπικῶν ἔπου, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν αἱ πλάγια τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἑαυτὸ ὡς ἀντικείμενον σκέψει, οἷον *ζηλῶ σὲ μάλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φροεῖν* (Εὐρ)· καὶ ἀντιστρόφως, ὡς *μὴ σαυτὸν θ' ἄμα κάμ', ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον κείνας γένη* (Σ. Φ. 772) = σοῦ.

§. 9. Τίθενται δὲ μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντὶ τῶν συνθέτων ἐπὶ τῆς μετὰ αἰτιατικῆς συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *ἐγὼ ὑμᾶς κελεύω ἐμὲ μιμεῖσθαι* (Πλ.).— *δέομαι ὑμῶν ἐμὲ δοκιμάζειν, τούτους δ' ἠγεῖσθαι χεῖρους* (Λυσ.)· καὶ ἀντιστρόφως, αἱ τῶν συνθέτων πλάγια ἀναφέρονται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν ἑμαυτοῦ πάντων ἡμαρτηκῆναι* (Πλ.). Περὶ τῆς τριτοπροσώπου ἴδε κατωτέρω §. 22.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§. 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, ἢ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη ἢ μετὰ ὀνομάτων ἢ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον, ἔχει διακριτικὴν ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διαστέλλουσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παντὸς ἄλλου.

§. 11. Καθ' ἑαυτὴν τιθεμένη ἢ αὐτὸς ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἶδαμεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαρκησιθεῖσης τῆς ὀνομαστικῆς ἴ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων τῶν πλαγίων αὐτῆς οὖ, οἶ, εἰ (ἴδε κατωτέρω)· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐβούλετο (Ξ).— αὐτὴ δ' ἴσως τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύεται (Σ.). Ἐμφαντικώτερον δὲ καὶ διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ σημαντικὸν πρόσωπον, ὡς εἶναι ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, πρὸς τὸν δούλον ὁ δεσπότης ἢ ἡ δέσποινα, καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτω παρ' Ἀριστοφάνει· *τίς οὗτος; Αὐτός. τίς αὐτός; Σωκράτης.* Τοιοῦτον καὶ τὸ περιώνυμον τῶν Πυθαγορείων αὐτὸς ἔφα, αὐτὸς οὗτος δηλ. ὁ διδάσκαλος, καὶ οὐδεὶς τῶν περιῖσταμένων μαθητῶν.

§. 12. Ἡ αὐτὴ διάκρισις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων, ὡς ἄλλων ἰατρος, αὐτὸς ἔλκεσι βρῦει (Εὐρ.).—αὐτὸς τε καὶ οἱ χορευταὶ (Πλ.).—αὐτὸς τε καὶ συμπόται καὶ ἑταῖροι (Πλ.).—ἄπαρτές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί· αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν (Εὐρ.)=ἡμεῖς αὐτοί.

§. 13. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ γυραῖκα (Ξεν.).—τὸν πέλας μὲν ρουθετεῖν βραχὺς πόρος, αὐτὸν δ' ἐνεργεῖν ὕβριν ἠδικομηῖον πάντων μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις βάρος (Γν.). Ἀναιρεῖται δὲ ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολὴ αὕτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέρωνται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ.—εἶδον αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπελθεῖν αὐτόν, κτλ.

§. 14. Μετὰ ὀνομάτων συμπλεκομένη ἢ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν δικκριτικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ὡς αὐτὸ τὸ δίκαιον.—αὐτὸ τὸ καλόν=τὸ καθ' αὐτὸ δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἑτερογενεῦς κληροῦνον.—αὐτὸ ἂν τὸ θέον εἴη (Ξ).—αὐτὸ καλόν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων· αὐτὸ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται (Πλ.).

§. 15. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων· αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυσεν (Πλ.).—αὐτοῦ Συμμίον δεώμεθα (Πλ.)· καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων κρατεῖ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν· διότι τὸ Νικίας τρίτος αὐτὸς (Θ.) σημαίνει ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦτον ὁ τρίτος, ὃ ἐστὶν ἦσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτὸς τρίτος, ὅστις, ὡς ἀξιολογώτερος, ὀνομάζεται.

§. 16. Ἐκ τῆς διακριτικῆς τυχῆς σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δηλ. κατὰ τῆς εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόνου, ὡς αὐτοὶ ἐσμεν, κοῦπω ξένοι πάρεσιν (Πλ.).—οἱ νέοι εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.)=μόνοι αὐτοί. Ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως· αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς (Ξ).—ὄψον αὐτὸ καθ' αὐτό (Ξ.)=ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 17. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἢ ἀντωνυμίας αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ἑαυτὸ παραβαλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ὡς τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι κατώκουρ οἱ αὐτοὶ (Θ.), τοῦ αὐτοῦ γένους δηλ. οὐχὶ μιγάδες, ὡς καὶ (Β', 36)· ἄριστα δὲ ἐξηγεῖ τοῦτο

Ἀριστοτέλης (*Πολιτ.*, Γ', α, 13) διὰ τῆς πρὸς τοὺς ποταμοὺς καὶ κρήνας παρομοιώσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυνάμει τῆς σημασίας ταύτης: ὁ αὐτὸς τῷ *λίθῳ* (Πλ.).—οὐ ταῦτόν τὸ βλέπειν τῷ καθαρεῖν (Εὐρ.).

§. 18. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἢ αὐτὸς ἀξάνει αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδιχοτολήν καὶ διάκρισιν, ἐπιταγματικὴ τότε καλουμένη, ὡς βούλομαι γὰρ ἔγωγε αὐτὸς ἀκοῦσαι σου αὐτοῦ δι' ἐέντος τὰ ἐπίλοιπα (Πλ.).—οὐ αὐτὸς παρεγένου; (Πλ.)—αὐτὰ μοι ταῦτα προὔδεδόκτο (Πλ.). Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς προσωπικῆς: αὐτὸς, ὦ Φαίδωρ, παρεγένου Σωκράτει; (Πλ.). Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτὸς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ περιώνυμος φιλόλογος Ἐρμᾶννος, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ῥηρικῆς χρήσεως ἐκ προθέσεως ἐξετάσας.

Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 19. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν, ὡς ἀνωτέρω εἶδαμεν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ἦναι τὸ αὐτό, οἷον πείθω ἑμαυτόν.—δέδοικα ἑμαυτόν (Σ.*Τ. 767).—στήσω δ' ἑμαυτόν (Σ. Κ. 1243).—ὅπως ἑμαυτὴν κλαύσω (Σ. Ἡλ. 1121).—γρῶθι σαυτόν.—σῶσον σεαυτήν (Σ. Ἄντ. 553).—Τιμοκράτης ἔσφαξεν ἑαυτόν.—φύσει μὲν ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς, ψυχὴ δ' αὐτὴν ἄνθρωπος ἐκ σώματος (Γνωμ.).—καταδικάζω ἑμαυτοῦ (Ξεν.).—Σωκράτης ἑαυτῷ πῶς προσέχωρ (Πλ. Συμπ. 174).—τὴν ἔχθραν ἣν οὗτος αὐτῷ πρὸς ἐμέ φησιν εἶναι (Δημ. Μειδ. §. ΝϚ').—ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι (Λυσίας).

§. 20. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ὡς πρόθυμον παράσχου τὴν σαυτοῦ δύναμιν (Λυσίας Ἐρατοσθ. 14). Οὕτω πατρίδα σαυτοῦ, παιδὸς ἑαυτοῦ, τῇ γυναικὶ τῇ ἑαυτοῦ, διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν (Πλ. Πρωτ. 347).

§. 21. Ὅταν δὲ ἦναι πλείονες προτάσεις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ συνδεδεμένα, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπαρρηφαιτικῆς καὶ μετοχικῆς συντάξεως ἢ ἄλλως ἐν ἐξοχότησει λόγου, καὶ τότε τίθεται ἢ σύνθετος ἀντωνυμία, ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρω ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρω ὑποκείμενον ἀναφερομένη, εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δηλ. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ὡς Τήλεφος δέ

(ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ (Δ.), τοῦ Νικοστράτου.—οἱ πολλοὶ αὖ οἴονται χρῆναι τοὺς ἀρχοντας ἑαυτοῖς (τοῖς πολίταις) πλεῖστα ἀγαθὰ πορίζειν.—οἱ μὲν (θεαταί), ὅταν ἴδωσι τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν (τῶν θεατῶν) ἔνεκα ποιοῦντας (Ἰσ. Παρηγ. Β').

§. 22. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τίθενται καὶ αἱ πλάγαι τῆς τριτοπροσώπου, οὗ, οἷ, ἕ, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τῶν Ἀττικῶν συνεπιζόμεναι, καὶ μάλιστα τὸ οἷ συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἷ ᾤετο χρῆναι ἔχειν (Ξ), σπανιώτερον δὲ τὸ οὗ καὶ ἕ· καὶ περιμένοντος οὗ (Πλ. Συμπ. 174).—Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα περιμεῖναι ἕ (Πολέμαρχον) κελεῦσαι (Πλ.). Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι· ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὅπως σφίσις ὅτι μεγίστη πρόφασις εἴη τοῦ πολεμεῖν, κτλ.

§. 23. Ὡσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ αἱ πλάγαι τῆς αὐτός, ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται, ὅχι ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἢ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ἢ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς ὁ Κῦρος συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν τοὺς ἀριστοὺς τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ (Ξ).—Μειδίας ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν (Μειδίαν) ἠδίκηκότα, συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν (Δ.). Ἡ ἐκλογὴ ἐν τοῦτοις κρέματαί ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐφωνίας· τοῦτ' οἷδε (ἕκαστος) καὶ θαρσύνει καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτεία μηδένα αὐτὸν ἐλλείπειν (Δημ. Μειδ. §. ΞΑ)· ἔνθα τὸ αὐτὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἕκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτον δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸ μηδένα.

§. 24. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾷ ἐν συνθέσει, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτούς, ὡς ἐκδήμους στρατείας πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν οὐκ ἐξήσαρ οἱ Ἑλλήνες (Θ).—καὶ Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτεχισθῆναι ὑπέμειναν (Δ).—οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς τούτων αὐτῶν συνεχώρησαν ὑβρίζειν ἑαυτούς (Δ.). Πρὸς μείζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸ τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτός· οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ αὐτοῖς ἑαυτοῖς σύνεισι δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις πείραν ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες (Πλ.). Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθεσις, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῶν, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 25. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ

τὴν σύνθετον κοινοτέρα εἶναι ἢ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐ-
 τός, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρεται εἰς ἕκαστον τῶν ὑπο-
 κειμένων, ὡς τοὺς δὲ καὶ *λήθη ἐλάμβανε παραυτίκα ἀναστάντας*
τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγγόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπι-
τηδείους (Θ.).—τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκαίετο, ὥστε . . . ἥδιστα ἂν
 ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν (Θ.).

§. 26. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθεσις,
 τίθεται πολλάκις ἡ ἀνάλυσις, πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαφανισθείσης κα-
 τὰ μικρὸν διακριτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτός ἐν τῇ συνθέσει· ὅθεν *λοῦω*
ἐμαυτὸν = *λοῦω τὸν ἑαυτὸν μου, λούομαι, ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς*
ἤθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ λούω σε· τὸ δὲ λούω ἐμὲ
αὐτὸν μετ' ἀντιδιαστολῆς = *λούω τὸν ἴδιον ἑαυτὸν μου, ὡς ἐπὶ δευ-*
τέρου προσώπου ἤθελεν εἶναι σὲ λούω.

§. 27. Ἄλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικοῖς γίνεται συνήθως
 ἐπὶ ἑτεροπροσωπίαις· καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυρε καὶ ἐμὲ
 αὐτὸν ὕβρισεν (Δυσ.), ἔνθα ἕτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὕβρισαντος καὶ
 ἕτερον τὸ τοῦ ὕβρισθέντος· σπανίως ἐπὶ ταῦτοπροσωπίαις· καὶ μὴ σέ
 τ' αὐτὸν καὶ πόλιρ διεργάση (Σ. Κ. 1417)· παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς
 ἐπὶ ἀμφοτέρων.

§. 28. Τὸ ἑαυτῶν ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς ὅπου
 καλοὶ κἀγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἴδοις
 αὐλιητρίδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἰκαροὺς ὄντας συνεῖναι, λέγοντάς
 τε καὶ ἀκούοντάς ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως (Πλ.).—καὶ παίζομεν
 ἑαυτοὺς καὶ παιζόμεθα. Ἡ προφανῆς διαφορὰ δεικνύεται ἐν τῷ οὕτε
 ἑαυτοῖς οὕτε ἀλλήλοις ὁμοιολογοῦσιν (Πλ.).

§. 29. Κατὰ χρηστικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἰωσι καὶ
 Δωριεῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν
 τῷ πεζῷ λόγῳ, ἢ ἀνωνομίᾳ ἑαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου,
 ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ
 προεξάρεστημεν, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν (Δημ.).—
 ἀποφαίνεται σκαιοτάτους ἑαυτοὺς (Δυσ.).

§. 30. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐνικοῦ τοιαύτη χρῆσις, καίτοι καταδικαζομένη,
 ἀπαντᾷται ὁμῶς· αὐτὸς αὐτὸν ἀπόλλυον (Ἄνδοκ.) = ἐμαυτόν.—δαί-
 μωρ ἑαυτῷ πλουσίαν γῆμας ἔσει (Γν.) = σεαυτῷ.—σκέψαι κἀκεῖνο
 καὶ διείθε πρὸς ἑαυτόν (Ἰσοκρ.) = σεαυτόν.—ἔξεστί σοι ζῆν καρ-

πεύμερον τὰ ἑαυτοῦ (Ξ.)=σεαυτοῦ.—οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὀρᾶς (Ξεν. Ἀπομν. Α', δ', 9).

Ἡ Ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 31. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον οἱ πρόγονοι τὰς φρασύτητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐζήλουρ (Ισ.).—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.).—διέφθειρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους (Θ.).—λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐξρόθουρ κακοί (Σ. Ἀρτ. 259).—τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἀμφικείμεοι λυγδὴν ἐκλαιουρ πάντες (Σ. Κ. 1620). Ἐκ τούτου δὲ τὸ ἐπαλλήλουρ χερσῶν (Σ. Ἀρτ. 57), ἐκ διορθώσεως Ἐρμάννου=ἀλληλοφόνους χερσίν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 32. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆσιν τοῦ προσώπου εἰς ὃ ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὅς, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ πρώτερος καὶ σφωῶτερος, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 33. Ἐκ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἰωσι συνειθίζονται· καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ προσώπου ἡ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίᾳ (=ἐδικός του) σπανίως ἀπαντᾶται παρ' ἄττικοῖς ποιηταῖς· ἡ σφέτερος τίθεται κατ' ἄμεσον ἢ πλαγίαν, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ. τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως, ἀντανάλλασιν· ἐώρων ποιοῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ.).—λέγουσιν ὡς οὐ δίκαιον τοὺς σφετέρους ἐνυμᾶχους ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ.).

§. 34. Αἱ παρ' Ἄττικοῖς εὐχρηστότεροι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι ἡ ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, ἰσοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς τῶν πρωτοτύπων· ἐμός πατήρ=πατήρ μου, σός ἐταῖρος=ἐταῖρός σου, καὶ (ἀντὶ ὅς εἰμι=suus sum) αὐτοῦ εἰμι· ἐπὶ δὲ ἀντανάλλασεως καὶ ταῖς γενικαῖς τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γνώμηρ σαυτοῦ ἀποφαίνεις ἢ ἐμὲ ἐρωτᾶς; (Πλ.)=σὴν ἢ σοῦ αὐτοῦ γνώμηρ.

§. 35. Ἐπιθετικαὶ οὖσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμός· σός ἐγὼ εἰμι.—ἐμός πατήρ, κτλ. Ἄλλ' οὐδὲν ἦπτον τίθενται καὶ ὡς υποκείμενον, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμά ἐστι σά.—τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς.

§. 36. Ὡς δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος καθιστᾶ περιττὴν πολλάκις τὴν προσωπικὴν, οὕτως ἡ ὡς κτητικὴ χρῆσις τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ἄρθρου καθιστᾶ πολλάκις περιττὴν τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν· ὁ πατὴρ ἐκέλευσέ με ποιεῖν ταῦτα—ὁ ἐμὸς πατήρ.—οἱ γονεῖς στέργουσι τὰ τέκνα (Ξ.)—τὰ ἐκυτῶν τέκνα. Τίθεται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ ἰσοδύναμος, γενικὴ ἐν ἐλλείψει τοῦ ἄρθρου, ἐμὸς πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἑαυτοῦ σώμα.

§. 37. Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν τῇ κτητικῇ περιεχομένης προσωπικῆς ἀντωνυμίας δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ κτήτορος, ὁ δὲ τοῦ μετ' αὐτῆς τιθεμένου ὀνόματος, δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν κτημάτων. Προκύπτουσι δὲ τέσσαρες συνδυασμοί· α'. εἷς κτήτωρ καὶ ἐν κτῆμα· ἐμὸν τὸ βιβλίον—ἐμοῦ τὸ βιβλίον· β'. πολλοὶ κτήτορες, καὶ πολλὰ κτήματα· ἡμέτερα τὰ βιβλία—ἡμῶν τὰ βιβλία· γ'. εἷς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα· ἐμὰ τὰ βιβλία—ἐμοῦ τὰ βιβλία· δ'. πολλοὶ κτήτορες καὶ ἐν κτῆμα· ἡμέτερον τὸ βιβλίον—ἡμῶν τὸ βιβλίον. Οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν σός, ὑμέτερος, κτλ.

§. 38. Ἐπειδὴ ὅχι μόνον τὸ καθ' αὐτὸ κτῆμα ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινος θεωρεῖται ὡς ἀνήκον εἰς τὸν λέγοντα, διὰ τοῦτο διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγοῦνται καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ σὸν λέχος (Σ. Ἀρτ. 573)—τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον.—ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον (Σ. Φ. 1251)—ὄν σύ μοι ἐπαπειλεῖς.—τὸ σὸν γὰρ ἄεργος οὐ δέδοικ' ἐγώ (Εὐρ. Ἡρακλ. 285).

§. 39. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνθέτων ἀντωνυμιῶν (§. 30) ἔπεται ὅτι πολλάκις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφοτέραι, ὡς κείνου τε καὶ σὴν χάριν (Σοφ. Γρ. 485).—μᾶλλον ἐλοίμην ὄπως τὰ σὰ καλῶς ἔχει ἢ ὄπως τὰ ἑαυτῶν (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 44)· β'. τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμὸς, ὡς εἰ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς· ἡμέτερον αὐτῶν ἔργα (Πλ.)—ἡμῶν αὐτῶν ἔργα.—ἡ ὑμέτερα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (Πλ.)—ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν.—τοὺς οἴκους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν (Ἰσ.).—κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα (Θουκ. Α', 5).

§. 40. Ἡ ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιτασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητικὴ. Πολτάκις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἡ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύναμιν λαμβάνουσα· τὰ ὑμέτερα

αὐτῶν (Δ.). τὰ σφέτερα αὐτῶν. Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διαίρετικὴ σημασία· ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ψυχή; (Πλ.)=οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ.—αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσιν (Θουκ. Β', 11).

§. 41. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημασίας ἀπαντῶνται, ἂν καὶ σπανιώτερον, καὶ τὰ ὁ ἐμός αὐτοῦ, ὁ σός αὐτοῦ· τὸν ἐμόν μὲν αὐτοῦ τοῦ τάλαιπώρου σχεδὸν ἤδη νομιζῶν ἐκτετοξεῦσθαι βίον (Ἄρφ. Πλ. 33).—ἐγὼ μὲν, ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοῦμόν αὐτῆς ἦλθον (Σ.).—ιδῶν τὴν σὴν ἀνδρῖαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀραβαίνοντος (Πλ.).—τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε (Ὀδ. Β, 256)=τὰ σὰ αὐτῆς. Ἀντὶ δὲ τούτων τίθεται συνηθέστερον ὁ ἐμαυτοῦ, ὁ σαυτοῦ, ὁ ἑαυτοῦ· πορεύομαι πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς (Σ. Ἄρτ. 893).—τοῦ σαυτοῦ τέκνον (Σ. Ἄρτ. 568).—μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). Τὸ τελευταῖον μάλιστα ἀναγκαίως· διότι, ἀσυνειθίστου ὄντος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τοῦ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, δὲν λέγεται ὅς αὐτοῦ, ὡς λέγεται ἐμός αὐτοῦ (§. 33—34).

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 42. Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἰδιαιτέραν καὶ δυνατωτέραν, ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἱ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ὅδε, ἡ οὗτος, καὶ ἡ ἐκεῖνος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὁ δε.

§. 43. Ἡ ἀντωνυμία ὁ δε δεικνύει τινὰ αἰσθητῶς ἢ νοερῶς ὁρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον πρῶτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασσομένα ἢ ἐπιτασσομένα, τοῦ προσδιοριζομένου ἐνάρθρως ἢ ἀνάρθρως ἐκφερομένου· ὁδ' ὁ ξένος (Σ. Κ. 1249).—ὁ πλοῦς ὁδε (Σ. Ἡλ. 541).—ὁδ' ἀρήρ καὶ ἀρήρ ὁδε (Σ.).—ἄδ' ἂ τλάμων, τόδε τοῦργον καὶ τοῦργον τόδε. Καὶ ἀνάρθρως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὁδε χρόνος (Σ. Φ. 199).—καιρὸς καὶ πλοῦς ὁδε.—γυρῆ ἦδε.—τοῦδε συμμάχου.—ἀνδρὶ τῷδε.—τῆδ' ἡμέρα. Εἶτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέχουσα· ὁδ' ἐστὶ (Σ. Ἡλ. 1353).—ὁδε οὐκ Ὀρέστης ἐσθ' (Σ. Ἡλ. 1480). Κατηγορουμένου δὲ τόπον ἐπέχει ἐν τῷ (ἰλ. Τ, 140)

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὡς τὸ τῆς συνθηθείας ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, τοῦτο δὲ=ἐγὼ εἶμι ἔτοιμος.

§. 44. Ὅταν δὲ πρόκειται περὶ λόγων, εἰς τὸ ἡγούμενον ἢ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, ἢ ὅδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς πέμψασα *Τόμυρις κήρυκα ἔλεγε τάδε* (Ἡρ. Α', 206), τὰ ἐξῆς δηλ. *Τὰ περὶ τοῦ ὅδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιάδε, τοσόςδε, τηλικόςδε, ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ὧδε· τὸ δὲ τεῖχος ἦν τῶν Πελοποννησίων τοιόνδε τῆ οἰκοδομήσει* (Θουκ. Γ', 21).—ἡ γραφὴ *τοιιάδε τις ἦν* (Ξ.).—οἱ τῆδε=οἱ ἐν τῆδε τῆ πόλει.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος.

§. 45. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὅδε, ἤτοι πρρόντα καὶ αἰσθητὰ ἢ διατηρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὐσιαστικῶς ἢ ἐπιθετικῶς, τοῦ δὲ προσδιοριζομένου ἐνάρθως ἢ ἀνάρθως ἐκφερομένου· οὗτος δ' ἐμοὶ φίλος μέγιστος (Σ. Φ. 585).—*χούτος τεθηγκῶς ἦν*.—οὗτος ὁ σοφός.—*αὕτη ἡ τύχη*.—*αὕτη ἀγορά*.—*ρόσημα τοῦτο*.—*ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς* (Πλ.).—*τοῦτο γάρ εἰσιν εὐθῆναι* (Δ.). Ὡς δὲ ἡ ὅδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως ἡ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προσηγηθέν, οἷον οὗτος ἦν ὁ λόγος (Ἡρ.), τὰ προειρημένα δηλ.—*ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε* (Ξ.). Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ῥηθέντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικούτος· ὁ Κύρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα, *τοιιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξεν* (Ξενοφ.). Ὡσαύτως οἱ ταύτη=οἱ ἐν τῆ προαναφερθείσῃ χώρᾳ εὕρισκόμενοι.

§. 46. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ περιστάσεις ἐν αἷς ἡ οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἀρχομένου· *Πρόξενος ἐνδηλον καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι οὐδὲν ἄρ θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας* (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 18). Ὡσαύτως τίθεται καὶ τὸ οὕτω οἷον ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκποιεῖν τὰγαθὰ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσιν (Ξ. Κ. Π. Β. γ', 4).

§. 47. Ὡς δὲ ἐν τούτοις προεξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἄλλοις συγκεφαλαιοῦνται τὰ ἡγούμενα διὰ τῆς αὐτῆς ἀντωνυμίας· *τῷ τε προοεῖν τῶν συνόντων, καὶ τῷ προποιεῖν, καὶ τῷ συνηθόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερός εἶναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλιαν θηρεύειν* (Ξ. Κ. Π. Ζ',

β', 2). Δεικτικώτεροι δὲ καθίστανται ἀμφοτέρω διὰ τῆς τοῦ ι προσλήψεως, οὕτως, ὅδι, ἄπερ ὅμως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀνήκοντα, εἶναι συχνότερα παρὰ τοῖς κωμικοῖς.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ἐκ εἷνος.

§. 48. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος δεικνύει ἀπωτέρω καὶ μεμακρυσμένον τι, ὡς ἐκεῖνος Εὐρύτου πέρσας πόλιμ (Σ) = ἐκεῖνος ὁ Ἡρακλῆς. — ἄπεστ' ἐκεῖνος (Σ. Ἡ.λ. 519) = ὁ Αἰγισθος. Τίθεται δέ, ὡς ἡ οὖτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένη· παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνο ἐτι ἀκούσατε (Δ.). — ἐκεῖνοι, οἶμαι, αἰσχρὸν ἤδη, τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν (Πλ.).

§. 49. Ὅταν ἡ οὖτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, κατὰ φυσικωτέραν πλοκὴν, ἡ μὲν οὖτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσεχέστερον, ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω· πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς Θεούς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμέτων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον· τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον (Ἰσ. πρὸς Δημόν. Δ'). Ἐνίοτε ὅμως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν παρ' ὁμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξιόους ἐπιδεικνύναι τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρέντες, ἐκεῖνο ποιοῦσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους ἀμφοτέρω αὐτούς (Δημ. Στεφ. Τριηραρχ. 1229)· ἔθθα τηρεῖται ἡ λογικὴ μᾶλλον ἢ ἡ γραμματικὴ σχέσις, τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ τοῦ τοῦτο, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλω.

§. 50. Ἡ ἐκεῖνος, εἰς ἀρχαιότερόν τι συνήθως ἀναφερομένη, τίθεται ἐνίοτε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου· ὕπνοι ἐκεῖνοι (Εὐρ. Τρ. 1188)· καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος· Καλλιστρατος ἐκεῖνος (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὖτος, ἀπήλλαγμα φόβου πρὸς τῆσδ' ἐκεῖνου τε (Σ. Ἡ.λ. 783)· διὰ τοῦ τῆσδε ἐνοεῖται ἡ Ἠλέκτρα, διὰ τοῦ ἐκεῖνου ὁ ἀπὼν, ὡς ἀποθανὼν, Ὁρέστης· Ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ οὐδετέρου ἐκεῖνο ἐξηγεῖται τὸ γνωστὸν καὶ θρυλλούμενον, διὰ δὲ τοῦ τοῦτο ἢ τόδε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθαι ἐταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον (Εὐρ. Ὀρ. 802). — τοῦτ' ἐκεῖνο οὐγὰρ λέγον (Ἄρφ. Ἀχ. 41). — ταῦτα ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα (Πλ. Συμποσ. 223).

Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 51. Ἡ ἀναφορὰ ἐξ ἧς ὠνομάσθησαν αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυ-

μία αναπολεί προῦρεστώσαν ἔννοιαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικὰ ἀντωνυμία ἡ ὅς, ὅστις, οἶος, ὅσος, ἡλικός, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πράγμα, εἰς παιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ὅς.

§. 52. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, οἷον Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. Ἡ.λ. 175).—ἐμὴν μητέρ' ἢ φύσει μὲν ἦν βασιλεία (Σ. Αἵ. 1303).—ἐφην' ἄφαρτον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἰεὶ (Σ. Φ. 237).

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ὅς τις.

§. 53. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ὅστις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν, ὡς ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Σ.).—ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται κείνου ἴστί δοῦλος (Σ.).—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ τοῦν ἔχει (Μέν.).

§. 54. Τίθεται δὲ καὶ ἡ ὅς μετὰ τοῦ ἄν ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅστις, καὶ, ἀντιστρόφως, ἡ ὅστις ἀντὶ τῆς ὅς ὅς ἄν τούτων τι δρᾷ (Σοφ. Ἄρτ. 35).—φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἄν τοὺς ἄρχοντας τοὺς αὐτῶν ὀργῶσι διατρίβοντας (Ἰσ.).—Χαλκιδῆς Νάξον ᾤκισα καὶ Ἀπόλλωνος ἀρχηγέτου βωμόν, ὅστις τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρῦσατο (Θουκ. Γ', 3).—παῦε δουλείαν λέγων, ὅστις ἄρχω τῶν ἀπάντων (Ἄρφ. Σφ. 517)· οὕτω καὶ ἐξ ὅτου, ἀντὶ ἐξ οὗ. Ἀλλὰ σπικνιώτερα τὰ τοιαῦτα. Ὅτι δὲ αἰείποτε τὸ ὅστις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἰσχυριζόμενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιούσι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 55. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται ὅχι μόνον εἰς τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποῖον, πλησιάζει δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἶος ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἄν γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.).—δεῖ τοὺς θεατὰς μ' εἰδέναι ὅς εἰμ' ἐγώ (Ἄρφ.). Ἡ ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προτασσομένου, ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὥστε· οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς ὑπολαμβάνει (Δημ.).—τίς οὕτω μαίρεται, ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι; (Ἰσ.).

§. 56. Αἱ ἀναφορικὰ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς· οὗτος βέλτιστος ἄν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατος τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται (Μέν.). Πολλάκις δὲ καὶ προηγοῦνται ἐπὶ τὸ ἐμφοτικώτερον· ὅστις ἄν δίκαιος ἦ τρόπος τ' ἄριστος, τοῦτον εὐ-

γενῆ *κάλει* (Εὐρ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτικὴ, καὶ τότε ἡ ἀναφορικὴ πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου· *μακάριοις ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ* (Γν.).—*ὅτι καλὸν φίλον αἰεὶ* (Εὐρ.).

§. 57. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἶ, ἔστιν ἄ, ἔστιν ὦν, ἔστιν οἷς, ἔστιν οὖς—εἰσὶ τινες οἶ, εἰσὶ τινες ὦν, κτλ' τὰ ὁποῖα διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέα ἰσοδύναμα τοῖς *τινές, τινά, τι-ρῶν, τισί, τινάς*. Πειλοπονηήσοι *ῥκισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἄ χωρία* (Θ.).—*τινά*.—*πλὴν Ἰώρων καὶ Ἀχαιῶν καὶ ἔστιν ὦν ἄλλων πόλεων*.—*ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν* (Θ.).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οἷος.

§. 58. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οἷος ἔχει πρὸς τὴν τοιούδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν ὅδε, οὔτος καὶ ἐκεῖνος, ἡ δε καὶ ἡ ὅστις πρὸς αὐτάς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον *πᾶς* ἀναφέρεται δηλ. ἐκείνη πρὸς ἐκείνας, ὡς αὗται πρὸς ταύτας, οἷον τοιούδε ὀδοιπόρου, οἷος δὴ σύ (ἰλ.).—*ὦν τοιοῦτος, οἷός ἐστιν* (Δ.). Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἢ οἷος, ὡς οἷα ἕκαστα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί, οἷα δ' αὖ σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί (Πλ.).

§. 59. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτικὴ εἰς ἣν ἡ οἷος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται αἱ εἰς δε ἀναφέρονται ἡ δε καὶ ἡ ὅστις· *εἴ τίς ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀνὴρ, οἷος ἔμπειρος πολέμου* (Δ.)—*τοιοῦτος οἷός ἐστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου*—*εἴ τίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου*.—*οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν* (Πλ. Γοργ. 447)—*οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον τὸ ἐρωτᾶν αὐτόν*—*τοῦτό ἐστι τὸ ἄριστον*.—*οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου* (Δημ. Μειδ. 529)—*τοῦτό ἐστι τὸ προτιμότερον*.

§. 60. Ἡ ἀντωνυμία οἷος, τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς δε καὶ ὅστις τοῦ οὕτω προηγουμένου (ἀν. §. 55)· *τοιοῦτος ἦν, οἷος μὴ βούλεισθαι πολλοὺς ἀποκτινύναι* (Ξ.).—*οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος, οἷος χρηματίζεσθαι* (Ξ. Κ. Π. Η', ζ', 31).—*καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλη φυλακὴ τοιαύτη, οἷα αὐτόν τινα καλὸν κἀγαθὸν ὑπάρχειν* (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 84).

§. 61. Οὐ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἄνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τὲ ἢ οἷος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸς τι ἐπιτήδειος· *οὐ γὰρ ἦν ἡ ὥρα, οἷα ἄρδειν τὸ πεδίον* (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 13)· μετὰ δὲ τοῦ τὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ὡς *οὔτε γὰρ φέρειν ὄπλα, οὔτ' ἐργος οἷός τ' ἦν* (Εὐρ. Ἐκ. 15).—*καὶ*

ἡμεῖς τί οἰοί τε ἔσσεσθε ἡμῖν συμπραῖξαι περὶ τῆς διόδου; (Ξ. Ἀν. Ε', δ', 9).—οὐχ οἶόν τε (Ξ. Κ. Π. Β', ε', 3)=ἀδύνατον ἢ οὐ συγχωρητόν.—οὐχ οἶόν τε μένειν (Ξ.), κτλ.

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ὁ σος.

§. 62. Ἡ ὄσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος· οἶον οὐ τι τόσος γε, ὄσος Τελαμώνιος Αἴας (Ιλ.).—τοσαύτην εὐνοίαν εἰς τὴν πατρίδα ἐμαντῶ σύροιδα, ὄσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν (Δ)· καὶ προτασομένη, ὡς ὄσην εὐνοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.).

§. 63. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἔνδειξιν ἀριθμοῦ· οἱ γορεῖς τοὺς παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ.).—ὡς πάνθ' ὅσ' ἄν θεὸς θέλῃ χῆ τύχῃ κατορθοῖ (Ἄρφ.)· οὕτω καὶ ἡ ὀπίσος· τὸ παρέχον πάντα ὅπασα ροτὰ ζῶα (Πλ.). Καθὼς δὲ ἡ ὄς καὶ ἡ οἶος, οὕτω καὶ ἡ ὄσος ἐκφέρει ἐνίοτε ἔννοιαν τοιαύτην, ὁποῖα συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὥστε· γεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὄσον ἀποζῆν (Θουκ. Α', 2)=ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ἡ λίκος.

§. 64. Ἡ ἡλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν, ἡλίκαις οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένης (Ισ.).—τηλικαῦτα ἐψεύσατο, ἡλικά οὐδεὶς ἀνθρώπων πώποτε (Δ.). Τίθεται δὲ καὶ καθ' ἑαυτήν, ὡς ὄρᾳς μὲν ἡμᾶς ἡλικοὶ προσήμεθα βωμοῖσι (Σ. Τ. 15)=ποῖοι τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

§. 65. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι σπανίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ ὁμαλὴν σύνταξιν, πολλὰς καὶ μεγάλας ποικιλίας δεχόμεναι κατὰ πτώσιν, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφής καὶ δύσκολος· χρεμῶνος ὄγτος οἴου λέγεις ὑβρίζον (Ξ.)=οἴον λέγεις.—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν (Ισ.)=ἃ ἔχομεν.—θησαυροποῖς ἀρήρ, οὗς δὴ καὶ ἐπαινεῖ τὸ πλῆθος (Πλ.).—πάρεστιν αὐτῷ φόβος, ἢν αἰδῶ καλοῦμεν, κτλ. Περὶ τούτων γίνεται λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

Ἡ Ἀόριστος ἀντωνυμία τῖς.

§. 66. Ἀοριστῶδές τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυ-

μία τις, καθ' ἃ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἀπροσδιόριστον ἀφίνει καὶ τὸ οὐσιαστικὸν οὐτινος τίθεται προσδιορισμός· ἀνθρωπός τις—γυνή τις. ἢ στρογγυλότης σχῆμά τί ἐστίν, οὐχ' οὕτως ἀπλῶς σχῆμα (Πλ.). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰ ἡμέρας ἐβδομήκοντά τινος (Θ. Ζ', 87).—ποῖόν τινα οἶμι καρπὸν θερίζεις; (Πλ.)—πόσον τι πλήθος συμμάχων; (Ξ.)=πόσον περίπου; ὡς πόσον; κτλ.

§. 67. Ὡς κατηγορούμενον τὸ τις δηλοῖ μέγα τι καὶ σημαντικόν· ἤτοι τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων (Εὐρ.). Ὡσαύτως καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγειν, ὡς ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν (Εὐρ.)=κάτι τι, σημαντικόν. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐδεὶς, οὐδὲν καὶ μηδέν, ὡς φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες οὐδένας (Εὐρ.).—οὐδὲν λέγειν οἶμαι σε (Ἀρφ.).

§. 68. Ὡς ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις λαμβάνει οὐσιαστικὸν χαρακτήρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν κἀνεὶς, οἷον ὅπου τις ἀλγεῖ, κέῖσε καὶ τὸν ροῦν ἔχει (Γν.).—ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω (Ξ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν *on* καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν *man*.

Ἑρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 69. Εἰς τὴν εὐθείαν ἐρώτησιν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινομένην, οὐτινος ἄλλος λόγος δὲν προηγείται, τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι τις, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος.

§. 70. Ἡ τις τίθεται, περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ αἰτίας καὶ τῶν τοιούτων ὄντος τοῦ λόγου· τις οὗτος; τις οὗτός ἐστ' ἀδελφέ; (Σοφ.)—τις ἄρσ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεῶν; (Αἰσχ. Ἐπτ. 90).—τουτί τί ἦν; (Πλ.)—τί ποθεῖς; (Ἀρφ.)—ρῦν τί ἤκεις; (Πλ.) καὶ προτασσομένου τοῦ ῥήματος· δειματρεις δὲ τί;

§. 71. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τις ἐκ τῶν δύο; οἷον πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ' ὠνομασμένος Πυλάδης κέκληται; (Εὐρ.)—πότερος (δεσμὸς) ἰσχυρότερός ἐστίν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία; (Πλ.) Ὡσαύτως καὶ κατὰ διπλῆν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἄνευ συνδέσμου, ἐνόουσαν· τις τίνας αἰτίας ἐστι; (Δ)—ἐπειδὴν τις τίνα φιλή, πότερος ποτέρου φίλος γίγνεται, ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος; (Πλ.) Καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ (Ὀδ. Α, 170) τις, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; γραπτέον, καθ' Ἑρμῆν-

νον, *τις πόθεν εἰς ἀνδρῶν*; = *τίς ἀνδρῶν καὶ πόθεν*; Συνηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον *πότερον*, ἢ *πότερα* ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο ἢ πλειόνων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ ἐνὸς κώλου ὡς *πότερα δὲ κερτομῶν λέγεις τάδε*; (Σ. Φ. 1235) ἔνθα παραλείπεται τὸ ἄλλο κῶλον, ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ *κερτομῶν*.

§. 72. Ἡ *ποίησις* τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ *ποιᾶς λογιῆς*, ὡς *ποίησις καὶ τί πεποηθός*; (Πλ.)—*ποίησις κτήμα τῶν ἀλλῶν*; (Ξ.)—*ποίησις ἄλλο κτήμα*;—*τίνας τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλάκην*; (Πλ.) Μετὰ τοῦ *τις* λαμβάνει τὴν ἀλλαχοῦ ἐξηγηθεῖσαν ἐννοίαν (§. 66). Ἡ διαφορὰ δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος χωρίῳ (Γοργ. 448) *καὶ οὐδεὶς ἠρώτα ποῖα τις εἴη ἢ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ τίς, καὶ ὅντινα δέοι καλεῖται τὸν Γοργίον*.

§. 73. Ἡ *πόσις* τίθεται ἐπὶ πλῆθους καὶ μεγέθους· *πόσις στρατιά*; (Πλ.)—*πόσις οὖν γίνεταί*; (Πλ.)—*πολὸν ἢ ὀλίγον*;—*πόσις οἴσθη γέμει . . . σωφροσύνης*; (Πλ.) *κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ γυνεαῖς πόσαις*; (Πλ.)—*ὀπόσις πόσους σώφρονας ὄντας ἰκαρὴν τρέφει*; (Πλ.)

§. 74. Ἡ *πηλικία* τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγέθους, πλῆθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας· *πηλικίον τί ἐστι τὸ χωρίον*; (Πλ.)—*πηλικὴ τις ἐκάστη ἢ γραμμὴ*; (Πλ.)—*πηλικὴν τιὰ φῆς αὐτὴν εἶναι*; (Πλ.)—*πηλικίος ἦσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν*;

§. 75. Διὰ τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἐξαρτωμένην, εἶναι αἱ ὅστις, ὁπότερος, ὁποῖος, ὁπόσος, κτλ, αἱ ὁποῖαι εἶναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς ἐκ τῆς ὅς καὶ τίς γίνεταί ὅστις· ἥτις εἴ λέγειν ὁ ἔχρησεν αὐτίκα μάλα (Ἄρρ.)—*ἐξ ἀρχῆς σε ἠρόμην ὁπότερος τούτων τοῖν ἀνδρῶν ἀμείνων πεποίηται τῷ Ὀμήρῳ* (Πλ.).

§. 76. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν αἱ ἀπλάτ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι· ἠρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν (Ξ.)—*ἠρώτα τί βούλονται* (Ξ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφότεραι· οὐκ ἄρα ἡμῖν οὕτω φροντιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐπαῶν περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων (Πλ.)· καὶ ἀντιστρόφως ἐνίοτε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικαὶ ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως· ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ; ὅστις; πολιτὴς χρηστός (Ἄρρ.). Ἀλλὰ περὶ τῆς ἀορίστου καὶ περὶ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας καὶ περὶ ἐρωτηματικῶν λόγων

ἔν γένει μένουσι πολλὰ τὰ ἐρευνητέα. Περὶ τῶν συνδυαστικῶν καὶ λοιπῶν ἀντωνυμιῶν ἴδε *Συντακτικὸν Περίοδον Δευτέραν*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, δεικτική καὶ ἀναφορική, ἀπαντᾷται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ τὸ ἄρθρον, ἰσοδυναμοῦν τῷ ὅδε ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός, ὅς.

§. 2. Παρ' Ἀττικοῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμική χρῆσις ἐπὶ ὀλίγων, ὠρισμένων περιστάσεων ἄ. ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν ὁ μὲν, ὁ δέ· ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος (Ἰσ.)—οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίστως· ψυχή ἢ μὲν τοῦν ἔχει, ἢ δὲ ἀνοίαν (Πλ.). Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον ἡ ἀοριστία, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου τίς ἠδοῖναι τίνας αἱ μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ κακαί (Πλ.)· ἅ. ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἐκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἐνὸς δηλ. ἄνευ τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων (Σ).—ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγηθέν. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν πλαγίων τῆς γὰρ πέφυκα μηρός (Σ).—τοῖς δὲ ἄλλῃ γῆ ἐστι (Θ. Α΄. 81). Μετὰ τοῦ καὶ τίθεται ἢ ὅς· καὶ ὅς εἶπεν ἐρυθρίασας (Πλ.)· οὕτω καὶ ἦ δ' ὅς. Λέγεται ὅμως· γ' καὶ τόρ· καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι (Ξ.)· ὡσαύτως· δ'· τὸν καὶ τόρ, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸν καὶ τόρ (Δ.).—ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι (Δ)· ἐξαιρέτως δέ· ἔ. τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερόμενον εἰς τὸ προηγούμενον· ὡς τό γ', οἴμαι, οὐχ οὕτως ἔχε (Πλ.), εἴτε προεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου ὄν· τό γε καταροητέον ὅτι πολιτικὴ τις αὐτῶν οὐδεμία ἐφάνη (Πλ.).

§. 3. Ὡς ἀναφορική ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀμήρῳ, παρ' Ἡρόδοτῳ καὶ παρ' Ἰωσὶν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν μόνον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ οὕτως, ἀλλὰ σπανίως δαιμόνων ἀγάλαθ' ἱερά, τῶν ὁ πικρὸν ἐγὼ ἀποστέρησ' ἐμαντόν (Σ. Τ. 1379).—ἡ καθάρη κτείνουσα τοὺς οὐ χρῆν κταεῖν (Εὐρ. Ἄνδρ. 811).

Ἄρθρική χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.

§. 4. Τοῦ ἄρθρου ὡς ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν ταντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον

ὡς ὅλον ἔχον ἐνότητα, ὡς ἓν, ὡς ὠρισμένον. Ἔστι δὲ ὠρισμένον τὸ κειρωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Λέγοντες ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἀόριστον ἄτομον τῆς τάξεως τῶν ὄντων ἅπερ κελοῦνται ἄνθρωποι, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες ὁ ἄνθρωπος ἐννοοῦμεν ὠρισμένον ἄτομον διαστελλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν ὄντων, τῶν ἀνθρώπων.

§. 5. Ὁρίζεται δὲ τὸ δεχόμενον τὸ ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τρόπους· α'. ὡς γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον παροῦργος καὶ δεινός ἄνθρωπος (Δ.)=ὁ ἄνθρωπος, ὁ Φίλιππος.—ἐπειδὴ οἱ πολέμιοι ἦλθον (Ξ)· β'. ὡς ἴδιον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου· εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ)· ἡ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς καταστήσαντας.—τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχήν (Θ).—ἀπιούσα πρὸς τὸν ἄνδρα (Ξ)=τὸν ἑαυτῆς (σ. 32. §. 36)· γ'. ὡς προκείμενον τοῦ λόγου. εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχειρα (Σ), τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸν θεὸς ἐζητεῖτο· —τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασις ἐστίν (Λυσ)· δ'. ὡς προσήκον καὶ ἀπαιτούμενον εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν· οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασι ἐξωροῦνται τοὺς κινδύνους (Λυσ)· ε'. ὡς προηγουμένως ὀνομασθέν· ἐπιπίπτει χιῶν ἀπλετος, ὥστε ἀπέκρυσσε καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους, καὶ τὰ ὑποζύγια συνεπέδησεν ἢ χιῶν· καὶ πολὺς ὄγκος ἦν ἀνίστασθαι· κατακειμένων γὰρ ἀλεινῶν ἦν ἢ χιῶν ἐπιπεπωκῖα (Ξ)· ς'. διὰ διαφορῶν προσδιορισμῶν χαρακτηριζόμενον· Σωκράτης ὁ φιλόσοφος.—ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν.—τέχνη ἢ ἡμετέρα.—περὶ τῶν νόμων οὗς παρεγράψαμεθα (Δ)· ζ'. παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενον· οἱ θαρευζόμενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλου τόκοις (Δ). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἦσαν ὠρισμένοι ἐν Ἀθήναις, οἱ ἐπίτριτοι, π. χ. ἐν οἷς ἐπληρόνετο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου, 33 $\frac{1}{3}$ τοῖς ἑκατόν, κτλ, ὡς καὶ οἱ μικροί, οἱ ἐπόρθοοι (ἴδε Εἰσαγωγὴν εἰς Πίνδαρον §. 156)· ἢ ὡς ἐκάστοτε ἰδικιτέρωσ ἀναφαινόμενον· ὁ βουλόμενος.—ὁ αἰεὶ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος (Πλ.).—ὁ Κῦρος ὑπισχνεῖται δώσειν τρία ἡμιδαρειακά τοῦ μηνὸς τῷ στρατιωτῇ (Ξ).

§. 6. Εἰς ταύτας δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῇ πᾶσα ἄλλη περίστασις· α'. ὁ τετρημένος πίθος ἐστίν ἢ τοιαύτη βοήθεια τοῖς ἀπόροις (Ἄριστοτ.)· β'. πολλοὺς ἐξομεν τοὺς ἐτοιμῶς συναγωνιζομένους (Ἰσ).—ὄσση ἔχεις τὴν δύναμιν (Ἄρφ.).—οἶον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον

(Ἄρθρ.)—*Ξερίας τὰ Λύκαια ἔθυσσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε, τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν σιληγγίδες χρυσαῖ (Ξ)· γ΄. ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμὰς (Δ).*—*αὐθις δὲ ὁ ἠρησόμενος ἔσται οὐδεὶς (Ισ).* Ὡσαύτως δ΄. *παρὰ τήρας τοὺς ἡμᾶς ; (Πλ).*—*δεινὸν μὲν τοίνυν προσδοκᾶν οὐδὲν δεῖ τὸν ἐμέ (Πλ).* Πρὸς ἐμφατικὴν δὲ διάκρισιν τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν· *τὸν ἐμὸν εἴλου βίον (Σ).*—*τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ).*

§. 7. Ὡς ὀρίζεται ἄτομον κλάσεως, οὕτω καὶ κλάσις ὀλόκληρος ὄντων· ἀηδέστατα ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡδίστα (Πλ.).—*πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεὶ (Δ)· καὶ εἶδος· ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας (Πλ)· καὶ γένος· πότερον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῶν ζώων ἔστιν ἢ οὐ ; (Πλ).*

§. 8. Τὰ κύρια ὀνόματα, οἵκοθεν ὄντα ὠρισμένα, οὐ χρῆζουσι τοῦ ἄρθρου· *Ξενοφῶν ἐτόλμησε σχίζειν ξύλα (Ξ).*—*Μίρωσ ναυτικὸν ἐκτήσατο (Θ).* Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον ἄ. ἐπὶ περιωνύμου τινός· *ἦν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν, ἢ Σπάρτη θ', ὅτι χῆ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλιμιῶν μήτηρ ἔφθ (Σ)· Ἔ. ἐπὶ ἐπαναλήψεως τοῦ προηγηθέντος· ἑαυτὸν δ' ἐκέλευεν ἀποστέλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ. Α', 90), ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γνώμη.*

§. 9. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα κατατάσσονται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὰ οὐρανός, ἡλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα, ἄνεμος, ἄδης, βασιλεὺς, περὶ βασιλείως τῶν Περσῶν λεγόμενον, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, γονεῖς, πρόγονοι, παῖδες, γυναικες, κτλ. ὅταν ταῦτα, ἰδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἢ εἰς τοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος, οἵκοθεν χωρίζονται τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Ὡσαύτως καὶ τὰ ὀνόματα πόλις, πατρίς (Ἴδε Συντακτικὸν Περίοδον Δευτέραν).

§. 10. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθρως μὲν, ὅταν παρίστανται ὡς πρόσωπα, τρόπον τινά, ἢ ὡς πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ὡς ὄντα ἐνόητα ἔχοντα καὶ ὠρισμένα· ἢ ἀρετὴ μᾶλλον ἢ ἡ φυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς (Ξ).—*φύσεως κακίας σημειῶν ἔστιν ὁ φόβος (Δ)· ἀνάρθρως δέ, ὅταν παρίστανται ὡς ἐννοιαὶ ψυχικῆς καταστάσεως σημαντικαί, κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἀναφαινομένης· φόβος μνήμην ἐκπλήσσει (Θ).*—*τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἀρχόμεθα (Πλ).*—*ἴνα δέος ἔνθα καὶ αἰ-*

δός (Πλ.). Ἐνάρθρως δὲ καὶ ἀνάρθρως ἐκφέρονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν· ἀρ' οὖν οὐ τὸ μὲν ὄλον ἢ ῥητορικὴ ἀν εἶη τέχνη; (Πλ.)—ῥητορικὴ πειθοῦς ἐστὶ δημιουργός (Πλ.). Οὕτως ἢ τεκτονικὴ καὶ τεκτονική, ἢ ὑφαντικὴ καὶ ὑφαντική.

§. 11. Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τάξεων, τῶν εἰδῶν, κτλ, τῶν ἐμψύχων ὄντων ἐκφέρονται ὡσαύτως ἐνάρθρως (§. 7) καὶ ἀνάρθρως· χρώνται ὡσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἠδέως μυθολογῆσαι (Πλ.). Ὡσαύτως λύπη παροῦσα πάντοζ' ἐστὶν ἡ γυνή (Πλ.).—ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνή ἀνδρός (Πλ.).—ὁ ἄνθρωπος ἀναθρεῖ καὶ λογιζέται τοῦτο ὃ ὅπωπερ (Πλ.).—ἄνθρωπος θεϊότατος, ἡμερώτατόν τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ (Πλ.). Ἐπὶ ἀτόμου δὲ ἀεῖποτε ἐνάρθρως· ὁ ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπος, ὁ ἀνήρ ἢ ἀνήρ, κτλ.

Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου.

§. 12. Ἄν καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ χρῆσις ἐν γένει τοῦ ἄρθρου περιλαμβάνεται ἐν ταῖς προηγουμένοις, διακριτέα ὅμως, τῆς ἀκριβείας χάριν, φαίνεται δευτέρα τις κατηγορία τῆς τούτου χρήσεως, καθ' ἣν χωρίζει μὲν, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐν ταύτῳ συγκεφαλαιοῖ πολλά καθ' ἕκαστα. Οὕτω, π. χ. οἱ ἄνθρωποι δηλοῖ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ὄλου τοῦ εἶδους, εἴτε ὠρισμένης τάξεως, ὀριζομένης δι' ἄλλης λέξεως, οἱ πλοῦσιοι, οἱ σοφοί, κτλ' ἐν ᾧ ἄνθρωποι σημαίνει πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ κεχωρισμένους· οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Ἑλληνας, οἱ Θραῖκες, οἱ εὐπατριδαί, οἱ ἔχοντες (οἱ πλοῦσιοι), οἱ στρατιῶται, τὰ ἀγαθὰ, τὰ κακὰ, κτλ. Ἐν πᾶσι τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις χωρίζει τὸ ἄρθρον τὴν τάξιν ἐκάστην πάσης ἄλλης, συγκεφαλαιοῦν εἰς ἓν ὅλα τὰ ταύτην συγκροτοῦντα ἄτομα· ἄνευ δὲ ἄρθρου δηλοῦνται ἄτομα τῆς τάξεως, οὐχὶ τάξις.

§. 13. Ἐνταῦθα ἀνάγεται ἡ ἐνάρθρως χρῆσις τοῦ πᾶς· τοὺς πάντας ἐνυμμάχους παρακαλέσαντες (Θ.).—ἢ καὶ Μεσσηνιοὶ ἐκλήθησαν οἱ πάντες (Θ.).—ὥστε αἱ πᾶσαι ἐβδομήκοντα ἐγένοντο (Θ.)= τὸ ὄλον, τὸ κεφάλαιον=ὄλαι ὄλαι. Κατ' ἀκριβοῤῥημοσύνην δὲ τούτων ἐκληθέντων, τὸ μὲν τοὺς πάντας Ἀργεῖους λαβεῖν (Σ. Φ. 47) ἤθελεν ἐξηγεῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος σημαυνομένην ἐνέργειαν, ἀναφερομένην εἰς τοὺς Ἀργεῖους, συλλήθδην λαμβανομένους, εἰς τὸ σύνολον αὐτῶν· τὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν πάντων (Ξ. Κ. Ἄν. Γ', ἀ. 20) ἐξηγεῖ μὲν τὸ αὐτό, ἀλλ' ἐπιμεριστικῶς. Ἄλλ' ἤθελεν εἶναι ἕως παρα-

μεγάλη αὐστηρότης περὶ τὴν γλῶσσαν τὸ ἀπαιτεῖν ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀμετάτρεπτον χρῆσιν.

§. 14. Καὶ ὄχι μόνον διὰ τοῦ πληθυντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐκφέρεται τὸ τοιοῦτον· τό τε πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἄρα δεῖ φοβεῖσθαι (Θ.).—*ἔπεισαν τὸν δῆμον* (Πλ.). Καὶ ταῦτα μὲν κυρίως περιληπτικά, ἀλλὰ, περιληπτικὴν ἔννοιαν λαμβάνοντα, τισὶν τὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦσι καὶ πολλὰ οὐδέτερα ἐπιθετα, τὸ *ναυτικόν*, τὸ *ὀπλιτικόν*, τὸ τοῦ ἀνδρὸς *ζητορικόν*, τὸ *μουσικόν*, ὡσαύτως τὸ *ἡμέτερον*—*ἡμεῖς*, κτλ.

§. 15. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ *καλόν*—τὸ κεφάλαιον τοῦ καλοῦ, ἡ ἀδικία—τὸ ὄλον τῶν ἀδίκων πράξεων, ἐν ᾧ ἀδικία εἶναι μία τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐκάστοτε γινομένων ἀδίκων πράξεων· φρονήματος *δεῖ*—*χρειάζεται* φρόνημα· τοῦ φρονήματος *δεῖ*—*χρειάζεται* τὸ ὄλον τοῦ φρονήματος. Οὕτω τὸ ὕδωρ δυνατὸν νὰ σημάνῃ ὠρισμένον τι μέρος ὕδατος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἢ καὶ τὸ σύνολον τῶν ὑδάτων οὕτως ὁ *Ἐκτωρ*, λέγων *οἴσετε πῦρ* (ἰλ. Ο, 717), ζῆτεῖ μέρος ἀρίστον τῆς οὐσίας ἣτις καλεῖται πῦρ, ὁ λέγων φιλοσοφικῶς τὸ πῦρ ἐστὶ *καυστικόν*, κτλ, συγκεφαλαιῶσι τὰ διάφορα μέρη τῆς οὐσίας ταύτης εἰς ἓν, θεωρῶν αὐτὴν ὡς οὐσίαν διακεκριμένην, ἐνόητα ἔχουσαν, κτλ.

Οὐσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου.

§. 16. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης ιδιότητος τὸ ἄρθρον λαμβάνει τὴν ἰδικιτέραν δύναμιν τοῦ μετατρέπειν εἰς οὐσιαστικὸν τὸ μεθ' οὗ τίθεται, μὴ ὂν ἐκ φύσεως τοιοῦτον· ἀ. ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· ὁ λέγων οὐδὲ *ρουθετεῖν ἐξεστί σε* (Σ. *H.L.* 595) δὲν σημαίνει τὸ *ρουθετεῖν* ὡς ὄλον καὶ κεφάλαιον, ἀλλ' ὡς μίαν περίστασιν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀναφαινομένην, ἐν ᾧ ὁ λέγων τὸ *ρουθετεῖν*, ἐνάρθρως, σημαίνει αὐτὸ ὡς ὄλον, ὡς πρᾶγμα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχον· τὸ γὰρ *τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἐνι* (Σ. *T.* 598), οἷον ἡ ἐπίτευξις.—τὸ μὲν *εὐνοεῖν τε καὶ προορᾶν ἄγαμαί σου* (Ξ.).—τὸ *ἀμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν* (Ξ.)· οὕτω καὶ ἐπὶ ὀριστικῆς· *μυριάκις γὰρ εἰρήκαμεν καὶ τὸ γιγνώσκομεν καὶ οὐ γιγνώσκομεν τὸ ἐπιστάμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμεθα* (Πλ. *Θεαιτ.* 196)· β'. ἐπὶ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν· ὁ σοφός, ὁ πλούσιος, ὁ ἄρχων, ὁ βουλόμενος, οἱ ἔχοντες· *πλούσιον δὲ νομίζοιμοι τὸν σοφόν* (Πλ.).—οὐδὲν τὸ σοφόν μοι ἐγένετο

(Πλ.).—τὸ σόφισμα, τὸ τέχνασμα.—πο.λ. ἢ ἦν ἀφθονία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν (Ξ.). γ'. ἐπὶ ἐπιβρῆμάτων· τὸ πάλαι, τὸ πρόσθεν, τὸ ὀπίσω, οἱ ἐγγυτάτω γένους, οἱ πάνυ τῶν στρατιωτῶν (Θ.). δ'. ἐπὶ πλαγίων ἐκ προθέσεων ἐξαρτωμένων, κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου ὀνόματος· τὸ ἐπ' ἐμοί.—τὸ κατ' ἐμέ.—τὰ εἰς τὸν πόλεμον· ε'. ἐπὶ ὀλοκλήρου λόγου· ἐν ἔτι λείπεται τὸ ἦν πείσωμεν ὑμᾶς, ὡς χρῆ ἡμᾶς ἀφείναι (Πλ.).—τί σοι ἄλλο ἐννοεῖ τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ οὐκ ἔχω ὅ τι χρῆσθαι τοῖς λόγοις; (Πλ.) κτλ.

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.

§. 17. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίῃ ὅτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλάσιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην· ὁ Σιμωνίδης ἐστὶ σοφός.—ὁ ἀνὴρ ἐστὶν ἔτοιμος. Δέχεται δέ, τὸνναντίον, τὸ ἄρθρον· α'. ὅταν ἐξηγῇ ὀλόκληρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὥστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό· οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικούντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιῶντες καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῇ ὡς ὅλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προωνομασμένων ἢ προεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοι οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκευάσαντες οἱ δεινοὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.), ἔνθα περιέχεται καὶ ἡ ἔννοια οἱ ἄλλοι δέ εἰσιν οἱ μὴ δεινοί· β'. ὅταν, καὶ καθ' ἑμὲν ἀριθμόν, ἐξηγῇ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνήκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν· οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης.—ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἀρχουσιν ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει καὶ τέλειος οὗτος ἀναγορευέσθω (Πλ.). Ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου, μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων καλεῖν καὶ ὀνομάζειν· τὸν καλὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομάζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.). Τὰυτὰ παρεμφαίνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος προδότης, οὐδεὶς ἄλλος μέγας, καλὸς στρατιώτης, ἀδωροδόκητος, κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου, ὅταν ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 18. Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, προτάσσεται τὸ ἄρθρον· ὁ ἀνὴρ, ὁ στρατιώτης. Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ

ἐπιθέτου προτάσσηται τοῦ οὐσιαστικοῦ· ὁ χρῆστος ἀνήρ, ἡ σώφρων γυνή, κτλ· ἐπαναλαμβάνεται δέ, ὅταν προτάσσηται τὸ οὐσιαστικόν· ὁ χρόνος ὁ πολὺς, τὴν γυναικα τὴν σώφρονα, τὰ πράγματα τὰ μεγάλα, κτλ· ὡσαύτως τὰς ἡδοῖας θήρευσ τὰς μετὰ δόξης (Ἰσ.)=τὰς ἐνδόξους.—τὰ τείχη τὰ ἐαυτῶν τὰ μακρὰ ἀπετέλεισαν (Θ.). — τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν (Ἄρφ.), κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπεχόντων προσδιορισμῶν, προτασσομένων· αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοῖαι (Πλ.).—ἐν τῇ τοῦ Διὸς τῇ μερίστῃ ἐοριγῇ (Θουκ. Α', 126)· διότι ταῦτα ἐλαμβάνονται, τρόπον τινά, ἰδιαιτέρως· ἐν τῇ τοῦ Διὸς, ἐν τῇ μερίστῃ δηλ. τοῦ Διὸς ἐοριγῇ. Ἰδε περὶ τῶν λοιπῶν Σ. Π. Β'.

§. 19. Ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πρᾶγμα-τος ἢ πρόσωπον προσώπου, ἐνότηता διακεκριμένην ἄλλης ἐνότητος· τοὺναντίον δέ, ὅταν τίθηται μετὰ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, διαστέλλει τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ προσώπου διάφορον κατάστασιν· οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολιταῖς διαστέλλονται οἱ πλούσιοι πολῖται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ ἐπὶ πλουσίοις τοῖς πολιταῖς διαστέλλονται οἱ πολῖται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασσομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου· ἔχει τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, ἐν ᾧ τὸ ἔχει τὸν ὀξύτατον πέλεκυν παρέχει ἄλλην ἔννοιαν, οὐχὶ δηλ. τὸν ἔλαττον ὀξύν, κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 20. Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἐννοῆται ἐκ τῆς συναφείας, παραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου· ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου.—περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν (Ἄρφ.). Συνηθέσταται δὲ κατήντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εὐνόητοι γινόμεναι, διὰ τὴν συγγὴν χρῆσιν· Νικίας ὁ Νικηράτου (υἱός), εἰς τὴν Φιλίππου (χώραν), τὰ τῆς πόλεως (πράγματα), τὰ κατὰ Πανσαρίαν κτλ. Τοιαῦτα δὲ καὶ, τὰ περιγραφικώτερα, τὰ τῆς τύχης, τὰ τῶν Θεταλῶν, τὰ τῶν βαρβάρων, τὰ τῆς πόλεως, τὸ τῆς πῶας.

§. 21. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ δλόκληρον ἀναφορικὸν λόγον μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ· ἀνόμοιός ἐστι τῇ ἢ γῆς σὺ σκληρότητι (Πλ.). Ἐνίοτε δὲ, παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, δλόκληρος ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνότηता λαμβάνων

διὰ τοῦ ἄρθρου· τὸν θε εἶπε δεσπότης τούτου εἶναι (Λυσ.)=τὸν εἰπόντα. — προσήκει μισεῖν τοὺς οἴος περ οὗτος (Δ.)=τοὺς ὁμοίους τούτῳ.—τῶν ὅσοι ἀγαθοὶ κριθῶσιν (Πλ.), κτλ. Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ἄρθρον ἐν τούτοις ἐπὶ ἀντωνυμικῆς χρήσεως, ὡς παρὰ τινων γέγονεν.

§. 22. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ, Θουκυδίδῃ, Πλάτῳ καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης τρόπος τῆς ὑπερθέσεως, διὰ τοῦ ἐν τοῖς, μετὰ τινος ὑπερθετικοῦ· ἐν τοῖς πρώτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθετο (Θ. Α', 6. Ἴδε καὶ Ζ', 24. 71).—ὁμολογεῖται ὁ Ἔρωσ ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι (Πλ. Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται ὅτι ὑπενόητο ἐν τούτοις ἡ μετοχὴ τοῦ ῥήματος ἢ τὸ κατηγορούμενον· ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σίδηρον πρώτοι Ἀθηναῖοι κατέθετο. Ὡσαύτως ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις οὕσι πρεσβύτατος, κτλ. (Ἴδε Ἡρ. Ζ', 137. Πλ. Σ. 173. Κρίτ. 43. 52, κτλ.)· ἔπειτα ὅμως, ἐπιῤῥηματικῶς ἐκληφθὲν τὸ ἐν τοῖς=πρὸ πάντων, μάλιστα, ἐφημέροσθη καὶ ἐπὶ θηλυκῶν· οὕτως ὦμῃ ἢ στάσις προὐχώρησε καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν τοῖς πρώτη ἐγένετο (Δ.Γ', πᾶ).

§. 23. Ἡ παρ' ἡμῖν χρῆσις τοῦ ἄρθρου εὐκολύνει βέβαια ὁπωσοῦν τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ πολυπλοκωτέραν χρῆσιν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τῇ Δευτέρῃ Περιόδῳ τοῦ Συντακτικοῦ, καὶ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, εὐρίσκονται πλείονα περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ πᾶν κρέμαται ἐκ τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας ἀναγνώσεως τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§. 1. Κοινοὶ Προσδιορισμοί, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἀκόλουθοι ἑπτὰ· I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποιόν· IV. τὸ ποσόν· V. τὸ κατὰ τι· VI. τὸ αἴτιον· VII. τὸ ἠθικόν αἴτιον.

I. Ὁ Τ Ὁ Π ο ς.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α. ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· β'. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· γ'. ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμαται· δ'. ὁ τόπος δι' οὗ περᾷ.

Α'. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἡ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεται ἡ ἀπὸκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβρῆμάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα· τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ὡς αὐτοῦ, ἀλλοχοῦ, ἐκασταχοῦ ὡς ἔκηλος αὐτοῦ μίμνε (Σ.).—ἐπίσχεσ αὐτοῦ, ξέρε(Σ.).—οὐ με χρὴ θαιεῖν(Σ.): τὰ ἐκ δοτικῆς ὀρμώμενα, δοτικοφανῆ καλούμενα ὑπὸ τῶν γραμματικῶν οἴκοι, Μεγαροῖ, Ἰσθμοῖ. Τοιαῦτα καὶ τὰ αὐτόθι, ἀλλοχοῦθι.

§. 4. Ὡσαύτως ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν ὀρμῶνται τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου ὡς ὁ ἐπὶ σκοπῆς, οἱ ἐπὶ ρηῶν· διὰ δοτικῆς ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπρόθετος, ὡς ἐν τῇ Ποιδαίᾳ, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐν τῷδ' αἰε μενεῖτε, ἐν ᾧ καθέστατε (Εὐρ.), κτλ· ἀπρόθετος δὲ ἐπὶ τῶν δῆμων τῆς Ἀττικῆς· Μελιτῆ, Μαραθῶνι, κτλ· κατηγορίας κατ' Ἀθηναίων γεγόρασιν ἐκ τῆς Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίας (Σ.). Λέγεται ὅμως καὶ ἐν Μαραθῶνι, καὶ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ αἰέποτε ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήρησιν· καὶ διὰ αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου· κατ' οἴκους μένειν. Παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπρόθετου· οὐκ ἦεν Ἄργεος (Ὀδ. Ι, 251).

Β'. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 5. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως· ἀ. διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβρῆμάτων, τῶν κινήσεως σημαντικῶν· ἐκεῖσε, χαμαῖε, πεδίονδε, Ἀθήναζε, κτλ· β'. διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ, ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ· διέβησαν εἰς Σικελίαν (Θ.).—ἐφυγον πρὸς τὴν γῆν (Ξ.).—σεῦται . . ἐπὶ οἴκους (Σ.).—εἴμ' ἐπὶ ναῦν (Σ.). Παρὰ δὲ ποιηταῖς τίθεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἀπρόθετος· ἔρπειν στίβον (Σ.). Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου· θάλασσιον ἐκρίψατε (Ἄρφ.). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πῶς.

Γ'. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ὁ τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὀρμᾶται ἐκφέρεται ὡσαύτως· δι' ἐπιβρῆματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπρόθετου ἢ ἐμπροθέτου. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐπιβρῆματα εἶναι τὰ εἰς θέν· δεῦρο ἀφίκετο οἴκοθεν (Πλ.).—τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήρηθεν συμβολαίων (Δ.). Ἐκ

τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπρόθετος μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαῖζουσι ποιηταῖς· εἰ μὴ τότε δε ἄγουιτο νήσου τῆς δε (Σοφ.), ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπὸ προθέσεως· ἐξ ἄδου (Σοφ.). — ἐκ Λακεδαιμόνος. — ἐκ Τεργίας (Ξ). — ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ (Πλ.). — ἀπὸ Συρακουσῶν. — ἀπὸ Κερκύρας (Ξ). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόθεν.

Δ'. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ὁ τόπος δι' οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περᾶ ἐκφέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχαῖζουσι ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου· ἐρχονται πεδίῳ (Ὁμ.). — ἡμερεύοντας μακρὰς κελεύθου (Αἰσχύλ.). Ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως· δι' οὐρανοῦ πορεύεται (Πλ.). — ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου (Ξ). ἢ δι' αἰτιατικῆς ἐχούσης τὴν κατά· κατά γῆν καὶ κατά θάλασσαν. Ἐπιρρήματα ἰδιάζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

II. Ὁ χρόνος.

§. 8. Ὁ χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται ἢ γενήσεται τι ἐκφέρεται· α'. δι' ἐπιρρήματος χρονικοῦ· κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.). — ἦν σὺ νῦν λέγεις (Πλ.). — ἦξει δὲ αὐτίκα (Πλ.). β'. διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσικῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου· οἱ λαγὼ τῆς νυκτὸς νέμονται (Ξ). — ἡ οἰκία χειμῶνος μὲν εἰρήλιός ἐστι, τοῦ δὲ θέρους εὐσαιος (Ξ). γ'. διὰ δοτικῆς μῆνός ἐκτη φθίνοντος (Αἰσχ.). δ'. δι' αἰτιατικῆς· τρίτην ἤδη ἡμέραν (Πλ.) = προχθές.

§. 9. Ἡ γενικὴ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθως, ὅταν ἦναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἐσπέρας, ἦρος, ὀπώρας (Ἄρφ.). ὁμοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως· ἐφ' ἠθης (Ἄρφ.). — ἐπὶ Θησέως· ἐνάρθως δὲ σημαίνει χρονικὸν μέτρον· Μαγνησία προσφέρει πενήκοντα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ (Θ.). = ἐκάστου ἐνιαυτοῦ. — ὁ ὀπλίτης δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ.). Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἐντὸς ὠρισμένης περιόδου· οὐκ ἀφικνεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γὰρ αὐτοῦ οὐχ ἑώρακά πω (= ἐώρακα) χρόνου (Ἄρφ.). Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐμπροθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἄλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἔναρθροι τίθενται μάλιστα μετοχαί· τοῦ ἐπιγυρομένου θέρους. — τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους.

§. 10. Ἡ δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, ὅταν σημαίνεται μόνον ἡ

ἐποχή καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔγινε· τῇ προτεροῖα, τῇ ὑστεροῖα, κτλ. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἑορτῶν· *Παραθηναίους, Διονυσίους, Ἐλευσινίους*· οὕτω καὶ *ρουμινίαις, τῇ ἑορτῇ*, κτλ. Τίθεται δὲ ἐμπροσθέντως, ὅταν δηλοῦται ἡ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν ἑβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἷς λάθοι πορηγός ὦν (Λυσ.). Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρχουσι πολλαὶ ποιικιλίαι, περὶ ὧν παραπέμπω εἰς τὴν *Δευτέραν Περίοδον τοῦ Συντακτικοῦ*.

§. 11. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν σημαίνεται τὸ ὡς ἐγγιστα· *περὶ δείλην*. — *περὶ ἔτη μάλιστα πέντε καὶ ἐξήκοντα* (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας (Ξεν.).

§. 12. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν μετοχῶν· *παῖς ὦν*. — *μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες* (Ξ.). καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου· *σκοτιαίους διελεῖν τὸ πεδίον* (Ξ.). — *τεταρταίους ἀφικνεῖσθαι* (Πλ.).

§. 13. Ἡ ἄλλη σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἣν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διήρκεσεν, ὡς αἱ σπονδαὶ ἐνιαυτὸν ἔσονται (Δ.), κτλ., ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὗ κατωτέρω.

III. Τὸ ποιόν.

§ 14. Ποιὸν ἢ ποιότης ὀνομάζεται ἡ ἐν τῷ πράγματι σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ἰδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· *καλῶς ἔχειν* (Ξεν.). — *εὐδαιμόνως ζῆν*. — *διάγειν πρεπόντως* (Πλ.), κτλ. — *ἀλλήλους ὁμονόως μάχεσθαι* (Ξ.).

§. 15. Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει ἐξηγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται· ἄ. διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· ὡς γὰρ οὕτωςι δόξαι (Πλ.). — οὕτως ὁπῶς δύναμαι λέγειν (Πλ.). — οὐδ' ὁπῶστιοῦν (Πλ.) = *nullo pacto*. Ὡσαύτως *ἀρεληθόν, βοτρυθόν*, κτλ. β'. διὰ τῶν πλαγίων πώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροσθέντων· *τούτω τῷ τρόπῳ* (Πλ.). — *ἐν τρόπῳ βοσκήματος* (Πλ.). — *κατὰ τρόπον*. — *καθ' ἡσυχίαν* (Ξ.). — *σιτίου τρόπον* (Πλ.). — *κυρὸς δίκην*. Ὡσαύτως διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων μετοχῶν· *παίζων οὐδὲν ἤτερον ἢ σπουδάζων* (Σωκράτης) *ἰλυσιτέλει* (Ξ.).

IV. Τὸ ποσόν.

§. 16. Καὶ τόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμὸς, καὶ ἀριθμὸς, καὶ

πᾶν πρᾶγμα ἐν γένει, αὐξομειώσεως δεκτικόν, ἀνάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο ἄ. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων ᾠ. δι' ἐπιρρήματων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡ αἰτιατική· ἀπέχει ἡ Πλάταια τῶν Θεῶν σταδίους ἑβδομήκοντα (Θ.).—παρὰ πάντα τὸν πόλεμον.—πολὴν χρόνον μ' ἐπέσχον (Σ.).—τοσοῦτον μόνον διαφέρειεις (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτική τίθεται ἐν τούτοις, τῇ παρὰ Λατίνοις ἀπερεκτικῇ ἧτοι ἀφαιρετικῇ ἰσοδυναμοῦσα, καὶ ὡς ὄργανον παριστώσα τὸ μέτρον· ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος (Ἄρφ.).—πόλι λογίμη ἡ Ἑλλάς γέγονε ἀσθενεστέρα (Ἡρ.).

§. 19. Ἡ γενική τίθεται εἰς δὴλωσιν τοῦ τιμήματος· τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί (Ξ.).—τοῦτο δ' ἐστὶν θ τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ὠνεῖται (Δ.).—τῶν δ' ἐμῶν παιδῶν φυγὰς ψυχῆς ἀρ ἀλλοξαιμέθα, οὐ χρυσοῦ μόνον (Εὐρ.).

§. 20. Ἐπιρρήματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὰ οἴκοθεν ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποσοῦ· ὥστε μὴ λίαν στένε (Σ.).—σφόδρα πείθει (Σ.).—πάνυ καλῶς. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὀλίγον, πολὺ, μέγα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ ποσάκις ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότητος καλουμένων ἐπιρρημάτων, ἅπαξ, δὶς, τρίς, πολλακίς, κτλ· ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλειονάκις περιεληθῆντα περὶ τὴν γῆν (Πλ.).—ἡ πλείων ἐλαττοράκις ἢ ἐλάττων πλειονάκις (ἀριθμῶς) γίγνεται (Πλ.).

V. Τὸ κατὰ τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται ἄ. δι' αἰτιατικῆς, ἀπροθέτου μὲν τὰ πολλά, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως· κάμνειν τοὺς ὀφθαλμούς (Ἡρ.).—ἀλγεῖς τοὺς πόδας (Ξ.).—διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς τὴν φύσιν (Πλ.).—δεινοὶ μάχην (Δίσχυλ.).—θανμαστός τὸ μέγεθος (Πλ.), κτλ.—σοφός πρὸς τι.—ἐνδοξος εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.).—ξανθὸς κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως τίθεται καὶ δοτικῇ ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἐννοίας· ἄμαχοι καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ βώμῃ (Πλ.). Ἴδε σ. 22, §. 32.

VI. Τὸ αἶτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικόν αἶτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν ῥημάτων εἶναι αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτεί-

χρισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (Θ.)· ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύτως τὸ ποιῶν τὴν ἐνεργείαν αἴτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνήθως ἐκφερόμενον· ὑπ' ἄλλου τιμωρηθῆναι (Πλ.).—ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τινος.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἴτιον, ὑφ' οὗ κινούμενον τὸ ποιητικόν αἴτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται· ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἀνάθρως τὰ πολλὰ· ὑπὸ λύπης ὑβρίζει· β'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· διὰ τοῦτο δεσπότης ἐπικούρου προσδέονται (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 61)· γ'. διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου· φόβῳ ἔπραττον.—οὐκ ἀγροικία ταῦτα πράττω.—ἐννοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ (Ξ.).—τῷ Πανουρίου ἔχθει (Θουκ.)· δ'. διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσιον (Γν.).

§. 25. Τὸ ὄργανικόν αἴτιον, γενικώτερον ἐκλαμβάνομενον, περιλαμβάνει ὑλικὰ τε ὄργανα καὶ ἠθικὰ μέσα, οἷς χρώμενον ἐνεργεῖ τὸ ποιητικόν αἴτιον· οἱ μὲν βάδδω κρούοντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία (Ξ.).—οὐδεὶς ἔπαινον ἠδοναῖς ἐκτίσαστο (Γν.). Ἡ ὄργανικὴ αὕτη δοτικῆ λαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλταις, ἐν ἀκοντίοις, ἐν τόξοις διαγωνίζεσθαι (Ξ.)· β'. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· δι' ὀφθαλμῶν ὄραν.—καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὠτων, ὡσπερ διὰ χῶρης, τὰς ἀρμονίας (Πλ.)· γ'. διὰ τῶν ὄργανικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἀκοντίσας καταβάλλει τὸν ἔλαφον (Ξ.).

§. 26. Ποιότης καὶ τρόπος (§. 14—15) τόσον εἶναι προσεχῆ ὡσεὶ πολλάκις εἶναι δυσδιάκριτον ἂν τὰ πρὸς τοῦτο τιθέμενα ἐπιβήματα, καλῶς, κακῶς, κτλ, σημαίνουσι τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο· γυναικίεις εὖ καὶ πιθαρῶς (Ἀρφ.). Ὡσαύτως πολλὰ λεπτὴ οὔσα διαφεύγει ἢ διαφορὰ τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συνδραμόντος προτρεπτικοῦ αἰτίου· ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ, οὐκ ἄλλον βροτῶν (Σ.).—λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι (Πλ.).—τέχνην δὲ πᾶσαι διὰ σέ καὶ σοφίσματα ἐσθ' εὐρημένα (Ἀρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τρόπου καὶ ὄργανου· ἀκοντίζοντες=τῷ ἀκοντίζειν καὶ=διὰ τῶν τόξων.

§. 27. Τὸ τελικόν αἴτιον ἐκφέρεται· ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριν, ἔνεκα ἢ ἔνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβάνομένων· χάριν πλεησμονῆς (Πλ.).—κοινωνίας χάριν (Πλ.).—κολακεύουσιν ἔνεκα ἀργυρίου (Ξ.).—δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν (Ξ.)· ἔτι δὲ καὶ ἔνεκα τοῦ τσιούτου πάντες δρῶμεν χάριν (Πλ.)· β'. διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπὶ· οὐκ ἐπὶ τέχνῃ ἔμαθες, ὡς δημιουργὸς ἐσόμενος,

ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ (Πλ.)· γ'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς πρὸς ποῖον ἔργον; (Ἄρφ.)· δ'. διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων· ταῦτα δὲ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἦω (Πλ.)· ε'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων· δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖται βρέφος (Εὐρ. Φ. 25). — οἰνόν μοι ἐρχεῖς πιεῖν (Ἄρφ. Σφ. 616)· ς'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἤκω φράσσω τοῦτο ἀγγελῶν θ' ὑμῖν (Ἄρφ.). — ἐπερησόμενος οὖν ὀχρόμην ὡς τὸν θεόν (Ἄρφ. Πλ. 32).

VII. Τὸ ἠθικὸν αἴτιον.

§. 28. Οὕτως ὀνομάζομεν ἐνταῦθα ἐκείνην τὴν περίστασιν καθ' ἣν ἐξηγεῖται ὅτι ἔκ τινος ἐνεργείας προκύπτει τι ἠθικῶς ἐνδιαφέρον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς δοτικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας καὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός. Διὰ τοῦτο πολλοὶ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἠθικὴν δοτικὴν ὀνομάζουσιν αὐτήν. Ἀποβλέπει δὲ ἡ χρῆσις τῆς τοιαύτης δοτικῆς τὰ ἐξῆς μάλιστα τρία· α'. τὴν βούλησιν· β'. τὸ αἰσθηματικόν· γ'. τὸν ροῦν.

§. 29. Κατὰ τὸ πρῶτον σημαίνει ἡ δοτικὴ αὕτη τὸ πρόσωπον ζητοῦν ἐπιθυμίας ἐκπλήρωσιν· ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν καὶ πιπέμεν (Ὀμ.)· ὑπερ ἂν εἴη παρ' ἡμῖν γὰρ μοῦ τρώγῃς καὶ γὰρ μοῦ πίηης. — τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθρηκότι; (Εὐρ.) — ἀλλ' ἱμάτιον γοῦν χρῆσθαι ἡμῖν τουτῶ καὶ στρόφιον (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ μὴ μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς (Αἰσχύλ.) = μὴ, παρακαλῶ, κτλ. Αὕτη ὀνομάζεται δοτικὴ χαριστικὴ παρὰ τῶν ἡμετέρων γραμματικῶν.

§. 30. Κατὰ τὸ δεύτερον, τὸ αἰσθηματικόν, ἡ δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον τὸ αἰσθανόμενον ἔκ τινος ἐνεργείας εὐάρεσον ἢ δυσάρεσον αἰσθημα· ἡ μήτηρ εἶπ' σε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλη, ἵν' αὐτῇ μακάριος ἦς (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελαν εἶναι τὰ παρ' ἡμῖν γὰρ τῆς ζήτησε, γὰρ τῆς προκόψῃς. — ἡ γυνὴ ἀχθεταὶ ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῇ ὁ ἀνὴρ ἐστίν (Πλ.) = ὅτι δὲν τῆς ἔγινεν ἄρχων. — ᾧ τέκνον, ἣ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος; (Σ. Κ. 81) — ποῦ, τέκνον, εἶ μοι (Σ. Κ. 845) = ποῦ μου εἶσαι; Πολλάκις δὲ καὶ εἰρωνικῶς· οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιότ' εἰσιν (Πλ.). Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ ἔστι μοι βουλομένῳ, ἠδομένῳ, ἄσμένῳ, ἀχθομένῳ, κτλ. Παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ θέλοντι· θέλοντι κάμοι τοῦτ' ἂν ἦν (Σ. Τ. 1356).

§. 31. Ὡς πρὸς τὸ τρίτον, πρὸς τὸν ροῦν, ἡ δοτικὴ δηλοῖ τὸ

πρόσωπον πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν κρίσιν εἶναι σύμφωνον τὸ πρᾶγμα·
τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι (Σ. Φ. 1030) = ὡς πρὸς ὑμᾶς. — *ἔν ἔν οὐκ εἰμί σοι*
χωλός, δυσώδης ; (Σ. Φ. 1032) — ὁ ἐσθλὸς εὐγενὴς ἐμοὶ γ' ἀνήρ
 (Εὐρ.). — *ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁ-*
μοίως ἀγαθαὶ ἔσονται (Πλ.). Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ τίμιός τι. —
ἄξιον τῆ πόλει (Ἀρρ.) — *ἐμοὶ τε εἰπεῖν καὶ σοὶ ἀκοῦσαι ἄξιον* (Πλ.)
 = πρέπον, ἀρμόζον· ἔθεν ἄξιός τιρὶ τινος = ὡς πρὸς τινά, ἐκ μέρους
 τινός, ἄξιος τούτου· ἄξιος θανάτου τῆ πόλει (Ξ.) = ἄξιος θανάτου
 ἐκ μέρους τῆς πόλεως, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ ἑλληνικὰ ῤήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ διαι-
 ρηθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶ-
 ναι μετὰ τῶν ὀλίγων συγγενῶν αὐτῶ ῤημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα
 τὰ λοιπά, συγκείμενα ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ εἶναι καὶ τῆς ἰδέας ἑνὸς κα-
 τηγορουμένου (σ. 2. §. 6).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἷον ἰσοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶναι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν *συνδεδεικῆν* καὶ κατὰ
 ἔννοιαν *ὑπαρκτικῆν*, αἵτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστέλλωνται.

Τὸ εἶναι κατὰ συνδεδεικῆν ἔννοιαν.

§. 3. Κατὰ συνδεδεικῆν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται τὸ εἶναι, ὅταν χρη-
 σιμῆ ὡς ἀπλοῦν συνδεδεικὸν ἤτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ
κατηγορουμένου· ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἃ ἐν τῷ περὶ Ἀπλῆς
Προτάσεως ἐξηγήσαμεν (σ. 1).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἔννοιας ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶναι γινομένη κρίσις ἐμ-
 φαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἔννοεῖται μετὰ τῆς
 δεινός ἢ δεινός ἰδιότητος, οὐδεμία δὲ κρίσις γίνεται περὶ ὑπάρξεως,
 ἥτις εἴτε πρῦποτίθεται εἴτε καὶ ὅλως παραλείπεται· εἰς τὸ ὁ κύκλος
 ἐστὶ *στρογγύλος* περιέχεται ἡ ἰδέα ὅτι ὁ κύκλος δὲν ἔννοεῖται ἄνευ
στρογγυλότητος, εἰ δὲ καὶ ὄντως ὑπάρχει ὁ κύκλος ἢ ὅχι τοῦτο
 ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἔννοιας ταύτης τὸ εἶναι συντάσσεται μετὰ δύο ὀνο-
 μαστικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδαμεν, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾷ τὸ ὑπο-

κείμενον, ἢ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν ἄνθρωπος.—ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίοτε τὸ συνδετικὸν τοῦτο εἶναι ἐκφέρεται διὰ τῶν ῥημάτων τυγχάνω καὶ κυρῶ καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μετοχῆς ὥρ· ὁ θάρατος τυγχάνει ὥρ δυοῖν πραγμάτων διάλυσις (Πλ.).—κὰν θυραῖος ὥρ κυρῆ (Εὐρ).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὥν τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶναι· ὁ θεατῆς τυγχάνει εὖρους (Ἄρφ.).—οὗτος ὁ τῆς Πολυεῖκουσ αὐτοκασιγνήτας ρύμφας ἀμόγαμος κυρεῖ ; (Εὐρ. Φ. 139)—οὗτός ἐστιν ὁ τῆς αὐταδέλφου τῆς γυναικὸς (γυναικαδέλφου) τοῦ Πολυεῖκουσ σύλληκτρος ὁ ἀνὴρ ; ἔνθα εἶναι καὶ ὁ προσημειωθείς (ἀν. σ. 14. §. 4) προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ. Τοῦτου δὲ δυνάμει τίθενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν τυγχάνει ἔχωρ.—κυρεῖ εὐθύων (Σ.).—εἰρηκῶς κυρεῖ (Σ.), κτλ. ὡς ἂν εἶη ἐστὶν ἔχωρ.—ἐστὶν εἰθύων, κτλ.

§. 8. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα τὰ ὅποια ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην πρὸς τὸ εἶναι, διπλὴν ὀνομαστικὴν καὶ ταῦτα δεχόμενα, περὶ ὧν ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 9. Ὡς, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τις, προῦκυψαν τὰ ἐστὶν δε, κτλ. (σ. 37, §. 57)· κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκειοῦ προσδιορισμοῦ (σ. 47, §. 20), τὰ Ἀλέξανδρος ὁ Φίλιππον, Πηλεὺς ὁ Αἰακοῦ, Περίανδρος ὁ Κυψέλου, Ἰππίας ὁ Πεισιστράτου, Διοδὸς Ἀρτεμίου, Μαιάνδριον Μαιανδρίου, Αὐτεσίωνος τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερασάνδρου, τοῦ Πολυεῖκουσ (Ἡρ. Γ', 52), κτλ· οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐπὶ σφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι συνήθεις παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου· Νικόστρατος ἦν Θρασυμάχου, υἱὸς δηλ.—Ἀἴσωπος Ἰάδμορος ἐγένετο, δούλος δηλ.—Τροία ἦν τῶν Ἀχαιῶν, κτῆμα δηλ. Ὡσαύτως εἶναι ἀδελφῶν τυράννων, γίγνεσθαι πατρὸς καὶ μητρὸς, φῦναι, κτλ. Ἐν τούτοις προστίθεται ἐπίσης καὶ ἡ πρόθεσις ἐκ. Συχνάκις δὲ παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶναι, κτλ, τὸ ἴδιον, ἔργον, σημεῖον καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὴν περίστασιν.

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 10. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι ἡ δι' αὐτοῦ γινόμενη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξιν, περὶ δὲ ἰδιότητος οὐδεμίαν κρίσις, οὐδεὶς λόγος· ἐστὶ θεός.—ἐστὶ δίκαιος.—ἐστὶ πρόνοια.

Ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἔξῃς τοῦ Σοφοκλέους (Κ. 386) ὅτ' οὐκέτι εἰμι, τηρικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.

§. 11. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶναι ἀνάγεται εἰς τὸ δευτερον εἶδος τῶν προτάσεων, τῶν συνεπτυγμένων (σ. 3, §. 8), περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῆ, ὡς τὰ λοιπὰ ῥήματα· ὡς τὸ σωφροεῖ Σωκράτης=Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε=τόδε ἐστὶν ὑπάρχον, οὕτω καὶ τὸ ἐστι θεός=θεός ἐστὶν ὢν=ὑπάρχων=ὑπάρχει θεός· οὕτως ἐστι λόγος.—ἦν πόλεμος, κτλ.

§. 12. Ὅταν δὲ ἡ ἐννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἐστι θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ: ἐξηγητῆται ὅτι ἡ ὑπαρξίς τοῦτου ἢ ἐκείνου ἀρμόζει εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἐστι μοι χρήματα=ἔχω χρήματα· οὐκ ἐστι χρήματα ἡμῖν (Ξεν.).—ἐστὶν ἀνθρώποισιν, ὧ ξένοι, κακά (Εὐρ.).—γύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι ποιεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων (Δ.).

§. 13. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχη καὶ τινα προσδιορισμὸν τὸ ὑποκείμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ ὅποιον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἐννοίαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκληθῆ τὸ μεγάλη ὡς κατηγορούμενον, ἢ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη οὕτως ἐστὶ λευκὰ ἴα ἦτοι λευκῶτα, καὶ τὰ ἴα ἐστὶ λευκά. Ὡσαύτως ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ πολέμου ἡμῖν (Θουκ. Α', 122).—πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι ὑπάρχουσιν ἐμοί (Ξ.). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τοιαῦται βραδυτῆτες ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐνεῖσι (Ἰσ. Παρηγ. ΑΘ').—εἰσὶ καὶ ἐν Μούσῃσιν Ἐρινύες (Ἐπίγρ.)=καὶ μεταξὺ τῶν Μουσῶν.

§. 14. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ταύτης σημασίας τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ εἶναι προτάσσεται τοῦ λόγου, καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης, ἐστὶν, οἷον ἐστὶ θεός.—ἐστὶ νόμος, κτλ· καὶ οὔτε ἐγκλίνεται οὔτε παραλείπεται, τοῦλάχιστον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (ἴδε κατωτέρω), ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς συνδετικῆς σημασίας καὶ εἰς τὰ πάθη τῆς ἐγκλίσεως ὑπόκειται καὶ δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ, καθ' ἃ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξηγήσαμεν ὁ λόγος ἐστὶν ὁ αὐτός.—τὸ τρίγωνόν ἐστὶν ὀρθογώνιον.—ἀληθές ἐστι τοῦτο.—ἀληθές τοῦτο· τὸ δὲ ἐστὶ

τις λόγος δὲν γίνεται οὔτε λόγος τις ἐστίν οὔτε λόγος τις. (Ἰδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συνατάξ. σ, 23—).

§. 15. Ἡ παράλειψις τοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς σημασίας γίνεται σπανίως, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων· πάντα δὲ βωμούς, οὐ κατ' Ἀδμήτου δόμους (εἰσι), προσήλθε καξέστεψε καὶ προσήξατο (Εὐρ. Ἀλκ. 171). Μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλοκῇ οὐδεὶς ὅστις οὐ, ὡς Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς (ἐστίν) ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν (Εὐρ. Ἑλ. 931)=οὐδεὶς οὐ μισεῖ. Καὶ ἐπὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἀπαντᾷται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀναφορικῶν ἢ ἀναλόγων μορίων προηγουμένων· οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Πολιτ. Β', 370) ὧν ἂν αὐτοῖς χρεία (ῆ), παρὰ Θεόγνιδι (252. 370. Βεκ.) ὄφρ' ἂν γῆτε, καὶ ἡέλιος (ῆ), κτλ.

§. 16. Τὰ ἄλλα ῥήματα δι' ὧν ἡ ὑπαρξίς ἐκφέρεται εἶναι, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰδομέν, κυρεῖν, τυγχάνειν, πέλειν καὶ εἶ τι ἕτερον (Κεφ. Α', §. 7). Αὐτόθι δὲ ὡσαύτως ἐσημειώσαμεν ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν. Οὕτω π. χ. καὶ γὰρ εἰ γέρον κυρῶ (Σ. Κ. 726).—ὅς ἂν μάλιστα φίλιτος κυρῆ βροτῶν (Εὐρ. Ἰππολ. 142).—ἡ δι' ἀκοῆς ἡδογῆ τυγχάνει καλή (Πλ. Ἰππ. Μ. 45).—οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει (Σ. Ἄντ. 333). Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἐκλαμβάνονται τὰ ῥήματα ταῦτα· πρὸς μετοχὴν δηλ. φερόμενα, ἐκτός τῆς ὑπάρξεως, δηλοῦσι καὶ τοιάνδε ἢ τοιάνδε περιστάσιν, ὡς εἰ μὴ ἐκύρουρ ἐγὼ φυλάσσωρ (Σ. Ἡλ. 1320)=εἰ μὴ ἐγὼ κατὰ συγκύρησιν ἐφύλασσον· ἀλλὰ περὶ τοῦτου θέλομεν διηγήσει πλατύτερον ἐν τῇ ὅσον οὐπω ἐκ νέου ἐκδοθησομένη δευτέρῃ Περιόδῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων,
ἐκτός τοῦ εἶναι.

§. 1. Ἐν γένει δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι τὰ διάφορα ῥήματα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων τὴν ἔννοιαν περιέχουσιν· ἐπιμελοῦμαι ἀρετῆς, ὡς ἐπιμελής ἀρετῆς, ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπειθῆς τοῖς νόμοις, οὐκ ἔγνω τὸν νόον, ὡς οὐκ ἔδε τὸν νόον.

§. 2. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ διαφοραί· διότι, ἐν ᾧ λέγεται οἰκοδόμος οἰκίας, σωτήρ πόλεως, κτλ. λέγεται οἰκοδομῶ οἰκίαν, σώζω

πόλις, κτλ. Τινὰ δὲ συντάσσονται μετὰ μιᾶς καὶ ἄλλης πτώσεως, ἐπιτυγχάνειν τιὸς καὶ ἐπιτυγχάνειν τιρί, κατὰ μείζονα ἢ ἐλάττονα διαφορὰν ἐννοίας. Ἀνάγκη λοιπόν, πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ πράγματος ἐξέτασιν, νὰ καταταχθῶσι τὰ ῥήματα εἰς τὰς προσηκούσας τάξεις, καὶ νὰ σημειωθῶσι τὰ ἐκάστη αὐτῶν ἰδιάζοντα.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, ἔστω ἡ κατάληξις ὅποιαδήποτε, τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα διαιροῦνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά καὶ οὐδέτερα. Ὀνομάζομεν δὲ ἐνεργητικά τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν, οἷον παίζω, κόπτω, ἴστημι· παθητικά τὰ σημαίνοντα πάθος, οἷον πέπαικται, κόπτομαι, ἐστάθη· οὐδέτερα τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα, οἷον ζῶ, ὑγιαίνω, σωφρονῶ.

§. 4. Μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν κεῖνται τὰ μέσα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιστρέφουσαν, ἐπομένως ἐνέργειαν μετὰ πάθους ἢ πάθος μετὰ ἐνεργείας συνάμα, οἷον ἐνεδύσατο, ἐλούσατο, ἐκαλύψατο. Ἡμιτελῆ δὲ μέσα εἶναι τὰ ἀποθετικά, ὡς ἀγροικεῖμαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων κατήνησαν ὡς ἐνεργητικά εἰς μαί, οἷον ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμελοῦμαι, κτλ.

§. 5. Περὶ πάντων τούτων θέλομεν διαλάβει νῦν ἰδιαίτερος, ἀρχίζοντες ἐκ τῶν οὐδετέρων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις εἶναι ἀπλουστέρα καὶ εὐκολωτέρα, ὀλίγον μακρυνομένη τῆς τῶν συστοίχων ἢ συγγενῶν ὀνομάτων, τῶν ὁποίων περιέχουσι τὴν ἰδέαν ἡσυχός εἰμι καὶ ἡσυχάζω, πλουτῶ καὶ πλούσιός εἰμι, πλήρης ἔστι καὶ γέμει, κτλ.

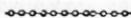
Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

§. 6. Οὐδέτερα ὀνομάσαμεν τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα μόνον, καὶ τοιαῦτα εἶναι βέβαια τὰ οὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος σημαίνοντα, ὡς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων οὐδέτερον γένος λέγεται τὸ οὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν.

§. 7. Τῆς σημασίας μόνον ἐνταῦθα θεωρουμένης, ἡ κατάληξις δυνατὸν νὰ ᾔηται ὅποιαδήποτε· τὸ ζῶ, βιβῶ, ἡρεμῶ, ἡσυχάζω, εὔδω καὶ τὰ ὅμοια εἶναι ῥήματα οὐδέτερα· τὸ ὑγιαίνω, σωφρονῶ, μωραίνω, ἀνοηταίνω, πλουτῶ, πλήθω, γέμω, εὐπορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἐπίσης οὐδέτερα, καὶ οὐδὲν ἦπτον οὐδέτερα κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι τὰ κάθημαι, κεῖμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 8. Τῶν οὐδετέρων ρημάτων τὰ μὲν κατάστασιν ἢ ιδιότητα ἀπόλυτον σημαίνοντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἄπτωτα, ἢ δέχονται τοὺς προεξηγηθέντας κοινοτέρους προσδιορισμούς, ποῦ, πότε, πῶς, κατὰ τί, διὰ τί, κτλ· ζῆ ὁ δεῖνα. — ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν (Πλ.). — τότε μὲν εὖ ζῶντες, νῦν δὲ οὐδὲ ζῶντες (Πλ.). — ζῶσι κοσμίως, ἐντίμως, εὐδαιμόνως. — οἱ καλῶς καὶ ὀσίως βιώσαντες (Πλ.), κτλ. οὕτω θάλλει καὶ ἰσχύει (Σ.). — ἐνημερεῖ. — εὐδει. — ἐργήγορεν. — πάντα εὐδαιμονεῖν. — πάντα δυστυχεῖν (Πλ.)· οὕτω καὶ ζήτω ιδιώτης. — ζῆ ἐλεύθερος. — μέν' ἡσυχος (Ἀρφ.), κτλ. (σ. 6, §. 25).

§. 9. Τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἢ ιδιότητα, δέχονται καὶ πλαγίαν πτώσιν, ἥτις συμπληροῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος ἐμφαινομένην σχέσιν· προξενῶ ὑμῶν ἀεὶ (Ἀρφ.) = εἰμὶ πρόξενος ὑμῶν. — γέμομεν ἐλπίδων, λόγων, κακῶν, αἰσχυρότητος, σωφροσύνης κτλ. (Πλ.). — εὐπερῶ λόγων, ρημάτων, ὀνομάτων, ἀπάντων, κτλ. (Πλ.). — πεινήσας χρημάτων πεπλούτηκας (Ξ.). — πλουτεῖν φιλων (Ξ.). — ἀλλὰ καὶ παισὶ πληθύνειν (Σ.). — ὠσαύτως ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἀδίκος; — τοῦτο ἔοικεν ἀτόπῳ (Πλ.), κτλ. ὠσαύτως δυνάμει τῶν προθέσεων· πρόκειται τῆς χώρας ὄρη μεγάλα (Ξ.). — οἱ πολέμοι ὑπερκάθηται ἡμῶν (Ξ.). — τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα ἐπικεῖται (Πλ.). Ἴδε κατωτέρω, σ. 63, §. 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐνεργητικὰ ὀνομάσαμεν τὰ ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ἡ ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὐσα τῆς ἡρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μετοβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἦτοι μένει ἐν αὐτῷ τῷ ποιούντι ὑποκειμένῳ, ἢ ἐξέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ διαίρετέα εἰς δύο, εἰς ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται τὰ παίζω, πηδῶ, βαίνω, καὶ τὰ ὅμοια· εἰς τὰ δεύτερα τὰ τύπτω, κρούω, πατῶ, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνατόν νὰ ὑποδιαίρεθῶσιν εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας τάξεις·

α. εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικά, ὡς ἄδω, ἀλλυλάζω, βοῶ, γελῶ, θρηγῶ καὶ τὰ ὅμοια· β'. εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικά ἤτοι ὄργανικά, ὡς κιθαρίζω, καθαρωδῶ, κυβαλιζώ, σαλπίζω, κτλ· γ'. εἰς τὰ μιμητικά, ὡς αἰγυπιάζω, ἀπτικίζω, δωριάζω, δωρίζω, ἐλληγρίζω, μηδιζώ, κτλ· δ'. εἰς τὰ ἐφετικά, ὡς γελασείω, φαργητιάω, θανατῶ, κτλ· ε'. εἰς τὰ ὄρας καὶ χρόνου σημαντικά, ὡς διαχειμάζω, ξαρίζω, θερίζω, ἀπειριαντίζω καὶ ἀπειριαντῶ, κτλ· ς'. εἰς τὰ κινήσεως σημαντικά, ὡς βαίνω, βαδίζω, περιπατῶ, πλέω, ρέω καὶ τὰ ὅμοια.

§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἴκοθεν σημαίνουσιν αὐτοτελές τι· διότι ἄδω=ποιεῖμαι ὠδήν, καθαρωδῶ=παίζων τὴν κιθάρην ἄδω, δωρίζω=λαλῶ ἢ μιμοῦμαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαργητιῶ=ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμάζω=διάγω τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτῶτως, ἢ δέχονται τοὺς προσήκοντας ἐκ τῶν προεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4. Οὕτω λοιπὸν λέγεται ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν (Πλ.).—τῶν ἀδόντων ἐν τοῖς χοροῖς (Πλ.).—γελῶσι δ' ἐχθροί (Σ.).—γελῶν ἐλευθέρως (Σ.).—εἶτε παίζω εἶτε μῆ (Πλ.).—κιθαρίζειν εὐκ ἐπίσταμαι (Ἀρφ.).—μηδίσας ἐφυγεν (Ξ.).—μαθητιῶ γάρ (Ἀρφ.).—τὸ θύριον κλανσιᾶ (Ἀρφ.).=ἤγει αὐτοματί.—χειμάσαι πυρὶ ἀφθόρῳ καὶ θερμοῖς λουτροῖς (Ξ.), κτλ.

§. 5. Ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ἕκτης τάξεως· βαδίζειν καὶ τρέχειν (Πλ.).—βαίνειν ἐν ῥυθμῷ (Πλ.).—ἠσυχῆ βαδίζοντες (Ξ.).—βραδέως θέειν (Πλ.).—ἡ πορηρία θάττον θανάτου θεῖ (Πλ.).—περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχήματι (Πλ.).—ἔτυγον ἐν τῷ κήρῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν (Πλ.). Ἀλλὰ ὡς κινήσεως σημαντικά δέχονται ἰδιαιτέρως καὶ τοὺς προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· βαδίσας Μεγαρόθεν (Πλ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτῶν; (Πλ.).—καὶ βὰς ὑπὸ γῆς ἔνθεν εἰς Ἄργος (Σ.).—ἀποχώρησον δόμων (Ἀρφ.).

§. 6. Καὶ ἐκ τῶν τῆς πέμπτης τάξεως εἰσὶν ἃ δέχονται πτωτικὸν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας· τί δ' ἐργασείεις; (Σ. Φ. 1001)—ἀπαλλ.λαέειοτες τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ. Α', 95. Ἴδε καὶ Γ', 85).—ὄψείοτες αὐτῆς καὶ πολέμοιο (Ἰλ. Ξ, 37)=ὄπι-

κῶς ἔχοντες = ἰδεῖν ἐφιέμενοι. Παρὰ δὲ Λουκιανῷ καὶ Ἀθηνιῷ = Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ, ἐπὶ τὸ κωμικώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα σημαίνουσι ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτῶσαν εἰς ἕτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργούντος ὑποκειμένου σημεῖον ὅθεν ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. Τὸ πρῶτον ὀνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, ὑποκείμενον, τὸ δεῦτερον ὀνομάζεται ἀντικείμενον· τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὴν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, τὸ δεῦτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἰδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἐν μόνον ἀντικείμενον, οἷον *τυγχάνει ταφῆς* (Πλ.).—*πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δεῖ* (Ἀρφ.).—*ὁ λαγὼς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκτει, τὰ δὲ κύνει* (Ξ).· τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο, ὡς *λύσον με δεσμῶν* (Εὐρ).—*αἱ σειρήνες τὰς χεῖρας οὐδενὶ προσέφερον* (Ξ).—*οἱ Πέρσαι διδάσκουσι τοὺς παῖδας δικαιοσύνην* (Ξ). Ἐκ τούτου λοιπὸν οἴκοθεν διαιροῦνται εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἐν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ, συντομίαις χάριν, *μονόπτωτα* μὲν τὰ πρῶτα, *δίπτωτα* δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων, αἱ δὲ πλάγια εἶναι τρεῖς, γενική, δοτική καὶ αἰτιατική, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ *μονόπτωτα μεταβατικὰ* πρέπει νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς, καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὅτι τὰ δεῖνα ῥήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς, μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ γενικῆς
συντασσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονοπτῶτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχόν καὶ ταυτοσήμων ἀποθετικῶν ἢ καὶ μέσων, μετὰ γενικῆς συντάσσονται·

α. τὰ μεθέξως καὶ μεταλήξως σημαντικά· *μετέχειν, μεταλαμ-*

βάειν, μεταλαγχάνειν, κοινωεῖν τιος· ἀμείνορος μοίρας μεταλαμβάνειν (Πλ. Φαίδρ. 248) = μετοχὴν λαμβάνειν· β'. τὰ ἐπιμελείας, ἀμελείας, κτλ., σημαντικά· ἐπιμελεῖσθαι, κηδεσθαι, ἀμελεῖν τιος· Ὡσαύτως φροντίζειν, ἀφροντιστεῖν, ὀλιγορεῖν τιος, κτλ· τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖ οὐδὲ φροντίζει· γ'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· τιμῆς τυγχάνειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαίων, κτλ· δ'. τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά· τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν. — τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι (Ξ.)· ε'. τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φείσασθέ μου (Πλ.). — ἕνυχῆς ἀφειδήσατε (Σ.)· ς'. τὰ ἀρχικά· γαστροῦς ἄρχειν. — ἄρχουσι γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκείνου οὐδ' ἐρ εἰσι τέχναι (Πλ.). — ἄλλω δεσπόζειν. — πάντων κυριεύειν· ζ'. τὰ παραθέσεως ἰδέαν ἔχοντα· πλεοεκετεῖν καὶ μειοεκετεῖν τιος. — τῶν καθ' αὐτοὺς ἀνθρώπων ἀριστεύσαταις. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων· Πανσατίας ὑπέτρησε τοῦ Ἀνσάνδρου, κτλ. Σχλεύουσι δὲ ἀμφοτέρω καῖτα (ς'. ζ'.) μετὰ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίως ἐνεργητικῶν· ἢ τὰ ἐφρετικά, ἐκτὸς τοῦ φιλῶ· τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίω ἐπιθυμῶ (Πλ.). — γλιχόμενος τοῦ ζῆν (Πλ.)· θ'. τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαύομεν· ι'. τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἄρχειν χειρῶν ἀδικῶν. — οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων (Σ.)· ια'. τὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐκτὸς τοῦ ὄρω· διγγάνειν, ὀσφραίνεσθαι, ἀκούειν, αἰσθάνεσθαι τιος.

§ 5. Ὡσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προσίθονται καὶ πολλὰ ἑήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπό, ἐκ ἢ ἐξ, πρὸ καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά, καὶ τούτων δυνάμει ἐνταῦθα ἀναγόμενα· οὐδενὸς χρῆ πράγματος τὸν εἶ ποιοῦντ' ἀπογινῶναι ποτε (Μ.). — τῆς ἑαυτοῦ ἰδέας ἐκβαίνειν (Πλ.). — προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους (Ἄνδ.). — ὑπερορᾶν τῶν καθεστῶτων (Ξ.). — χρῆ μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλήθους (Ἰσ.). — οὐδεὶς αὐτοὺς αὐτοῦ κατηγόρηκε πῶποτε (Δ.). — μὴ μου κατείπης πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ.)· οὕτω καταγινῶσκειν, καταδικάζειν, καταδικαιᾶν, καταλήφεισθαι, καταφειδέσθαι, καταλαλεῖν, καταγελαῖν, καταπτύειν τιος, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς
συντασσόμενα.

§. 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικά ἐνεργητικά ἀνάγονται·

α. τὰ συμφωνίας σημαντικά ὁμοιοεῖν ἀλλήλοις. — ὁμοιολογῶ σοι (Ἄρφ. Πλ. 94). — τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.). β'. τὰ μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά μεμιγμένα ἀλλήλοις (Πλ.). — ὁ Δημοκρίδης Πολυκράτει ὠμίλησε (Ἡρ.). γ'. τὰ προσεγγίσεως σημαντικά ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει δ'. τὰ περιποιητικά καὶ ἀντιπεριποιητικά ἀρήγειν, ἀμύρειν, ἀλέξειν, βοηθεῖν, φθορεῖν, ἐπιβουλεύειν, μέμφεσθαι τινι καὶ τὰ ὅμοια ε'. τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά πειθαρχεῖν πατρί (Σ.). — τιμαῖς ὑπέικειν (Σ.). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία ἀπειθεῖν τῇ πόλει. — ὁ δήμου ἔρωσ ἀντιστατεῖ μοι (Πλ.). ζ'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά ἐρίζειν, ἀμφισβητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινι, κτλ.

§. 7. Ὡς πολλὰ ῥήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἧς εἶναι συντεθειμένα δέχονται τὴν γενικὴν (§. 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δέχονται τὴν δοτικὴν πολλὰκις ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ (Πλ.). — ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν (Ξ.). — συντυχάνειν πρεσβυτέρῳ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἐγκυρεῖν, ἐγκαλεῖν, ἐπιτιμᾶν, ἀντιλέγειν οὕτως ἐργυρεῖν, ἐμβάλλειν τοῖς πολεμίοις (Ξ.). — ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασιν (Ξ.). — οὔτε ἱκανὸς ὢν εἰς πᾶσιν ἀγρίως ἀντέχειν (Πλ. Πολιτ. Γ', 396), κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουσι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον φροντίζω τινός, φθονῶ τινι, κτλ, σαλεύοντα πολλάκις μετὰξὺ ἐνεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, ὑπερέχειν τινός, ἀρέσκειν τινί, κτλ, ταῦτα σημαίνουσιν, ἀπ' ἐναντίας, ἀμιγῆ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν, παριστώντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅλως νέον τι παραγόμενον, ὁ θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον, ἢ προϋπάρχον μὲν ἀλλ' οὕτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν, κτλ. Διὰ τοῦτο, εἰ μὲν οὐχὶ τὰ μόνα, ὡς παρὰ τινων ἐλέχθη, δυνατὸν ὅμως τὰ ῥήματα ταῦτα νὰ ὀνομασθῶσι τὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ σωματικῆς ἐνεργείας, νίπτω, λούω, σκάπτω, πατῶ ροητικῆς ἐνεργείας, ροῶ, κρίνω, οἶδα ἠθικῆς διαθέσεως, τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω, κτλ. νεκρὸν λούειν

(Πλ.).—γράφει πάν ὅσον νοεῖς (Πλ.).—*riḳā* φρόνησις τῆρ ἡδογῆρ
(Πλ.).—οἱ δοῦ.λοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν (Πλ.).

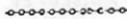
§. 10. Καὶ τὰ πλεῖστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων, μεταβολῇ
ὀπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν τῶν
ὀπ.λων κείνων ἀνῆρ ἄλλος κρατύνει *rūr* (Σ. Φ. 365) = ἔχει τὸ
κράτος, κυριεύει, ἐρίζει ἐν τῇ συνηθείᾳ.—*ō* κρατύνων, Οἰδίπους,
χώρας ἐμῆς (Σ. Τ. 14).—τὸ (= ὄπερ) πτό.λιν κρατύνει (Δίσχ. Ἰπ.
669).—κρατυνάμενοι αὐτῆρ (Ἄντανδρον Θ. Δ', 52).—μέμφομαί τινα
καὶ μέμφομαι τινα· ἐροχ.λεῖρ τινα καὶ ἐροχ.λεῖρ τινα· ὑπαρτιάζειν
τινὶ καὶ ὑπαρτιάζειν τινά, κτλ. Ἰδιαιτέρον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐν
τούτοις συντακτικῶν ποικιλιῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ Σ. Π. Β'.

§. 11. Συνηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστοιχον αἰτιατικὴν
μετὰ πάσης κλάσεως ξημάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν, καὶ ἄλ-
λως αἰτιατικὴν δεχομένων· *φυ.λακῆς φυ.λάττει* (Ξ.).—δικάζειν
δίκα (Ἄρφ.), ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεχομένων αὐτῆν· ὡς
ἀρχεῖν ἀρχά (Ξ.).—δου.λείας δου.λεύει (Πλ.).—πο.λεμείν πό.λεμον.
—ζήσεις βίον κράτιστον (Μ.).

§. 12. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίαν
λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιοριζόμενον, οἴκου δεσπότης καὶ οἰκοδε-
σπότης, παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκελής, χρηστὸς τῷ ἦθει καὶ χρη-
στοθήης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ξημάτων τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ρή-
ματος· *ναυπηγεῖν, τροχοποιεῖν, σκυτοτομεῖν, π.λινθουργεῖν, σκυ-
λοδεψεῖν*, κτλ. Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ
πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβανόμενα, δέ-
χονται νέον ἀντικείμενον· *οἰκοδομεῖν πύργον, ναόν* = κτίζειν οἰκο-
δομεῖν οἶκον.—ὁ δεσπότης βουθυτεῖ ἔρ καὶ τράγον καὶ κριόν (Ἄρφ.
Πλ. 819—20) = θύει.—*γεω.λκεῖν νέας*.

§. 13. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα, εὐκολίαν καὶ σφρήνισαν διώκουσα, καὶ
ἀποβαλοῦσα τὴν περὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε
πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ρήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύντα-
ξιν· ἐπιθυμῶ τὴν θόξαν, πο.λεμῶ τοὺς ἐναντίους, κτλ. Συντάσσει
μετὰ γενικῆς τὰ ἀποθνήσκει τῆς πείρης, μυρίζει χωματίλας, κτλ.
Μεταχειρίζεται δὲ αἰτιατικὴν μετὰ τῆς εἰς ἢ τῆς ἠκρωτηριασμένης
με (μετά· μετά χαρᾶς· μετ'· μετ' ἐκείνον· μετ' ἐσένα θέ.λω νᾶμαι,
καὶ εἰς μιὰ ῥημιὰ κα.λᾶμαι· με τὸν ἀδελφόν), ὅπου παρὰ τοῖς ἀρ-
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

χαίους ἔγει, χῶραν ἢ δοτικῆ· προσῆλθε μητρὶ καὶ φρυγαλίῳ πατρὶ (Σ.)—ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήσαντα πατέρα.—
δὲν ὁμοιάζει μὲ τὸν φρονίμον καὶ ἀγαθὸν ὁ ἄδικος.—οὐκ ἔοικε τῷ
φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ διπτῶτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ὑποδιαίρου-
ται εἰς τέσσαρας τάξεις· ἁ. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συν-
τασσόμενα· β. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· γ. εἰς τὰ μετὰ
διπλῆς αἰτιατικῆς· δ. εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

ἁ. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται· ἁ. τὰ πληρω-
τικὰ καὶ κενωτικά, τῆς μὲν αἰτιατικῆς σημαίνουσης τὸ λαμβάνον
τὴν πλήρωσιν ἢ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ἐξ οὗ αὐταὶ γίνονται·
ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμίναρτες (Ξ).—τούτων κενώσαντες τὴν
ψυχὴν (Πλ). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ιδέας ἐχόμενα· γεύω, ἐστιῶ
τινά τιος, κτλ. Ὡσαύτως χωρίζω, λύω, παραλύω, ἀπαλλάττω,
κωλύω, ἀποτρέπω, παύω, κτλ. ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσους (Ἄρφ.
Πλ. 129).—οἴμαι ταύτης ἀπαλλάξω σε τῆς ὀφθαλμίας (Ἄρφ.)·
ἐμπροθέτως δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως· ἐλευθεροῦν τὰς
πόλεις ἀπὸ Ἀμόντου (Ξ).· β. τὰ μεθέξως καὶ ἀπολαύσεως ἐν γέ-
νει σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημαίνουσης τὸ μέρος, τῆς δὲ
γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὗ ἢ μέθεξις· μετέχειν τάφου μέρος (Αἰσχύλ.).—
μετέλαχες τύγης Οἰδιπόδα μέρος (Εὐρ. Ἰκετ. 1077).—οὐκ ἐλάχιστον
μέρος ἀπελαύσαμεν αὐτῆς (Ἰσ.)· γ. τὰ μνημορευτικά· ἀγαμμνήσκειν
τινά τιος· δ. τὰ ἀνταλλακτικὰ καὶ τιμήματος σημαντικά· ἀμείβειν
τινός τι.—πλείστου τιμῶν τι. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ πωλήσεως
καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ
τιμήματος· ε. τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἔνεκα τιος γίνεται τι, ὅπερ ἀνά-
γεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορισμούς (σ. 48.—)· θανμάζειν,
ἐπαινεῖν τινα τῆς ἀρετῆς, ψέγειν τῆς κακίας, κτλ.· ς. τὰ ἔχοντα
τὴν ἔννοιαν τοῦ μαρθάνειν παρὰ τινός τι· μαρθάνειν, πυρθάν-
εσθαι, ἀκούειν τινός τι, κτλ. Λεπτίγου πυρθάνει (Πλ.). Ταῦτα

δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέρονται· ταῦτα παρ' αὐτῶν πυρθάνου (Πλ.).

§. 3. Πολλὰ ῥήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων καταγινώσκειν τινός τι.—προτάσσειν τινός τι.—προτιμᾶν τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἔκ' ἀπέκλεισε τὸν ἀνδροφόνου τῶν ἀμφικτυοικῶν ἱερῶν (Δ).—ἐκκέχρονκάς με τῆς ἐλπίδος (Πλ.). Ἄλλ' ἐν τούτοις συνήθως ἐπαναλαμβάνονται ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τῶν ἄκρων (Ξ).—ἐξαγαγεῖν ἐκ τῆς οἰκίας τὰνδράποδα (Δ), κτλ.

6'. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐνταῦθα ἀνάγονται· α'. τὰ ἔχοντα ἐν ἐκυσίς τὴν ἰδέαν τῆς δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσεως τὸ διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται· τὰ ἀγαθὰ δίδουσι τοῖς δικαίοις (Πλ.).—πᾶσιν ἀνθρώποις ἐκπορίζειν ἀγαθὰ (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ νέμειν, παρέχειν, κομίζειν, ἄγειν, φέρειν· δῶρα τῷ Θεῷ φέρειν (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τὰ δεικνύναι, δηλοῦν, ἀγγέλλειν, φράζειν, λέγειν τινὶ τι· πάντα ταῦτα σοὶ λέγει (Ἄρφ.). β'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζειν καὶ προσάπτειν τι πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· προσαρμόζειν ἕκαστον ἐκάστῳ (Πλ.).—ἐνδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προσάπτειν (Πλ.). Οὕτω περιάπτειν, προσπατταλεῦειν τινὶ τι, κτλ' γ'. τὰ ἐναντιώσεως σημαντικά· ἴσους ἴσοισι πολεμίοις ἀντιτιθεῖς (Εὐρ.).—ἐμοὶ γὰρ ἀντίθηκας ἀνθρώπων τίν' ; (Ἄρφ.). δ'. τὰ μίξεως σημαντικά· κόπρον τῇ γῆ μίγνυμαι (Ξ.)· ε'. τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικά· ἐμὲ Θεῷ οὐκ εἴκασεν (Ξ).—ἀπιστοῦν ἑαυτὸν τοῖς κλιτῶσιν (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται· α'. τὰ παιδευτικά· σὺ με τοῦτο ἐπαίδευες (Ξ).—τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναῖκα (Ξ). β'. τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά· ἀμφίεσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαντοῦ τοῦτον (Πλ.).—τὴν ἐσθῆτα ἀπέδυσσας αὐτόν. Ταῦτα δὲ παρὰ τοῦτο καὶ τὰ στερητικά καὶ τὰ αἰτητικά· τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς (Φίλιππος) ἀποστερεῖ (Δ).—αἰτήσας νέας ἐβδομήκοντα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους (Ἦρ.).—τὰ εἰς τροφήν δέοντα ἐξετάζετε τοὺς ἐφ' ὑμῶν (Ξ).—ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιεῖ (Πλ.).

γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν ἢ ποιεῖν τι, ἀγαθόν, κακόν ἢ ἀπλῶς τι εἰς τινα· πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πό.λ.λ' ἀγορεύει (Ἄρφ.).— ἡ γῆ τοὺς ἄριστα θεραπεύοντας αὐτὴν π.λείστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξ.).—κακόν τι μ' ἐργάσεσθε (Ἄρφ.).—τίνα δέδρακε δῆτα ταῦτα; (Ἄρφ.).—αὐτὴν οὐτ' εἶπα οὐτ' ἐποίησα οὐδέν (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ περὶ τινός τι λέγειν· εἰ χρῆ δεσπότας εἰπεῖν τόδε (Εὐρ.). δ'. τὰ ἰκετευτικά καὶ προτρεπτικά μετὰ τῶν ὁμοίων· ἰκετεύω σε τόδε (Εὐρ.).—τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ.). Οὕτω καὶ πείθειν τινά τι, καὶ ἄγειν τινά τι· ταῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν (Ἄρφ. Εἰρ. 125). Ἀλλὰ ταῦτα συνηθέστερον ἐκφέρονται ἐμπροθέτως· προτρέπειν τινά εἰς τι ἢ ἐπὶ τι, ἄγειν εἰς τι, κτλ. κάμῃ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγε (Πλ. Σοφ. 237).—εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγειν τοὺς λόγους (Πλ. Γοργ. 494).

§. 6. Ἄλλη σειρά φημάτων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως, ὡς ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν (Ἄρφ.).—χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδές) ἐποίησεν (Πλ.). Ὡσαύτως στρατηγὸν ἀποδεικνύει τινά, κτλ' ἢ ἀπονεμόμενον αὐτῷ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσὸν ἢ ὄνομα· τὸ κ.λέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζον (Ξ.).—τῶν ἐμῶν οἰκετῶν πιστότατον ἠγοῦμαι σε καὶ κ.λεπτότατον (Ἄρφ.).—τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν κα.λοῦντες (Πλ.).—ὠνόμασέ μου τὴν πρόοιαν δειλίαν (Ἄρφ.).

δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 7. Ἐν-αὐθα ἀνάγονται ἔλλειπτικά τινες φράσεις καὶ φράσεις ἄλλαι συνεπτυγμέναι· α. ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὅλου ἐξ οὗ ἢ μετάδοσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὃ, καὶ ἐξυπονοουμένου τοῦ μεταδιδόμενου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βου.λομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ π.λούτου (Ξ.).—μεταδίδοναι τοῦ βάρους τοῖς φίλοις. Ὡσαύτως, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμήματος· ταύτης τῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κη.λῶν (Ἄρφ. Ἀ, 925)· β'. ἐπὶ τῶν σημαινόντων μετὰ τινος ἄλλου συμμέθεξις· μὴ μετεχουσῶν ἀνδράσι γυναικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ.)· γ'. ἐπὶ τῶν παραχωρητικῶν· τίς δ' ἂν οἰκέτη παραχωρήσειε πολίτης τῶν ἑαυτοῦ; (Δ) δ'. ἐπὶ δικαστικῶν τινῶν φράσεων· Σμίκρωσι δέκα

τα λάντων ἐτιμήσατο, καὶ Σκληρωὶ τοσοῦτων ἐτέρων (Δ.)=τιμὴν ἦτοι τίμημα ἐποίησατο.

§. 8. Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ποικιλίαι συντακτικαί, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξηγήσιμοι· ἄ. τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν, διαφορᾷ ἐννοίας, νὰ συντάσσεται μιᾷ ἢ δυοὶ πτώσεων· ἔοικέ τιμι καὶ εἰκάζω τινά τιμι· προσπελάζω τινά τιμι καὶ προσπελάζω τινί, οἷον προσπελάζω ἐμαυτὸν τιμι, προσέρχομαι.—μιγνύειν τιμι τι καὶ ἀθρόοι προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις· ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ· Β'. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν νὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ, κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν· αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ Λύπας τε καὶ ἡδονὰς ποιοῦσιν ἡμῖν (Πλ.)=ἐμποιοῦσι, φέρουσιν.—οὐκ οἶδα ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς (Ἄρφ.). —δικαιοτέρους ἐποίει τοὺς π.λησιάζοντας (Ξ).

§. 9. Καὶ ἄνευ δὲ διαφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ ῥῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρῆσιν, περὶ λαίπομένου τοῦ μὴ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου· ἄλλους ταῦτα παιδεύειν (Πλ.). —τὴν Ἑλλάδα πεπαίδευκεν οὗτος ὁ ποιητής (Πλ.)· οὕτω καὶ Βάχχαις συμμετασχῆσω χορῶν (Εὐρ.).—ξυμμετισχῶ καὶ φέρω τῆς αἰτίας (Σ.). Ὡσαύτως ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν (Πλ.), καὶ ταυτὶ τὰ βέλτεστα ἀπολέλανκ' Εὐριπίδου (Ἄρφ.).

§. 10. Ὡσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατὸν διὰ προθέσεως νὰ ἐκφέρεται πληρέστερον καὶ ποικιλώτερον· ποιεῖν τὴν πόλιν ἀγαθά, καὶ ποιεῖν πολὺν χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν (Ἄρφ.).—ἀλλὰ ξασθαί τινός τι καὶ ἀλλὰξασθαί κάλλος ἀντὶ κάλλους, καὶ νόμισμα ἀντὶ νομίσματος (Πλ.). Ὡσαύτως πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν σοφίαν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλεῖν (Ξ).—μετέχειν, μετέχειν τινός, μετέχειν τι, μετέχειν τινός τι, καὶ, ἄλλοιοτρόπως πληρέστερον, ὅπως ἂν ἕσονται ἕκαστος ἡμῖν μετὰσχῆ τοῦδε τοῦ πλοῦτου μέρος (Ἄρφ. Πλ. 225. Ἴδε καὶ 1144). Ἴδε πλεῖονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

§. 11. Ἐπὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνίοτε μὲν συμπίπτει δύναμις τοῦ ῥήματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀντῶν τιμι καὶ ξυραντῶν τιμι, ὁμολογεῖν τιμι καὶ συνομολογεῖν τιμι, μιγνύειν τιμι καὶ συμμιγνύειν τιμι, ἀρμόζειν τιμι καὶ προσαρμόζειν τιμι. Ἄλλοτε ὑπερισχῶναι ἢ δύναμις τοῦ ῥήματος· κάτειπέ μοι (Ἄρφ. Πλ.

86) = εἰπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἑν. Ἄλλοτε δὲ ἡ δύναμις τῆς προθέσεως· μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατείλης δέσποτα (Ἄρρ. Εἰρ. 372) = εἴπης καθ' ἡμῶν, κατηγορήσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ρημάτων τὰ μὲν, εἰς ματ' λήγοντα, ἔχουσι καὶ εἰς ᾧ ἐνεργητικοῦ τύπον, εἰς ὃν δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τύπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλὰ, εἰς ᾧ λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς ματ', φθίνω, πάσχω. Τὰ πρῶτα, διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν Παθητικὰ Κύρια, τὰ δεύτερα Ἀυτοπαθῆ.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ ὄντα τὰ κύρια παθητικὰ αἰτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ αἴτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθως ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπό· ὑπὸ τῶν σέων (=σητῶν) κατακόπτεσθαι (Ἄρρ.). — πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος (Ἄρρ.). — ὀρθοῦσθαι ὑπὸ μικροτέρων (Σ.). — σῶν ὑπ' ἀνδρῶν ἠδὲ φρουρεῖται πόλις (Σ.). — κάγω γὰρ ἰκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπευμαι (Πλ.). — μεμισημένος καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων (Ἰσοκρ. Φιλ. νζ').

§. 4. Εἰς δῆλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ρημάτων, ὡς γελᾶσθαι κασιγνήτου πάρα (Σ.). — παρ' ὑμῶν ἠχέεται κτύπος (Σ.). — παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὐρ.). — ὀφείλεται παρά τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ κακόν τι (Πλ.). — ἐπέμφθη αὐτῷ ἐπιστολὴ παρά Διονυσίου (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ρημάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ὁμοίων· χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.). — τοῦτο αὖ παρά σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ. Κ. Π. Ε', ε', 20). Αἰέποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἡ παρά, καὶ πολλὴ συχνὴ αὐτῆς ἡ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν παρὰ τοῖς μεταγε-

νεστέροις. Ἡ πρόθεσις αὐτὴ τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ρημάτων εἰς δήλωσιν τῆς ἔκ τινος ἀρχῆς· ἔμπορος ἦκων ἐκ Θεσσαλίας πῦρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν (Ἀρφ.). Ἀλλὰ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν περὶ Προθέσεων λόγον.

§. 5. Σπανιώτερον τίθεται παρ' Ἀττικοῦς ἢ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων· πρὸς τῆς δ' ὑβρίζει μητρὸς (Σ. Ἡλ. 790).—πρὸς ἀνδρὸς ἠδικημένῃ (Εὐρ.).—πρὸς πάντων ἀνθρώπων λεγομένῃ (Πλ.).—πρὸς τιος ἐπαιεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἔκ, συνηθεστέρα οὖσα πρὸς τοῦτο παρ' Ἰωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῦς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δόσεων σημαντικῶν· τοῦτο δέ μοι ἐκ Θεοῦ δέδοται (Πλ.), ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνου δίδοσθαι (Πλ.), καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δίδοσθαι (Πλ.), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαίνει τὸ πορρωτέρω αἷτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (=ἐκ μέρους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ρημάτων λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι· ἀφ' ἐκάστων ἐλέγοντο (Θουκ. Γ', 36)=ἀπὸ μέρους.

§. 6. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα, συγκριτικὴν ἔνοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμει τῆς περιεχομένης συγκρίσεως, ὡς ἠττάσθαι τιος=ἦτονα εἶναι τινός, ὅθεν=νικᾶσθαι.—ἀγρυπνίας ἠττάσθαι.—αἰσχροῦ ἠττάσθαι (Ξ.). Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ νικᾶσθαι· ὁμοίως αἰσχροὺ νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιταῖς, καὶ τῶν φίλων ἠττάσθαι ταῖς εὐεργεταῖς (Ἰσ. Δημ. δ').

2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

§. 7. Ἡ μετὰ τῶν παθητικῶν δοτικὴ ἐπὶ μὲν προσώπων δηλοῦ τὸ ἐνεργοῦν αἷτιον· τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται (Θ.).—πολλὰ θεραπεῖαι τοῖς ἰατροῖς εὐρηνται (Ἰσ.).—τετάχθω ἡμῖν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ (Πλ.). Ἐπὶ δὲ πραγμάτων πολλῶ μᾶλλον τὸ δυναμικὸν μέσον, τὸ δι' οὗ ἢ πλούτῳ ἢ πλῆθει ἢ ἄλλῃ τῷ τοιοῦτῳ ἐπαίρεσθαι (Πλ.).—νόσῳ ἐφθάρηται Ἀθηναῖοι καὶ χρημάτων δαπάνη (Θ.).—οἱ Πλαταιῆς ἐπολιορχοῦντο ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῷ σίτῳ ἐπιλιπόντι ἐπιέζοντο (Θ.).

§. 8. Τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ προστιθέμενον συνήθως ὑποδεικνύει ὅτι ἀπαντᾶται καὶ γενικῆ ἀπρόθετος, νικᾶσθαι τιος, καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος, ὑπὸ τῷ πατρὶ τεθράφθαι. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'.

§. 9. Θέλοντες νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἐνεργητικὸν εἰς παθητικὸν

κατὰ πρῶτον τρέπομεν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ κατ' ὀνομαστικήν, δεύτερον φέρομεν τὸν ἐνεργητικὸν τύπον εἰς παθητικόν, καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑποκείμενον τρέπομεν εἰς γενικὴν προθετόπτωτον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον· οἱ Ἕλληνες ἐμίσουν τὸν Φίλιππον, ὁ Φίλιππος ἐμισοῦετο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—ἐγὼ γέγραφα τὴν βίβλον, ἐμοὶ γέγραπται ἡ βίβλος.

§. 10. Ὅταν δὲ τὸ ἐνεργητικόν, ἀναγόμενον εἰς τὰ δίπτωτα, ἔχη διπλὴν αἰτιατικήν, τότε ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν ἢ τὸ ἔμψυχον δηλοῦσα, μενούσης, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, τῆς πραγματικῆς αἰτιατικῆς· τὸν ἄνδρα Λάμπρος μὲν ἐπαίδευσε μουσικῆν, Ἀντιφῶν δὲ ῥητορικῆν, καὶ ὁ ἄηρ ὑπὸ Λάμπρου μὲν μουσικῆν ἐπαιδεύθη, ὑπ' Ἀντιφῶνος δὲ ῥητορικῆν (Πλ.).

§. 11. Τὸ προσωπικὸν ὑπικείμενον ἀρέσκει πολὺ τοῖς ἀρχαίοις· ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ προσωπικῆς δοτικῆς καὶ πραγματικῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων ἐνεργητικῶν, ἐν ᾧ δυνατὸν νὰ τραπῆ καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὀνομαστικήν, τρέπεται χαριέστερον ἢ δοτικὴ· Νικίας παρήγει τοῖς Ἀθηναίοις τοιαύδε (Θ. Γ', 8). — τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηγέθη (Θ. Ε', 69). — ἐπέτρεψαν τοῖς ἐννέα ἄρχουσι τὴν φυλακὴν (Θ.). — οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν (Θ. Α. 126).

§. 12. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσομένων· ὁ μὲν ἐνεχυράζει τὰ χρήματά μου, ἐγὼ ἐνεχυράζομαι ὑπὸ τοῦδε τὰ χρήματα, κτλ. ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστων τε δυσκολοτάτων ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι (Ἄρφ. Ν. 241). — ἀπὸ δὲ στεφάνων κέχαρσαι πύργων (Εὐρ.) = στεφάνη πύργων ἀποκέκαρται σου, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

Παθητικά Αὐτοπαθῆ.

§. 13. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν αἷτιον τοῦ πάθους δεικνύοντα, ἀλλ' οἰκοθεν αὐτὸ σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικά, περὶσσανται κυρίως ὡς ἐμπαθοῦς καταστάσεως δηλωτικά. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατὰστασιν δηλοῦντα. Ὡς λέγεται ὑγιαίνω, οὕτω καὶ νοσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ· ἐν νόοις ἀρθεῖ τε καὶ φθίρει πάλιν (Σ.). — φθίρει μὲν ἰσχυρὸς γῆς, φθίρει δὲ σώματος (Σ.). Δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μέρος εἰς ὑπερ τὸ πάθος πίπτει· ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλ-

γει (Πλ.). — ἐν τούτῳ ροσεῖ, κτλ. Ὡς δὲ λέγεται κεφαλὴν ἀ. λῶ, οὕτω καὶ κεφαλα. λῶ, οὕτω ποδα. λῶ ἢ ποδαγρῶ, κτλ.

§. 14. Ὅταν δὲ τύχη νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ πάθος αἴτιον, τοῦτο ἐκφέρεται κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως διὰ διὰ τὸ πάθος ἀ. λῆι (Πλ.), ὕπερ ἐν τοῖς μεταβατικοῖς ἤθελεν εἶναι τὸ προτρεπτικὸν αἴτιον· διὰ τὸν ἔρωτα ἐποίησε ταῦτα, ἔνθα διαστέλλεται τὸ ποιητικὸν τοῦ προτρεπτικοῦ. Πολλάκις δὲ δέχονται τὰ ῥήματα ταῦτα τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως παθητικῶν Ἰνῆσκειν ὑπό τιος = κτείνεσθαι. — ὄσφ, λιμῶ, ἀποθνήσκειν, κτλ. Τίθενται προσέτι τὰ ῥήματα ταῦτα συνεπτυγμένως ὑπὸ τὸ εἶδος τῶν μεταβατικῶν δέδοικα τὸν νόμον (Πλ.). — δειμαίνω τὰν σὰν ἀ. λῆν (Εὐρ.). — τὸ σὸν φρίσσω στόμα (Σ.), κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΓΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἴτε εἰς ὀλόκληρον τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον, εἴτε εἰς μέρος εἴτε εἰς πρᾶγμα αὐτοῦ ἐπιστρέφουσαν ὑποδιαιροῦνται εἰς τρία· α'. εἰς ἀντανακλώμενα β'. εἰς ἀλληλοπαθῆ γ'. εἰς διάμεσα.

Μέσα Ἀντανακλώμενα.

§. 2. Τὰ ἀντανακλώμενα μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον ἐπιστρέφουσαν, ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστοίχῳ μεταβατικῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ. λοῦμαι = λούω ἑμαυτόν = τὸ ἑαυτοῦ σῶμα. — ἐστεφανώσατο = ἐστεφάνωσεν ἑαυτόν = τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. — ἐκτερίζοντο = ἐκτένιζον ἑαυτούς = τὴν ἑαυτῶν κόρην. — δαπανῶνται = δαπανῶσι τὰ ἑαυτῶν χρήματα. Οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ. λούεται = λούει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν· ζύεται = ζύει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ· πλύεται, βράπτεται = πλύνει, βράπτει τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια· ἐξοδεύεται = ἐξοδεύει τὰ ἑαυτοῦ χρήματα, κτλ.

§. 3. Τὰ ἐκ μονοπτῶτων ἐνεργητικῶν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἀντανακλώμενα μέσα ῥήματα γίνονται μάλιστα ἐκ τῶν αἰτιατικῆς συντασσόμενων, καὶ ἀναφέρονται τὰ πλεῖστα εἰς τὰ σωματικὴν ἐνέργειαν δηλοῦντα· λοῦσθαι, ρίξασθαι ἢ ρίπτεσθαι, γυμνάζεσθαι,

ἀπομόρηνυθαι, ἀπομύττεσθαι, ἀλείφεσθαι, χρίεσθαι, καλλωπίζεσθαι, στεφανοῦσθαι, κτλ. Ὡσαύτως ἀπάρχεσθαι, σφάττεσθαι, κρεμάννυθαι, κοιμᾶσθαι, τάττεσθαι, τρέπεσθαι, ἐγείρεσθαι, πορεύεσθαι, κτλ. (Εἰσαγ. Ἑλλήν. Συντάξ. σ. 246) οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ χρισάμενοι, οἱ δὲ καὶ λουσάμενοι παρῆλθον (Ξ). — ὑπὸ τῆς φριδωλίας ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο (Ἄρφ. Ν. 826). — Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο (Ὀμ.). — σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ (Ὀμ.). — ἐκαλλωπισάμεν (Πλ.) = ἐστολίσθη. — στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ (Ἄρφ.). — διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀνεπαύοντο (Ξ). — οἱ ἔφηβοι κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 9). — οἱ μὲν βριποῦντες ἑαυτοῦς, οἱ δὲ ἀπαρχόμενοι (Ξ). — ἐγειρόμενον καὶ ἐξανιστάμενον (Πλ.). — ἐπὶ τὰ μείζω ἐπιροεῖς τραπέσθαι (Πλ.).

§. 4. Εἴτε διακρίσεως λόγῳ εἴτε πληρესτέρας ἐκφράσεως χάριν, πολλὰ τῶν τοιούτων φημάτων δέχονται καὶ αἰτιατικὴν, καὶ τότε τὸ μέσον ῥῆμα ἰσοδυναμεῖ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἥτοι ἀνταρακλωμένης ἀντωνυμίας· ῥίπτεσθαι τὰ σώματα = νίπτειν τὰ ἑαυτῶν σώματα. — τὰ σώματα διεσώσάμεθα (Ξ). — καθαιρέσθαι τὴν χεῖρα, κλαύσασθαι τὰ πόθη, καταρῥήγνυθαι, περικαταρῥήγνυθαι τοὺς πέπλους (Ξ). — περιεσπάσατο τὴν τιάραν (Ξ). — ἀποκρύπτεσθαι τὴν οὐσίαν. — ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε (Δημ. Φ. Α', 17). — παῖδας παίδων καταλείπεσθαι (Εὐρ.). — ἐν χεροῖν φέρεσθαι. — κτερίζεσθαι τὰς κώμας, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ συνήθως ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν ἠθικωτέραν ἔννοιαν ἐξηγούντων ἐνταῦθα ἀναγόμενα· ἀπογαίρεσθαι, ἀποδείκνυθαι γνώμην, ἐπιδείκνυθαι ἀρετὴν, παιδεῖαν, εὐνοίαν· δυσμέλειαν ἐνεδείξατο (Δ.), καὶ, ἀντιθετικῶς, ἐνδείκνυθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ βίαν κρείττω τῶν νόμων οὔσα (Δ.). — μεταβάλλεσθαι τοὺς τρόπους (Ἄρφ.). — ἀποκλάεσθαι πενίαν (Ἄρφ.), κτλ.

§. 6. Ἐκ δὲ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν τὰ μὲν ἔχοντα αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν, γινόμενα μέσα, ἢ συγχωνεύοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτιατικὴν κρατοῦσιν ἀμετάβλητον τὴν γενικὴν, ἢ, ἀντιστρόφως, συγχωνεύουσι τὴν γενικὴν, κρατοῦντα τὴν αἰτιατικὴν· μήτε ὑπνου μήτε ἀφροσύνης ἐμπίπλασθαι (Ξ.) = ἑαυτὸν ἐμπιπλάνα. — πολέμου ἐκόρσεθεν (Ἄρφ.). — κακῶν ἀπέχεσθαι (Ξ). — πολλῷ μᾶλλον ἐξέμεθά σου (Ἄρφ. Πλ. 10). Ὡσαύτως ἀπόσασθαι τὴν δουλοσύνην (Ἦρ.)

==ἀφ' ἑαυτῶν.—ἀχαρίστως ἀποπέψασθαι εὐεργέτας (Ξ).—προσβάλλοντας τοὺς Ἀργεῖους ἀπεκρούσαντο (Ξ). Ὡς δὲ τὸ ἀποκρούομαι==ἀποκρούω ἀπ' ἑμαυτοῦ, οὕτω τὸ παρέχομαι==παρέχω ἐκ τῶν ἑμαυτοῦ ἵππον εἰς χιλίαν τῷ βασιλεῖ παρεχόμενον (Ξ)· οὕτω καὶ συμβάλλεσθαι· λογίζεσθαι πότερος ἀριθμῶ πλείω συμβέβηται ἡμῶν.—οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβηται Ξ).

§. 7. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικά ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἢ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικὴν· Ἐρωτι οὐδὲ Ἄρης ἀρθίσταται (Πλ.).—ἀντιταξίμενοι τούτοις πολυπλασίους ἐνικᾶτε (Ξ).—ἀντιτάξαντες ὑμᾶς αὐτούς.—οὔτε ὑπεκστήσεται σοὶ ὁ δοῦλος (Ξ. Ἀθ. Πολ. Α. 1)=δὲν θέλει σοὶ προσηκωθῆ. Ὡσαύτως βίον πορίζεσθαι==πορίζειν ἑαυτῷ· οὕτω προσάγεσθαι τινα, κομίσασθαι ἐπιστολήν.—ποιεῖσθαι σύμμαχον.—εὐρίσκεσθαι τι==εὔρημα ποιεῖσθαι.—τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; (Σ), κτλ.—αἴρωμαι τι==αἴρω ἑμαυτῷ ἥτοι ἀπ' ἑμαυτοῦ.—αἴρεσθαι πόλεμον.—οἱ παῖδες φέρονται σῖτον μὲν ἄρτους, ὄψον δὲ κάρδαμον (Ξ. Κ. Π. Α, Β', 8)=φέρουσιν ἑαυτοῖς ἥτοι μεθ' ἑαυτῶν· οὗ τὸ ἀντίθετον καταλείπειν.—σῖτον καὶ ποτὸν προσφέρεισθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', Β', 41)=τροφὴν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἡ συχνοτέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἶδους.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῆ αἰτιατικῆ συντασσόμενα μεταβατικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν· παιδεύεσθαι σωφροσύνην, ἐνδύεσθαι χιτῶνα, κτλ. Ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιατικῶν καὶ ἀφαιρετικῶν δυνατὸν νὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικά· Ἀρίστιππος αἰτεῖται Κῦρον ξένους καὶ μισθόν (Ξ) = αἰτεῖ ἑαυτῷ.—τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ.).

Β') Μέσα Ἀλληλοπαθῆ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐξηγεῖται ἢ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον. Ὡς τὸ οἱ ἄνθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων φιλεῖ ἑαυτόν, οὕτω τὸ αὐτὸ δυνατὸν νὰ σημάνῃ φιλοῦσιν ἀλλήλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ᾖναι ἀμοιβίον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀμοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνεργείας δὲν ἔχει παραπολλὰ τοιαῦτα μέσα, ὡς ἐν τῷ πρώ-

τω εἶδει, τῶν ἀντανακλωμένων· κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, περιέβαλλον ἀλλήλους, πληγὰς ἐρέτειναι ἀλλήλους, ἀλληλοκτονεῖν, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον· ἅ. τὰ ἀμοιβαίαν μίξιν καὶ συμπλοκὴν σημαίνοντα· ἐπιμίγνυντο ἐν αὐταῖς (Θ.). — ἐλοιδοροῦμεθα (Ἄρφ.). — ὠσιζόμεθα (Ἄρφ.), καὶ προστιθεμένης τῆς ἀλληλοπαθοῦς ἀντωνυμίας· ἐπιμίγνυσθαι ἀλλήλους (Ξ.). — ἐπιμίγνυσθαι παρ' ἀλλήλους (Θ.). Ὡς δὲ εἶναι ἡ ἀμοιβαία μίξις, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμός· διελύθησαν κατὰ πόλεις (Θ.). — διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων (Θ.). β'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά, οἴκισθεν δηλοῦντα ἐνέργειαν ἀμοιβαίαν· διαφέρεσθαι, διαφέρεσθαι ἀλλήλους, κτλ· γ'. τὰ συμβιβασμοῦ σημαντικά· συνεβιάσθησαν ἐπὶ τούτοις (Θ.). οὕτω καὶ διαλύεσθαι πόλεμος, ἔχθραν, κτλ· δ'. τὰ σημαίνοντα διανομὴν πρὸς ἀλλήλους· διερέμαρτο τὴν ἀρχὴν (Πλ.). — μερισάμενοι τὸ ἐμὸν χωρίον.

γ'. Μέσα Διάμεσα.

§. 12. Οὕτως ὀνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφουσαν. ἔχει δὲ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὀλίγα τοιαῦτα μέσα, διὰ τοῦ συστοίχου μεταβατικοῦ ἐξηγοῦσα τὰ ἄλλα· οἰκοδομοῦμαι = διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, ναυπηγοῦμαι = διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ντυπηγῶ, ἀλλὰ καὶ ἐναυπήγει Ἀγησίλαος (Ξ.), ἀντὶ ἐναυπηγεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ κτ' ἀνοχὴν τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα· τύπτομαι (Ἄρφ. Νεφ. 494) = je me laisse battre.

§. 13. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα δεικνύουσι τὴν δύναμιν καὶ χρῆσιν τῶν τοιούτων ρημάτων· ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντας (Ξ.) = διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράφειν τὸ ἑαυτῶν ὄνομα. — οὐδὲ δαρείσασθαι οὐδαμῶθεν ἐστὶν ἀργύριον (Ξ.). — εἴ τις βούλοιο σκυτέα διδάξασθαι τινα (Ξ.). — ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ νιδὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι (Ξ.). — σώματος εἰκόνα στήσασθαι (Ξ.). — μήτε ἄνευ τόνου σῖτον παράθησθε (Ξ.).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ρημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον, ἀντιπαρατιθεμένων τῶν συστοίχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, δαρείζειν, διδάσκειν, παρατιθέσθαι, κτλ· ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικὰ δηλοῦσιν ἄλλω ποιεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαιόμενον, τὰ δὲ μέσα δι' ἄλλου τοῦτο ποιεῖν τῷ ὑποκειμένῳ.

ὠσαύτως μισθοῦν καὶ μισθοῦσθαι, ἐγγυᾶν καὶ ἐγγυᾶσθαι, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 15. Ἡ ἐξακριβωσις τῶν μέσων ρημάτων ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν διότι οὔτε ἀπανταχοῦ ἐπιδέχεται ἡ φύσις τοῦ πράγματος τοιοῦτον ῥήμα, ὡς ἐσθίω, πίω, περιπατῶ, πρέω, πειρῶ, διψῶ, βλυστάνω, εὔδω, κτλ. οὔτε, καὶ ὅπου οὐδὲν τοιοῦτον κώλυμα ὑπάρχει, δοκιμάζει αὐτὸ πανταχοῦ ἢ χρῆσις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων. Οὕτω λέγεται π. χ. ἐνδιδόναι, φιλεῖν, ἀναλαμβάνειν, φυλάττειν, λυπεῖν, εὐφραίνειν ἑαυτὸν, κτλ. ἀλλὰ καὶ φάγε καὶ εὐφραίνου.

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ περιστάσεων ἔνθα τὸ μέσον συνειθίζεται τίθεται πολλάκις ἐνεργητικόν, εἴτε διότι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δειχθῆ ἐπιφανέστερον ἢ μεσότης, εἰσπράττειν ἀντὶ εἰσπράττεσθαι, προσπορίζειν ἀντὶ προσπορίζεσθαι, κτλ. εἴτε πρὸς εὐκολωτέραν ἀνάδειξιν τῆς ἀντιθέσεως τίθεται, ὡς ἀνωτέρω (§. 15), τὸ ἐνεργητικόν μετὰ τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας· γυμνάσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους (Ξ). Ἄλλοτε δὲ μετὰ τοῦ μέσου προστίθεται, ὡς ἐκ περισσοῦ, κατὰ τὸ φαινόμενον, καὶ ἡ σύνθετος ἀντωνυμία· οἱ στρατιῶται προθύμους αὐτοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις παρείχοντο (Πλ), καὶ τοῦτο πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. — οἱ δὲ (φασίν) ἑαυτὸν ἐπισφάξασθαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάκην (Ξ. Ἀρ. Δ', ἡ, 29).

§. 17. Ἐκτὸς δὲ τούτων τὸ αὐτὸ μέσον δυνατὸν νὰ ἀνάγηται εἰς ἕν ἢ ἄλλο εἶδος· διδάσκομαι τὸν παῖδα· ἄ. = ἐγὼ αὐτὸς διδάσκω τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα· β'. = διὰ διδασκάλου ποιῶ τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα διδάσκεισθαι· ἢ εἰς μίαν ἢ εἰς ἄλλην τάξιν τοῦ αὐτοῦ εἶδους· προσφέρωμαι = προσφέρω ἑμαυτὸν καὶ = προσφέρω ἑμαυτῷ. Μόνον ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πρᾶγματεία δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ τοιαῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑ. λ. η'. Συντάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ὡς αὐτοπαθῆ ὀνομάζονται τὰ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ὧ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον παθητικόν εἰς μαῖ, ὡς πᾶσχω, θβίνω, κτλ. οὕτως ἀποθετικά καλοῦνται τὰ εἰς μαῖ λήγοντα, ἐνεργειαν σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ὦ, ἀκροῶμαι, ἀσπάζομαι, κτλ. εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν ὡς ἐνεργητικὰ εἰς μαῖ.

§. 2. Ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὰ μέσα, ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰζάξεται ὅτι τὰ ἀποθετικά ῥήματα ἀνέκαθεν ἦσαν πλήρη καὶ ἐντελῆ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ᾧ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσασθαι καὶ αἰδέσαι, ὀσφρήσασθαι καὶ ὀσφρῆσαι, ἀπολογήσασθαι καὶ ἀπολογῆσαι, κτλ. Μετέπειτα δὲ, ἀποβαλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγιναν ἀποθετικά.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαττον προφανῆ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἔχνη, *καυχᾶμαι*, *προφασίζομαι*, κτλ. τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων, μετέπεσαν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τοιαύτης μεσότητος ἔχνη, *δέχομαι*, *ἀκέομαι*, κτλ.

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δεύτερα συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικά ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἕπερ κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ *καυχᾶσθαι*, *παρῆσιάζεσθαι*, *σκέπτεσθαι* καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ ἐπαινεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, *καλύπτεσθαι*· τὸ *προφασίσασθαι* εἰς τὸ *προβυλεύεσθαι*, τὸ *προκαθίζεσθαι* εἰς τὸ *προέστασθαι*, τὸ ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰς τὸ ἀποπέμπεσθαι καὶ ἀπωθεῖσθαι· τὰ *κῆσασθαι*, *ληῖσασθαι*, κτλ, εἰς τὰ πορίσασθαι, *προσαγαγέσθαι*, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, *πληκτιζέσθαι*, κτλ, ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ *μίγνυσθαι*, *συμπλέκεσθαι*, κτλ. τὰ ἐπικηρυκεύεσθαι, *διακηρυκεύεσθαι*, κτλ, εἰς τὰ ἀπογράφεσθαι, *οἰκοδομεῖσθαι*, κτλ. ἴσως καὶ τὰ ὠροῦμαι καὶ πρίαμαι εἰς τὰ *μισθοῦμαι* καὶ τὰ ὅμοια.

§. 6. Ἀφ' ἑτέρου μέρους τὰ *κεῖσθαι*, *καθῆσθαι*, κτλ, ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερα *μένειν*, *ἠρεμεῖν*, κτλ. τὸ *πένεσθαι* *τινος* εἰς τὸ ἀπορεῖν *τινος*· τὰ *θθέγγεσθαι*, *αἰγυπτιάζεσθαι* (Ἄρφ. Θ. 922), *ὀρχεῖσθαι*, κτλ, εἰς τὰ *βοῶν*, *ἐλληγίζεω*, *σκιρτᾶν*, κτλ.

§. 7. Τὰ ἐπιμελεῖσθαι καὶ κήδεσθαι *τινος* ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ *φροντίζειν* *τινός*· τὸ *γίγχεσθαι* τοῦ *ζῆρ* εἰς τὸ ἐπιθυμεῖν τοῦ *ζῆρ*· τὸ *καταιτιῶμαι* *τινος* (Ξ. Κ. Π. Γ', ἀ, 24) = *κατηγορῶ* *τινος*· τὸ *μέμψεσθαι* *τινι* εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν *τινι*· τὸ *μιμῆσθαι* *τινα* εἰς τὸ *ζηλοῦν* *τινα*· τὸ *δέχεσθαι* *τινος* ἢ *παρὰ* *τινός* *τι* εἰς τὸ *λαμβάνειν*

τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ πυνθάνεσθαι τινός τι· εἰς τὸ μαυθάνειν τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ χαρίζεσθαι τινί τι εἰς τὸ διδόναι ἢ παρέχεσθαι τινί τι (ἐκ τῶν ἰδίων)· τὸ ἐργάζεσθαι τινα κακὰ εἰς τὸ ποιεῖν τινα κακὰ· τὸ ἐπεξέργεσθαι τῷ πατρὶ φόρου εἰς τὸ τιμᾶν τιμι θανάτου.

§. 8. Ὡς δὲ τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα πρὸς τὰ παθητικά κατὰ τε δύναμιν καὶ σύνταξιν· ἀπεχθάνεσθαι τινι, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἐωρήσθαι. τῆς κεκτημένης =κατεχομένης (Θουκ. Ζ', 70) καὶ κεκτημένης=κατεχούσης, τῆς δεσποίνης, κτλ. Περὶ τούτων, περὶ τῶν τύπων τῶν ἀποθετικῶν, ὡς καὶ τῶν μέσων, κτλ, ἴδε Σ. Π. Β' καὶ Εἰσαγ. Ἑλλ. Συνατάξ.

○○○○○○○○○○

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἑγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος ἢ ὀριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προστακτική, ὀρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρεμφαίνουσαι, καλοῦνται παρεμφατικά, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ἀόριστόν τι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἴκοθεν παρεμφαίνουσιν ἀπαρέμφατον, καταχρηστικῶς ὀνομαζομένην ἐγκλίσειν, ὡς καὶ ἡ ὀνομαστική καταχρηστικῶς ὀνομάζεται πτώσις.

Αἱ Παρεμφατικά Ἑγκλίσεις.

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διττή· α'. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· β'. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεσι.

Α'. Αἱ Παρεμφατικά Ἑγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὄριστική Ἑγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἄνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον θειτικὸν καὶ ὄντως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τοῦλάχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον· α'. ἐπὶ ἀπολύτου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως· ἔστι ταῦτα.—οὐκ ἔστι ταῦτα· β'. ἐπὶ ὑποθετικῆς περισιτάσεως, ὡς θειτικῆς ἐκλαμβανομένης· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν (Ξ.)=ἀς ὑποθέσωμεν ὅτι, κτλ· γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡσαύτως θειτικῶν,

δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἐσομένου ἢ μὴ ἐσομένου· *ζῆ ἀνήρ*; (Σ.) ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις καὶ ἢ οὐ.—*ἄρ' ἔφυν κακός*; (Σ.)—*ποιήσεις ἢ οὐ*; ἢ περὶ τῶν διαφόρων παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος· *τίς ποῖος; πότε; πῶς; πότε ἔσει οἴκοι*; (Ξ.)—*πῶς ἔχεις*; (Πλ.) δ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων διὰ τοῦ μέλλοτος μετὰ τοῦ οὐ μὴ, αἴτινες; ἐξηγουσιν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν· οὐ μὴ *λαλήσεις*; (Ἄρφ.)—*μὴ λαλήσης*· ἔ. ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· *εἴθε σοι τότε συγγενόμην* (Ξ.)· ἐπὶ ἀπειχῆς δὲ μετὰ τοῦ μὴ· *μήποτ' ὄφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον* (Σ).

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 5. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ξήματος σημαίνομενον ὡς βεβηχίως μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται εἰς τὸν λόγον· ἄ. ἐπὶ τῶν αὐθυποτάκτων λεγομένων· *ἔωμεν—μὴ φροβώμεθα*· τούτων δὲ πολλάκις προτάσσονται τὰ ἴδι, ἄγε, φέρε· ἴδι ἀναλογισώμεθα (Πλ.).—*ἄγε σκοπῶμεν*.—*φέρε σκεψώμεθα* (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως ἄνευ τοῦ φέρε, ἄγε ἢ τοιοῦτου τινός· *φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ἡμῶν ἀναγρῶ* (Δ.).—*φέρε δὴ εἶπω πρὸς ὑμᾶς* (Δ.).—*φέρε κομίσω* (Ἄρφ.).—*φέρε κατέχω* (Ἄρφ.).

§. 7. Τίθεται· β'. καθ' ἑαυτὴν ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ θέοντος γενέσθαι. Τοῦτο δὲ παρίσταται ὑπὸ ἀδιάφορον εἶδος· 1. ὡς ἀδεία ἢ γνώμη περὶ τοῦ πρακτέου· *εἶπω τι τῶν εἰωθῶτων*; (Ἄρφ.).—*δέξεσθε ἡμᾶς ἢ ἀπίωμεν*; (Πλ.) μετὰ τοῦ βούλει, ἢ βούλεισθε πολλάκις· *βούλει θῶ*;—*βούλεισθε ἀπῶμεν*; 2. ὡς ἀπορία περὶ τοῦ θέοντος γενέσθαι· *τί φῶ; τί δρῶ; πῶς λέγωμεν*;—*πῶς ποιῶμεν*; (Πλ.)—*ποῖ γύρωμεν*; (Αἰσχ.) 3. ὡς ἀγαράκτησις· *σοὶ γ' ἐγὼ σιωπῶ*; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, τὸ θέον γενέσθαι παρίσταται ὡς γενησόμενον, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλων τῆς δριστικῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιοῦτων ἐρωτήσεων· *τί οὖν ποιήσομεν; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντας τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' αὖ*; (Πλ.) Ἄλλοτε δέ, ὅταν συμβουλευῆται τις καθ' ἑαυτὸν ἢ μετ'

ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστώσῃ ὀριστικῆς· πῶς οὖν ὦ *Ἀλκιβιάδη ποιοῦμεν*; (Πλ.).

§. 9. Τίθεται· γ'. ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ ἀορίστου κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ προστακτικῆς· μὴ εἴπης.—*μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης*· δ'. διὰ τοῦ οὐ μὴ, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας· οὐ μὴ σε καταλίπω (Πλ.)=οὐ δέοι μὴ σε μόνον καταλίπω=οὐκ ἐγκαταλείψω σε, ὅπερ διάφορον τοῦ ἀνωτέρω (§. 4) οὐ μὴ λαλήσεις;

3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. Ἡ εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται· α'. εἰς ἐξήγησιν εὐχῆς, ἥτις δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· *ξυνεγέγκοι ταῦτα* (Θ.).—*ἀλλὰ βουληθείης* (Πλ.).—*ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά*.—*μὴ ζῶν μετ' ἀμουσίας* (Εὐρ. Ἡρ. Μ. 676).—*μὴ μοι γένοιθ' ἂ βούλομ', ἀλλ' ἂ συμφέρει* (Μ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια *εἰ, εἰ γάρ, εἴθε* (*αἰ, γάρ, αἴθε, πρὸ Ὀμήρω*)· *εἰ γὰρ γένοιτο* (Ξ.).—*εἴθε μὴ ποτε γνούςθης* δε εἴ (Σ. Τ. 1068). Ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ οὕτως, ἐν εἴδει ὅρκου, τρόπον τινά· οὕτως *ὄναισθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἡμῖν* (Δ. Κατὰ Ἀφόβου, Β', 842)=νὰ χαρῆτε τὰ ἀγαθὰ σας.

§. 11. Τίθεται· β'. ἡ εὐκτικὴ καθ' ἑαυτὴν, μετὰ τοῦ μορίου ἄν, εἰς ἐνδειξιν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι· *γένοιτ' ἄν*.—*δύναιο ἄν*. Τοῦτο δὲ καλεῖται λόγος *δυνατικὸς*, καὶ εἶναι κυρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπόδοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἡγουμένου μέρους=εἰ ἐξείη, γένοιτ' ἄν, καὶ=δύναιο ἔν, εἰ βούλοιο.—*ἄφαιτό τις ἄν*=εἰ τύχοι, ἄφαιτό τις ἄν· οὕτω *βουλομένην ἄν, ἐροίμην ἄν*, κτλ. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκασίαν καὶ δισταγμὸν ἐξηγῶν, καλεῖται *εἰκαστικὸς* καὶ *διστακτικὸς*· ἕως ἄν τις ἐπιτιμήσειε τοῖς εἰρημέτοις (Ἰσ).

§. 12. Τίθεται· γ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλίσις ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρωτᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενον, ὡς διὰ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ τὸ δέον γενέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν γενέσθαι· *ἄρα ἐβλήσειεν ἄν Γοργίας ἡμῖν διαλεχθῆναι*; (Πλ. Γοργ. 447) ὅπερ προσεγγίζει εἰς ἰκασίαν. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ ἀνωτέρω *δυνατικὸς* λόγος ἐν ἐρωτήσει. Τοιοῦτον καὶ τὸ πῶς ἄν βουλοίμην; (Εὐρ. Μ. 97) ὅπερ προσεγγίζει εἰς εὐχὴν.

§. 13. Τίθεται· δ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλίσις καθ' ἑαυτὴν πρὸς μετρίω-

τέραν ἐξήγησιν τῶν τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων· οὐκοῦν ἡ ῥητορικὴ δημηγορία ἂν εἴη (Πλ.)· ἢ ἐπὶ γρωμικῶν· ἀγὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενῆς (Γν.)· ἔ. πρὸς μετριωτέραν ἐξήγησιν τῆς προστακτικῆς· γωροῖς ἂν εἶσω (Σ. *H.l.* 1491). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ'. ἔ.) διάφορα εἶδη τοῦ δυνητικοῦ λόγου. Ἡ εὐκτική ἐγκλισις εἶναι ἰδιαίτερον πλεονέκτημα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγήσεως καὶ ἄλλο τι, μάλιστα δὲ καθαράν εὐχὴν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἐγκλισις τίθεται· ἄ. ἐπὶ προσταγῆς· ἄπτε, παῖ, λόχρον, κάχφερε το γραμματεῖον (Ἀρφ. *N.* 18).—δεῦρ' ἐλίθῃ (Ἀρφ. *N.* 58)· β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὅ ἐστιν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιῆσαί τι· καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ ποιεῖ (Πλ. *Πρωτ.* 325). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτικὴ, ἐνεστώτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀορίστου (ἀν. §. 9). Ἀπαντᾶται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀριστος προστακτικῆς· καὶ σὺ μὴ πρότερον ἔμβαλε τοῖς πολεμίοις (Ξ. *K.* II Ζ', ἄ, 17). Ὡς ἐπὶ δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου· εὐγε μέντοι ἐπιστάσθωσαν (Ξ. Ἄν. Α', δ', 8).—ιερά μῆδ' εἷς ἐν ἰδίαῖς οἰκίαις ἐκτίσθω (Πλ. *N.* I, 907).

§. 15. Τίθεται· γ'. ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλής· τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου (Ἰσ. *Δημόκ.* Δ'). Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου· μὴ κατόκει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους (Ἰσ ἐνθ. ἀν.)· δ'. ἐπὶ προτροπῆς· θάρρει, ἐλίπιζε.—ἄσσορ ἕτε (Ἰλ. *A.*, 335),—ἢ παῖδες Ἑλλήνων ἕτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναικας θεῶν τε πατρῶων εἶδη, θήκας τε προγόνων (Αἰσχύλ. *Πέρσ.* 402). Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐθραίνου (Λουκιαν.)· ἔ. ἐπὶ εὐχῆς καὶ κατάρτας· χαῖρε, εὐτύχει, ἔρῶσο· ταῦτα χάρισαί μοι (Ξ.).—ἔρῶ' εἰς κόρακας (Ἀρφ. *Πλ.* 604)· ς'. ἐπὶ ἰκεσίας· μῆνιν ἄειδε, θεά (Ἰλ. *A.*, 1).

§. 16. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέθη· καί· εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων ὅ τι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων ὀνόμασαν· δηλοῖ γραμματικοὶ ἀμφοτέρως ἔκ τινος σημασίας ἦν περ ἐνόμισαν μόνην, ἢ, τοῦλάχιστον, κυριωτέραν, ἐν ᾧ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλλας. Οὕτε ἡ γενική, π. χ. μόνον γένη ἐξηγεῖ, οὕτε ἡ δοτικὴ μόνον

βολία πικροφανήνται· εἰ θεοὶ εἰσι.—εἰ τοῦτο πεποίηκα.—εἰ γενήσεται.—εἴ τι ἔσται, κτλ.

§. 5. Τίθεται· γ'. ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀναφορᾶς, ὅταν ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ εἰς χαρακτῆρα ὀρισμένων ἰδιοτήτων· Ζεὺς δὲ ἐφορᾷ πάντα (Ξ.).—ἡ χρηστός ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἄπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος (Ἀρρ. Εἰρ. 909).

§. 6. Τίθεται· δ'. ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένου χρόνου σημεῖον· τότε ἦν ἡμεῖς ὡμολόγου (Πλ.).—ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θρησκῆ δὲ γένη οὐκ ἦν (Πλ. Πρωτ. 320).—νῦν ὅτε βεβηκῶς τυγχάνεις (Σ.). ἔ. ἐπὶ αἰτίας· ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.—ιδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν κάγαθόν αὐτὸν εἶναι (Ξ.).

§. 7. Τίθεται· ς'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἑξῆς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· πόθεν ἦκει; ἐρωτῶ σε πόθεν ἦκει.—τί ἐστὶ τοῦτο; λέξον μοι τί ἐστὶ τοῦτο.—μὴ μ' ἀρέρη τίς εἰμι (Σ.).—ὄρα τί ποιεῖς, ᾧ παῖ (Σ.).—ὅστις ποθ' ὑμῶν Ἀδίων κάτοιδεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο, τοῦτον κελεύω· κτλ. (Σ. Τ. 225).

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου
καὶ ἐξαρτήσεται.

§. 8. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ, ὁμοιάζουσαι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστῶσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημεινόμενον, καθάπερ ἡ ὀριστικὴ, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν ὑποτακτικὴ παριστᾷ αὐτὸ ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. Ἀμφότεραι αὐται αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου· 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀναφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους· 5. ἐπὶ ἐρωτήσεων. Ἡ δὲ εὐκτικὴ ἰδιαίτερος προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς ὀριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων μετὰ τῶν μορίων, ἐάν, ἄν, ἤν, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις

παρίσταται ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκωμένη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὀριστικὴ μὲν, ἐὰν παρίσταται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀμφίβολος ἢ συνέπεικ· ἐὰν γιγνώσκῃ ὦν δεῖ, ἀγαθὸς ἄν εἴη προστάτης (Ξ). — ἄπας λόγος, ἄν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιον τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ). — οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἐὰν τοιαῦτα φλυαρῆς (Πλ.). Ἡ διαφορά τοῦ εἰ γράφει καὶ ἐὰν γράφῃ πολλάκις γίνεται ἀνεπαίσθητος· ἐὰν φῆ. — εἰ δ' αὖ φήσει (Δ.).

§. 11. Ἡ εὐκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ εἰ καὶ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ᾖ ναὶ προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκωμένη ἐκ τῆς πείρας· εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἴσα δύναται τῷ τεθέντος ὅτι ἤθελεν εἶναι τοῦτο· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν· εἰ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, ἅπαντες ἄν ἀπολοίμεθα (Ισ.). Ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις ποικίλλει πολυειδῶς.

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτωτικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἐχόντων τὸν σύνδεσμον ἄν, ὅς ἄν, ὅς τις ἄν, ὅλος ἄν, ὅσος ἄν, ὡς ἄν, ὅπου ἄν, κτλ, ὅταν ὁ λόγος, ἐνεσῶτος ἢ μέλλοντος, ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, ἀναφέρηται εἰς μίαν μόνην ἀόριστον περίστασιν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, ὅς ἄν ὀρώσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἂ χρή (Δ). — ἅπ' ἄν σοι λογιζομένῳ φαίνεται βέλτεστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει (Ισ). οὕτω καὶ ὅσοι ἄν, ὅσῳ ἄν, καθ' ὅσον ἄν δύνωμαι, ὅπῃ ἄν ἡγήται, κτλ. Ἡ ἀοριστία ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ ὅς ἄν, κτλ, ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ ὅς. Πολλάκις δὲ ἡ διαφορά κατανατᾶ πολλὰ μικρὰ ὦν λέγῃ, ὦν ἄν εἴπῃ (Δ).

§. 13. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀναφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἄνευ τοῦ ἄν, προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθέντα, ὁσάκις ἢ περίστασις ἔφερον. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδεν = ὅσους εἶδεν ἅπαξ. — ὅσους ἴδοι = ὅσους κατὰ διαφόρους

καιροῦ; εἶδεν.— ὅσους ἄν ἴδῃ=ὅσους ἴδῃ εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ οὐκ μὲν ἴδοι . . . ἐπῆρει· εἰ δέ τις αἰσθητο (Ξ). — ὅν ἐλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαττον (Πλ.).— καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδραμόντες ἄν εἰστήκεσαν, καὶ πάλιν, ἐπεὶ π.λησιάζοι ὁ ἵππος, ταῦτὰ ἐποίουν (Ξ. Ἀν. Α', ἐ, 2).

3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀναφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, ὅτε, ὅποτε, ἐπεὶ, κτλ, προσλαμβάνοντων τὸν ἄν, καὶ γινομένων ὅταν, ὅποταν, ἐπάρ, ἕως ἄν, ὅταν, ἀρκτικοῦ χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον· ἅπαντα δυσχερεῖα, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὅταν λιπῶν τις δρᾷ τὰ μὴ προσηκότα (Σ). — τοῦτο καὶ γῦρ ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὅποταν στρατοπεδεύωνται (Ξ).— ἕως ἄν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι· ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδὴ (Δ.).

§. 15. Τίθεται δὲ εὐκτικὴ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς πρᾶξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, ὡσάκις ἡ περίστασις ἔφερεν, καὶ ὄχι εἰς ὄρισμένον σημεῖον χρόνου· ὅτε ἀφίκετο=ὅτε ἔφθασεν.— ὅποτε ἀφίκοιτο=ὅτε καὶ ὅτε, κατὰ διαφορῶς καιροῦς, ὡσάκις ἔφθασεν.— ὅταν ἀγρίκηται = ὅταν φθάσῃ· ῥπὸτ' εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχῶ (Εὐρ. Ἰκ. 897).

4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.

§. 16. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων ἵνα, ὡς (καὶ ὄφρα παρὰ ποιηταῖς), ὅπως, ἵνα μὴ, ὡς μὴ, ὅπως μὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ μόνου τοῦ μὴ, ἐρεστώτος ἢ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· βασιλεὺς αἰρεῖται, οὐχ ἵνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν (Ξ).— ἐάν τις σοι κάμνη τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἰατρῶν, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ (Ξ).— διηγησόμεθα ὡς μάλλινον δῆλον γέ-

ρηται (Ξ). Εἰς τὸ ὡς καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίοτε καὶ ὁ ἄν, οὔτε ὅμως εἰς τὸ ἵνα οὔτε εἰς τὸ μόνον μή.

§. 17. Ἡ εὐκτική τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· *Μένων ἐπεθύμει ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστα δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ δίδοι δίκην* (Ξ. *Αν. Β', ζ', 21*).—ὅπως ἀσφαλῶς θηρῶν, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστάς (Ξ).

§. 18. Πολλάκις δέ, καὶ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται ὑποτακτική, ἥτοι διότι, καὶ τοι παυσάσης τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς ὅμως, δι' ὃν ἡ πρᾶξις ἔγινεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἢ ἀπλῶς παραμελουμένης τῆς τοιαύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὕπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικής, εἰς τὸ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον ἐνεστώς καὶ μέλλον· οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον· *παρήλθομεν, ὅπως μὴ βραδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων χεῖρον βουλευσῆσθε* (Θ. *Α', 73*)· κατὰ τὸ δεύτερον· ἐπίτηδες σε οὐκ ἤγριον, ἵνα ὡς ἡδιστα διάγῃς (Πλ.).—*Ἀβροκόμας τὰ πλοῖα κατέκαυσε, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ*. Ἐνίοτε δὲ τίθενται ἀμφοτέραι εἰς τὸν λόγον· *Τιμόθεος δαρεῖζεται* (ἱστορικὸς ἐνεστώς) *χιλίας δραχμὰς παρ' Ἀντιφάνους, ἵνα διαδιδόη τοῖς Βοιωτοῖς τριηράρχοις καὶ παραμένωσιν, ἕως ἄν αὐτῷ ἡ κρίσις γένηται* (Δ).—ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἡ μὲν ὑποτακτικὴ τίθεται, ὅταν τὸ τέλος θεωρῆται ὡς μᾶλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ἢ δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐνοῆται ὡς ἀμφίβολον. Ἴδε περὶ τούτων *Σ. Π. Β'*, καὶ *Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως*.

§. 19. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενέουσιν οἱ τροπικοί, ὅταν δηλ. τὸ ὅπως σημαίῃ τὸ τίτι τρόπῳ, ὁποῖα ἦτον ἡ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασία· καὶ τότε ὀλόκληρος ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου· *Σεύθης κελεύει Ξενογῶντα προθυμεῖσθαι ὅπως διαβῇ τὸ στρατεῦμα* (Ξ).—*ἐπεμελεῖτο Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖνρον εἰσοίειν* (Ξ).

§. 20. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν φημάτων ἅτινα τάσιν καὶ σπουδῆν πρὸς τι σημαίνουσιν, *βουλευέσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάσειν, παρασκευάσειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι*, κτλ. Ἐν τούτοις

τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς συνηθέστερον βουλευέται (Κῦρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἢν δῶνται, βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀν. Α', α, 4). — οὐ μικρὰν πρόνοιαν ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ νόμος καὶ μήτε συγχυθήσεται μήτ' αὖ μεταποιηθήσεται (Δ. Ἀριστοκρ. 640). Μετὰ τὸν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν ὁ δεύτερος ἀόριστος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ἀόριστος, ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος, τῆς ὑποτακτικῆς.

§. 21. Καὶ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται· δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς ὁδοῦ (Ξ). — ἔδεισαν οἱ Ἑλληες μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιεν πρὸς τὸ κέρας. Ἀλλὰ ὡς λέγεται Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκκλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλείον ὁ σῖτος ἀντίσῃ (Θ), κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναφερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστικὴ φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρωρ ἡμαρτήκαμεν (Θ). Περὶ τῶν ἐν τούτοις παραλείψεων ἴδε Σ.Π.Β'.

5. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 22. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὡς τί εἶπω; πῶς εἶπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 80. §. 7), οὕτω καὶ τί βούλει ἵνα εἶπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοὶ καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καίτοι ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὴν αὐτὴν δέχονται σύνταξιν· ἀπορῶ τὴν τ' ἀδελφὴν ὅπως ἐκδῶ καὶ τὰλλα ὁπόθεν διοικῶ (Δ). — οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἶπω ἂ τοῶ (Πλ.). — βουλευόμεαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ). — οἱ κάπηλοι φροντίζουσιν ὅτι ἐλάττονος πριάμενοι πλείονος ἀποδῶνται (Ξ). — οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, ἐὰν μόνον ἔχη ὅτω διαλέγηται (Πλ.) = μετὰ τίνας γὰ διαλέγηται. Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ὡς γενησόμενον· οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ), ὡς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 23. Καὶ ἡ εὐκτικὴ ὁμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ὡς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου· οἱ Ἐπιδάμνιοι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν ἐπηρώτων εἰ παραδοῖεν Κορινθίους τὴν πόλιν (Θουκ. Α', 25). Τοῦτο, ἐνεστῶτος ἡγου-

μένου, ἤθελεν εἶναι καθ' ὑποτακτικὴν ἔρωτῶμεν εἰ παραδῶμεν, ἢ, κατὰ μέλλουσα τῆς ὀριστικῆς, παραδώσομεν.—*Ἀλκιβιάδης ἠπόρει ὅτι χρήσαιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν* (Ἰσ.), κτλ.

Ἡ Εὐκτική ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

§. 24. Ἄνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ρημάτων ἐξηγούμενοι λόγοι, ἐνεστώτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέλλουτος, ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν λέγουσιν ὅτι τέθηκε· παρωχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν ἔλεγον ὅτι εἶη. Παρετηρήσαμεν προσέτι ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρονται ὡσαύτως καθ' ὀριστικὴν ἠγγελεῖν ὅτι Ἐλλάτεια κατείληπται (Δ. Στεφ. 284. Ἴδε ἄν. §. 3). Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφοτέραι αἱ ἐγκλίσεις αὗται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ· ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθηκεν, Ἀριαῦτος δὲ πεφευγώς εἶη (Ξ.).

§. 25. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἔπεται ὅτι ἡ τῆς ὀριστικῆς χρήσις ἐν τούτοις εἶναι ὡς ἐξαιρέσις. ἔχει δὲ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη τὸν αὐτὸν λόγον ὃν ἔχει ἡ χρήσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρωχημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φόβου σημαντικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεω, κτλ. Παραμελιῖται δηλ. ἡ σχέσις τῆς συνδέσεως, καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαρτώμενος, ἀλλ' ὡς αὐθυπόστατος.

§. 26. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ ὑστεραία ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λειοπῶς εἶη Σύνεργισ τὰ ἄκρα (Ξ. Ἄν. Α', β, 21), καὶ ἦλθον ἄγγελοι οἱ (οἱ Ἐπιδάμνιοι) πολιορκοῦνται (Θ. Α', 26).—ἀρέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῆ ὁ ἀνήρ (Ξ. Ἄν. Ε', ἡ, 10), καὶ τοῦτον μὲν ἀρέκραγον πάντες ὡς ὀλίγας παῖσειεν (αὐτόθι, 12).—Κῦρος ἔλεγε ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαρ εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἄν. Α', δ', 11)· καὶ ἔγνω ὁ Ἀρχίδαμος ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐδὲν πω ἐδῶσουσιν (Θουκ. Β', 12).

§. 27. Μεταφερόμενος ὁ λόγος ἐκ τῆς εἰκτικῆς εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ ζωηρότερος γίνεται καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται τὸ Σύνεργισ λειοπῶς εἶη εἶναι ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου, διὰ τοῦ ἔνοφῶντος διαβιβαζομένη, τὸ ὅτι πολιορκοῦνται εἶναι οἱ λόγοι τῶν ἀγγέλων· τὸ ὅτι ζῆ ὁ ἀνήρ εἶναι ἡ αὐτὴ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως λέγοντες ζῆ ὁ ἀνήρ· καὶ ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ ὅτι· ἐγὼ εἶπον ὅτι ἀληθῆ λέγεις (πλ. Χαρμ. 106).

§. 28. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγεται οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ. Ε', 14) = οἱ Ἀθηναῖοι ἐδεδίσαν περὶ τῶν συμμαχῶν μὴ ἀποστῶσιν = ἐδεδίσαν μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι· ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι χωριζόμενοι ἐκ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως, παρίστανται εἰς τὸ μέσον, ὡς φοβούμενοι μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι. Ὡσαύτως εἰς τὸ ἠπόρουρ τί ποτε λέγει ὁ Θεός (Πλ.) παρίσταται ὁ Σωκράτης περιερχόμενος καὶ ἀπορῶν τί λέγει ὁ Θεός, κτλ· ὁμοίως εἰς τὸ οἱ Πλαταιῆς ἐβουλεύοντο εἶτε κατακαύσωσι (κατακαύσουσι παρ' ἄλλοις) τοὺς Θηβαίους (Θ. Β', 4), οἱ Πλαταιῆς παρίστανται βουλευόμενοι· εἰς τὸ ἠρόμην Ἄφοβον εἴ τινας παρήσαν (Δ.) παρίσταται ὁ Δημοσθένης ἐρωτῶν τὸν Ἄφοβον παρήσαν τινας ;

§. 29. Οἱ δὲ χρόνοι ἐν τούτοις ῥυθμίζονται κατὰ τὸ ὑποτιθέμενον χρονικὸν σημεῖον τῆς ὑπάρξεως τῶν τοῦ λόγου κώλων ἐκφερομένων. Εἰς τὸ ἦδειν ὅτι ἐφέυδον ἀναφέρονται ἀμφοτέρω ὀριστικῶς εἰς τὸ παρελθόν καὶ σύγχρονα· εἰς τὸ ἐτόλιμα (ἄνδρσι) λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμῶν ἐχθροὺς ἐφ' ἑαυτὸν εἴλκυσε, καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ κινδύνοις (Δ.), τὸ μὲν εἴλκυσε ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ ἐστίν, εἰς τὸ ἐνεστώς. Ὡσαύτως εἰς τὴ Σιμμίου λέγοντος, πάνυ ἐθαύμαζον εἴ τι ἔξει τις, κτλ. (Πλ.), ὁ λόγος ἐκ τοῦ παρελθόντος μεταφέρεται εἰς τὸ μετέπειτα μέλλον.

§. 30. Καὶ ὁ δυνατικὸς λόγος τίθεται πολλάκις ἐν συνδέσει ἀπαρκαλλάκτως μεταφερόμενος ἐκ τοῦ ἀπολύτου λόγου· ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὀπ.λα παραδοῖεν (Ξ.), ὅπερ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ὅχι ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ Ξενοφώντος, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἐκ προσώπου τῶν διὰ τοῦ Κλεάνωρος ἀποκρινομένων, ἤθελεν εἶναι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ ὀπ.λα παραδοῖμεν· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀναφορᾷς χρῆ τοὺς μέγα φρονοῦντας μὴ τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν, ἀ καὶ τῶν τυχεύων ἂν τις καταπράξοιεν (Ισ.)· ἐπὶ ὁμοιώσεως· Μαρία τὸν Μειδιάρ ἠσπάζετο, ὡπερ ἂν γυνὴ γαμβρὸν ἀσπάξοιτο (Ξ. Ἑλλην. Γ', α, 14). Ἀλλὰ ἡ ἐξακριβωσις τῶν τοιούτων ἐκβαίνει τῶν ὀρίων τοῦ πονήματος τοῦδε. Περὶ Προστακτικῆς ἐν συνδέσει λόγῳ ἴδε Σ. Π. Β'.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. 1. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἤτοι τὸ ἀπαρέμφατον δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὡς καθ' ἑαυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρκτώμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἐνεστίν, καὶ δέομαι συγγνώμην ἔχειν, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ὡς εὐκολώτερον καὶ ὡς συμφωνότερον πρὸς τὰ ἐν τῇ Β'. Π. θέλομεν θεωρῆσαι τὸ ἀπαρέμφατον ἄ. ὡς ἐγκλισιν ῥήματος ῞. ὡς ὄνομα.

Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἐγκλισις Ῥήματος.

§. 2. Ὡς ἐγκλισις ῥήματος τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, δέχεται ὑποκείμενον ὑπερ προσδιορίζει τὴν ἀρίστον αὐτοῦ φύσιν, κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὁμοίων, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμός.

Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται εἶναι μάλιστα

α. Τὰ ἐφελκυστικὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα' οἱ ἀγαθοὶ ἐπιπονεῖν ἐθέλουσιν (Ξ.). Οὕτω καὶ αἰροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρακαλῶ, προτρέπω, ἰκετεύω, πείθω, κτλ. ἐπιποῶ, λογιζομαι, βουλεύομαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων' κωλύω, ἀποτρέπω, κτλ. ῞. Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἰκαρότητα, ἔθος πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια' πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν οὕτω δύναμαι, τολμῶ, ἀναγκάζω, διαπράττομαι, εἴωθα, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων' ἀδυνατῶ, δέδοικα, αἰσχύνομαι, κτλ. ῞. Τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ' νομιζῶ, συμφέρειν (Πλ.)—τοὺς ἄλλους ἠγρεῖται πολιτικούς ποιεῖν (Ξ.).—πιστεύω διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ. δ'. Τὰ λεκτικὰ μετὰ τῶν ἑμοίων' ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8).—εἶπε ποθέναι ὠμολόγησον (Ξ.).—ὠμόμοκε δικάσειν κατὰ τοὺς νόμους (Πλ.), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ κρέμαται' ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γίγνεσθαι (Ξ.)=ἐπιθυμῶ τῆς αὐτοκρατορίας.

—βούλομαι ἀναγνώραι=βούλομαι τὴν ἀνάγνωσιν.—ἔγνω τὸν ποταμὸν διαβῆναι=τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν.—ἀπαλλάττειν τιὰ ὀφθαλμίας καὶ ἀπαλλάττειν τιὰ (τοῦ) ζῆν.—παραινῶ σοι ταῦτα καὶ παραινῶ σοι πείθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημασία εἶναι κατὰ πάντα ἡ αὐτή, οὔτε ἡ χρῆσις ἀβχίρετος.

§. 5. Ὡς τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὔτω καὶ τὰ τοιαύτην ἔνοιαν ἐξηγούντα ἐπίθετα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου· δυνατός εἰπεῖν.—δευδός λέγειν.—Θεμιστοκλῆς ἰκαρότατος ἦν εἰπεῖν καὶ γνῶναι καὶ πρᾶξαι (Λυσ.).—ἐπιτήδειος ταῦτα παθεῖν (Δ.).—ταπεινὴ ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἂ ἔγνωτε (Θ.).—μαλακός καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς.—ἄξιος θανμάσαι=ἄξιοθαύμαστος. Ἐν τοῦτοις τὸ ἀπαρέμφατον ἐκπληροῖ τὰ τῆς αἰτιατικῆς (σ. 22, §. 32). Οὔτω δὲ καὶ ὁ χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγῆσασθαι τὰ πραχθέντα (Πλ.)=ὡς πρὸς τοῦτο. Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γενικῆς· ἄξιος τιμᾶσθαι (Πλ.).—τὴν βουλὴν κυρίαν ἐποίησαν τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (Ισ.). Ὁμοίως τὸ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν (Σ.), κτλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημάτων νὰ συνταχθῇ τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ ἄνευ τούτου πλήρη σύνταξιν δεχομένων καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαίνοντων διδόναι ἢ προσφέρειν τι ἐπὶ ἐπιτιμῆσιν σκοπῶ· παρέχω ἔμμαντὸν τέμνειν καὶ καίειν (Πλ.).—οἱ Φιλιάσιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τοῖς Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν (Ξ.).—ὅσοι περιῆσαν τῶν Θηβαίων παρέδοσαν σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Πλαταιεῦσι χρῆσασθαι, ὅτι ἂν βούλωνται (Θ. Β', 4).

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀρμύζουσα ἡ προσηγορία τελικὰ ἀπαρέμφατα ἐφηρηθόσθη ἔπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα ὅσα ἡ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μορίου νὰ συνήθως μεθερμηνεύει (§. 3. α. β'), ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἐρμηνευόμενα (§. 3. γ'. δ').

Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 8. Ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταῦτοπροσωπία· ὅταν δὲ ἄλλο ᾖναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τότε καλεῖται ἑτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας τίθεται

τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἰδιαιτέρου ὑποκειμένου· ὁμολογῶ ἀδικεῖν.—σὺ μὲν εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαρῆν (Σ). Μόνον δὲ ἐν συνεχείᾳ λόγου τίθεται ἰδιαιτερον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, διὰ τινος ἀντωνυμίας, ἀνανούσης τὸ ἐν τῷ ῥήματι τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὀνομαστικὴν· ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην ἣτις εἶη μερίστη πίστεις δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν (Δημ. πρὸς Κάλιππον, 1239).—*φασί τινας οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέσθαι* (Πλ.).

§. 9. Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρθῶνται δύο ἀπαρέμφατα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, κατ' ἑτεροπροσωπίαν καὶ ταυτοπροσωπίαν· ὡς (δραχμὰς Τιμόθεος) *ιδίᾳ ἔφη θανεῖσαι τὸν πατέρα Ἀρτιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν* (Δημ. πρὸς Τιμόθ. 1197).—*εἰ οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε* (Δημ. Φιλ. Γ', 130). Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Δ', 28) *οὐκ ἔφη αὐτὸς (στρατηγεῖν), ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν*. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 12.

§. 10. Ἄλλως δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας. Αὕτη ὑποδιαίρεται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαιτερον ὑποκείμενον, ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8)· *δέομαι σου παραμεῖναι*.—*ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει ἀνελεῖσθαι τοὺς ναυαγούς* (Ξ). — *πεῖθω σε λέγειν*.

§. 11. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικὴν· *ἀξιῶ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν* (Πλ.). — *ἠῦχοντο Ξερίαν καὶ Πανσίωρα ὡς δολοῖους Ληφθῆναι* (Ξ). — *ιδεῖν σε βούλομαι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον* (Ἀρφ. Πλ. 249)—*θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ μονογενὴς υἱός μου*.

§. 12. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταυτοπροσωπίας ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικὴν, ὅταν διακρίνη αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων· *οἶμαι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθῆσεσθαι* (Πλ.).—*φημι*

δεινὸν ἐκείρους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέθησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτηκα (Ἄνδ.).

Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 13. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶναι, γίγνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθεται δὲ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον· *ρομίζω οὐδὲν χείρων εἶναι τῶν ἄλλων.*—*αἰτίαν ἔχω μισόδημος εἶναι* (Πλ.).—*οὐδενὸς ὕστεροι γνώμη* (ἔφασαν) *φαιρήναι* (Θ.).—*ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους φημι σοφοὺς εἶναι.*—*ἀράλκιδας ἠγεῖτο εἶναι αὐτούς* (Ξ.).—*τὴν πόλιν ὄντως ἠγήσω πολέμου ἐργασήριον εἶναι* (Ξ.).—*οἵτινες αὐτόχθορες εἶναι φασίεν* (Ἰσ. Συμμ. ΙΖ').

§. 14. Ὅταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 10), τότε, ἔλξως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ὁμοιοπτῶτως αὐτῷ· *ἐδέοτο Κύρου ὡς προθυμοτάτου γενέσθαι* (Ξ.), καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγῆται γενικὴ μετοχῆς *δοξαστικοῦ, λεκτικοῦ ἢ τοιούτου τινὸς ῥήματος· τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι* (Πλ.).—*τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι* (Πλ.). Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ *εἶναι τι τῶν δοκούντων τι εἶναι* (Πλ. Γοργ. 472).—*ἄνδρϊ οἰομένῳ τι εἶναι* (Πλ. Μετεξ. 247).

§. 15. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· *εὐδαίμοσιν ὑμῖν ἔξεστιν γίγνεσθαι* (Δ.).—*Κῦρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ Ἑρωτος φάσκοντι εἶναι* (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ *κυκὴν γενέσθαι* (Εὐρ.), ὅπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῶ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν (§. 11).

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· *ἐψηφίσασθε ἐξελεῖν βοηθήσοιτες* (Δ.).—*ἄνευ ἐκείνων ἔφασαν γρόντες τολμησαι* (Θ.).—*οὐ τοῦ βελτίονος σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν;* (Πλ.).—*συνέβη τῷ Χαβρίᾳ ἐκπλεῖν μίαν ναῦν ἔχοντι* (Δ.).—*ἄλλως πως πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠνούμενους ὄρκοι ἤδη κατέχουσιν ἡμᾶς* (Ξ.).

§. 17. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἡ χρῆσις. Δυνατὸν π. χ. καὶ γενικῆς ἡγουμένης νὰ ἔπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ κατηγορούμενον ἢ ὁ προσδιορισμὸς· *ἐδέοτό μου προστάτην γενέσθαι*

(Ξ).—δέομαι ὑμῶν καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους, κτλ. Ὡσπύτως καὶ δοτικῆς ἡγουμένης· συμφέρει αὐτοῖς φίλους μάλιστα ἢ πολεμίους εἶναι (Ξ).—ἐξεστὶν ὑμῖν, λαβόντας ὄπλα, κτλ. (Ξ).—καὶ Ξενία τῷ Ἀρχάδι ἤκειρ παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἄνδρας (Ξεν Ἀν. Α', Β', 1).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρέμφατου.

§. 18. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρέμφατου τίθεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς.—χρησθαι βιβλίοις.—πατεῖν τὴν δίκην.—παραλῦειν τιὰ τῆς ἀρχῆς.—διδόναι τιῶν χρήματα, κτλ. Περὶ ἄλλων χρήσεων τοῦ ἀπαρέμφατου καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτὸ προστιθεμένων μορίων ἴδε Σ. Π. Β.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὀνομα.

§. 19. Εἰ μὲν τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται τέλειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν, κατὰ πᾶσαν πτώσιν καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐκπληροῦν, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται.—τὸ λέγειν, ὁ λόγος· τὸ ἄρχειν, ἡ ἀρχή.

§. 20. Ὡς τοιοῦτον ἐκλαμβνόμενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κτλ.

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον
καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 21. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὐχ οὕτως ἡδὺ ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα, ὡς ἀντιφάσι τὸ ἀποβάλλειν (Ξ).—τοῦτο ἐστὶ τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ.).—τὸ δίκην διδόναι πρότερον πάσχειν τί ἐστὶν ἢ ποιεῖν; (Πλ.)

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.

§. 22. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὸ ῥηματικὸν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖν (Πλ.).—πιστεύω τῷ κοσμίως ζῆν (Δ.).—τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένη κατέχειν

τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπέπειμεν (ΙΓ). — τὸ ἀρχικούς εἶναι ἀνθρώπων παιδεύεις αὐτούς ; (Ξ).

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμός.

§. 23. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον, ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως· ἀήθης τοῦ κατακούειν τιός (Ξ) — οἱ ἔμποροι τὰ πελάγη διαπερῶσιν ἔνεκα τοῦ πλεῖω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν (Ις). — αἱ καλῶς πολυτευόμεναι δημοκραταὶ προέχουσι τῷ δικαιοτέραι εἶναι (Δ). — Σωκράτης ἐθανυμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμῳ ζῆν (Ξ). — τὸ προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῶ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ. Β', 53). — Κύρος πάντων τῶν ἡλικῶν διαφέρων ἐφαίνετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἂ δέου (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).

Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 24. Καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας, κατ' ὀνομαστικὴν μὲν ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· ἀντὶ τοῦ ἐπελθεῖν αὐτοὶ (Θ). — τὸ εἶναι Φίλιππον πάντων, ἔρα ὄντα, κύριον πολλῶν προέχει (Δ). — διὰ τὸ τοὺς πολεμίους προεισεληλυθέναι (Δ). Ὡσαύτως ἢ πόλις σφῶν τετελείσται, ὥστε ἰκανὴ εἶναι, κτλ. (Θ. Α', 91). — ἡ τῆς ψυχῆς φιλία διὰ τὸ ἀγνή εἶναι καὶ ἀχορεστοτέρα ἐστίν (Ξ. Συμπ. Η', 15). — διὰ τὸ ξένος εἶναι, οὐκ ἂν εἴη ἀδικηθῆναι ; (Ξ. Ἀπομν. Β', α', 15).

Περὶ Ἄρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 25. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δεικνύουσι παραδείγματα τοῦ δραπέτευειν δεσμοῖς οἱ δεσπότες τοὺς οἰκέτας εἰργουσαι (Ξ). — πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένους (Ξ. Ἀπ. Α, β', 1). Ἐπὶ ὀνομαστικῆς δὲ, ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, ἀντικειμένου τόπον ἐπέχοντος, δυνατὸν νὰ τεθῆ ἢ νὰ παραλειφθῆ τὸ ἄρθρον.

§. 26. Τίς ἡ διαφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρήσεως ἐν τοῦτοις τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσασποφάσιςτον (Ἴδε Εἰσαγ. Ἐλλην. Συγτάξ. σ. 484). Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον, τὰ τοῦ

ἄρθρον ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς τὸ κύριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὗ καταφάσκειται ἢ ἀποφάσκειται τι· τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον δεδιέναι, κτλ. Ὡσαύτως κατ' αἰτιατικὴν πειρῶ κατεργάσασθαι τὸ εἰδέναί ἢ βούλει πράττειν (Ξ. Ἀπομν. Γ', ς', 18).

§. 27. Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ᾖναι ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων ρημάτων· δεῖ λέγειν.—οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.), κτλ. (Ἴδε κατωτέρω), καὶ ἔνθα ὡς κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῶ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ εἶναι, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου· οἰκονόμου ἀγαθοῦ εἶστιν εὐοικεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον (Ξ. Οἶκον. Α', 25). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ιδέαν τῶν ἀπροσώπων, ὡς εἰ ᾖν προσήκει ἢ προσήκον εἶστι τῷ ἀγαθῷ οἰκονόμῳ εὐοικεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς ἔχειν (Δ.)=δυσαρεστεῖ (Ἴδε κατωτέρω §. 30), κτλ. Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀντλαμβάνει τὴν καθαρὰν ρηματικὴν αὐτοῦ φύσιν· βούλομαι δηλώσαι, κτλ. (σ. 91, §. 4).

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 28. Ἀπρόσωπα ρήματα ὀνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρῆσει ὄντα τοῦλάχιστον, προσωπικὸν δὲ ᾗτοι ἔμφυχον ὑποκείμενον οὐ δεχόμενα. Τὰ ρήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ᾧ καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μαῖ. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀναγκαίου ἢ μὴ ἀναγκαίου, κτλ· δεῖ, προσήκει, χρῆ, κτλ· τὰ δὲ δεύτερα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν λεγομένου, ὀριζομένου, ἀποφασισμένου τινός, κτλ· λέγεται, ἀδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 29. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ρήματα ταῦτα δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεως· α'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον· β'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.

§. 30. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως λόγος ἐκ τῶν ἀπροσώπων ἐξαρτώμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον· δεῖ λέγειν, οἷον εἰπέιν τὸ λέγειν
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

ἐστὶ δέον. — τὸ φέρον ἐκ Θεοῦ καλῶς χρῆ φέρειν. Καὶ τὰ εἰκός, ἀναγκαῖον, χαλεπόν, κτλ, μετὰ τοῦ εἶναι, ἰδέαν ἀπροσώπου ἐξηγουοῖσιν (Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 395), ἔθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (Ἴδε ἀνωτέρω §, 27)· οὕτω καὶ λέγεται βροντῆσαι, πέφρωται φαρεῖν, κτλ.

§. 31. Καὶ ὑποκείμενον δὲ ὄν τοῦ ἀπροσώπου τὸ ἀπαρέμφατον δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (Ξ.) = τὸ αὐτοὺς παρεῖναι = ἡ αὐτῶν παρουσίᾳ ἐστὶ δέον. — χρῆ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίρεσθαι (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἀπρόσωπον, ἀπ' ἄλλου ῥήματος ἐξαρτώμενον, ἐκφέρηται καὶ αὐτὸ κατ' ἀπαρέμφατον· διὸ θυμοειδῆ καὶ πρῶτον φημεν ἕκαστοτε εἶναι δεῖν τὸν ἀγαθόν (Πλ.)· οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπρόσωπον καὶ ὑποκείμενον τόπον ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθρως ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον (Πλ.).

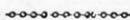
§. 32. Ὅταν δὲ μετὰ τὰ ῥήματα, γημι, ἠγοῦμαι, οἶμαι, ἔπονται τὰ ἀπαρέμφατα χρῆναι, δεῖν, κτλ, ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἓν ῥήμα, ἠγοῦμαι-χρῆναι, οἶμαι-δεῖν· καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ ἔλκει τὴν τοῦ ἀπροσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τίθενται κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ λείποντος τοῦ ἀπροσώπου· εἰ οἴεσθε χρῆναι ὑμεῖς ἀπολέσαι (Δυσ.) = εἰ οἴεσθε ἀπολέσαι. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου· Ἀλκιβιάδης ὑβριστῆς ὤετο δεῖν εἶναι (Δ.).

§. 33. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ῥήματα τὰ ὁποῖα, ὡς προσωπικά καὶ ὡς ἀπρόσωπα ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ τὴν τῶν ἀπροσώπων σύνταξιν, κατὰ ταῦτοπροσωπίαν δηλ. ἢ ἑτεροπροσωπίαν· ἐδόκει Ξενοφῶντι, βροντῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρῶαν οἰκίαν (Ξ. Ἀν. Γ', α, 7). — δοκεῖς ἂν ἢ πόλις ἢ στρατόπεδος ἢ Λησιὰς ἢ κλέπτας πράξαι ἂν τι δύνασθαι, εἰ ἀδικότερ ἀλλήλους; (Πλ. Πολ. Α', 351) — ὁμολογῆται ὁ ἰατρὸς σωματῶν εἶναι ἄρχων (Πλ.). — ὁμολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγεγεσάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι (Ἰσ.).

Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 34. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν· δεῖ χρημάτων = ἔστι δεῖα

(=ἔλλειψις) χρημάτων. — ἐνδεῖ μοι χρημάτων = ἔστι μοι ἔνδεια χρημάτων. — μεγάλου τιπός ἔδει σωτηρός τε αὐτῇ (Πλ.). — μεταμέλει μοι τούτου = γίγνεται μοι μετάνεμος τούτου, κτλ. — αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως (Ἀισχύλ. Προμ. 86) = τὸ αὐτὸν ἔχει χρεῖα Προμηθέως· οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 646) ὅτου σε χρεῖα καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ γενικὴ γίνεται καὶ ὀνομαστικὴ· νῦν τοίνυν ὑμῖν μελησάτω τῶν πεπραγμένων (Λυσ. κατὰ Νικομ. §. 30) καὶ ἐμοὶ μελήσει τοῦτο (Ἀρφ. Π.λ. 229)· τὸ πρῶτον = ἔστι μοι μέλησις ἤτοι φροντίς τούτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον = τοῦτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ. Ἴδε πλείονα περὶ Ἀπροσώπων ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 557.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τὲος Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς καὶ πᾶσα ἔγκλισις ῥήματος κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα· ζῶν ἐπὶ γῆς. — φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα. — ψόγου ἀφροντιστῶν. — πολεμῶν τῇ κακίᾳ. — λέγων ταῦτα. — ὡσπερὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ πύκτου πληγείς (Πλ.). — λούμενος τὴν κεφαλὴν. — δύνανται κεκτημένοι (Δημ.), κτλ.

§. 2. Δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ τριχῶς μάλιστα· ἀ. ἐπιθετικῶς· β. κατηγορηματικῶς· γ. παρρηθετικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον· ὁ Φερμαίτων ἥλιος, ἡ λάμπουσα ἀκτίς, τὸ καὶον πῦρ.

§. 4. Ὡς δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιαστικὸν χαρακτήρα, οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ, ἐνάρθως μὲν μάλιστα, ὡς ὁ διώκων, ὁ τυχὼν, οἱ ἔχροντες, οἱ πολιτευόμενοι, κτλ· ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνάρθως· ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ. — διαφέρει μαθὼν μὴ μαθόντος. Συχνότατα δὲ οὐσιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, ἀφηρημένην ἔννοιαν ἐξηγοῦντος· τὸ δεδιός = δ φόβος, τὸ ποθοῦν = δ πόθος, τὸ βουλόμενον = ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ξηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχή ἔθεν λέγεται ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελόμενος, ὁ τοὺς θώρακας ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδώς, οἱ τὸν θάνατον δεδιότες ἄνθρωποι, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ τὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν θάνατον δεδιέναι, κτλ.

§. 6. Δέχεται δὲ ἡ μετοχή ἐνίοτε καὶ ὀνομαστικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς· ὁ κείνου τεκῶν (Εὐρ.)=τοκεύς, κτλ. Τοιοῦτον παρὰ πεζοῖς· τὸ οἱ προσήκοιτες=οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) σημειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς· τὸ ἀποβὰν τῆς ξυμφορᾶς (Θ. Β', 87).—τὸ τοῦ κρείττορος συμψέρον (Πλ.).

Β'. Ἡ Μετοχή κατηγορηματικῶς.

§. 7. Ὡς κατηγορηματὴ ἢ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή, κατὰ πρῶτον, μετὰ τοῦ εἶναι καὶ τῶν συγγενῶν ξημάτων· εἰμὶ τυράννω ἐοικώς.—τόμος ἐστίν ὁ βοηθῶν.—οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα ὄντα ἐστίν (Πλ.).—νῦν γὰρ εὐτυχούσα τυγχάνεις (Σ. Ἡ. 794).—λαθάνει ὦρ.—εὐλαβοῦ μὴ φανῆς κακὸς γερῶς=μὴ κτείννας γένη (Σ. Τραχ. 1129).

§. 8. Τίθεται, δεύτερον, ὡς κατηγορούμενον ἡ μετοχή μετὰ τῶν ἰδιαιτέρων κλάσεων ξημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχὴν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 91, §. 3). Εἶναι δὲ τοιαῦτα ξήματα μάλιστα· α'. τὰ ἐνάρξεως, λήξεως καὶ συνεχείας σημαντικά· ἡρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες (Ξ).—οὐ ποτε λήγει κινούμενον (Πλ.).—πολεμοῦσα τὸν αἰὲ χρόνον διάγει (Πλ.). β'. τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· εἴ τις καρτεροῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φροσίμως (Πλ.).—οὐ γὰρ ἄν ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας (Ξ. Κ. Π. Ζ', 6', 6).—ἡδεταί λέγων αἰεὶ (Εὐρ.).—ὅστις ἰσχυρῶς χρήμασιν ἡδεταί, εὖ ἴσθι τοῦτο καὶ δαπανῶντα ἰσχυρῶς ἀνιᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 44).

§. 9. Εἶναι προσέτι τὴν μετοχὴν αἰτοῦντα ξήματα· γ'. τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ κατανοήσεως σημαντικά· νῦν δ' οὐκέτ' ἀκούω, ἀλλ' αὐτὸς ἤδη παρὼν ὄρω Λακεδαιμονίους ἤκοντας (Ξ).—πληγὰς οἶδα λαμβάνων (Ξ).—κατενόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θεβαίους ὄντας (Θ. Β', 3). δ'. τὰ δείξεως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαντικά· ἀνανδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεποικῶς (Δ).—τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ τὴν διαθήκην οὔσαν (Δ). ε'. τὰ ἔχοντα τὴν

ἐννοίαν τοῦ ἀγγέλλειν· ποῦ δὴτα νῦν ζῶν ἢ θανῶν γ' ἀγγέλλεται; (Σ. Τρ. 73). Σπανιώτερον δὲ τὰ ἔχοντα τὴν ἐννοίαν τοῦ νομίζειν, λέγειν καὶ τῶν τοιούτων· πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε (Πλ. Πολιτ. Ε', 450).—πότερόν σε φῶμεν νῦν σπουδάζοντα ἢ παίζοντα; (Πλ.)· οὕτω καὶ τίθημί σε ὁμολογοῦντα, κτλ.

§. 10. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ρημάτων δέχονται καὶ ἄλλην σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμψάτου καὶ τὴν μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· οὕτω π. χ. τὰ γνωστικά· οἶδα μαρτυρήσεσθαί μοι (Ξ).—οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρόνον πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι; (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 28)· οὐχὶ δὲ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν. Περὶ τούτων παραπέμπω εἰς τὴν Σ. Π. Β', σ. 415· μάλιστα δὲ εἰς τὴν Εἰσαγ. Ἑλληγρ. Συγρ. σ. 605—609, ἔνθα κατὰ πλάτος περὶ τούτου γίνεται λόγος.

Γ'. Ἡ Μετοχή παρενθετικῶς.

§. 11. Παρενθετικῶς ἢ μᾶλλον παραθετικῶς καὶ παρατακτικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἢ μετοχὴ μετὰ πάσης κλάσεως ρημάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ῥήματος μὲν τῆς προτάσεως ἀποτελῆ ἓνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη ἀποτελῆ ἀνεξάρτητον λόγον, χρησιμεύοντα εἰς πληρέστερον προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 12. Τίθεται δὲ ἡ μετοχὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· ἁ. εἰς δὴλωσιν ἀναφορᾶς· δοῦλος ὢν ἔφασκες εἶναι δεσπότης = σὺ εἶ δοῦλος; = σὺ εἶ δοῦλος, καὶ ἔφασκες εἶναι δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀναφορικὴ μετοχὴ· β'. εἰς ἐξήγησιν χρόνου· ταῦτα ποιήσατε ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἐτράποντο (Ἡρ.)· χρονικὴ μετοχὴ· = ἐπεὶ ἐποίησαν ταῦτα· γ'. εἰς δὴλωσιν αἰτίας· ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες τὸν ἄνδρα τότε (Σ. Φ. 1035)· αιτιολογικὴ μετοχὴ· τὸ τελικὸν αἴτιον δηλοῦται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ρημάτων· ἦκε δουλωσόμενος (Θ. Α', 48).—καὶ κατήρχεν ἦδη (Κῦρος) ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξευσόμενος ἢ διακοντούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων (Ξ. Κ. Π. Α', ιδ', 5), κτλ. τελικὴ μετοχὴ· δ'. εἰς δὴλωσιν τοῦ πόρου καὶ τρόπου· ληϊζόμενοι ζῶσιν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 25).—ἀλλὰ θαβρήσας λέγε (Πλ.), κτλ· τροπικὴ μετοχὴ· = μετὰ θάβρους εἰπέ· ε. εἰς δὴλωσιν ὑποθέσεως· ταῦτ' ἔχω ἀπαρτ' ἔχω (Σ)· ὑποθετικὴ μετοχὴ· ζ'. εἰς δὴλωσιν ἐναντιώματός τιος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐκφερόμενα·

πολλοὶ μὲν ὄντες εὐγενεῖς εἰσι κακοὶ (Εὐρ.)=καίπερ ὄντες· ἐναρτωματικὴ μετοχή.

§. 13. Πολλὰ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μείζονα τῆς ἐννοίας αὐτῶν, παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατάλληλα μόρια· ἢ χρονικὴ τὰ ἐνταῦθα, δὴ, εἴτα, κτλ' ἢ αἰτιολογικὴ τὰ ἄτε, οἶα, κτλ' ἢ ἐναρτωματικὴ τὰ καί, καίπερ, κτλ. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσαγ. Ἐλλην. Συντάξεως.

Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 14. Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, κτλ, εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὁποίων τίθεται, ἢ τῶν ὁποίων τὸν τόπον ἐπέχει· βουλευσας καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμόσας (Σωκράτης) οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψῆσθαι (Ξ. Ἀπ. Α', α, 18).—ἤδεσεν αὐτὸν τεθνηκότα (Ξ).—ἤδει εαυτὸν ἤτορα ὄντα (Ξ.), κτλ.

§. 15. Ἄλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἑτεροία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ᾗ λείπει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία· σεισμοῦ γενομένου, διελύθησεν.—ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθέν, τὰ κάρνα μουξέπιπτεν (Ἄρφ. Ἀποσπ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ καλοῦνται ἀπόλυτοι,

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 16. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχὴ ἢ ἀπόλυτος ὅμως γενικὴ εἶναι ἢ συχνοτέρα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικοῖς. Ὡς κανόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζονται· α'. τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὕπερ σύγκαιται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατὰ τι νὰ προσδιορίζῃ δλόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως· β'. πρέπει νὰ ἴηαι ἑτεροπροσωπία ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κῶλων· θεοῦ θέλοντος, οὐδὲν ἰσχύει φθόνος (Γν.). Ὡσαύτως τούτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθον ἐγώ· τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθον ἐγώ.

§. 17. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας ὀρμηθεῖσα ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπεξετάθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας ὅσων ἡ μετοχὴ εἶναι δεκτικὴ, καὶ μὴ ἀπόλυτος ὄσα· ἀναχωρησάντων τῶν Πελοποννησίων, οἱ Σπαρτιάται ἐβοήθουν (Θ. Δ', 8).—τούτων οὕτως ἐχόντων (Πλ.)=εἰπέ. —ροσήματος μὴ ὄντος, οὐδὲν δεῖ φαρμάκου (Πλ. Ἀύσ. 228)=ἐὰν ἢ ὅταν μὴ ἦ.

§. 18. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι ὡς κανὼν· περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἦναι διάφορον τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, ῥηματικῶς ἐκλαμβάνομένης, πολλάκις ὅμως ἀπαντᾶται ἀπόλυτος γενικὴ ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς· βοηθησάντων ὑμῶν προθύμως πόλιν προσλήψασθε (Θ.).—καὶ εἰς αὐτὴν διαβεβηκότος ἤδη Περικλέους ἠγγέλθη αὐτῷ (Θ. Α', ριδ', κτλ.

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτικῆ.

§. 19. Σπκνωτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς. Τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα· ἄ. εἰς δῆλωσιν χρόνου· περιῶντι τῷ Θέρει οἱ Κορίνθιοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτιῶ (Θ. Α', 30)—περιῶντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ, χαίρουσι πάλιν οἱ ἔφοροι φρουρᾶν (Ξ. Ἑλλην. Γ', 6', 24)· 6'. εἰς δῆλωσιν τοῦ δι' οὗ Ἑλληνιστοῦτο ἴκοτο νότῳ τρίτον ἡμᾶρ ἀέτι (Θεόκρ.).

§. 20. Ἐκ τῆς ὀργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὰς πρώτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτικὴ διότι ἔχι μόνον τὸ Κῦρος ἐξελαύρει συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παρτί (Ξ. Ἀρ. Α', ζ', 14)· τὸ ἠὺλίξασθε ἐγκεχαλιωμένοις τοῖς ἵπποις (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 6), κτλ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω περιῶντι τῷ ἐνιαυτῷ, κτλ, ἐνταῦθα κυρίως ἀνάγεται—τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ, καὶ, χυδακίωτερον, μετὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἀλλαγῶν δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπορομμένοις προσελθῶν (Ξ).—ἡμέραι ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκνία ἐπτά, ὅτε, κτλ. (Θ. Γ', 29) = εἶχε τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατικῆ.

§. 21. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ῥημάτων γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὡσπερ τίθεται, κατὰ πρῶτον, εἰς δεξιὴν ἀληθινῆς ἢ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας· ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείας οὖσαν, τάδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ διαλύειν τὴν δε τὴν παρήγυριν (Ξ. Κ. Π. Σ', α, 10).—τούτων δὲ φανέντων, οὐδὲν ἔτι ἄλλο οἰωριζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα λήσοῦσι τὰ τοῦ Θεοῦ σημεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 1).—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὡσπερ ἐκ πολλῶν μὲν γιγνομένους γίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 3)—οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 22. Τίθεται, δεῦτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ, γινομένη ἐκ τῶν προσεξηγηθέντων ἀπροσώπων ῥημάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων,

ἐν αἷς ἐκ τῶν προσωπικῶν συνειθίζεται γενική· οὐχ οὔτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνιστὰς οὔτινες, ἀγρυπνήσαι θέον, ἠτιῶνται τούτου (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 7) = τοῦ ἀγρυπνήσαι — τοὺς σκώπτειν δυναμένους εὐφυνεῖς καλοῦσι, προσῆκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἄριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας (Ισ.)

§. 23. Ὡσπύτως ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν ἀναχωρεῖν, κυρωθὲν δὲ οὐδέν, οἱ Μακεδόρες ἐχώρουν ἐπ' οἴκου (Θ. Δ', 125)· ἀλλ' ἐπὶ τούτων, τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς, συνηθέστερος ὁ παρακειμένος προστεταγμένος, ἐπιτεταγμένος, εἰρημένος, κτλ' ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξεσόμενος, παρὰ Λυσία. Ἴδε καὶ περὶ τούτων Εἰσαγ. Ἑλλήν. Συντάξ.

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 24. Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακοπῆται μετέπειτα διὰ τινὰ αἰτίαν καὶ τρέπεται εἰς ἄλλην σειράν· Αἴαν πάλαι δὴ σ' ἐξερωτήσαι θέλω σχολή μ' ἀπειργεῖν (Εὐρ. Ἀποσπ.). — ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπεν ὁ Κριτίας (Ξ). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ἢ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἀπόλυτος μετοχὴ, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀνακλόουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσιν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τῆς ῥηματικῶν.

§. 25. Ἐκ τῶν εἰς τὸς καὶ τῆς ῥηματικῶν ἅπερ προσεγγίζουσιν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα, τὰ μὲν εἰς τὸς, δηλοῦντα μάλιστα τὸ δυνατόν γενέσθαι, ἐκφέρουσι τὸ αἴτιον τοῦ πάθους κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον ὡς καὶ τὰ παθητικά, καὶ μάλιστα ὁ παθητικὸς παρακειμένος. ἀλωτὰ γίγνεται ἐπιμελεῖα καὶ πόνοφ ἅπαντα (Μ.). — οὐκουν δεῖ προθεῖναι ἐλπίδα οὔτε λόγφ πιστήν, οὔτε χρήμασιν ἀνητήν (Θ. Α', ρμ').

§. 26. Τὰ δὲ εἰς τῆς, δηλοῦντα τὸ θέον γενέσθαι, ὡς αἱ παρὰ Ῥωμαίοις μετοχαὶ εἰς ndus δέχονται διπλῆν τινὰ σύνταξιν, ὁμαλὴν καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον· τιμητέος ὁ ἀνήρ. — ἢ γε σιωπὴ ἀσκητέα καὶ ἡ τάξις διαφυλακτέα, κτλ. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν, φαινομένην τοῦλάχιστον, ἀνώμαλον σύνταξιν, τίθενται κατ' οὐδέτερον γένος καὶ ἰσοδυναμοῦσιν ἀπροσώπφ μετ' ἀπαρεμφάτου· πρακτέον, παρασκευαστέον = δεῖ πράττειν, παρασκευάζειν· οὔτω γευστέον (= κολυμβητέον), πειρατέον, εὐκτέον, κτλ. ἰτέον ἢ ἰτητέον, π.λευστεόν, π.λουτητέον, οὐκ ἀποδειλιατέον (Πλ.) φειστέον, κτλ.

§. 27. Ἐπειδὴ τὰ κατ' οὐδέτερον γένος τιθέμενα ταῦτα ῥηματικά ἰσοδυναμοῦσιν ἀπροσώπῳ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἔπεται ὅτι δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν. Αἱ μετ' αὐτῶν λοιπὸν τιθέμεναι πτώσεις εἶναι ἀντικείμενα, τιθέμενα κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ῥήματος ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων.—ἐπιχειρητέον τῷ ἔργῳ (Ξ).—οἰστέον τὴν τύχην (Εὐρ.)—δεῖ φέρειν τὴν τύχην, κτλ.

§. 28. Ἡ δὲ τὸ ὑποκείμενον παριστώσα πτώσις ἐν τούτοις τίθεται· ἄ. κατὰ δοτικὴν, δυνάμει τοῦ περιεχομένου ἀπροσώπου· οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέον (Θ).—οὐ προσήκει αὐτοῖς ταχέως βουλεύσασθαι· ὅθεν καὶ φησὶ δὴ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν (Δ. Ὀλ. Γ', 14)—προσὴκει ὑμῖν βοηθῆσαι τοῖς πράγμασιν· ἅ. κατ' αἰτιατικὴν, δυνάμει τοῦ περιεχομένου ἀπαρεμφάτου· οὐ δουλευτέον τοὺς τοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν (Ισ. Εὐαγ. ἅ) = οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς ἄφροσιν.

§. 29. Τὰ εἰς τέον ῥηματικά, ὡς καὶ τὰ εἰς τόσ, ἐκφέρονται πολλάκις κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον· ἐπιχειρητέα, παραδοτέα, διακριτέα, τιμαρητέα, κτλ. (Θ).· συνεκποτέ· ἐστὶ σοι καὶ τὴν τρύβα (Ἄρφ. Π.λ. 1086). Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου καὶ περὶ ἄλλων συντακτικῶν ποιικιλιῶν τῶν ῥηματικῶν τούτων ἴδε πλατύτερον Σ. Π. Β', σ. 438—445, καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 568—574.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.

§. 1. Χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνομάζονται οἱ ἰδιόζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δήλωσιν τοῦ τμήματος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος, τοῦ παρελθόντος, ἢ τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος σημαίνόμενον· γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ῥήματος· ὅθεν παρὰ Γερμανοῖς χρόνον σημαρτικὴ λέξις ὀνομάζεται τὸ ῥῆμα (Zeitwort).

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.

Ὁ Ἐνεστώς.

§. 2. Ὁ ἐνεστώς δηλοῖ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, τὸ παρὸν ἢ ὡς παρὸν παριστάμενον.

§. 3. Τίθεται λοιπὸν· ἄ. εἰς δήλωσιν καταστάσεως ἢ πάθους

ἢ ἐνεργείας συγχρόνου τῆ στιγμῇ καθ' ἣν ὁ λαλῶν ἢ γράφων ἐξηγείται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρίσταται ἢ ὡς ἀρχομένη ἀνατέλλει ὁ ἥλιος ἢ ὡς ἠρχισμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκούσα καθ' ἣν στιγμήν ὁ λόγος γίνεται καὶ οὐπω πύσασα (ἤ. εὐδὲι, γράφει, κινεῖται· οὕτω καὶ πιέζεται, τήκεται, κτλ. β'. εἰς δὴ.λωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωρίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμήν τοῦ παρόντος· ἔστι θεός.— Ὁ θεός τε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντῃ ἄριστα ἔχει (Πλ.)· γ'. εἰς δὴ.λωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου ἐπαλαμυβαομένου· π.λοῖον εἰς *Ἀἴλιον* οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ.), κατ' ἔτος δηλ. δ'. εἰς δὴ.λωσιν τοῦ πρὸ πολ.λοῦ μὲν γενομένου, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένου· Τισσαφέρης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν (Ξ. Ἀρ. Α', α, 7). — Διόνυσος δὲ τίκει ποθ' ἢ Κάδμου κόρη (Εὐρ.). Οὗτος καλεῖται ἱστορικὸς ἐνεσῶς· ε'. εἰς δὴ.λωσιν τοῦ ἀνευδοιάτως προσδοκωμένου· γίγναι γὰρ ἀνὴρ μέγιστος (Ἀρφ. Ἰππ. 178) ἢ τοῦ ἀφενέτως καὶ πάραυτα γενησομένου· εἴ φησι τοιοῦτόν τι εἶναι, δεῖξάτω καὶ παρασχέσθω, καγὼ καταβαίνω (Δ. Παραπρ. 251)· ζ'. εἰς δὴ.λωσιν τοῦ σκοπομένου· παῖδ' ἀποκτείνεις (Ὀμ.)· οὕτω πείθω = προσπαθῶ πείσαι· διδόναι = προσφέρειν, μάλιστα ἐπὶ μετοχῆς· Λακεδαιμόνιοι διδόντες εἰρήνην καὶ συμμαχίαν (Θ.). Περὶ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἡκω, οἴχομαι, κτλ, ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμένου.

Ὁ Παρατατικὸς.

§. 4. Ὁ παρατατικὸς εἶναι πρὸς τὸ παρελθόν ὅτι ὁ ἐνεσῶς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστον χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος· α. σημαίνει κατάστασιν ἧτις ἤρχιζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἧτις ἐγένετο κατὰ τι σημείον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀνεπτύσσετο συγχρόνως πρὸς τινα ἄλλην ἀρέτες.λλεν ὁ ἥλιος· ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἢ Ἀττικῇ κατὰ πόλεις ὤκειτο καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβευλεύοντο (Θ. Β', 15)· β'. τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἕξις προσώπου τινὸς ἐπὶ τινας χρόνον τοῦ παρελθόντος παριστάμενον· ὅστις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο, ὥστε, κτλ (Ξ. Ἀρ. Α', α, 5)· γ'. τὸ πολ.λάκις ἐπαλαμυβαομένου· Σωκράτης ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἐλεγε (Ξ.). — καὶ

αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅτε πόλεμος καταλάβοι (Θ.). — Σόλωρ ἐν ἅπασιν οἷς ἐτίθει νόμοις (Δ). — τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ.). — nous passons ordinairement le jour avec lui· δ'. εἰς δὴλωσιν τοῦ σκοπομένου· Φίλιππος Ἀλόγγησον ἐδίδου (Αἰσχ.) = ἤθούλετο διδόναι· εἰς διήγησιν ἱστορικῶν γεροτόων ἐνθα κυρίως ἀρμόζει ὁ ἀόριστος· ἐπεμπορ ἄγγελον (Θ.). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

Ὁ Παρακείμενος.

§. 5. Ὁ παρακείμενος παριστᾷ τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ παρόν, καὶ συνήθως ὡς σωζόμενον ἀποτέλεσμα· εὐρήκαμεν δὲ πάλαι ἐζητοῦμεν. — τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρῆζήν καταλελοιπάσιν (Ἰσ.) = ἔχουσιν ἀφειμένους. — οἰκήματα φκοδόμηται (Ξ.). — ἀριστᾶν ἐστεγαρωμένους (Ξ.). Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

§. 6. Ὡς δὲ πολλοὶ ἐνεστῶτες προσέλαβον καὶ παρακειμένων σημασίαν, οἷον φεύγω = φεύγω καὶ = εἰμι φυγὰς ἦτοι ἐξόριστος, νικῶ = νικῶ καὶ = νενίκηκα ἦτοι εἰμι νικητής· καθ' αὐτὸ δὲ παρακειμένου ἔλαβον τὰ ἦκω = ἐλήλυθα, οἴχομαι, κτλ' οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, πολλῶν ῥημάτων παρακείμενοι μετέπεσαν εἰς σημασίαν ἐνεστῶτος. Τούτων δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνεστῶτες ἦτοι εἶναι ἄχρηστοι, τοῖς ἄττικοῖς, παρ' οἷς λέγεται δέδοικα καὶ δέδια, ἐγγήγορα, εἶωθα, κτλ. ἀντὶ δεῖδω, κτλ. ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν· ἴστημι = σταίνω, ἔστηκα = στέγω· κτῶμαι = ἀποκτῶ (acquérir), κέκτημαι = ἔχω ἰδιοκτησίαν (posséder)· κέκτησθε τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, κτλ. (Ἡρ. Ζ', 29) = jouissez donc vous seul du bien que vous avez acquis· etc.

Ὁ Ὑπερσυντελικός

§. 7. Ὁ ὑπερσυντελικός παριστᾷ κατάστασιν ἢ ἐνέργειαν τελειωμένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ τινος ἄλλης· ἐδήλωσαν τῆς Ἀττικῆς τά τε πρότερον τετιμημένα καὶ εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πρὶν ἐσβολαῖς παρελέλειπτο (Θ. Γ', 26)· καὶ περιφραστικῶς· οὐπω δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦσιν, καὶ εἰσέρχεται Κλειίας (Πλ. Εὐθύθ. 273). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι ἐναργέστατα δεικνύεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ· ἢ γέ μὲν θύρα

ἡ ἐμὴ ἀρέφκτο μὲν δῆπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ, ἀρέφκται δὲ καὶ νῦν (Ξ. Ἐ.λ.λην. Ἐ, α, 14).

§. 8. Οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων φημάτων, τῶν ὁπίων οἱ παρακείμετοι κατήντησαν ὡς ἐνεστῶτες, ἐκλαμβάνονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοὶ ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην.— αὐτόθι ἔωθέρ τι εἰστέκει σκοπῶν (Πλ.).— αἰ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθημεν φοιτᾶν (Πλ. Φαίδ. 59).— ὁ Φυρῳρὸς ὕπερ εἰώθει ὑπακούειν (Πλ. αὐτόθι)=le jeôlier qui nous introduisait ordinairement.

Ὁ Ἀόριστος.

§. 9. Ὁ ἀόριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων πραγμάτων, εἴτε καθ' ἴσρορικὴν συνάφειαν, εἴτε καὶ καθ' ἑαυτὰ θεωρουμένων, ἀσχέτως πρὸς τὸ πρῶν ὡς ἠβροίσθη Κῦρος τὸ Ἐ.λ.ληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀπόδῳ ἐπράχθη καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο καὶ ὡς ὁ Κῦρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται (Ξ. Ἄν. Β', α, 1).— οὐμὸς πατήρ Κέγαλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, εἴη δὲ τριάκοντα ὥκησεν (Λυσίας).— ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ.).

§. 10. Ἐκ τοῦ πρώτου παραδείγματος τοῦ προηγουμένου παραγράφου δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγῆσει μεταξὺ τῶν ἀορίστων παρεμβάλλονται καὶ παρατατικοὶ. Ἄλλ' ἕκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ὁ μὲν ἀόριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συνεπτυγμένον καὶ ὡς ἄπαξ τελεσθὲν, ἄνευ διαρκείας, ὁ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτασιν, πλατύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὕτω πάντῃ τετελεσμένον, ἀλλ' ἐν παρατάσει τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμῃ ἐν κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε, κτλ, παρίστανται ὡς εἰς ἓν σημεῖον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. Ἐν τῷ ἀορίστῳ θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γραμμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατατικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σωκράτης.

§. 11. Θαυμασίως ἀναφαίνεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι τοῦ Θουκυδίδου τὰς τε οὖν προσβολὰς ἠντρεπιζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐτῆν (Θ. Β'. 18). Οὕτω καὶ (Θουκ. Α', 94) Πανσαρίας ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς τῶν Ἐ.λ.λῆνων ἐξεπέμφθη μετὰ εἴκοσι νεῶν ἀπὸ

Πελοποννησίου· ξυνέπλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσίῃ, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων π.λῆθος· ἔνθα παρεντίθεται καὶ ὁ παρατατικός, σημερινὴν τὴν διακροῦσαν ἐνεργεῖαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως, μετὰξὺ πολλῶν ἀορίστων παρεντίθενται παρατατικοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ· ἐστράτευσαν, κατεστρέψατο, ἐξεπολιόρχησαν, ἤχθοτο, ἤξιον, μετεπέμποτο, ἐπυρθάγοτο.

§. 12. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον τίθεται ὁ παρατατικὸς καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔνθα κυρίως ἤρμοζεν ἀόριστος· ἀδεῶς καὶ γενναίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ.). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἔναρξιν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινον τὰ ὄρια (Ξ. Κ. Π. Β', 4, 1).— τοῦτο ποιήσαντες οἱ Π.λαταίης ἔς τε τὰς Ἀθήνας ἄγγελον ἔπεμπον καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδουσαν, τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καθίστατο (Θ. Β', 6). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαχοῦ κατ' ἀόριστον· παρελθόντες δὲ οἱ Κορίνθιοι εἶπον τοιάδε (Θ. Α', 67).

§. 13. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει ὁ ἀόριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημερινὴν δὲ τὸ γενόμενον μόνον ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὸ παρὸν ὁ ἀόριστος διαφέρει καὶ τοῦ παρακειμένου ὅστις φέρει τὸ γενόμενον εἰς τὸ παρὸν, ὡς ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνήθως θεωρῶν αὐτό· ἔκτισται ἡ οἰκία καὶ ἐκτίσθη ἡ οἰκία.—φκοδομήηται καὶ φκοδομήθη. — πάντα πέφρακται, κτλ. (Ἀρφ. Σφ. 351)=*tous les trous sont bouchez.*

§. 14. Ἀλλά, παραμελουμένης ἐνίοτε τῆς ἀκριβολογίας ἢ τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀορίστου ἔνθα κυρίως ἤρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακειμενος. Οὕτω, π. χ. πρὸς Θουκυδίδην ἀναγκινώσκειται (Α', 93) τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχιζον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅμως τὰ τεῖχην, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τειχίζειν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, ὅστις παρακατιῶν λέγει· καὶ δήλη ἡ οἰκονομία ἔτι καὶ νῦν ἐστίν· ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παρτοίων λίθων ὑπόκεινται.—*θησαυροὺς κατέλιπον* (Ξ. Ἀπ. Α', 5, 14) — *φανήσομαι οὐδένα μὲν πώποτε ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἐ.λῆγων εὖ πεποιηκῶς ἢ σύμπαρτες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαντες* (Ἰσ.). Ὡσαύτως καὶ

ἐκ τοῦ ἐναντίου· τίθεται δὴλ. πρκακείμενος σημαίνων τὸ προφανῶς οὐ σωζόμενον· ἃ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο (Μέν.).

§. 15. Τίθεται προσέτι ὁ ἀόριστος, κατὰ τινὰ ἀνώμαλον φαινομένην χρῆσιν· ἃ. εἰς δὴλωσιν τοῦ συνήθως γινομένου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων ὁποίας ἐξηγεῖ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φαύλων συνουσίας ὀλίγος χρόνος διέλυσε (Ισ.), κτλ· ἐν τῇ ἐπομένῃ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη ἐπιφανέστερον, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἐρεστώτος· ὁ τύραννος ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσγελαῖ τε καὶ ἀσπάζεται πάντας, ὑπισχνεῖται τε πολλὰ καὶ ἰδία καὶ δημοσία, χρεῶν τε ἠλευθέρωσε καὶ γῆν διέτριψε δῆμῳ τε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν καὶ πᾶσιν ἕλεώς τε καὶ πρᾶος εἶναι προσποιεῖται (Πλ. Πολιτ. Η', 566).

§. 16. Τίθεται· Β'. ὁ ἀόριστος, οἷον κατ' ἀνώμαλον χρῆσιν, ἐπὶ πρώτου προσώπου εἰς δὴλωσιν ὅχι προγενεστέρας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ παρόντος ἀναφαινομένης· ὦ ῥαθέ, καὶ αὐτὸς ἑμαυτοῦ νῦν δὲ κατεγέλασα (Πλ.)=καταγελάσκι με δεῖ. Ἀλλ' ἡ διάθεσις αὕτη νοεῖται ὡς πρώην ἐτοιμαζομένην· οὕτως ἐγέλασα, ἐπήνεσα, ἤσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα, κτλ, πρὸς δραματικοῖς. Τοιοῦτόν τι φαίνεται καὶ τὸ παρ' ἡμῖν παρὰ τινῶν ἐν τοῖς χαιρετισμοῖς ἐπιζόμενον, σ' ἐπροσκύνησα, ὅπερ οἷον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γινόμενον.

§. 17. Τίθεται· γ'. ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὐ; ἥτις, θαυμασμὸν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἔγινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, πικρεμφαίνει προσταγὴν ἔντονον ἵνα γένη· τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτῷ ἔφρασας; (Πλ.)=φράσον.—τί οὐκ ἀπεκρίνατο; (Πλ.)=ἀποκρινάσθω—τί οὐκ ἐκαλέσαμεν;=καλέσωμεν Ἐὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεστώτος ἐνίοτε· τί οὐ καλοῦμεν; (Ἀρφ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (Πλ. Πρωτ. 316).

§. 18. Ὅχι ἀνώμαλος, ἀλλὰ κανονικὴ φαίνεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς ἐβασίλευσεν, ἔσχυσεν, ἐτυράννησεν, ἐβούλευσεν, ἠγήσατο, κτλ· διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασίλευσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει ὅμως ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικόν· κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης (Ξ. Ἀρ. Α', α, 3), κτλ·

ὑπερ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται. Ἴδε πλατύτερον περὶ τούτου *Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.* σ. 523—524.

Ὁ Μέλλων.

§. 19. Ὁ μέλλων σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσιν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν· εἰ τοῦτο ποιήσωμεν, βραδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν, ὅσοι χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.—ἔσται ποτέ, ὅτε δεήσει (Ξ).—ἀπολωτὸν τὸν ἄνθρωπον (Ἄρφ. Π.Ι. 68).—τί διαφέρουσιν, . . . εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσι καὶ μοχθήσουσιν ἐκόντες; (Ξ. Ἀπ. Β', α, 17).—χρηστικός ἔσει, εἰὰ κέρδη τομίζης δι' ὧν εὐδοκίμησεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις (Ισ.).

§. 20. Ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ἐκπληροῦ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀγεύκτως γεινησόμενον τὸ δέον γενέσθαι πρὸς ταῦτα πράξεις, οἷον ἄν θέλης. Κατὰ ἀποφατικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρει ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγὴν· παῖδες οὐ σκέψασθε; (Πλ.)—οὐκ ἀποδειώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας; (Ἄρφ Ν. 1298). Ἀπαγόμενοι ἐκφέρεται ὡσάυτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μὴ σκόπει ὅπως μὴ ἔξαρτος ἔσει ἂ νῦν λέγεις (Πλ. *Εὐθύδ.* 283) καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ (σ. 79, §. 4).

Ὁ Περιφραστικός Μέλλων.

§. 21. Διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα, ἐνεσιῶτα, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον, σχηματίζεται περιφραστικός μέλλων, δηλῶν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ· οἶσθα οὖν ὃ μέλλεις νῦν πράττειν; (Πλ. *Πρωταγ.* 312)—ὡς ἐγὼ ἄρα ἔξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσιν (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 7).—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ.).—εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι (Πλ.). Τὸ μελλοντέλεστον ταῦτο, διὰ τοῦ παρατατικῆς ἢ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς ἐξηγούμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεσιῶτος εἰς τὸ παρελθόν· ἐνεθυμοῦντο οἱ Ἑλληγες ὅτι ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἡμελλεν (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 2).—ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν (Ισ.). Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανομένου, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω τρώγει, θέλω γάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἢ βουλευτικὴ ἐννοία· θέλει τὰ φάγη.

Ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων.

§. 22. Ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων, εἴτε διὰ μετοχῆς καὶ τοῦ ῥήμα-

τος εἶναι, εἴτε διὰ τύπου ἰδιαιτέρου σχηματιζόμενος, οἷον πεποιηκώς ἔσομαι, ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν, εἰργασμένος ἔσομαι ἐπὶ τῶν ἀποθετικῶν, διεφθαρμένος ἔσομαι, τετελεσμένος ἔσται, πεπράξεται, λελύσεται, κτλ., ἐπὶ τῶν παθητικῶν, σημαίνει ἂ τὸ ἐν τῷ μέλλοντι τελειωμένον καὶ ἔτοιμον, ὡς ἄμεσον συνέπειαν προγενομένης πράξεως· παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε (Λυσ.).— εἰ παρελθὼν εἷς ὅτισσὸν δύναίτο διδάξαι καὶ πείσαι τίς παρασκευὴ χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρῶν φόβος λελύσεται (Δ. περὶ Συμμορ. 178)· β'. προγενοστέρας πράξεως διαρκοῦν ἀποτελέσμα' τῆς δυνάμεως ἡμῶν ἐς ἀίδιον τοῖς ἐπιγιγνομένοις μῆμη καταλείψεται (Θ. Β', 64). Ἐνίοτε δὲ φαίνεται παριστῶν ὁ χρόνος οὗτος τὸ πάραυτα πραχθησόμενον· φράζε καὶ πεπράξεται (Ἄρφ. Π.λ. 1027). Ἄλλα περὶ τούτου ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 464, §. 65.

Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.

§. 23. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει τὸ ἐν τῇ ὀριστικῇ αὐτῶν σημαίνόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν, π. χ. σημαίνει κίνησιν κατὰ διάρκειαν, ὡς καὶ τὸ ἄγομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον· τὸ πίωμεν σημαίνει διάρκειαν πόσεως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ γενησομένην· τὸ πίωμεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν ὡς εἶναι τὸ ἐπίωμεν. Ὡσαύτως ἐὰν κάμηγ καὶ ἐὰν κάμη. — ὅπως μὴ κωλυώμεθα, καὶ ὅπως μὴ κωλυθῶμεν, κτλ.

§. 24. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, ἐξ ἰδίας φύσεως εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρήζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ἱστορικῶν οὔτε καθ' αὐτὸ μέλλοντων χρόνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστώτα καὶ ἀόριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὀρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν διαφορὰ. Ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιον παρακείμενον εἰς τὸ μέλλον ἐφέλεκται ἡ ὑποτακτικὴ, τὸ τέλειον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα· ἄττ' ἂν κεκλόφωσί μου (Ἄρφ. Ἰππ. 1148)—ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλεμμένα.

§. 25. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον, καὶ περὶ ἐνεστώτος καὶ ἀόριστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἴθε λαμβάνοιμι καὶ εἴθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, φράζε καὶ φρά-

σον, γράφειν καὶ γράφαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, ὁ γράφω, ὁ γράφας, κτλ. Ἀλλὰ, εἰ καὶ ἀπανταχοῦ τηρεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μὴ, ἐπὶ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλλον· οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν δώσοι (Δημ. πρὸς Τιμόθεον, 1188) = ἔμελλε δώσειν, ὅπερ ἐπὶ ἐνεστώτος ἤθελεν εἶναι οὐ φασὶ παραμενεῖν, εἰ μὴ τις δώσει· ἐπὶ τῆς προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὐπω μὲν ὄν ἀλλὰ γενησόμενον ἢ τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταφέρονται κατὰ τὸ ἔημα τῆς κυρίως προτάσεως ἐξ οὗ αὐτὸ κρέμαται· βούλομαι γράφειν ἢ γράφαι, βούλησομαι γράφειν ἢ γράφαι, ἠβούλετο γράφειν ἢ γράφαι, ἐβουλήθη γράφειν ἢ γράφαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ἐργαζόμεναι ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν· ἐργασάμεναι ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τῶν τοιούτων ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.

§. 26. Ὁ δυνητικὸς σύνδεσμος ἄν, ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος ἀυξάνει τὴν ἀοριστίαν τῶν ἐγκλίσεων τούτων, ὅπως ἄν εἰδῆς (Αἰσχύλ), ὡς ἄν ποταθελὴν (Σ. Ἀποσπ.), κτλ· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν ἔννοιαν· ἔλεγον = ἔλεγχ, ἔλεγον ἄν = ἤθελα λέγει· ἔδωκεν ἄν = ἤθελε δώσει. Ὡσαύτως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· δυνηθῆναι καὶ δυνηθῆναι ἄν, πολεμηῆσαι καὶ πολεμηῆσαι ἄν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ὡς ἀλόρεος ἄν τοῦ χωρίου (Ξ). — ὡς ἐν ἄλλοις οὐκ ἄν δηλώσαρτες τὴν γνώμην (Θ. Γ', 37). Ἀλλὰ τὰ περὶ τοῦ ἄν εἶναι τοσοῦτον πολὺπλοκα ὥστε ὁ περιώνυμος Ἐρμᾶνος δὲν ἐδίστασε τέσσαρα ὀλόκληρα βιβλία νὰ συγγράψῃ περὶ τοῦ μορίου τούτου, οὐδὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ φανέντα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως σ. 428.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς πέντε ἐπόψεις· α'. ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα· β'. ὡς ἄλλω ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά· γ'. ὡς τῶν (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

ἐπιθέτων προσδιοριστικά· δ'. ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά· ε'. ὡς μετὰ πώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα.

§. 2. Τὰ ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα, καθάπερ τὰ ἐπίθετα προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά. Προσδιορίζουσι δὲ αὐτά· **I.** ὡς πρὸς τὸν τόπον· *ἀ. ἐν στάσει οἴκοι μένειν (Ξ).*—*οἴκοι καθῆσθαι (Ξ).*—*ἐπι δὲ ἐκεῖ ἦσαν.*—*ρῆες Ἀθήνησιν οὔσαι (Ξ).*· **Β'.** ἐν κινήσει πρὸς τι· *ἀλλοσε ἄγειν (Ξ).*—*μήπω ἐκεῖσε ἴωμεν (Πλ).*—*ὁπότε ἔλθω Ἀθήναζε (Ξ).*· **Γ'.** ἐν κινήσει ἐκ τινοῦ· *ἐκεῖθεν ἐπατήχθησαν εἰς τὴν Χίον (Ξ).*—*ξυλλεγόμενοι ἄλλοι ἄλλοθεν (Ξ).*—*Ἀθήνηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι (Ξ).*—*ἐμπόρων ἀφικνουμένων πάντοθεν (Πλ).*· **II.** ὡς πρὸς τὸν χρόνον· *εἶτε τήμερον εἶτε αὐριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ).*—*χθὲς αὐτὸν διέφυγον (Πλ).*—*τότε μὲν ἐξέφυγεν, ὕστερον δὲ συνήγαγεν ἐκ κλησίας (Ξ).*—*ὄψ' ἐ κοιμηθῆναι καὶ πρῶτ' ἀναστῆναι (Ξ. Ἀπ. Α, α, 3).*

§. 3. Τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι· **III.** τὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὸ ποιὸν καὶ τὸν τρόπον κυλιῶς χρῶνται (Ξ).—*κακῶς καὶ στατιστικῶς ἔχειν (Δ).*—*τὸ καρῶν δ' ὁ παῖς περιεῖσι τῆνάλωσ ἔχων (Φιλ).*—*τὴν ἄλλως φέρουσαν ὁδὸν—ματαίως.*—*συνέβαιεν ἐκείνως (Δ).*—*ἡροῦ τῷ στρατῷ ἡρέμα (Ξ).*—*ἡσυχῆ βαδίζοντες (Ξ).*—*ἄν τις ἐπισταμένως τοῦτο πράττει (Ξ).*—*διατρῶξομαι ὁδᾶξ τὸ δίκτυον (Ἄρφ. Σφ. 164).*—*πῦξ πατάξας (Ἄρφ. Β', 548).*—*λάξ ποδὶ κινήσας (Ἰλ. Κ, 158).*· **IV.** ὡς πρὸς τὸ ποσόν· *σφόδρα πείθεσθαι (Ξ).*—*λίαν δεδοικέναι (Ξ).*—*ὀλίγον ἐπισχόντες (Πλ).*—*οὐ πολὺ τι διαφέρειν (Πλ).* Ὡσαύτως *πολλάκις συνερχόμεθα (Πλ).*—*ἀκήκας μυριάκις ἀγῶ βούλομαι (Ἄρφ. Ν. 728).*

Β'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά.

§. 4. Τὰ ἐπιρρήματα τίθενται ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιορισμὸν· *κᾶσ' οὐχ ἐκάς που (Σ).*—*ἄλλοθι που εἶναι τὴν ψυχὴν (Πλ).*—*ἐνταυθά που (Πλ).*—*ἐξω μέ που καλύψατε (Σ).*—*ἄλλοθεν πόθεν (Πλ).*—*οὐδαμόθεν ἄλλοθεν (Πλ).*—*ἤδη ποτέ (Σ).*—*ἔτι ποτέ (Σ).*—*πάλαι ποτέ (Ἄρφ).*—*ἀεὶ ποτε (Ξ).*—*τότε πρῶτον (Ξ).* καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον (παρελθὸν ἢ μέλλον) χρόνον σημεῖον, τὸ δὲ ποτέ εἰς ἀόριστον· *πάλιν αὖθις (Ἄρφ).*—*ὀλίγον ὕστερον (Ξ).*—*οὕτω πρῶτ' (Ξ).*—*οὕτω δυσκόλως (Ξ).*—

πάνυ βραδίως (Ξ).—οὕτω πανταχῶς (Πλ.).—ταχὺ πάνυ, ταχὺ πάμ-
 παρ (Ξ).—*λίαν ταχύ* (Ξ).—ὠμῶς ἄγαν (Ξ).—*τοσοῦτον μόνον*
 (Ξ), κτλ. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ χρονικὰ εἶναι καὶ τὰ νῦν τάδε (Ἡρ.
 Ζ', 104)=ἀκριβῶς τώρα.—*εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε* (Εὐρ. Ἡρακλ.
 641).—*τοῦτ' ἐκεῖ νῦν* (Εὐρ. Ἰ. 554)=ἀκριβῶς ἐκεῖ, ὡς λέγεις.

Γ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά.

§. 5. Ἀπκρῶς ἀλλὰ κτὼς τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα,
 καθάπερ καὶ τὰ ἐπιρρήματα παρτελῶς κεραὶ (Ξ. *Ε. Ἑλλην.* Β', α, 28).
 —*παρτελῶς λευκά* (Ξ).—ἡ τραγωδία ὄλιος σοφὸν εἶναι (Πλ.).—
 πάντη ἀνοσιώτατον (Πλ.).—πάντη πάντως αὐτοῖς ὁμολογούμενοι
 λόγοι (Πλ.).—πάνυ ἄλκιμοι (Ξ).—πάνυ ταπεινοί.

Δ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.

§. 6. Ὡς προσδιορίζουσι τὴν τῶν ἐπιθέτων ιδιότητα, οὕτω προσ-
 διορίζουσι καὶ τὴν οὐσίαν τῶν οὐσιαστικῶν τὰ ἐπιρρήματα *αὶ λίαν*
ἀρεπιστημοσύνη (Ξ. *Οἰκ.* Κ. 21).—ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰς ἄγαν δου-
 λείαν μεταβάλλει καὶ ἰδιώτη καὶ πόλει (Πλ. *Πολ.* Η, 564).—*διὰ*
τὴν ἄγαν ἀναρχίαν (Πλ.).—ἦν χιῶν πολλὴ καὶ ψύχος οὕτως ὥστε
 τὸ ὕδωρ ἐπήγγυτο (Ξ).—*τὴν οἴκοι πολιτείαν* (Πλ.).—*διατρίψομεν*
τὴν τήμερον ἡμέραν (Ξ).—*οἱ πάλαι πρόγονοι* (Ξ).—*οἱ πάλαι σο-*
φοί.—*τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν*=τῶν παλαιῶν σοφῶν.

§. 7. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλι-
 των. Γίνονται δὲ οὐσιαστικά, ὅταν, παραλειπομένου τοῦ προσδιορι-
 ζομένου οὐσιαστικοῦ, καταλαμβάνωσι μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸν τόπον
 αὐτοῦ· οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ), τὰ οἴκοι (Πλ.), οἱ πάλαι, οἱ πάνυ.—
 τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον (Πλ. *Πολιτικ.*
 272). Ὡσαύτως ἐνθουσιαστικοὺς ποιεῖ ἡ φρυγιστὶ ἀρμονία (Ἀριστοτ.),
 καὶ ἡ μιξολυδιστὶ καὶ ξυρτολυδιστὶ . . . ἡ ἰαστὶ καὶ λυδιστὶ . . .
 ἡ δωριστὶ καὶ φρυγιστὶ (Πλ. *Πολιτ.* Γ', 398). Οὕτω καὶ τὸ ἄνω, τὸ
 κάτω, τὸ πέραν, τὸ σήμερον, τὸ αὔριον, τὸ λίαν, τὸ φανερώς, κτλ.

§. 8. Ὡς δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιρρήματα, μετὰ τῶν
 οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τόπον, οὕτως ἐν ἄλλοις,
 ἀντιθέτως, τὰ ἐπίθετα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιρρημάτων θαλάσσιον
 ἐκρίψατέ με (Ξ).—ὄρθιος ἦκων (Πλ.).—ἦδε μοι (νόσος) ὄξεια φοι-
 τᾶ καὶ ταχεῖ ἀπέρχεται (Ξ. Φ. 808). Ὡσαύτως καὶ πότερον ἐκῶν

ἢ ἄκων περὶ αὐτῶν λέγει; (Πλ.)—εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν (Πλ.).
—μὴ φεύγειν τοὺς πόρους, ἀλλ' ἐβελοιτῆν ὑπομένειν (Ξ.).

Ε'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 9. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιρρήματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα' α'. *δυναμίει τῆς ἐπιθετικῆς αὐτῶν ἀρχῆς*· ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Δ.).—πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς (Ἄρφ. Θ'. 304).—ὕγιενῶς ἔχειν τὰ σώματα (Πλ.) Οὕτω καὶ ὁμοιολογουμένως τοῖς εἰρημέτοις (Ξ.). β'. *κατὰ προσθετικῆν δύναμιν*· εἶσω τοῦ ἐρύματος ἦλθεν (Ξ.).—ἐκτὸς τῶν ὄρων (Πλ.).—πρὶν ὥρας (Πίνδ.). γ'. *κατὰ συρεπτωμένην ἔννοιαν*· εἶμι δὲ ποῖ γῆς; (Ἄρφ. Πλ. 605)=εἰς ποῖον μέρος γῆς;—παρταχοῦ τῆς γῆς (Πλ.).—ἢ ἕκαστος ἐτύχανε τοῦ γάπου ὦν (Ξ. Ἀν. Γ', ε, 22).—ὀψέ τῆς ὥρας (Α.).—ὡς ἔχει τάχους (Ξ.).—ἄνδρες χρημάτων εὖ ἤκορτες (Ἡρ.).—πολλάκις τοῦ μηνός (Ξ.), κτλ.

Περὶ Ἐπιφωνημάτων.

§. 10. Τὰ ἐπιφωνήματα δυνατὸν νὰ διαيرهθῶσιν εἰς δύο· α'. εἰς τὸ κλητικὸν ᾧ β'. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγοῦντα, *λύπην, χαράν*, κτλ. τὰ παθητικά.

Α'. Τὸ κλητικὸν ᾧ.

§. 11. Τὸ κλητικὸν ᾧ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου ὁμιλίας, εἰς ἐνδειξιν τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος ἀποτείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων· ἔστι τὸ *τολμᾶν*, ᾧ φίλ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ (Γν.).—ᾧ μᾶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον (Σ.). Ὁ λεξικογράφος Φέιμερος τὸ παραβάλλει κατὰ τοῦτο πρὸς τὸ γαλλικὸν *monsieur*. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ᾧ καὶ ἐπὶ ἀψύχων· ᾧ γῆ καὶ ἦλιε καὶ σύρεσις (Αἰσχ.).—ᾧ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ (Γν.).

§. 12. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ᾧ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ προτάσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μείζονος ἐμφάσεως· ᾧ *καλοὶ παῖδες*.—ᾧ *κάκιστε ἀνθρώπων*, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ὅταν προστίθεται εἰς τὸ σύ· ὁ χρυσός, ᾧ *σοφὲ σύ*, *καλὰ ποιεῖ φαίνεσθαι* (Πλ.). Προτάσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως· ᾧ *γάος ἀγρόν*· ἢ ἔνθα οὐσιαστικὸν καὶ ἐπίθετον ἀποτελοῦσι, τρόπον τινά, *μίαν λέξιν*· ᾧ *Ζεῦ πατρφε*.—ᾧ *δαῖμον ἀγαθὲ* (Ἄρφ.)=ἀγαθοδαῖ-

μον. — ὦ παῖ καλέ (Πλ.)· οὕτω φαίνεται καὶ τὸ ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ πάτερ ὦ ξεῖνε (Ὀμ.)— ἔρεβος ὦ φαιερότατον (Σ.).— Μυκηνίδες ὦ φίλοι (Εὐρ.).— θαυμάσι' ὦ Κρίτων (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως ὦ πρὸς θεῶν (Πλ.).— ὦ πρὸς Διός (Πλ.). Ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συνατάξεως, σ. 769.

§. 13. Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὦ δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμός· ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ καί· ὦ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ.)=καὶ ἄλλοι οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 14. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὦ, τίθεται ἐπὶ κελεύσεως· παῖ λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε (Πλ.)· ἐπὶ παραινέσεως· γύναι, γυναιξὶν κόσμον ἢ σιγὴ φέρει (Σ.)· ἐπὶ θαυμασμοῦ· ἄνθρωπε τί ποιεῖς; (Ξ)· ἐπὶ ἀγανακτήσεως· ἐμβρότητε, εἶτα νῦν λέγεις; (Δ.) Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὦ τίθεται ἡ κλητικὴ ἐπὶ ὕθρει ἢ ἐπιπλήξει· ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη, μὴ κρείττον' εἶναι τὰνδρός, ἄλλ' ὑπήκοον (Γν.).— ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τιθεμένου δὲ ἡ ἐννοουμένου τοῦ σὺ ἢ ὑμεῖς, τίθεται καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ἐπὶ προστακτικῆς· ἴθι μὲν οὖν σὺ ὁ πρεσβύτατος (Πλ.).— ὁ παῖς ἀκολουθεῖ (Ἄρφ.).— παρατηρεῖτε τοῦτον οἱ πλησίον (Ξ. Ἀπομν. Γ', ιδ', 4).

§. 15. Τὸ ἐπικρατῆσαν ἔθος τοῦ δι' ὑποστιγμῆς χωρίζειν τὴν κλητικὴν τοῦ λοιποῦ λόγου, οὕτως, ὦ παῖ καλέ, ἐννόησον (Πλ.), ἀποδοκιμάζεται παρὰ τινων νεωτέρων φιλολόγων· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγουσι, πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ φύσει ὄντα ἠνωμένα, ὡς εἶναι τὰ ἐγκλινόμενα πρὸς τὰ ἐγκλιτικά· ἴθ', ὦ τέκνον, μοι σπεῦδε (Εὐρ. Ὀρ. 124).— σὺ δ' ὦ τέκνον, μοι λείπε πωλικούς ὄχλους (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 613). Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει νὰ συμπεριληφθῆ καὶ τὸ ἐγκλινόμενον ἐντὸς τῆς παρενθέσεως· σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, κτλ.

§. 16. Κατόπιν τοῦ κλητικοῦ ὦ δυνατὸν ἔσως νὰ ταχθῶσι τὰ ἐκ βημάτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν παρακλειστικά· ἄγε, φέρε, κτλ. ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς (Ἄρφ. Εἰρ. 504).— φέρε, τί οὖν; (Ἄρφ. Πλ. 94) — ἄγε δὴ πειθώμεθα (Πλ.). Ῥηματικῆς φύσεως εἶναι προφανῶς καὶ τὸ ἀμέλει· ἀ=θάξει· εῖ.=ὄντως, βεβαίως· ἀμέλει οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν (Πλ.). Τοιοῦτον καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα, ὡς ἔλα=ἐλθέ, καὶ ἔλ' ἄς ὑπάγωμεν.— ἔλα ἄμετε· τούτου τὸ ἐναντίον ἀπέλα ἀπαντᾶται παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Η, γ'. 32), οἷον ἔλα (ἐλαύνω) ἄπο=

ἄπειθε. Παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ἴσθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα γῦν μοι πεδόθεν, ὅπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα (=ἔλθε), οὐδὲ ὅμως παραπολὺ ἀπέχει. Ἰσως δὲ καὶ τὸ χυδαῖκόν ἔτσι παρεμορφώθη ἐκ τοῦ ἔστι, κατ' ἀμυδρὰν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔσκε, ὡς ἡ μυ.Πισκη ἔγινε μο.λίτσα (Κορ. Ἄτ.) καὶ ἡ κορίσκη, κορίτσα, καὶ ἡ σκιρίσκη ἴσως τσιρίτσα, κτλ (Ἴδε Ὄρθογραφικοῦ σελ. 83).

Β' Τὰ Παθητικὰ Ἐπιφωνήματα.

§. 17. Παθητικὰ ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα, ἐπιφρήματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν καλούμενα, σχετλιασμοῦ, ὦ, ἰώ, ἰού, οἴμοι· θανατισμοῦ, φεῦ, βαβαί, παπαί· ἐκπλήξεως, ᾶ, αἶ· θειασμοῦ, εὐοί, εὐάν, κτλ.

§. 18. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλείονων ψυχικῶν παθημάτων δῆλωσιν· τὸ ᾶ, π. χ. εἶναι θανατιστικόν· ᾶ, μέγα τολμήεις κηρὸς ἀρεπ.λάσατο (Ἐπίγρ.)· ἐπιτιμητικόν ἢ μεμπτικόν· ᾶ, ᾶ, ἄδικος, ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλαχεν (Εὐρ. Ὀρ. 162). Ὡσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων ὁ γεωπόνος ᾶ, κτλ. (Ἐπίγρ.)· ἐφεκτικόν ἢ κωλυτικόν· ᾶ, ᾶ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ.). Τὸ ὦ εἶναι θανατιστικόν· ὦ, τί λέγεις; (Πλ.)—ὦ, τίς ὁ τεχνίτης τόδ' ἀνέπ.πλασεν; (Ἐπίγρ.)· σχετλιαστικόν· ὦ, πόλλ' ἐγὼ μοχθηρός (Σ.)· καὶ χλευαστικόν· ὦ, γεῖνατος, κτλ (Πλ.). Τὸ οἴμοι ἐκλαμβάνεται σχετλιαστικόν· οἴμ' ὡς τεθνήξει (Ἄρφ. Ἀχ. 565)· χαρᾶς σημαντικόν· οἴμ' ὡς ἦδομαι (Ἄρφ. Ν. 763). « Τὸ οἴμοι καὶ ὦμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνη κείμενον εὐρηται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης· καὶ ἐπ' εὐφροσύνη μὲν ὡς ἐνταῦθα· ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας » κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ὡσαύτως τὸ αἶ καὶ αἶ αἶ εὐρίσκεται σχετλιαστικόν, δυσφορικόν, μεμπτικόν, ἐκπληκτικόν, κτλ. Οὕτω καὶ φεῦ, ὡς εὔ· λέγεις (Πλ.).

§. 19. Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι ἐκδόνται ἐν πολλοῖς τούτων ἥλλασαν καὶ τόνον καὶ πνεῦμα, κατὰ τὴν διάφορον σημασίαν. Οὕτω, π. χ. ἔγραψαν ᾶ ἐπὶ σχετλιασμοῦ (Ἰλ. Ρ, 443. Ἄρφ. Πλ. 1052), καὶ ᾶ ἐπὶ θανατισμοῦ (Ἄρφ. Πλ. 127)· τὴν σήμερον ὅμως γράφουσι καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν χωρίων ᾶ. Τὸ αὐτὸ δὲ ᾶ ἢ ᾶ ἐκλαμβάνεται καὶ ἐπὶ χλευασμοῦ· δασυνόμενον δὲ ᾶ ἢ ᾶ ἢ ᾶ ἐπὶ γέλωτος, γε.λαστικόν=χα· χά. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 22 περὶ τοῦ ὦ καὶ ὦ.

§. 20. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὄντα, ἰσοδυναμοῦσι ὁλοκλήρῳ προτάσει· *βαβαί* = θαυμάζω = ἐγὼ εἰμι θαυμάζων· *οἶμοι* = ἀλγῶ, κτλ.

§. 21. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δῆλωσιν τοῦ παθήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λοιπὸν λόγον, ὅστις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προὔπηρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήσει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου· *βαβαί, καλός γε καὶ φοινικιοὺς* (Ἄρφ. Ὀρ. 272. Ἴδε καὶ *Eip.* 248). — *ιοῦ, ιοῦ, ἐξολεῖτε μ' ὠνδρες* (Ἄρφ. *Eip.* 318). — *φεῦ, ὡς εὖ λέγεις* (Πλ.). Ὡσαύτως τίθενται ἐπιφερομένης ὀνομαστικῆς ἢ κλητικῆς, ἐξηγοῦσης τὸν οἰκτειρόμενον, ταλανιζόμενον, κτλ· *οἶμοι τάλας* (Ἄρφ.), *ῥῆμοι ἐγὼ παράποτος* (Ὀμ.). — *φεῦ, φεῦ, μήτηρ ἀθλία, φεῦ τέκνον* (Σ. Ἀντ. 1299). — *ὦ τλήμων ἐγὼ* (Ἄρφ. Πλ. 777).

§. 22. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τοῦλάχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γραφή εἰς τὸ κλητικὸν ὦ χρυσέ, ὦ πλουτέ, κτλ, καὶ εἰς τὸ ὦ χρυσός, ὦ ἔβειος, κτλ. Ἐν πολλοῖς ὅμως τοσοῦτον συμπίπτει ὁ θανμασμός καὶ ἡ ἐπίκλησις ἢ προσφώνησις, ὥστε ἀποβαίνει δυσσποφάσιτος ἡ γραφή· ὦ τάλας καὶ ὦ τάλας, κτλ· οὕτως ὦ πρὸς θεῶν καὶ ὦ πρὸς θεῶν (Ξ. Ἀν. Ζ', β', 15. Βουτυρ. Διεξοδ. Γραμματ. Β', σ. 303).

§. 23. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικά ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης ἥτις ἐξηγεῖ τὸ τίος ἔνεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξενεῖται, κατὰ τὰ ἀλλαγῶν ἐκθέματα (σ. 66, §. 2)· *οἶμοι τῶν κακῶν* (Ἄρφ.). — *ιοῦ ιοῦ τῶν ὀρνέων, ιοῦ τῶν κοψίγων* (Ἄρφ. Ὀρ. 305). — *φεῦ τῆς ἀνοίας* (Σ. Ἡλ. 290). — *ὦ τῆς τύχης, ὦ τῆς μοῆρας*, κτλ. Τίθενται δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἴδε περὶ τῶν Ἐπιφωνημάτων Σ. Π. Β', σ. 516. *Εἰσαγ. Ἐλλ. Συνατάξεως*, σ. 765, καὶ *Κοραῖη Πρόδρομος*, σ. 29'.

§. 24. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοί, ἀποσπᾶσαντες τὰ ἐπιφωνήματα ἐκ τῶν ἐπιρρήματων μεθ' ὧν οἱ Ἕλληνες τὰ συγκατηρήθησαν, τὰ κατέταξαν εἰς χωριστὸν μέρος λόγου, *interjectionem* αὐτὰ καλεῖσαντες· «*sed accedit superioribus interjectio*» (Ruintil.). Τοῦτους ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι, εὐρίσκοντες αὐτὰ διαφόρου φύσεως παρὰ τὰ ἐπιρρήματα. Ὁ μακαρίτης Κοραῖς μετέφρασε (ἐνθ

άνωτέρω) τὴν interjectionem παρέμβλημα. Ἦθελε φανῆ κατ' ἀρχάς ὅτι, ὡς ἡ præpositio λέγεται πρόθεσις, οὕτω καὶ ἡ interjectio κατ' ἀναλογία ἐπρεπε νὰ λέγεται παρένθεσις. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ jacio εἶναι βάλω καὶ οὐχὶ τίθημι, ροπο, καὶ ἐπειδὴ αἱ μὲν προθέσεις τίθενται εἰς τὸν λόγον ἡσύχως καὶ ἀταράχως, ὡς παρατίθεται εἰς τὸν ἄνθρωπον κοσμίως ἢ τράπεζα, τὰ δὲ ἐπιφωνήματα παρεμβάλλονται, ὅπως τὸ πάθος φέρει, καθάπερ παραβάλλεται καὶ παραβρίπτεται εἰς τὰ θηρία ἢ τροφή, διὰ τοῦτο καταλληλότερον φαίνεται τὸ παρέμβλημα ἢ καὶ παρεμβολή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων, οὐ καὶ μὴ, ὡς γενικῶς κανὼν ἐπικρατεῖ ὁ ἐξῆς. Τίθεται μὲν τὸ οὐ ἐν γένει ὅπου ἢ ἀπόφασις ἦτοι ἄρνησις οἴκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἐξῶθεν. Τὸ μὲν οὐ ἀναιρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὗ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἦτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πράγματος, ἢ τείνει εἰς ἀναίρεσιν ἢ κώλυσιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν.—οὐκ ἐγένετο.—μὴ τι ἀληθές ἦ (Πλ.).—μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις;—μὴ λέγε.—μὴ ψεύσης.—μὴ γένοιτο. Τὸ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων λεγόμενον ἐννοεῖται καὶ περὶ τῶν ἐκ τούτων γινομένων, οὔτε, οὐδέ, μήτε, μηδέ, οὐδεῖς, μηδεῖς, κτλ. μετὰ τῆς προστιθεμένης σημασίας τῶν προσλαμβανομένων μορίων.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὐ· ἂ. ἐν ἀπολύτῳ ἀπογίμει ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσει· οὐ δύναμαι.—οὐκ ἀξιώ.—οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα (Ἄρφ.).—οὐχ ἠγοῦμαι.—ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα (Σ.).—οὐδ' ἄμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν (Ξ Κ. Π. Α, δ', 11).

§. 3. Τίθεται· β'. τὸ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων αἵτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖα· οὐχὶ σύ γε αὐτίκα μάλα εὐδαίμων ἐγένου; (Ξ Κ. Π. Η, γ', 46)—οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμοιορήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀνάγκη ἔφη Ξ Κ. Π. Ε, ε, 13). Οὐδὲν ὅμως τὸ κωλύον ὥστε καὶ πρὸ ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ᾖ ἐν τούτοις καὶ

ἀποφατική ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχροὺν ἠρεῖ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; οὐκ (Σ. Φ. 108).

§. 4. Τίθεται· γ'. τὸ οὐ ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνήθει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἣν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς· οὐπω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι (Ἰλ. Α, 262) = οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι = οὐδὲ ὄψομαι.

§. 5. Τίθεται· δ'. τὸ οὐ ἐν τῇ ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὐκτικῆς, τῇ προσεγγιζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα = οὐκ ἔσι γενέσθαι.—οὐκ ἂν διείπομι (Σ. Τρ. 22), κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθωνται παρωχημένοι τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν τὰδ' ἔσται τῆδε, μὴ θεῶν μέτα (Σ. Αἰ. 950)· καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ γρηήσονται, οὕτως ἐν τῷ οὐκ ἂν ἔσται περιέχεται ἡ ἔννοια ἔσται. Ἴδε περὶ Ἑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρώτησιν.

§. 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει δὲν τίθεται οὐδέποτε μὴ ὅταν δὲν λέγεται μὴ λέγω, ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένηται ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· μὴ καὶ σὺ ἠδέα ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀνιὰρὰ ἀγαθὰ; (Πλ.) Σπανίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης· πῶς μὴ ψεύσομαι; = ἀνάγκη ψεύσασθαι. Τίθεται, δεύτερον, μὴ ἐπὶ ἀπευχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· μὴ γῆς ἐπὶ ξένας θαρεῖν ἔχρηζες (Σ. Κ. 1712).—μὴ ποτ' ὤφελον λιπεῖν τὴν Σκυροῦ (Σ. Κ. 969).—ὁ μὴ ποτ' ἐγὼ τάλας ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι (Σ. Κ. 540) = εἴθ' ὤφελον μὴ δέξασθαι = εἴθε μήποτε ἐδεξάμην παρὰ τῆς πόλεως.

§. 7. Ἐπὶ ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἐξαιρουμένων τῶν προσεσημειωμένων περιστάσεων (§. 4—5), τίθεται πάντοτε μὴ· ἐπὶ αὐθυποτάκτων· μὴ φοβηθῶμεν· ἐπὶ ἐρωτήσεως· μὴ λάβω; μὴ εἴπω; ὠσχύτως μὴ γένοιτο.—μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας (Εὐρ.).—πῶς μὴ τὸ δὲ λέγοι; (Πλ.) κτλ.

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων τίθεται πάντοτε μὴ· μὴ ποιεῖ τάδε, μὴ βούλου, κτλ. ὠσχύτως μὴ φθορήσης, μὴ θανατώσης, μὴ δίκην δικάσης, κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἢ σύνδεσις εἶναι μόνον ἐξωτερικὴ καὶ συμπλεκτικὴ. Οὕτω, π. χ. ἐπὶ τῶν διηγημα-

τικῶν καὶ ἐκθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς τὸ ὅτι καὶ ὡς χρησιμεύουσι μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν τῶν δύο κώλων, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀναγκαίως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον, ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, μετὰ ἧ ἄνευ τοῦ ἄν, ὥπως ἡ ἔννοια ἀπαίτεϊ· λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ). — λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἡδίοι οἴνω ἰπιτύχοι (Ξ). — καὶ οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἰέναι (Ξ). — μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἄν ἀπέκτεινε Φρύγιον (Λυσ.). — Ἡράκλειτος λέγει ὡς δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἄν ἐμβαίης (Πλ.). Ἔστω οἶδα ὅτι οὐ, μαθήτω ὅτι οὐ, κτλ.

§. 10. Πολλῷ μᾶλλον ὡς ἀθυπόστατος θεωρητέος ὁ λόγος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἐνθα ἔπεται τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τοῦ οὐ, ὡς εἰ καθ' ἑαυτὸ ὑπῆρχε· σὸν ἄρα τοῦργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται (Σ). — ἐγὼ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος (Σ)· ἐπὶ ὁμοιώσεως· σὺ δὲ ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος (Πλ.). Καὶ ὑπονοουμένου τοῦ ἐνὸς κώλου· καὶ παράδειγμα τύδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι (Θ. Α', 2) (ἀλλὰ μέγιστον). — καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι (Θ. Σ', 10). — οὐ περὶ βραχέων (Θ. Α', 78)· ἐπὶ συνειπείας· συνείθισθε ἤδη τὰδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζετε (Αἰσχ.)· ἐπὶ ἀποκρίσεως δι' αὐτοῦ τοῦ περὶ οὐ ὁ λόγος μορίου· οὐκ αἰσχροὺν ἡγεῖ δῆτα τὰ ψευθεῖν λέγειν; οὐκ· κτλ. (Σ).

§. 11. Τίθεται, δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφερομένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, διότι, ἐπεὶ· τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ.). — καὶ (εἶχε λέγειν) ὡς Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολεμήσειαν αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἐβελήσειαν μετ' Ἀγησιλάου ἐλεεῖν ἐπ' αὐτόν. — δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι (Πλ. Πρωτ. 353). — ἐπὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὐθις ἔφετον (Σ). Τίθεται δὲ μὴ, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου κρέμαται ὅπως διόλου ἐκ τοῦ τὸ αἷτιον ἐξηγούντος· ἐπεὶ μὴδὲν ἀντιπίπτει (Πλούτ.). Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ 7δ6.

§. 12. Ἐπὶ ὑποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μὴ· εἰ μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε (Σ). — εἰ μὴ φυλάξεις μικρ', ἀπολείς τὰ μείζονα (Ξ). — ἴνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ.). — παρήλθομεν ὅπως μὴ χειρὸν βουλεύσηθε (Θ.). — ὅπως τὰ ὄπλα μὴ αἰσθησθῶν παρέχοι (Θ. Γ', 22).

§. 13. Ἀπόβροια τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὶ καὶ ὑπεξαιρέσεις σημαίνοντες· εἰ μὴ κωφός γ' εἰμι (Πλ.). — εἰ μὴ τι σὺ

ἄλλο λέγεις. Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμῆ' εἰμῆ' ἀδικῶ (Πλ.). ὡσαύτως καὶ τὸ εἰμῆ' ἄρα. Κατὰ παράλειψιν τοῦ προηγηθέντος ῥήματος προῦκυψε τὸ εἰδὲ μῆ' ὄψον ἔχουσι, εἰδὲ μῆ' (ὄψον ἔχουσι), κάρδαμον. Ἐκ τούτου δὲ ἀπεξέστη καὶ τὸ ἡμῖν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμῆ' ὄπλα (Ξ.)=παρὰ ὄπλα.

§. 14. Κατὰ τὴν ἐξηγουμένην δὲ ἔννοιαν ῥυθμίζονται καὶ οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· εἰς ὠρισμένον τι καὶ βέβαιον ἢ ὡς τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δέχονται τὸ οὐ· Πρωταγόρα, ὃν οὔτε γιγνώσκεις, κτλ. (Πλ.). — ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἂν γήσκειεν ἀνθρώπων (Πλ.). Πάντοτε δὲ οὕτως, ἀρνήσεως ἡγουμένης ὡς ἐπὶ τῶν οὐδεὶς ἐστὶν ὅς, οὐκ ἐστὶν ὅς, οὐκ ἔσθ' ὅπως, κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μὴ εἰς ἀόριστόν τι, ἀβέβαιον καὶ ὑποθετικὸν ἀναφερόμενοι· κωφὸς ἀνήρ τις, ὅς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει (Πίνδ.)=εἰ μὴ τις παραβάλλει.— βουληθεὶς τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεώς ἐστιν (Ἰσ. Πανηγ. ΚΕ')· ἔνθα διὰ τοῦ μὴ ἐξηγεῖται ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος καταλιπεῖν τὸ μνημεῖον Ξέρξου, διὰ τοῦ οὐ ἤθελεν ἐξηγεῖται ἢ ὑπαρξίς τοῦ πράγματος, βεβαιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγουμένου Ἰσοκράτους.

§. 15. Ὠσαύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι· ὅτ' οὐκέτ' εἰμί, τηρικαυτ' ἄρ' εἰμ' ἀνήρ; (Σ.)—ὅτε οὐδὲν, ἦν ἐρευνώσι πλέον (Σ.).—εἰ τότε δωροῖθ' ὅτ' οὐδὲν ἢ χάρις χάριν φέρει (Σ.).—ὅποτε μὴ φαίεν (ἀγαθὸν τι δεδρακέναι), ἀπάργοντες ἀπέκτεινον (Θ. Γ'. 59)—ἐπεὶ μὴ ἀνταράγοιεν, ἀναχωροῦντες ἠσύχαζον (Θ. Η'. 38). Ὠσαύτως Ζητὸς δ' οὐκ ἂν ἔγνωε Κροτίτος ἄσσοι ἐκοίμη, ὅτε μὴ αὐτὸς γε κελεύει (Ἰλ. Ε. 247)=εἰ μὴ, κτλ.

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτήσεων· δέχονται μὲν τὸ μὴ, ὅταν ἀναφέρονται εἰς ἀόριστόν τι, τὸ δὲ οὐ, ὅταν, εἰς ὠρισμένον, ὡς ἤθελαν εἶναι ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὡσαύκι' Ἀθήραζε ἀφικοίμη, ἐπανηρώτων Σωκράτην ὃ μὴ ἐμεινῆμῃ (Πλ. Θεαίτ. 143).—ἐρήσοιται εἰ οὐκ ἐναντιώτατοι ἔχθρα φιλία (Πλ.).—ὅτε τις ἔροιτο ὅτι οὐκ ἀπέρχεται (Θ.), κτλ.

§. 17. Ὡς ἐξαίρεσις τῶν προηγουμένων φαίνονται χωρὶς τινὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ἐν οἷς ἀπαντᾶται οὐ ἀντὶ μῆ' εἰ τοὺς θαρόντας οὐκ ἔας θάπτειν (Σ. Αἷ. 1131).—ἐὰν δ' οὐ φάσκη (Λυσ). Ἄλλ' ἐν τούτοις τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλλα ἐμπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν

ἔννοιαν μετὰ τοῦ ῥήματος· οὐκ ἔᾶς=κωλύης, οὐ γράσκη=ἀρνήται· ὠσαύτως τὸ θαυμάζω εἰ οὐ, κτλ.=θαυμάζω ὅτι οὐ, κτλ' οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τελικῶν. Ἴδε Σ. Π. Β', σ. 527.

§. 18. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου λεγόμενου, ὡς ἐξαρτωμέ-
νου ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ' ἐδέοντο μὴ
περιορᾶν (Θ.).—προσιπτορ μὴ ναυμαχεῖν (Θ.).—μὴ ὀκνεῖν δεῖ (Θ.).
—χρῆν ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι (Λυσ.).—ἐν τῷ
ἀσφαλεῖ ἤδη κείσομαι, ὡς μηδὲν ἄν ἔτι κακὸν παθεῖν (Ξ.). ὠσαύ-
τως δὲ τὸ μὴ δέχεται· τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ὅταν, καθ' ἑαυτὸ διὰ
τοῦ ἄρθρου ἐκφερόμενον, παριστᾷ ἔννοιαν αὐθύποστατον· τὸ μὴ ἄλ-
λοθι διατρίβειν ἄλλ' ἐν τούτῳ εὖ ἔχει (Πλ.). τὸ μὴ πυθέσθαι,
τοῦτο μ' ἀλυγύειεν ἄν (Σ)· οὕτω καὶ τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι
(Ξ.).—διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ.).—ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτε-
σθαι (Θ.). ὠσαύτως καὶ ἀνάρθρως· τίνα δ' αἰσχίον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν
ἀδελφόν; (Ξ.)

§. 19. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λεγόμενον (σ. 92, §. 7)
ἰσοδυναμεῖ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγουσιν εἶναι=λέγουσιν ὅτι
ἔσιν, ἢ δὲ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ (§. 9),
τούτοις ἐπόμενον ἦτον ὥστε καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς πε-
ριστάσεως νὰ δέχεται ὠσαύτως τὸ οὐ· λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ
λέγουσιν οὐκ εἶναι. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ δὲν λείπουσι τοιαῦτα παρα-
δείγματα (Ἴδε κατωτέρω §. 22), ἢ συχνότερα καὶ ἢ συνήθως χρῆσις
ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ' λέγουσι μὴ εἶναι.

§. 20. Οὕτω μετὰ τὰ ῥήματα λέγειν, γάναι, εἰδέναι, ἐπίστα-
σθαι, ὄρᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἴεσθαι, μετὰ τὰ ῥήματα δεικνύναι,
δηλοῦν, ὄρᾶν, πυρθάνεσθαι, ὑπισχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βουλεύεσθαι,
μεταγινώσκειν, μετὰ τὰ ὀμνύναι, ὀμολογεῖν, ἀρνεῖσθαι, μετὰ τὰ
χρῆ, ἀνάγκη, εἶδος, ἀδύνατον, δίκαιόν ἐστι, κτλ, ἐπὶ τοῦ ἐκ τού-
των ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου τίθεται μὴ' πῶς ἄν τοι μῶμεν λέ-
γειν τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι; (Πλ.)—ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι
(Ξ.).—ἐπιστάμεθα μὴ πῶποτ' αὐτὸν ψεῦδος λακεῖν (Σ.).

§. 21. Ὡς λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν
τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἔννοια κρέματαί πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος
τῆς κυρίας προτάσεως, ὅ ἐστιν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομί-
ζοντος, κτλ, ἐπομένως ἢ ἄρνησις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1)· ἐπὶ δὲ τῆς

ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς θεωρεῖται οἷον ἀθυπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος ἐκ τοῦ ἡγουμένου κώλου, χρησιμεύοντος τοῦ μορίου μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύνδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (§. 1). Οὕτω λοιπόν, κατ' ἀκριβοῦρη μοσύνην, τὸ μὲν *φημι ταῦτα μὴ οὕτως ἔχει* ἐκφέρει τὴν περὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν ἐπὶ τὸ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ *φημι ὅτι ταῦτα οὐχ οὕτως ἔχει* ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τὸ βεβαιότερον, ὡς ὄντως ὑπάρχουσιν καὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξαρτωμένην = ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τοῦτο.

§. 22. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα ἀπαντῶνται ἀπαρέμφρατα τὸ οὐ ἔχοντα ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὕτι διαπράξασθαι (Πλ. Πρωτ. 317) — οὐδ' ἀνθρωπορ τομίσαιμι ἐμαυτὸν εἶναι (Πλ.) — *κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχει* (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικά· *φημι δ' οὐ σε μαρθάνειν* (Σ. Φ. 1389). — *φημι αὐτὸν οὐ διαμενεῖν* (Ξ.). Ἴδε περὶ τούτων *Εἰσαγ. Ἑλλήν. Συγτ. σ. 791* —.

§. 23. Εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα, τὰ πλεῖστα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων χωρίων δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἐξῆς· ἁ. ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποφάσκηται ἐπὶ τῷ βεβαιότερον καὶ ἀνενδοιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῆ τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 21)· *φησὶ δεῖν οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ* (Πλ. Φαίδ. 63). — *μηδὲν δύσοιζ' οὐ πολεμῶν δρᾶσαι τάδε* (Εὐρ. Ρ. 805)· οὕτως ἴσως καὶ τὸ *αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν* (Θ. Ε', 4).

§. 24. Τίθεται· β'. οὐ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡ ἄρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὅταν εἰς κῶλον ἀποφατικὴν ἀντιτιθῆται κῶλον καταφατικὸν ἰσοδύναμον· κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη αὐτὰς (τὰς γυναῖκας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ καμὲ τοῦτο δρᾶν ἀεὶ (Ἄρφ. Ἑκκλ. 442), ἢ καὶ ἀντιστρόφως· *καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν* (ἔφη) πάντα κοῦκ ἀποστερεῖν (αὐτόθι 449). — ὦμοσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς (Θεόκρ. κά, 59). Ἐνίοτε δὲ, τιθεμένου τοῦ ἐνὸς μόνου κώλου, ἐξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (ἀν. §. 10)· *ἐγὼ ὀλομαι σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν* (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 23). — ἡγήσάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνοσίαις (Πλ. Πρωτ. 335), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τέλει τοῦ κεφαλαίου.

§. 25. Ἡ μετοχή δέχεται τὸ μή' ἀ. ἐπὶ πλοκῆς λόγου οἰκοθεν ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ προστακτικῆς· ψηφίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοβηθέντες (Θ.). ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀπαιτούντος τὸ μή' τί ἐστίν, εἰ χρή μὴ κελευσθεῖσαι λέγειν; β'. ὅταν ἐξηγῆ ἔννοιαν ὑποθετικὴν· φίλοι γε οὐκ ἂν εἴεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτοὺς (Πλ.)=εἰ μὴ.—οὐκ ἔστι μὴ ρικῶσα σωτηρία (Πλ.), κτλ.

§. 26. Δέχεται, τὸναντίον, τὸ οὐ, ὅταν ἐξηγῆ ἔννοιαν θετικὴν· οἶτος οἶεσθαι τοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πιτόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας (Πλ.)=ἐν ᾧ οὐκ ἔχουσι.—τί ταῦτ' αἰτίας μ' οὐδὲν ὠφελουμένη; (Σ.)—καὶ γὰρ ἐμοὶ πολέμιός ἐστιν οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος κτλ. (Ξ.).—οἱ οὐ δυναμένοι (Θ. Β', 25).—οἱ οὔτε ἀγαθοὶ οὔτε κακοὶ πως ὄντες (Πλ.).

§. 27. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα σαφηνίζουσι τὸ πρᾶγμα καλλιώτερον· ὁ μὲν λαβῶν ἀργύριον ὑπερεπήνεσεν, ὁ δ' οὐ λαβῶν, κτλ. (Ἄρφ. Ἑκκλ. 186).—εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἔστιν ἡμῖν ἐτοῖμα (Ἄνδ).—οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα (Ξ. Ἀρ. Δ', δ', 15).

§. 28. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων ῥημάτων (§. 20) συντάσσονται καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν παρατηρήσαμεν, κατηγορουμένου τόπον ἐπεχούσης (σ. 100, §. 7. σ. 101, §. 10). Καὶ τότε δέ, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, δέχονται οὐ, ἐπὶ θετικῆς, καὶ μή, ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας· φανερός γέγονεν οὐ συγγενῆς ὢν (Ξ.).—καὶ οὔτε' ἐτιχειρήσας οὔτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα (Ξ. Κ. Π. Ἡ, 7).—ἵστε μὲν με οὐδένα πω κίνδυνον προξενήσαντα ὑμῖν ἐθελοούσιον (Ξ. Ἀρ. Γ', ε', 14).—ὄρῳ οὐ δυναμένους (Ξ.).—ἠγγελε τὴν πόλιν οὐ πολιορκηθεῖσαι (Ξ.). Ὡσαύτως εὐ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσαν ὑμᾶς ληθηροὺς γενομένους τοῖς ξυμμάχοις (Θ.).—ὡς μηκέτ' ὄντα κείνον ἐν φάει τόει (Σ.)=ὡς εἰ μὴ ἦ.—ὡς μηδὲν εἰδότε' ἴσθι μ' ὦν ἀριστορεῖς (Σ.).

§. 29. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐ καὶ μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ τῶν ἐπιβήματων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροσθέντων πτώσεων· τίθεται δηλ. μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· δευτὸν δ' ἐστὶν ἡ μὴ 'μπειρία (Ἄρφ. Ἑκκλ. 115).—γράφας τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν (Θ. Α,

137).—κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως (Θ. Ε΄, 50):—οὗτοι φίλα τὰ μοι φίλα (Εὐρ. Τρ. 465).—οὐ δίκαια δρᾶς (Ξ.).—οὐ φίλα τοι ἐρέω (Ἡρ.).—μὴ ἐμποδῶν (Θ.).—μὴ καλῶς (Εὐρ.).—οὐκ εἰκότως (Θ.).—οὐκ εὐκαίρως (Ισ.).—ἀ μὴ μετὰ νόμων ἡμαρτεν (Θ. Γ΄, 62).—ἐπὶ κακουργίᾳ καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετῆδευσαν (Θ. Α΄, 37).

§. 30. Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις καθ' ἃς ἐν τῷ ἐξαρτωμένῳ λόγῳ τίθεται οὐ ἀντὶ μὴ, δεχόμεθα φαινομένης μόνον ἐξαιρέσεις· διότι, εἴτε τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλλα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τῆς ἀποφασκομένης λέξεως (§. 17), εἴτε ἐκφέρει τὸν δι' ἀπαρεμφάτου λόγον ἰσοδύναμον τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 23), εἴτε τελευταῖον ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μόνην ἔννοιαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 24), πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν, οἰκοθεν, οὐχὶ ἔξωθεν καὶ δυνάμει ἐξαρτήσεως.

§. 31. Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἐλλειπτικὰς τὰς φράσεις ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μὴ' εἶπω;=βούλει ἵνα εἶπω; μὴ γένοιτο=βουλοίμην ἵνα μὴ γένοιτο, κτλ. ἐλευθεροῦμεν διὰ τοῦτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸ ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μὴ, ὡς διὰ τοῦ προηγουμένου (§. 30) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὄντως ἐξαρτῶμενον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὐ. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται κατὰ πάντα ἰσχύων ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε τεθείς κανὼν, ὅτι τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται ὅπου ἢ ἀπόφασις ἐνυπάρχει οἰκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ ὅπου ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1).

§. 32. Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀποδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ μείζωνος ἢ ἐλάττονος ἰσχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων χωρὶά νὰ προσελκύσωμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τύπους· πῶς διέλιξ ἢ πόθεν μηδὲν ποῶν; (Ἄρφ. Π.λ. 906)=εἰ, ὡς λέγεις, μηδὲν ἐποίεις =ἐποίεις· τὸ οὐδὲν ποιῶν ἤθελεν εἶναι =ὅς ἢ ἐπεὶ οὐδὲν ἐποίεις. —λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμονίῳ σπορδάς, δεχόμενοι ἡμᾶς μηδετέρων ὄντας ξυμμάχους (Θ. Α΄, 35)=ὡς εἰ μηδετέρων εἶμεν σύμμαχοι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑποθέσει· τὸ οὐδετέρων ὄντας ἤθελεν εἶναι =οἵτινες ἢ ἐπεὶ οὐδετέρων ἐσμὲν σύμμαχοι.

§. 33. Δυσκολώτερον τὸ πά.λαι δὲ μὴ παρῶν θαυμάζεται (Σ. Τ. 289), ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ᾔηται οὐ παρῶν. Ἀλλ' ἴσως καὶ τοῦτο=θαυμάζεται εἰ μὴ οὗτος πάρεστι. Τὸ τοῦ Θουκιδίδου καὶ ἐς μὲν ἀρχά-

σιν τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον φανεῖται (Θ. Α', 22) = ἀτερπέστερον φανεῖται τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ὅταν μὴ εὖρωσι τὸ μυθῶδες, ὡς ἤλπιζον, καὶ, κατὰ τὸν Ἄρτουγγ = τοσοῦτον μᾶλλον ἀτερπέες, ὅσον ἔλαττον μυθῶδες· τὸ οὐ μυθῶδες ἤθελε φανερώσει τὸ ἀπολύτως καὶ καθ' αὐτὸ ἀψευδές, ἀπ' οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἐξωτερικῆς σχέσεως ἐξαρτώμενον. Τὸ τοῦ Ἡροδότου (Α', 32) ἡ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδέν, κτλ = εἰς τοσοῦτον ὥστε μηδέν εἶναι.

§. 34. Τὰ τελικὰ ἀπαρέμματα δέχονται τὸ μὴ (§. 18), ἐπομένως καὶ ὅταν σημάινωσι συνέπειαν τῶν προηγουμένων· τοσοῦτον προβέβηκεν ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτὴν ἐν αἰσθήσει (11λ. Θεαιτ. 187). Καὶ ὅμως παρ' Εὐριπίδῃ ἀπαντᾶται οὐμός γάμος ὤνησεν 'Ελλάδ' οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων (Εὐρ. Τρ. 932). Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐτέθη τὸ οὐ εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἡ συνέπεια δὲν ἀφίνεται ἀμφίβολος, ἀλλ' ἐκφέρεται ὡς γενόμενον = ὤνησεν εἰς τὸ ἀκράτητον ὑπὸ τῶν βαρβάρων τὴν Ἑλλάδα εἶναι = διὰ τὸν ἐμὸν γάμον ἡ Ἑλλάς οὐ κρατεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Ἄλλο τοιοῦτον παράδειγμα ἐκ τοῦ Πλάτωνος ἴδε ἐν Εἰσαγωγῇ 'Ελληνικῆς Συντάξεως, σ. 794.

§. 35. Καὶ τούτου ὅμως τεθέντος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ χωρὶα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀρεθῶσιν εἰς δευτέρας φροντίδας. Ἴσως δὲ καὶ ζήτημα δυνατόν νὰ κινηθῇ. Ἄν παρὰ τὴν ἐπίπονον κατὰταξιν πασῶν τῶν ἐξαιρέσεων εἰς ἐλάττονας ἢ πλείονας περιστάσεις (Σ. Π. Β'. σ. 527. σ. 531) καὶ τὴν εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, πιθανῶς ἢ ἀπιθάνως, ἄνευ ἢ μετὰ βίας, ἀναγωγὴν τῶν διαφορῶν χωρίων, δὲν εἶναι ὀρθότερον νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐν τούτοις, ἐπίτινων τούλάχιστον, ἐξαιρέσεις, ὁποῖας ἀπανταχοῦ ἅπαντα γλῶσσα ἔχει. Περὶ ἄλλων παρεπομένων τῶν ἀποφατικῶν μορίων, περὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ, κτλ, ἴδε Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσαγωγὴν 'Ελληνικῆς Συντάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι αἱ προθέσεις ἦσαν τοπικὰ ἐπιρρήματα. Ὡς πρὸς τὴν ἐν συντάξει χρῆσιν, ἀναπληροῦσι

τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦσαι σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα· υἶδες μετὰ πατρός.—βε.λίους ἐποίει τοὺς πολίτας ἀντὶ χειρόνων (Πλ. Γοργ. 515). Ἐὰν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλῶσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ Φινρικῆ, αὐτὴ ἔχει μικροτέραν χρεῖαν τῶν προθέσεων, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὅτι ἄλλαι διὰ προθέσεως. Ἔτι ὀλιγώτερον χρήζει τῶν προθέσεων γλῶσσα εἴκοσι πτώσεις ἔχουσα. Ἐὰν δὲ, τοῦναντίον, ὑποθέσωμεν γλῶσσαν ὅλως ἄπτωτον, ἢ γλῶσσα αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῇ ἄνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν.

§. 2. Τίθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς ὃ φέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῶν ὠῶν, ἐν οὐρανῷ, κτλ, καὶ ἐν συνθέσει, κατ' ἐπιζήτηματικὴν ἔννοιαν, ἐπίγειος, ἐπῳάζειν, ἐνουράριος, κτλ'· πολλάκις δὲ καὶ προθετικὴν ἀποσκιρτᾶν τιος.—ἀρᾷ ἐνεχέσθω (Πλ.).—ὁ ποταμὸς διαβρέει τὴν πόλιν. Συνήθως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὖσαι, καὶ πάντοτε ἐν συνθέσει, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὄνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀληθεύει.

§. 3. Ὡς πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς μονόπτωτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίως συντασσομένης, εἰς διπτῶτους μετὰ δύο πλαγίων συντασσομένας, καὶ εἰς τριπτῶτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν συντασσομένας.

Προθέσεις Μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἐπτά, ἢ ἀντί, ἢ ἀπό, ἢ ἐξ ἢ ἔκ, ἢ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσομένηαι, ἢ ξὺν ἢ σὺν καὶ ἢ ἐν, μετὰ δοτικῆς συντασσομένηαι, καὶ ἢ εἰς ἢ ἐς μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.

§. 5. Ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀνταλλογήν· πεζὴν δύναμιν ἔχων, ἀνθ' ἧς ἄλλην οὐκ ἂν δέξαιτο (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 10)· 2. ἀντικατάστασιν· βουλευέται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀρ. Α, α, 4).—ἀντί μὲν δούλου πολίτης γεγένηται, ἀντί δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντί δὲ ὑπογραμματέως νομοθέτης (Λυσίας)· 3. ἀμοιβήν· ἀντί τῶν πολλῶν πόνων σμικρὰ ἀπολαῦσαι (Πλ.).—ἀντί τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦν (Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 15)· 4. προτίμησιν· τὸν καλὸν θάνατον ἀντί τοῦ αἰσχροῦ βίου αἰρεῖσθαι (Ξ.)· 5. αἰτιον· τὸν Μίνων τιμωρούμεθα, ἀνθ' ὧν ἡμᾶς ἠγάγκασε τοὺς δασμοὺς τε—
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α')

λεῖν ἐκείρους (Πλ.).—*ἀντί τοῦ*; (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 31)=*τίνος* ἔνεκα. Πάντα δὲ τὰ σημαίνόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποιικιλία τοῦ πρώτου ὅπερ προῦκυσεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ ἀντικρῦ, σωθείσης εἰς τὸ ἐπίβλημα ἄντα καὶ εἰς τὸ λατινικὸν *ante*.

§. 6. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ἀντί σημαίνει: 1. ἀντικατάστασιν· 2. τὸ ἐναντίον. Καὶ τῆς μὲν πρώτης σημασίας ἐπικρατούσης, συντάσσονται τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα γενικῇ ἀντιθέται τὴν τῶν Ἀθηναίων ἐμπειρίαν τῆς σφετέρας μελέτης (Θ. Α', 35): τῆς δὲ δευτέρας ἐπικρατούσης, συντάσσονται δοτικῇ τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγειν (Πλ.).—ἀντιτάττεσθαι τινι ἢ πρὸς τινα (Ξ.).—ὁ δὲ Ἄρχιππος ἠντιδίκει ἢ μὴν τὸν Ἐρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι (Λυσίας Ἄνδοκ. Ἄσεβ. §. 12)=ἀντίδικος ὢν ἔλεγεν, ἀντιδικαζόμενος· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ συνηθέστερον. Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ρήματα καὶ δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ῥοπήν ἐχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν· ἀνταδικεῖν ἀλλήλους (Πλ.)=ἐξ ἀμοιβῆς ἀδικεῖν.—ἀνθυβρίζειν.—ἀνταγοράζειν σίτον (Ξ.), κτλ. Καὶ τὰ ἀντέχεσθαι τιος, ἀντιλαμβάνεσθαι τιος, κτλ, δέχονται τὴν γενικὴν ὡσαύτως δυνάμει τῆς σημασίας· διότι καὶ ἀπλᾶ ὄντα οὕτω συντάσσονται· λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κυαζάρου (Ξ. Κ. Π. Ε', ε, 7).—ἀντελάβετο τοῦ τρίβωρος τουτουῆ (Πλ. Πρωτ. 335).—τῆς γνῶμης ἀεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι (Θ. Α', 140).—τῆς θαλάσσης μάλλον ἀντείχορτο (Θ. Α', 13).

2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.

§. 7. Ἡ πρόθεσις ἀπό σημαίνει: 1. χωρισμόν· ἀπὸ δ' αὐχέρος ὄμιον ἐέγραθεν (Ὁμ.). 2. ἀπομάκρυνσιν· ἀπὸ σκοποῦ· 3. τὸ σημεῖον ἐξ οὗ ὀρμάται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχήν· ἀ. ἐπὶ τόπου ἐν γένει· εἶθα δὲ εἰσιν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ρέουσαι (Ξ.).—ἀφ' ἡλίου ἀνίδρτος (Ξ.). β'. ἐπὶ πατρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης (Θ.). γ'. ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ Δημαράτου (Θ.). δ'. ἐπὶ πλῆθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις (Θ.). ε'. ἐπὶ προσώπων· ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι (Πλ.). ζ'. ἐπὶ θέσεως· ἀφ' ἵππων, ἀπὸ νεώς, ἀπὸ ἀρμάτων, ἀπὸ πύργων μάχεσθαι (Ξ.). ζ'. ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γεγεῆς, ἀπὸ παίδων, ἀφ' οὗ (Ξ.). η'. ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτουτες (Θ.). θ'. ἐπὶ συμφωρίας· ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέψαντες (Θ.). ι. ἐπὶ ὀργάνου· ἢ ἀπὸ τόξων μάχη.—ἀπὸ κυάμον ἀρχοντας καθίστασθαι

(Ξ.)· *ι*. ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου (Ἡρ.)· *ι*β'. ἐπὶ πόρου καὶ μέσου· ἀπὸ σιδηρείας ὁ βίος (Ξ).—ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν ζῆν (Πλ.).—ἀπ' ἐλαχίστων ὀργᾶσθαι (Ξ).—ἀπὸ μικροῦ ἐθέλω διαπραῖσαι (Ἀρφ.).

§. 8. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει μάλιστα χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποβολήν· ἀπέρχεσθαι, ἀποσκιρτᾶν, ἀπομανθάνειν· αἰτησιν δέ, δόσιν καὶ λήψιν ὀφειλομένου δηλοῖ ἐν τοῖς ἀπαιτεῖν, ἀποδιδόσθαι, ἀπολαμβάνειν· ἀπανταχοῦ δ' ἐπικρατεῖ, διαφόρως τρεπομένη, ἢ ἔννοια τοῦ ἐξ ἄλλων χωρισμοῦ. Ἐν ταύτῃ δὲ προήλθεν ἡ σημασία τῆς τελειώσεως· ἀποτελεῖν, ἀπεργάζεσθαι, ἀπερημοῦν, ἀποδεικνύσθαι=ἀπεργάζεσθαι, παρασκευάζειν, παρέχειν (Ξ. Κ. Π. Α', 6', 5 Β', 4, 23. Ἡ, 4, 35)· οὕτω δὲ καὶ ἀπαριθμεῖν=τελευτᾶν τὴν ἀρίθμησην· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κῦρος διπλάσια ἀπηρίθμησην (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 42)=ἐπλήρωσεν, κυρίως δὲ=ἐμέτρησεν· οὕτω δὲ καὶ ἀπογεγραμμένοι ἢ=τετέλεσσαντες τὸ ἀπογράφεσθαι, ἢ=διὰ τῆς ἐν καταλόγῳ ἀπογραφῆς κεχωρισμένοι τῶν ἄλλων. Τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα συντάσσονται ἢ δυνάμει τῆς προθέσεως, ὡς ἀπέχειν τιός, ἀποχωρεῖν ἀπὸ τιος καὶ ἔκ τιος, ἢ δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπέρχεσθαι εἰς Λακεδαιμόνα, ἀποδιδόσθαι τινί τι, ἀπαιτεῖν τινά τι. Δυνάμει τῆς τῷ ῥήματι διδομένης σημασίας συντάσσονται καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς· Παῦλος τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος (Πρ. Ἀποστ. ΙΗ', 18)=ἀποχωρισάμενος καὶ χαίρειν εἰπών.—ἀποιάσσει τῷ σατανᾷ· τὸ ἐναντίον τοῦ συντάσσεσθαι τῷ Χριστῷ.

3. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.

§. 9. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἔκ τιος περιφρεσίας, πλατυτέρας ἢ στενωτέρας, ἐξαγωγῆν· *α*. ἐπὶ τόπου· ἐξίεναι ἐκ γῆς εἰς φῶς (Πλ.)· *β*'. ἐπὶ προσώπου· ἐξ ἐμοῦ· *γ*'. ἐπὶ ἀποστάσεως· ἐκ βελέων, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο=ἐξηφάνισται· *δ*'. ἐπὶ ὕλης· ἐκ πέτρας. Ὡσαύτως τίθεται ἢ ἔκ, ὡς ἢ ἀπὸ, εἰς δῆλωσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου· τοπικῶς, χρονικῶς, αἰτιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμένης συμφωνίας, ἐκ κατόνος, κτλ. ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ τόπος ἀπότομος ἐκ θαλάττης, δὲ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ παιδῶν, ἐκ πολλοῦ, ἐκ τούτου=ἐκ τούτου τοῦ χρόνου=ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ=ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾶν=ἐκ μακροῦ τόπου=μακρόθεν, ἐκ πένητος, πλούσιος ἐκ τῶν πρόσθεν δακρύων γελᾶν, ἐκ τῶν ξυγκειμένων

ποιεῖν, ἐκ τῶν ἔργων κρίνειν. Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς τοπικῆς προκύπτει ἡ χρονική, ἐκ τῆς χρονικῆς ἢ αἰτιολογικῆ σημασία, κτλ.

§. 10. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ἐξ ἧ ἔκ ἐπικρατεῖ μάλιστα ἡ ἔννοια τοῦ ἔξω ἔκδημος, ἐξίέναι, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν ἢ ἔννοια τῆς ἀποστάσεως, ἐκ ποδῶν. Ἐκ ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ *λιαν*: ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 7)· τοῦ ἐντελῶς ἐξοπλιζεσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπονεῖν, ἐκπλεως ἢ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἔκγονος. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς μεταβολῆς ἐν ταύτῃ· ἐξελληνίζω, ἐκβαρβαρόω, κτλ. Καίτοι δὲ ὁμοιάζει ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει ὅμως ἐν ἄλλοις· ἐκμανθάνειν=ἐντελῶς μανθάνειν, καὶ ἀπομανθάνειν=λησμονεῖν, οὐπερ ἡ σημερινὴ γλῶσσα ἔχει τὸ ἐναντίον· ἀπέμαθεν=ἐτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθεν=ἐλησμόνησεν.

4. Ἡ πρόθεσις πρὸ.

§. 11. Ἡ πρόθεσις πρὸ σημαίνει· 1. τὸ ἐμπρός· πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται (Αἰσχύλ.)—πρὸ ποδῶν (Πλ.)—προὔριον τὸ πρὸ τῆς χώρας (Ξ.)· 2. τὸ πρότερον· οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες (Ισ.)—πρὸ ἡμέρας (Πλ.)· 3. ὑπεράσπισιν· πρὸ δεσποτῶν θηήσκειν (Εὐρ.)· πρὸ τινος βουλεύεσθαι· 4. προτίμησιν· πρὸ τούτου τεθράναι ἄν πολιάκις ἔλοιτο (Πλ.)—κάλλιον πρὸ τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.)—τὸς ἐπαινοῦντας πρὸ δικαιοσύνης ἀδικίαν (Πλ.).

§. 12. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα, ἅπερ οὐδὲν ἕτερον ἢ ποικιλία τοῦ πρώτου· προαύλιον, πρόθυρον, πρόδομος, πρόστατον, πρόλογος, πρόρρησις, προστασία, προτίμησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιροῦμαι, προνοῶ· ἑαυτοῦ τε κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 15). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολῇ, πρόγονος, πρόεδρος, πρόβατος· ὡσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής· τοιοῦτον βέβαια καὶ τὸ προσότης. Καὶ τὸ τῆς σημερινῆς δὲ γλώσσης πρὸ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ συμφωνητικὸν προστοίχιον μᾶλλον ἢ προστύχιον ἐννοητέον.

5. Ἡ πρόθεσις ἐν.

§. 13. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐν σημαίνει τὸ ἐν τινι περιφερεία εἶναι, πλατυτέρα ἢ στενωτέρα· ἐν οὐρανῷ, ἐν γῆ, ἐν Σπάρτῃ, κτλ. Τοῦτο δέ, διαφόρως ποικίλλον, ἐξηγεῖ· α. τὸ ἐν-

τός· ἐν οἴκῳ· β'. τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρεσιν· γ'. τὸ κάτω· ἐν τοῖς ὑψηλοῖς δένδροσιν (Πλ.)· δ'. τὸ μεταξύ· ἐν φίλοις· ε'. τὸ ἐνώπιον· ἐν δήμῳ· ς'. τὸ πλησίον· ἢ ἐν Μυκάλη μάχῃ· ζ'. τὸν χρόνον· ἐν ἡμέρᾳ, ἐν θέρει, ἐν τῷ παρόντι, ἐν τῷ τοιούτῳ—ἐν τοιαύτῃ πραγματῶν καταστάσει.—ἐν τοιούτοις ὄντες πράγμασιν (Ξ. Ἀν. Β', α, 3). Ὡσαύτως καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἐξηγεῖ διάφορον ὑπάρξεως κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ἠθικόν, κτλ' ἐν ὀλιγαρχίᾳ, τῶν ἐν τέλει, ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐν ἀρετῇ, ἐν τέχνῃ, ἐν ἐπισίῳ, ἐν χρησιῷ τρόπῳ, κτλ. Παραλειπτικά δὲ εἶναι τὰ ἐν ἡδονῇ τόπῳ δηλ. ἐν Ἀρίφροτος, οἰκίᾳ δηλ. Ὡσαύτως ἐν Κ.λωπιδῶν (Ἀρφ.), δήμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κρωπιδῶν.

§. 14. Ἡ πρώτη σημασία, τὸ ἐν τινι εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφόρους τροπὰς· ἐνοικεῖν, ἐμμένειν, ἐκδύειν, ἐνανλος, ἐννομος, ἐντιμος, ἐναντιός, κτλ' οὕτω καὶ ἐνθα (ἐν θά=da γερμ.). Ἡ σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν· ἐμφερῆς τινι=ὅμοιος.—ἐγγελάρ ἐμοί (Σ. Ἡλ. 270).—οὐ γὰρ ἄν τοσοῦτον ἐνέκραγες ἡμῖν (Ἀρφ. Πλ. 224).—ἐμπίπτειν τινί, ἐμπίπτειν ἀλλήλοις.—ἐρίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ. Ἡ, 39) = ἀντίστασθαι· ἢ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὀνόματος ἢ ῥήματος, ἄνευ ῥοπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἔμπειρος γεωμετρίας (Πλ. Πολιτ. Ζ'. 529) = ἐν πείρᾳ γεωμετρίας.—τοῦμπαλιν ὧν βούλονται (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 32) = τὸ ἐναντίον τῶν ἃ βούλονται.—ἐνθυμείσθαι, ἐννοεῖν τι = ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναι τι.—ἐμπεδοῦν ὄρκους (Ξ. Ἀν. Γ', β', 10) = βεβαιοῦν, κυροῦν.—τὴν τοῦ βλου ὁδὸν ἐρίστασθαι (Πλ.) = εἰσέρχεσθαι. Ὡσαύτως ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν.—ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ) = εἰσέβαλεν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σύν.

§. 15. Ἡ μετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἐν, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἢ σὺν σημαίνει σύνδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κερῆς κρατεῖν (Σ.).—σὺν τοῖς ὄπλοις.—σὺν τῷ σῶ ἀγαθῷ ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 13). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· σὺν τῷ νόμῳ (Ξ.)· καὶ ἡ τῆς βοηθείας· σὺν Δεῶ, κτλ. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενὲς τῷ ξυνός = κοινός· ὡς

δὲ τὸ σὺν προῦκυψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ξὺν=κύν, σύν), οὕτως, ἀφαιρεθέντος τοῦ σ, προῦκυψε τὸ λατινικὸν cum, οἷον κύν.

§. 16. Ἡ σημασία τῆς συναφείας, ἐνώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπι-
κρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τι, σύμπλους τι. — ὁ ἔπ-
πος τοῦτο (τὸ ὄπλον) συγφέρει (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 17) = φέρει δμοῦ.
— συγκρατεῖν τῷ χεῖρει. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας· συμπράττειν,
συνεργεῖν, συνήγορος, σύμφορος, κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει
καὶ ἡ σημασία τῆς ἐν τάξει καὶ ἀρμονίᾳ πλοκῆς· συντάττειν, συν-
τιθέσθαι, συγγράφειν, ὅθεν καὶ συγγραφή τὸ ἐγγράφον συμφωνητικόν,
syngrapha· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ = document, Urkunde γερμανιστί.

7. Ἡ Πρόθεσις εἷς ἢ ἕς.

§. 17. Ἡ πρόθεσις εἷς ἢ ἕς, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶ-
ναι ἢ ἀντίθετος τῆς εἷς ἢ ἕκ' διότι ἡ μὲν εἷς ἢ ἕκ σημαίνει τὴν ἕκ-
τινος ἀρχήν, ἡ δὲ εἷς ἢ ἕς σημαίνει τὸ εἷς τι τέρμα· ἐκ θαλάττης
εἰς θάλατταν (Ξ). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ τέλους· πολ-
λὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἠέξοντ' εἰς ἔπαιρον ἐνκλεῶς (Γν.)· ἡ τοῦ ἐναν-
τίου· στρατεία εἰς Ποτίδαιαν (Πλ.)· ἡ τοῦ ἔσω· εἰς φρέαρ ἐμβά-
λειν (Πλ.)· ἡ τοῦ ὡς πρός· εἰς χρήματα. — εἷς γε τὸ ἴδιον (Ξ).

§. 18. Ἐκ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἐμ-
ψυχα, ὅταν μετὰ τοῦ προσώπου ἐννοῆται καὶ ὁ τόπος· εἰς Δελφούς
(Ἄρφ.). — εἰς ὑμᾶς εἰσελθῶν (Λυσ.) = εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ
δικαστήριον. — εἰς Πέρσας πορεύεσθαι (Ξ) = εἰς τὴν χώραν τῶν Περ-
σῶν. Ἐπὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποικιλίας· εἰς τοὺς πρώτους
ἄγειν, ἀληθῆς εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἅπαντας, κτλ.

§. 19. Τὸ προμνημονευθὲν τέρμα σημαίνει ἡ πρόθεσις αὕτη, δια-
φόρως τρεπόμενον· ἐπὶ ἀριθμῶν· ἐς εἴκοσι μάλιστα (Θ) = οὐ πλείο-
νες τῶν εἴκοσι. — εἰς δώδεκα τὸ βάθος (Ξ). — εἰς τοὺς τριακοσίους
(Ξ). Ὡσαύτως ἐπὶ χρόνου· ἤκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν (Ξ).
τοῦτο εἶναι τὸ τέρμα τῆς προθεσμίας — εἰς δύναμιν = ὅσον ἐκτείνε-
ται ἡ δύναμις. — εἰς ἀργύριον λογιζέσθαι = ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα
λογαριάζεσθαι. — εἰς καιρὸν = ἐγκαίρως. — εἰς κάλλος ζῶν = εὐ-
πρεπῶς.

§. 20. Κατὰ βραχυλογίαν δὲ εἶναι, μετὰ τῶν δμοίων, τὸ ἐς τὴν
Σαλαμίνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέκνα τε καὶ γυναῖκες (Ἡρ. Η', 60) =
εἰς Σαλαμίνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμίνι. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἀν-

τίθετον τοῦ κάμπεσον ἐν Ἀήμω (ἰλ. Α, 593) = εἰς Ἀήμων πεσῶν ἐκείμην ἐν Ἀήμω· οὕτω καὶ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρεῖναι (Ξ). ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 9) γέρον δὲ εἰς τὴν ἀριστερὰν κοτὶς δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν, ἢ εἰς = ἐν, ἢ πολλῶ μᾶλλον = διὰ, διὰ τὴν ἀριστεράν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν. Παραλειπτικά δὲ τὰ εἰς διδασκάλου, εἰς παιδογρίβου, κτλ.

§. 21. Ὡς ἐν ταῖς συνθέσει τῆς ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ ἐξω, ἐξάγω, ἐκπίπτω, κτλ, οὕτως ἐν ταῖς συνθέσει τῆς εἰς ἢ ἐς ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ εἶσω ἢ ἔσω· εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἐξοικίζω καὶ εἰσοικίζω, ἐξαναγκάζω καὶ εἰσαναγκάζω· οὕτως ἐκπλους καὶ εἰσπλους, εἴσοδος καὶ ἐξοδος, κτλ· οὕτως εἰσορῶ, εἰσθύομαι, κτλ.

Προθέσεις δίπτωτοι.

§. 22. Προθέσεις δίπτωτοι, μετὰ δύο πτώσεων συντασσόμεναι, εἶναι τέσσαρες, ἢ ἀνά, ἢ διὰ, ἢ κατὰ καὶ ἢ ὑπέρ. Ἐκ τούτων δὲ ἢ μὲν ἀνὰ συντάσσεται γενικῆ καὶ δοτικῆ, ἢ δὲ διὰ, κατὰ καὶ ὑπέρ γενικῆ καὶ αἰτιατικῆ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 23. Αἰτιατικῆ συντασσομένη ἢ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω, ἐπὶ μεγάλῃς ἐκτάσεως· ἀνὰ τὰ ὄρη πλαγαῖσθαι, τρέχειν (Ξ). — ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη ἔσται (Ξ). τὸ δὲ ἀνὰ τὸν ποταμὸν πλέειν (Ἡρ.) = πρὸς τὰς πηγάς· 2. χρόνον· ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν (Ξ). 3. διαρέμειν· ἀνὰ ἕκαστον ἔτος (Πλ.)· ἐκ τῆς ἔννοιας τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἢ τῆς δυναμικῆς· ἀνὰ κράτος = ὄσον φθάνει ἢ δύναμις = ὅλαις δυνάμειν.

§. 24. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀνά, ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ἐν, ἀπαντᾷται μόνον παρ' ἐπικοῖς (ἰλ. Α, 14) καὶ παρὰ λυρικοῖς (Πίνδ. Π. Α', 6)· ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρικά τεμάχια τῶν ἀττικῶν τραγικῶν· ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὀπλοῖς (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 754).

§. 25. Ἐν συνθέσει ἢ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀναπηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον· 2. τὸ ὀπίσω· ἀναποδιζεῖν, ἀναχωρεῖν, ἀνατίθεσθαι = ἀποσύρειν, ἀλλάσσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς, καὶ = ἀλλάσσειν γνώμην, rétracter· 3. τὸ πάλιν· ἀναμάχεσθαι, ἀναβιάσκεσθαι, ἀναδιδάσκειν τὰ δράματα = ἐκ νέου παριστᾶν, κτλ. 4. ἐπίτασιν· ἀναβοᾶν, ἀναγελαῖν, ἀνακαλεῖν = μεγαλοφώνως καλεῖν,

προτρέπειν· ἀνακαλεῖσθαι κύνας = καλεῖν ὀπίσω. Ἐκτασιν δὲ σημαίνει ἐν τοῖς ἀνοίγειν, ἀπαεταγνύναι, κτλ· οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀναστομοῦν=ἀνοίγειν στόμα ἢ δίοδον (Ξ. Κ. Π. Ζ', ιέ, 15)· οὕτω παρ' ἱατροῖς ἀναστομωτικά, τὰ δύναμιν τοῦ ἀναστομοῦν ἤτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Ἡ πρόθεσις διὰ.

§. 26. Ἡ πρόθεσις διὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ διὰ μέσου· τοπικῶς διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Λ.)· ἐπὶ προσώπων· διὰ βασιλέων πεφυκῶς=καταγόμενος, ὅλον διαβάς· ὀργανικῶς· διὰ τινος διαγινώσκειν· χρονικῶς· διὰ βίου εὐτυχεῖν· τροπικῶς· ἢ ἀρετῇ βαίνει διὰ μόχθων (Εὐρ.).—διὰ πένθους τὸ γῆρας ἄγων (Ξ.).

§. 27. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσοῦτον διάστημα τοπικὸν ἢ χρονικόν· διὰ δέκα ἐπάλληλων (Θ. Γ', 21).—διὰ τετρακοσίων ἐτῶν=μετὰ τετρακόσια ἔτη· διὰ χρόνου· διὰ τέλους=μέχρι τέλους. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὄργανου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀψύχων· λέγειν δι' ἐρμηνείας (Ξ. Α', Β', Γ', 19).—δι' ἐαυτῶν κτᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Ἀν. α, 6).—διὰ λόγον μαρθάνειν (Ξ.).—αὶ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι (Ξ.).

§. 28. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει τὸ αἴτιον· διὰ τοὺς ἀδίκους πολιτευσόμενους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται (Λυσ.).—διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν (Πλ.).—διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου· παρὰ δὲ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὸ διὰ μέσου, ὡς μετὰ γενικῆς· φεύγειν διὰ κῆμ' ἄλιον (Αἰσχύλ.).—διὰ πόρτιον κῆμ' ἄλμας ἐπόρευσας ἐμὰν ἀγασσαν (Εὐρ. Ἴππολ. 753).—διὰ τοὺς εὐμαχομένους αἱ μάχαι κρῖνεται (Ξ. Κ. Π. Ε', 6'. 35)=οἱ εὐμαχομένοι κρῖνουσι τὰς μάχας.

§. 29. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει· 1. διάβασις· διέρχεται, διατρέχειν, διαγγέλλειν· 2. διάρκειαν μέχρι τέλους· διαμένειν, διατελεῖν, διαβιοῦν, διαγίγνεσθαι· 3. χωρισμὸν καὶ ἀποστάσιν· διαβάλλειν, διέχειν· 4. διαρομὴν καὶ σκορπισμὸν, διαδιδόναι, διαπέμπειν, κτλ. Ἐξικρουμένων τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, δοτικῆς συντασσομένων, ὡς διαφέρεσθαι τι, διαπολιτεύεσθαι τι, κτλ. καὶ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικῆς συντασσομένων, διαφέρειν τινός, καὶ διέχειν τινός, κτλ. ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἢ κατ' αἰτιατικὴν σύντα-

ξίς· *διάγειν, διαιρεῖν, διακριβοῦν*, κτλ, ὡς καὶ τὸ *διαδέχεσθαι*. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, ς', 18) τῷ *ρυκτερινῷ ἀγγέλῳ τὸν ρυκτερινὸν διαδέχεσθαι*, παθητικῶς, καθ' Ἑρμᾶνον· ἔστι δ' ὁμοῦς καὶ = *ἐπεσθαι ἐκλαβεῖν τὸ διαδέχεσθαι· τὰ δὲ διαμάχεσθαι, διαμιλλᾶσθαι*, κτλ, δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας.

3. Ἡ Πρόθεσις κατὰ.

§. 30. Ἡ πρόθεσις κατὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ ἀνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἐνὸς σημείου, ὡς *ἐρρίπτεον ἑαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω* (Ἡρ. Η, 53) = *en se précipitant du haut du mur*. — *τὸν γέκυν κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι* (Ἡρ. Β', 121), ἢ τοῦ ἄλλου, ὡς *μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν* (Πλ.). — *ἐλείβετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρεϊῶν* (Ξ. Κ. Π. Γ', δ', 3), ἢ καὶ ἀμφοτέρων, *χειμαῖροι κατ' ὄρεσφι βέοντες ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὕδωρ* (Ιλ. Δ, 452).

§. 31. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς, ἐννοουμένου· κατὰ κόρης τύπτειν. — *καθ' ἱερῶν ὀμνύμαι*. — *μὴ κατ' ἀνθρώπων σκόπει μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν* (Πλ.). — *κατὰ σκοποῦ τοξεύειν* = ἐπάνω. — *ψεύδεσθαι κατὰ τοῦ Θεοῦ* (Ξ.) = *περί*. — *καθ' ὕμῶν ἐγκώμιον* (Δ. Φ. Β', 68). — *οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι* (Αἰσχ. Κτησ. 60), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν φημάτων τοῦτο. Συνήθως δὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίον· *κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι* (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ κάτω· *ἀγαρίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης* (Ἡρ.). — *κατὰ τῆς γῆς δύναι ἢ καταδύναι* (Ξ. Κ. Π. Ε. ε, 9). — *τὸν κατὰ γῆς* (Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 5) = *τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθαμμένον*.

§. 32. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει·
1. *διατριβὴν ἐν τινι ἢ περὶ τι· κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμος γέγραπται* (Δ. Αεπτ. 459). 2. *διεύθυνσιν πρὸς τι· παρήσαν αἱ παρθένου κατὰ πατέρας* (Ἡρ.). — *οἱ Ἑλληνας ἐνίκων τὸ καθ' αὐτούς* (Ξ.) = *τὸ καθ' αὐτούς βλέπον, τὸ καταντικρῶ των*.

§. 33. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἐν τινι διατριβῆς, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία· *κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον* (Ἡρ.). — *οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄνθρωποι* (Ξ.) = *οἱ σύγχρονοι*. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· *κατὰ μοί-*

ραν, κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ τὸ εἶκόσ, κατὰ Πλάτωνα· ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος=συμφώνως; τῆ δυνάμει=ἕσον δυνατὸν· κατὰ χώραν=ἕκαστον ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ καθ' ὅ, καθ' ἕσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τροφήν τῶν παιδῶν τοσαῦτα ἔλεγον (Ἡρ.)· καὶ τῆς συγκρίσεως· κρείττων ἢ κατὰ ἄνθρωπον (Ξ)· ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανακλωμένων ἀντωνυμιῶν· αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ (Ισ.)=καθ' ἑαυτὸ καὶ τῶν ἄλλων χωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς διαμερίσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ.).

§. 34. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ τῆς προσεγγίσεως· ἐπὶ ἀριθμῶν· κατὰ ἐξήκοστα ἕτεα καὶ χίλια (Ἡρ.), πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔκλιναν. Ὡσχύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ θέαν ἤκειν (Θ. Γ', 31).—κατὰ τί;=πρὸς τί; διὰ τί;

§. 35. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. τὸ κάτω· καταβάλλειν, καταπηδᾶν, κατακλίειν· ἐπιστροφήν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπάροδοσιν ἐν τῷ κάθοδος· ἢ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν· 2. τὸ ἐναντίον· καταψεύδομαι· 3. τὸ ἐξ ὀλοκλήρου· καταπιμπράναι, κατασβεγγῆναι, καταγαγεῖν· κατακλεισάμενος (Ξ). Ὡτω καὶ καταβόστρυχος=πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος=πλήρης δρυμῶν.

§. 36. Εἰ καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα συντάσσονται συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πράγματος, κατηγορεῖν τινοσ, καταδικάζειν τινός τι, κτλ, ἀπαντῶνται ὅμως καὶ ἄλλως συντασσόμενα· καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε (Εὐρ. Βάκχ. 503. Θ. Γ', 34. Η', 82).—οὐχ ἠδομένως πράττοντά με κατέργως (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 9. Ἴδε καὶ Ἀρρ. Ἰπ. 46)=ἐφώρσασας.—ὁμᾶς ἔνιοι καταπολιτεύονται (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερῶν. 102).—οὐκ ἐάσεις καταγελάσαι ἡμῖν (Ἡρ. Ζ', 9. Ἴδε καὶ Γ', 155).—καθυβρίζειν τιρί (Σ. Α'. 153).—τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος (Ἡρ. Ζ', 146).

4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.

§. 37. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει· 1. τὸ ὑπέρῳ, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως· ὁ Θεὸς ἔθηκε τὸν ἡλίον ὑπὲρ γῆς (Πλ.).—ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν (Ξ).—ὑπὲρ τῶν πρόσθεν διακορτίζειν (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 34)· 2. ὑπεράσπισιν· ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων (Ισ.).—ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ (Ξ)· 3. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· δικάσειν ὡμομόκατε ὑπὲρ ὧν ἡ δίκης=περὶ. — ὑπὲρ τινοσ

Ἐαὐροῦ (Ξ.)=περὶ τίνος· 4. εἰς τόπον τινός· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι (Πλ.)=ἀντί.

§. 38. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέκειντά τινος ὄριου, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως· ὑπὲρ γῆς ὄρους ἀφανισθείς (Πλ.). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἢ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ ὑπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ· ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα.—ὑπὲρ ἀνθρώπων (Πλ.).—ὑπὲρ ἡμῶν τοὺς ἄλλους (Πλ.)=ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατὰλήψιν.—τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας (Πλ.).—ὑπὲρ τὸ ἡμῶν (Ξ).—ὁ δεῖνα εὐδαίμων ὑπὲρ τὴν πόλιν (Δημ. Συντάξ. 172).

§. 39. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ὑπὲρ σημαίνει· 1. ὑπεροχὴν· ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν· 2. ὑπερβολὴν· ὑπεράρασθαι, ὑπερμισεῖν, ὑπερεμπίπλασθαι, ὑπέρπλουτος, ὑπέραισχυρος, ὑπερβαλλόντως· 3. καταφρόνησιν· ὑπεροφᾶν, ὑπεροφία· ἀπανταχοῦ δὲ ἀναφαίνεται ἢ ἔννοια τοῦ ἐπάνω.

Προθέσεις Τρίπτωτοι.

§. 40. Προθέσεις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλάγιων συντασσομένοι, εἶναι αἰ ἐπόμενοι ἐπτά, ἢ ἀμφί, ἢ περί, ἢ ἐπί, ἢ μετά, ἢ παρά, ἢ πρός, ἢ ὑπό.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 41. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά· α. τὸ περίξ· τοῖς ἀμφί ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως (Ἡρ.)· β. τὸ ἔνεκα· οἱ πολέμιοι προσήεσαν ἀμφί ὧν εἶχον διαφερόμενοι (Ξ.)· γ. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· πυθέσθαι δεόμενος τὰ τ' ἀμφί σοῦ, τὰ τ' ἀμφ' Ὁρέστον (Εὐρ. Ὀρ. 865).—ὅπως ἀκούσης τῆς δίκης τῆς ἀμφί τοῦ πατρός (Ξ. Κ. Π. Γ', α, δ).—ἀμφί φαιδίμοις ὤμοις ἔχων (Ξ. Ἀποσπ.)—θανάτου ἀμφί φόβῳ (Εὐρ.).—ἀμφί νόστῳ τῷ βασιλείῳ (Δίσιγύλ.).—ἀμφί τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς λέγεται λόγος (Ἡρ.). Ἡ μετὰ γενικῆς σύνταξις τῆς ἀμφί δὲν εἶναι πολλὴ συχὴ παρ' Ἀττικῶς· ἢ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἀχρηστος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 42. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ ἀμφί σημαίνει τὸ περίξ, τοπικῶς· ἀμφί Τροίαν (Ξ.).—ἀμφί τὸν ποταμόν (Ξ.)· τὸ περίπου, ἐπὶ χρόνου· ἀμφί δόρυπιστον, ἀμφί μέσον ἡμέρας (Ξ)· ἐπὶ ἀριθμοῦ· ἀμφί τοὺς δισχιλίους (Ξ.), κτλ. Μετὰ τῶν ξημάτων εἶναι καὶ ἔχειν σημαίνει ἀσχ

λείσθαι περί τι ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν. — οἱ πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ αὐτῶν (Ξ.).

§. 43. Τὸ οἱ ἀμφὶ τινα, ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ἐννοεῖται τριχῶς· α. ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὀνομαζόμενος, ἐπίσημόν τι πρόσωπον, μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, ὑπ' αὐτόν, ὁταδῶν, ὁμοίων, κτλ· οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρον, οἱ ἀμφὶ Ζήνωνα, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονα, κτλ· β'. μόνον τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ ὁπαδῶν, κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικοῖς καὶ σχολιασταῖς, οἱ περὶ Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα = ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην, κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιαῦτα χωρία δυνατὸν ἀπαρραβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν α. κατηγορίαν· γ'. μόνον οἱ περὶ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ τούτου, ὡς οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα = οἱ Ὀρφικοί. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα χωρία δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν α. κατηγορίαν. Συνηθεστέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περὶ.

§. 44. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἐκατέρωθεν, ἀμφιφορέυς, ἀμφίβιος, ἀμφιδέξιος, ἀμφίστομος· οὕτω καὶ ἀμφίβολος καὶ ἀμφίλογος· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἀπυρταχόθεν, ἀμφιάλλος, ἀμφιέννυμι, κτλ· τὸ δὲ (Πλ. Τιμ. 86) πυρετοῦς ἀμμημερινοῦς = καθημερινοῦς.

2. Ἡ Πρόθεσις περὶ.

§. 45. Ἡ πρόθεσις περὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα τῇ ἀμφὶ, τῆς ὁποίας ὅμως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

§. 46. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὕτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημασίας τοῦ πέριξ· τείχη περὶ Λαρδαρίας (Εὐρ.)· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δῆλων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος· περὶ τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν λέγοντες (Ξ. Κ. Π. Α, σ', 13). — φοβεῖσθαι περὶ τινος. — τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον (Ἰσαῖος) = τὸ ἡμέτερον δίκαιον· ἐν τοῖς περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, κτλ, ἡ περὶ = ὑπέρ (Σ. Π. Β', σ. 576).

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περὶ σημαίνει τὸ πέριξ· περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦν (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ. Πολιτ. Β', 359)· εἶναι δὲ τοῦτο ὄχι τοσοῦτον συχνόν. Συχνότερον τίθεται μετὰ τῶν φθου καὶ θάρρους σημαντικῶν ῥημάτων· δεδιότες περὶ τῶ χωρίῳ (Θ. Α, 60). — θάρρει περὶ σεαυτῶ (Πλ. Θεαιτ. 148).

§. 48. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις περὶ σημαίνει, τὸ πέριξ, κυ-

κυριολεκτικῶς· περὶ τὸν οὐρανόν, περὶ τὴν γῆν, περὶ τὴν θάλατταν (Πλ.)· τροπικῶς· περὶ θεοῦ καὶ περὶ ἀνθρώπους (Πλ. Γοργ. 765). — τὰς περὶ τὰ μαθήματα ἡδονάς (Πλ. Φίλ. 52) ὡσύτως περὶ ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοιτα (Πλ.). — περὶ τοὺς τριακοσίους, οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον (Ξ). — οἱ περὶ Ἀρχίδαμον (Ξ) = οἱ ὄπαδοι τοῦ Ἀρχιδάμου, κτλ. Ἴδε τὰ περὶ τῆς ἀμφὶ φηθέντα.

§. 49. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ· 1. ἡ ἔννοια τοῦ πέριξ· περιάγω, περιπέττω, περίβολος, περίοικος· περιδρομος = gallerie. Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ φιλοσοφεῖσθαι, περιέπω = περιποιοῦμαι· 2. ἡ τῆς εἰς τὸ ἐναντίον τροπῆς· περιπέττω· περιτρέπω = εἰς τοῦναντίον τρέπω· 3. ἡ τοῦ λίαν· περίβλεπτος, περιληγεῖν ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιττῶς, ματαίως καὶ ἀπερυσκέπτως· περιεργάζομαι· 4. ἡ τῆς καταφρονήσεως· περιορᾶν· τὸ δὲ περιφροεῖν· ἀ. = λίαν σφόν εἶναι· οὐ περιφροεῖσθαι ἡλικίαν ἔχει (Πλ. Ἀξιώχ. 365)· β'. = καταφροεῖν· ἡδὴ περιφρονῶ τοῦ ζῆν (Πλ. αὐτόθι 372).

3. Ἡ Πρόθεσις ἐπὶ.

§. 50. Ἡ πρόθεσις ἐπὶ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἐπάνω, κυριολεκτικῶς τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα (Πλ.). — ἐφ' ἵππων ὀχεῖσθαι. — ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων (Ἡρ.).

§. 51. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω τρεπομένη λαμβάνει πολλὰς ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐνώπιον· ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου· ἐπὶ εἰρήνης. — ἐπὶ Θεσεως· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀναφαίνεται τι· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ἰδεῖν, κτλ'· προσήκει ἐπὶ τῶν κινδύων τὴν ἀνδρίαν ἐνδείκνυσθαι (Δ. Συμμορ. 180). — ἐπὶ Λυδίας οἰχεσθαι (Ξ) = εἰς Λυδίαν. — ἐπ' οἴκου διεκρίθησαν (Θ.). Τὸ δὲ ἐπὶ τιος λέγειν = περὶ τιος· τὸ ἐπὶ τιος καλεῖσθαι = ἀπὸ τιος ἢ = κατὰ τι (Σ. Π. Β', σ. 582).

§. 52. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς γορεῖν (Ξ)· β'. τὸ πλησίον· ἐπὶ τῇ θαλάσῃ (Ξ)· 3. τὸ κατόπι καὶ τὸ ὕστερον· ἐπὶ τούτῳ. — οἱ ἐπὶ πᾶσι = οἱ ὀπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἡ οὐρὰ τοῦ στρατοῦ· 4. σκοπόν· ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται (Ἡρ. Α', 68)· 5. συνθήκην· ἐπὶ τούτῳ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς (Ἡρ.)· τὸ δὲ ἐπὶ τι εἶναι = εἰς τὴν ἐξουσίαν τινὸς εἶναι.

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. διεύθυνσαι·

ἀ. πρὸς τὰ ἄνω ἀγαθαίνειν ἐφ' ἕκαστον β'. διεύθυνσιν πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὀργῶν (Ἰσ.) γ'. ἐχθρικήν κίνησιν· ἐλαύνειν, ἐπὶ Πέρσας (Ἠρ.). Σημαίνει· 2. ἔκτασιν τοπικήν· τὸ ὄμμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Σ.). Σημαίνει· 3. διάρκειαν· ἐπὶ δέκα ἔτη (Θ.). Ἐκ τῆς σημασίας τῆς πρὸς τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· ἐπὶ στάθμην (Ὀμ.).

§. 54. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς πρόθεσις ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα 1. ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω καὶ τοῦ προσέτι· ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθέσθαι, ἐπιστάσεις· ὑπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων (Ξ. Κ. Π. Α', α', 4)· ἐπιγίγνεσθαι=μετέπειτα γενεῶσθαι ἐπιγινόμενοι=οἱ μεταγενέστεροι· 2. ἡ τοῦ ἐναντίου· ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελάειν· 3. ἡ τοῦ ἐναντίας· ἐπιπραμία=γάμων ἐπικλαγή· 4. ἡ τοῦ ὀπισθεν· ἐπιπύπτειν τῇ γάλαγγι (Ξ.), κτλ· τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', β', 4) = ζητεῖσθαι ὥστε παρῆναι.

4. Ἡ Πρόθεσις μετὰ.

§. 55. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει τὸ ὁμοῦ μετ' ἐκείνου περιεπέλου (Πλ.). — μετὰ τιος εἶναι, μάχεσθαι. — μετὰ περίας, μετὰ κακῆς ἐλπίδος (Πλ)· ἐν τοῖς μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γινῶναι (Πλ.). — μετὰ τῆς ποιήσεως ἐπικρύπτεσθαι (Πλ.), κτλ, ἀναφίνεται ἡ ἔννοια τῆς διὰ=διὰ τῆς ποιήσεως.

§. 56. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει· ἀ. τὸ ὕστερον· Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσεν (Θ. Α', 14) β'. τὸ ἐν καιρῷ μεθ' ἡμέραν=κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ κύκτωρ (Ξ. Ἀν. Δ', ζ', 12)· παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρὸς τινα διεύθυνσιν· βῆναι μετὰ Νέστορα (Ὀμ.), κτλ· ἐκ τούτου ἐν τῇ συνηθείᾳ μετὰ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσέγα=μετὰ σοῦ.

§. 57. Μετὰ δοτικῆς μόνον παρὰ ποιητικῆς ἀπαντᾷται ἡ μετὰ, σημαίνουσα τὰ παρὰ τοῖς πεζοῖς, διὰ τῆς ἐν καὶ σὺν ἐξηγούμενα· μετὰ φρεσίν (Ὀμ.). — ταῖς ἰθαίαισι γυναιξὶ παρθέροισί τε μετὰ (Εὐρ.). Οὕτω καὶ μετὰ χερσίν (καὶ μετὰ χεῖρας) ἔχειν, ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι (manier).

§. 58. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις μετὰ φυλάττει μάλιστα τὸ σημερινόν τῆς κοινωρίας καὶ συμμεθέξεως· μετέχειν, μεταδιδόναι. Τὸ συνέχειν δηλοῖ μᾶλλον συνάφειν, τὸ μετέχειν μᾶλλον συνύπαρξιν, κατὰ Κρύγερον. Ὡσούτως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς· μεθιστάται,

μετανοεῖν, μεταδοξάζειν, μέτοιχος· ἐν ταῖς μεταπέμπομαι, μετέρ-
χομαι, μέτειμι, κτλ., ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρὸς τινα· ἐν τοῖς
μεταδιώκω, μεταθέω, κτλ., τὴν τοῦ κατόπι.

5. Ἡ Πρόθεσις παρὰ.

§. 59. Ἡ πρόθεσις παρὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει
τὸ ἕκ τινος, προσώπου συνήθως, δέχεσθαι τι· ἕτερος παρ' ἑτέρου
δεχόμενος (Πλ.)· οὕτω λαμβάνειν, ζητεῖν, ἀκούειν, μαρθάνειν, πυ-
θάνεσθαι παρὰ τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως ἦκειν, ἔρχεσθαι, πέμπεσθαι
παρὰ τινος, κτλ. Σπανιώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάνειν παρὰ τῆς
γῆς (Πλ.).—παρὰ γένσεως λαμβάνειν (Πλ.). Τὸ δὲ ἀνήλωσα παρ'
ἐμαυτοῦ (Ἰσχυρός) καὶ τὰ ὅμοια—ἐκ τοῦ ἐμοῦ βελαντίου, ἐξ ἰδίων.

§. 60. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἡ παρὰ· 1. τὸ πλησίον, συνήθως
ἐπὶ προσώπων· παρ' ἡμῖν ἐγράφη (Αἰσχίν.).—παρὰ μητρὶ, παρὰ τῷ
διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ. Κ. Η. Δ', Ε', 8). 2. κτήσι· τὸ παρ' ὑμῖν
(νυκτικόν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ. Α', 36). 3. κρίσει· παρὰ Δαρείῳ
κριτῇ (Ἡρ).—θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομιζέται (Δ). Πρὸ Ὀμή-
ρω δὲ ἡ πρόθεσις παρὰ ἀπκν-τά-ται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ δο-
τικῆς ἐπὶ ἀψύχων· ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀπτικαῖς ποιηταῖς· μότος
παρὰ σκηναῖσι (Σ. Αῖ. 985). Ὑποπτον δὲ τὸ (Θ. Β', 89) παρὰ
ταῖς ναοῖς.

§. 61. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις παρὰ σημαίνει· 1. κίνησιν πρὸς
ἐμψύχον· ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν (Πλ.)=πρὸς. 2. τὸ πλῆγιως
καὶ παραλλήλως πλησίον κινεῖσθαι καὶ κεῖσθαι παρὰ τὴν Βαβυ-
λῶνα παριέναι (Ξ).—ἦσαν πολλαὶ κῶμαι παρὰ τὸν ποταμόν
(Ξ.), κτλ.

§. 62. Ὡς δὲ τὸ ἰέναι παρὰ Τισσαφέρει (Ξ. Αῖ. Β', ε, 27)=
ἰέναι παρὰ Τισσαφέρην καὶ μένειν παρὰ Τισσαφέρει, οὕτως, ἀπ' ἐ-
ναντίας, τὸ στήτε παρ' ἐμὲ πλησίον (Ἄρρ. Λ. 1122)=ἐλθόντες παρ'
ἐμοῦ στήτε παρ' ἐμοῦ (Ἰδὲ §. 20). Ἐκ τούτων προέκυψαν τὰ εἶναι,
μένειν, καθῆσθαι παρὰ τινα, κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων μετὰ αἰτιατικῆς
ἡ παρὰ σημαίνει καὶ, ἀνευ τῆς πρκασημασίας τοῦ παραλλήλως ἢ
τῆς συμπύξεως τῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀπλῶς τὸ πλησίον· πα-
ρὰ τὴν πόλιν ἦν πυραμῖς (Ξ).—παρὰ τὰς ναυς ἀριστοποιεῖσθαι
(Θ).—παρὰ τὸ τεῖχος.—Φρυγία ἡ παρὰ τὸν Ἑλλησποντον (Ξ).

§. 63. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· παρὰ τὸν

πόλεμον (ἴσ.)· ἐκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ *πλησίον* ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως· ἢ *λίον ἐκλείψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημοευόμενα* (Πλ.). Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς· *παρὰ τέσσαρας ψήφους* (Ἰσαῖος). Διαφύρως δὲ ἀνεπτύχθησαν ἡ σημασία τοῦ αἰτίου· *παρὰ τὴν ἰδίαν ἀμέλειαν* (Δ.), καὶ ἡ σημασία τῆς παραβάσεως· *παρὰ τὸ δίκαιον* (Πλ.).—*παρὰ φύσιν*.—*παρὰ τὰ σμμαιόμενα*—*παρὰ οἰωνούς* (Ξ.=*invitis auguriis*).

§. 64. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ ἡ σημασία· 1. τῆς παρουσίας, τοῦ παρουσιάζεσθαι· *παρεῖναι, παραγίγνεσθαι, παρέρχεσθαι*· 2. ἡ τοῦ *πλησίον*· *παρικαθηῆσθαι, παρατιθέναι, παρακαλεῖν*· 3. ἡ ἔννοια τοῦ ἔκ τιος, *παραλαμβάνειν, παραιρεῖν τιός τι*· ἡ τῆς παραβάσεως, *κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς*· *παρμείβεσθαι, παραβαίνειν, παρασπονδεῖν, κτλ*· καὶ *συχνάκις σημαίνει στρεβλόν τι, παρορᾶν, παρακούειν, παρερμηγεύειν, κτλ.*

6. Ἡ Πρόθεσις πρὸς.

§. 65. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει· 1. τὴν ἔκ τιος *διεύθυνσιν*, τὸ ἐκ μέρους· πρὸς τῆς *Βοιωτίας κείται* (Δ.)· 2. *καταγωγήν*· πρὸς πατρός, πρὸς μητρός (Δ.)· 3. *συμφωτίαν*· χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός (Μ.)· τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων· τὸ ποιούμενον πρὸς *Λακεδαιμονίων*. Ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἐμοῦ *στυγούμενον* (Σ.).—πρὸς τῶν *Ἀτρειδῶν* ὡς *διόλυμαι* (Σ.). Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ *πλησίον*· πρὸς *θαλάσσης* (Ἡρ. Γ'. 154), καὶ ἡ τῆς πρὸς τι *διευθύνσεως*· *οἰκέειν πρὸς νότου ἀνέμου* (Ἡρ. Γ', 101)· οὕτω πρὸς *θεῶν*, πρὸς ἀνθρώπων.

§. 66. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ *πλησίον*· πρὸς τῷ *Εὐφράτη ποταμῷ*.—πρὸς τῇ *Ἀσσυρίᾳ* (Ξ.).—πρὸς ἑαυτοῖς *ἔχειν* (Ξ.)=πλησίον, μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ προσέχειν *τινί*· πρὸς τῷ *λαβεῖν ὁ ροῦς ὧν* (Γν.)· καὶ ἡ σημασία τοῦ ἀρμόζοντος· *αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι* (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἀ, 33). Ὡσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι· πρὸς τούτοις.—πρὸς τοῖς ἄλλοις *πᾶσι καὶ πανοῦργός ἐστιν*.

§. 67. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει *διεύθυνσιν* πρὸς τι· ἐπὶ τόπου· πρὸς *βορρᾶν*.—*πλέειν πρὸς οἶκον* (Σ.)· ἐπὶ προσώπων· *Ἀτρείδας πρὸς φίλους* (Σ.)· ἐπὶ ἔργου· *χωρῶ πρὸς ἔργον*.—*ἀθύμως κεν ἦλθον πρὸς τὰ ὄπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς*

φυλακὰς (Ξ. Ἀν. Γ', α', 40)· ἐπὶ σκοποῦ μαρθάνομεν πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν (Πλ.)· ἐπὶ ἠθικῆς τάσεως· πρὸς τὰ χρηστὰ ὄρα (Σ.).

§. 68. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· πρὸς ἐσπέραν (Πλ.)· πρὸς ἡμέραν (Ξ. Ἀν. Δ', ε', 21), ὡς καὶ, ἐν τῇ συνηθείᾳ· πρὸς τὰ χαράγματα· ἢ τοῦ ἐναντίου· ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους.— κύων φέρεται πρὸς κάπρον (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 21)· ἡ τῆς παραθέσεως· λῆρος πάντα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν (Ξ. Ἀν. Ζ', θ', 41)· οὐδὲν πρὸς ἐμέ, ἢ τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐτὸν ἄδειν.— πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ (Μ).—πρὸς ταῦτα=πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων = τούτων οὕτως ἐχόντων=ἔθεν.—πρὸς ἡδορὴν λέγειν=ὥστε ἡδύσθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς βίαν=βιαιῶς.

§. 69. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως ἢ διευθύσεως· προσιέναι, προσέρχασθαι, προσκλιεῖν.— ἡ τῆς τοῦ πλησίον· προσεχῆς.— ἡ τοῦ προσέτι· προστιθέναι, προσαποβάλλειν· προσδεῖν=πρὸς τοῖς οὖσι δεῖν.— ἡ τοῦ ἀρμόζοντος· προσῆκον· οὐ σοι προσήκει = δὲν ἀρμόζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.

§. 70. Ἡ πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ὑποκάτω· πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου (Πλ. Φαῖδρ. 230).—τὰ ὑπὸ γῆς δικαστήρια (Πλ. Φαῖδρ. 249).— ὑπὸ μάλης (Πλ. Ν. Ζ', 789).— ὑπὸ χθορός (Σοφ.)· καὶ, τροπικῶς, ὑπὸ κήρυκος. Οὕτω καὶ κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν γθόνον (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 14)=ἔκρυψεν, ὑπεκρίνατο. Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργοῦν αἰτιον· ὑπὸ πολ.λῶν τριτρώσκεισθαι (Ξ).—ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι (Ξ).—ὑπὸ τοῦ τόπου διδάσκεσθαι (Πλ.), κτλ (ἴδε περὶ τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων). Ὡσαύτως, κατ' ἀναλογίαν, φαρεῖν ὑπό τιος.— μαθεῖν ὑπό τιος.—ὑπ' ἐλπίδων διώλεσεν. Οὕτω καὶ ὑφ' ἡδορῆς, ὑπὸ τῆς χαρμονῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους.

§. 71. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ὑπό σημαίνει ὡσαύτως τὸ ὑποκάτω· ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ὑπὸ στέγῃ· ὑπὸ σκηναῖς· ἐκ τούτου καὶ ἡ προσεπισημασία τοῦ ὄργάνου, ὡς, Ζεῦ, ὑπὸ σφ' γθίσσον κεραυνῶ (Σ.).· τῆς ἐπικρύψεως· ὑπὸ τῶ ἱματίῳ, καὶ ἡ τῆς ὑποταγῆς· ὑπὸ νόμοις καὶ πατρί (Πλ. Πολιτ. Θ', 574).—τρέφεσθαι ὑπὸ τῇ μητρὶ, ὅπερ ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρός.

§. 72. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ ὑποκλίω· ἐπὶ κινήσεως· *γοιτᾶ γάρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλην* (Σοφ.). — ἀνακεχωρηκότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ). — ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐκαθέζετο (Ἄνδ.), ἔβηθαι καὶ τις ἔκτασις προσεπισημαίνεται· ἐπὶ ὑποταγῆς· ὑπ' ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι (Πλ. Πολιτ. Α', 348· ἄλλοι γράφουσιν ἑαυτοῖς). Ὡσαύτως οἱ ὑπ' αὐτὸν ἀρχοῦτες. — οἱ ὑπὸ βασιλέα βάρβαροι (Ξ). Τίθεται προσέτι εἰς δῆλωσιν χρόνου· ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἑω, ὑπὸ τὸν σεισμόν (Θ).

§. 73. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα 1. ἡ σημασία τοῦ ὑποκλίω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· ὑπόγειος, ὑποζύγιον, ὑψυδρος, ὑβαλιος, ὑποχείριος, ὑπόστονδος· 2. ἡ τοῦ σχολαίως, ἀρεπαισθητικῶς καὶ κρυφίως· ὑποχωρῶ, ὑπάγω, ὑποδύομαι. Ἐκ τούτων προκύπτει καὶ ἡ τοῦ ὀλίγον· ὑπάργυρος, ὑπόχαλκος, ὑπόλευκος = οὐχὶ καθαρῶς λευκός, ὑπόφαιος, ὑπόπικρος.

§. 74. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προθέσεων, ἅτινα ὅμως καὶ ἄλλως ἐπ' ἄπειρον σχεδὸν ποικίλλουσιν. Ἐπειδὴ δηλ. πάντα τὰ προσεχῆ εὐκόλως ἐναλλάσσονται, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος κοινωνοῦσι τοσοῦτον πρὸς ἄλληλα, διότι δι' αὐτῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργεῖ ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἡ τοπικὴ σημασία εὐκολώτατα μεταπίπτει εἰς τὴν χρονικὴν· ὡς εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡγεμίαν περιέργεσθαι, ὡς πρὸς τὸ ἓν, οὕτως εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐπίσης εὐκόλως γίνεται ἡ ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς εἰς τὴν τροπικὴν σημασίαν μετάπτωσις· ὁ ὑπερβαίνων τοὺς νόμους εἶναι ὡς ὁ ὑπερβαίνων τοὺς τεθειμένους ὅρους (Ἡρ. Σ', 108).

§. 75. Οὕτως ὁ ἀναιδεῖν ἐπιειμένος (Ἰλ. Α, 149) εἶναι οἷον ὁ χιτῶνα ἐπιειμένος· ὁ τιμὰς τιμῆ περιάπτων ἢ ἀνελευθερίαν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 60. Η', δ', 32) εἶναι οἷον ὁ περιδέραιον ἢ ἄλλο τι περιάμμα ὑλικὸν περιτίθει· τινὶ προσποιοῦμαι τὴν νίκην = πρὸς ἑμαυτῶ ποιοῦ τὴν νίκην, οἰκαιοποιοῦμαι· ἔθεν καὶ οὐδὲν πέπονθε δεινὸν ὁ λοιδορούμενος, ἐὰν μὴ προσποιῆται = ἐὰν μὴ οἰκαιοποιῆται, ἐὰν μὴ ὡς περὶ αὐτοῦ λεγομένην ἐκλαμβάνῃ τὴν λοιδορίαν (Ἴδε Κοραῖν εἰς Θεοφράστου Χαρακτήρας, ἐν τέλει)· προσποιοῦμαι βήττειν (Ξ. Κ. Π. Β', β', 5) = ποιοῦ ἑμαυτὸν πρὸς τὸ βήττειν, ὑποκρίνομαι (καμόνομαι ἐν τῇ συνθεσίᾳ)· προσποιοῦμαι τῶν χρημάτων, τοῦ ὀνόματος (Ἰσαῖος) πρὸς ἑμαυτοῦ ποιοῦμαι, ἀντιποιοῦμαι· οὕτω παρορᾶν, ἀρέχειν ἐπὶ διαφόρων σημασινομένων, κτλ, ὑποβαστάζειν, ὑπέχειν χεῖρα, ὑποστῆ-

και κινδύνους· οὕτως ὑπόστεργος ὁ ὑπὸ τῆ στέγη καὶ ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας· ὑπουλος ὁ ὑπὸ τῆ οὐλῆ, εἶτα δὲ ὁ κρυφύτους, ὁ δόλιος, κτλ. Ἡ τοιαύτη σπουδὴ ἔσται ὠφέλιμος προπαρασκευὴ εἰς τὴν Ἑρμηνευτικὴν.

§. 76. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου αἱ προθέσεις, ὑπὸ διαφορούς ἐπόψεις θεωρούμεναι, καὶ ἐκ συγγενοῦς εἰς συγγενῆ σχέσιν τρεπόμεναι, παρίστανται ἐν τέλει ὑπὸ τοσοῦτον κεχωρισμένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων διάφορα σημαίνόμενα, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ συγγένεια τούτων, καὶ δυσκόλως προσδιορίζεται ἡ καθ' αὐτὸ δύναμις τῆς προθέσεως· ἀρεῖλε τὸν ἄνδρα καὶ ἀρεῖλεν ἡ Πυθία· παραβαίνειν, ἐπὶ τῶν δημηρικῶν ὀχημάτων, παραβαίνειν συνθήκας, καὶ παράβασις ἐν τῇ κωμῳδίᾳ· διαγράφειν πόλιν (Πλ.), διαγράφειν στρατόν, διαγράφειν δίκην, καὶ, μέσως, διαγράψασθαι τὴν κατηγορίαν, διαγράψασθαι τὴν γραφήν· ἀπογράφεσθαι τὴν Ὀδύσειαν καὶ ἀπογράψεσθαι εἰς τὸν κατάλογον· πρόσσδος· ἀ=προσέλευσις, προσευχὴ· β'=παρόδος τοῦ ῥήτορος εἰς τὸ βῆμα· γ'=αἱ πρόσσοδοι, τὰ εἰσοδήματα, ὡς καὶ τὰ προσιόντα τῇ πόλει (Αυσ. Ἀπολογ. Δωροδοκίας §. 13). Ἄλλοτε δὲ συμπύπτουσι εἰς τὴν σημασίαν διαφορώταται προθέσεις· ἀνὰ κράτος, κατὰ κράτος, εἰς δύναμιν, κατὰ δύναμιν· ἐδίδου ἐκάστω πρὸς τὴν ἀξίαν (Ξ)· καὶ κτὰ τὴν ἀξίαν· ἀφ' οὗ καὶ ἐξ οὗ, κτλ.

§. 77. Γενῶνται λοιπὸν ἡ ἔλλογος ἐπιθυμία τοῦ γινώσκειν ἂν τὰ διάφορα ταῦτα τῶν προθέσεων σημαίνόμενα δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσι εἰς ἓν πρῶτον καὶ κύριον ἐξ οὗ τὰ λοιπὰ ἐπήγασαν, ποῖον τοῦτο, τίς καὶ ποία ἡ κλίμαξ δι' ἧς, καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν τόσας βαθμίδας κατῆλθον, τίνα τὰ ὄρια ἐκάστης, κτλ· πῶς ἐνεργοῦσι αἱ πτώσεις εἰς τὰς προθέσεις καὶ αἱ προθέσεις εἰς τὰς πτώσεις, παραινῶ τινα καὶ παρακαλῶ τινα, πῶς ἡ ἔννοια εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος, αὕτη δὲ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, κτλ. Ὡσαύτως τίμη λόγῳ συμπύπτουσι τὰ σημαίνόμενα. Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τούτων ἤθελεν ἀπαιτήσῃ ὀλόκληρον, καὶ ταύτην οὐχὶ μικράν, ἑρμηνευτικὴν πραγματείαν. Ἐν τούτοις καὶ περὶ τούτων ὀλίγα τινά, καὶ περὶ ἄλλων προθέσεων ἢ προθετικῶς ἐκλαμβανομένων, καὶ περὶ ἄλλων παρεπομένων τῶν προηγουμένων, κτλ, κτλ, ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως· καὶ Σ. Π. Β'.

§. 78. Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν προθέσεων, πολὺ ἀπέχοντα, κατὰ τὸ φαινόμενον,

τῆς πρώτης αὐτῶν σημασίας, ὡς διασύρειν πτώμα καὶ διασύρειν=κακολογεῖν διαβάλλειν=περᾶν ἀπὸ μέρους εἰς μέρος καὶ=διασύρειν λόγοις ἤτοι συκοφαντεῖν· μὴ ἐντροπώμεθα=μὴ ἐπιστρέφωμεθα, καὶ μὴ ἐντροπώμεθα (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1541).—μὴ μέλλωμεν, ἀποτελεσμα τοῦ ἐπιστρέφεσθαι ἢ τοῦ παρ' ὀμῆρω (Ἰλ. Ζ, 496) ἐντροπαλιζεσθαι· πρόσχημα=καλλώπισμα καὶ=πρόφασις, διότι ἀπανταχοῦ οἷον προπέτασμα παρίσταται, ὅθεν καὶ τὸ προσυπεῖον δυνατὸν νὰ ὀνομασθῆ οὕτως. Ὡσαύτως καὶ τὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχοντα, ὡς ἐκμοχθεῖν εὐκλειαν=διὰ μόχθων κτᾶσθαι· ἀπορχήσασθαι τὸν γάμον (Ἡρ. Γ', 159)=διὰ τῆς ὀρχήσεως ἀποβαλεῖν· καθιπποτροφεῖν τὴν οὐσίαν=δι' ἱπποτροφίας κατὰδραπανᾶν.—καρδίας δ' ἐξίσταμαι τὸ δρᾶν (Σοφ. Ἀντ. 1095)=μεθίσταμαι τῆς γνώμης=ἀλλάσσω γνώμην=πέιθομαι τὸ δρᾶν. Ἀνάλογα δὲ τούτων καὶ τὰ κίνησιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς στάσεως σημαντικὰ παριστάμενα καὶ τούτων τὴν σύνταξιν δεχόμενα, ὡς οἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες (Ξ. Ἐ.λ.λ. Δ', ζ', 5)=οἱ εἰς τὸ Ἡραῖον καταπεφευγότες καὶ ἐν αὐτῷ διατρίβοντες· ἐν τάφοις θέσθε (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1410)=θέσθε εἰς τάφους καὶ ἔατε ἐν τοῖς τάφοις μένειν· καὶ ἀντιστρόφως τὰ στάσιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς κινήσεως σημαντικὰ συντασσόμενα, οἷον εἰς δόμους μένειν=εἰσελθεῖν εἰς δόμους καὶ μένειν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀπλῶς=βεβηκέναι· οὕτω καὶ ἔστηκε πέτραν (Εὐρ. Ἰκ. 987)· ὄν τινα κεῖται τόπον (Σοφ. Φ. 145)· οὕτω καὶ θέσιν κειμένην (Θουκ Α', 37)=διὰ τοῦ κεῖσθαι θέσιν ἔχουσα τοιαύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύνδεσμοι χρησιμεύουσιν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἶναι πολυειδής, διὰ τοῦτο πολυειδεῖς εἶναι καὶ οἱ σύνδεσμοι.

§. 2. Ὡς κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἀναγκαιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθαρώτερον ἀναφαίνεται ἐν τῇ συνδέσει καὶ συναφείᾳ τῶν ἐννοιῶν, δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν οἱ ἑξῆς, ὀνομαζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. *Οἱ συμπλεκτικοί, καταφατικῶς μὲν καί, τε' ἀποφατικῶς δέ· οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ.*

2. *Οἱ διαζευκτικοί· ἢ, ἢτοι, εἴτε.*

3. *Οἱ ἀντιθετικοὶ ἢ ἐναντιωματικοί· μὲν, δέ, ἀλλά, ἀπάρ, μὲν-τοι, καίτοι, καίτερ, ὅμως, αὐ.*

4. *Οἱ αἰτιολογικοί· ἐπεὶ, ὅτι, διότι, ὡς, ἄτε, ὅτε, ὁπότε γάρ.*

5. *Οἱ τελικοί· ἵνα, ὡς, ὅπως, ὅφρα.*

6. *Οἱ ὑποθετικοί· εἰ, ἐάν (ἐκ τοῦ εἰ ἄν), ἄν, ἤν.*

7. *Οἱ χρονικοὶ ὅτε, ὁπότε, ἠρίκα, ἐπεὶ, ἐπειδή, ἔστε, ἔως, ἄχρι, μέχρι.*

8. *Οἱ συμπερασματικοί· ὡς, ὥστε, ἄρα, δὴ, οὖν, τοίνυν.*

9. *Οἱ ἀναφορικοὶ ἐν οἷς καὶ οἱ συγκριτικοὶ καὶ παραβολικοί· ὡς, ὥσπερ, καθῶς, καθά, καθάπερ.*

10. *Οἱ εἰδικοὶ ἢ ἐκθετικοί· ὅτι, ὡς.*

§. 3. Ἐπειδὴ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο ὁ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκειότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ *Περὶ Συνδέσεως Τμήματι*, νῦν δὲ ὀλίγα τινὰ περὶ *Πολυσήμων Μόριων*.

§. 4. Μόρια ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μέρη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλότερα, εἶναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, καὶ αἱ ἀντωνυμίαι καὶ τὰ ἄρθρα· συνήθως ὅμως καλοῦνται οὕτω τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιβρῆματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα βεβαίως ἐνίοτε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις, π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιβρῆματικῶς, καὶ ἀλλαγῆ μὲν, ὡς σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρὸς (Εὐρ.)=προσέτι, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ δὲ τμήσει, συχνότερον μὲν παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, σπανιώτερον δὲ παρ' Ἀττικοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς πεζογράφοις, ὡς ζῆν κακῶς ποιεῖν (Θ.)· τὰ ἐπιβρῆματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον χωρὶς τούτου—τούτου ἔνεκα, κτλ· οὔτε ὅμως αἱ τριαῦται μετατροπαὶ συχναὶ οὔτε ἢ κατ' αὐτὰς σημασίαι δυσεύρετος. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὧν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσεύρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ ἡ σημασία οὐκ εὐθάρατος· ταῦτα δυνατὸν καλέσαι *πολύσημα μόρια*.

§. 5. Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἢ λείψανα πτώσεων ἀρχαίων, ὡς τοῖ=τῷ, κατὰ τὸ οἶκω=οἴκω, νῦ, ὡς οὐδέτερον τοῦ νῦν, κατὰ τὸ ἠδὲν καὶ ἠδύ, ἢ θραύσματα ἄλλων μεγαλητέρων,

ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἤδη, ἄρ καὶ γὰ ἐκ τοῦ ἄρα, ἐκ τοῦ ἄρα, θε ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τοῦ θήν, πέρ ἐκ τοῦ περι, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἴσως γὰ, ἄγαν), ἢ συμπίλκσις πολλῶν ὁμοῦ, ὡς γάρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὐτε ἐκ τοῦ αὖ καὶ τὲ ἢ τέν, ἔθεν καὶ τὸ λατινικὸν autem, γοῶν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὔν, τοίνυν ἐκ τοῦ τοί καὶ ἰν, κτλ. Αἱ διὰ τῶν πολυσήμων τούτων μορίων προσδιοριζόμεναι σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἶναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταὶ ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προσοχὴν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προὔτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαίτεροις πονήμασι νὰ πραγματευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται· οὐδὲ δ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀνανίας ἐστὶν εὐκαταφρόνητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται καταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καί, τέ, καί τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν, καί—καί· τὲ—τέ· καί—τέ· τὲ—καί· ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδέ, μηδέ, καί συμμίκτως διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὄχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδεομένων καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε ἀπ' ἑνὸς μὲν δεικνύουσι τὴν λεπτόνοιαν τῶν Ἑλλήνων, ἀπ' ἑτέρου δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλάκις δὲ καὶ δυσδιάγνωστοι. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ, τὰ ἐξῆς.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων ὁ καὶ ἐνόησι μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, ὅμοια ἢ ἀνόμοια, μέρη λόγων ἢ λόγους ὀλοκλήρους, ἐν ὅλον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, θυάδα, τριάδα, κλ. ὁ *Λαργίου παῖς καὶ σύ.*—*φύλον ὀρνίθων ... καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθρη* (Σ.).—*δὶς καὶ τρίς.* Συζέγει δὲ μάλιστα λόγους ὀλοκλήρους, ὡς ἡ δ' ἐμὴ νόσος αἰεὶ τέθηλε καὶ μείζον ἐρχεται (Σ.).—*ἐλευοῖσι μὲν καὶ που τι καὶ βορᾶς μέρος προσέδοσαν* (Σ.). Ἐνόησι δὲ καὶ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται· καὶ περὶ παιδαγωγῶν, καὶ περὶ μουσείων, καὶ περὶ ἐρμῶν (*Αἰσχ.*)—*καὶ οὕτως ἡμᾶς κατεφρόνησε, καὶ τοὺς πολεμικοὺς ἔδεισε, καὶ ἐπτεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόνησεν* (Λυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν· ἐνθα λαμβάνει οἷον ἐπιβρῆματικὴν ἔννοιαν = προσέτι· αὐτὰ γὰρ ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόθασιν (Πλ. *Εὐθύφρ.* 366) = οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί.—*καὶ σὺ Βροῦτε ;* (Ἴδε κατωτέρω). Καί, τοῦναντίον, κατ' ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μείζονος εἰς τὸ ἔλαττον τίθεται ὁ καί· ἰεμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκοιντα νοῆσαι (Ὀδ. Α, 58 = καὶ καπνὸν μόνον = καὶ ἄνευ ἄλλου. — καὶ τριχὸς ἄξιον (*Ἄρφ. Βατρ.* 604).—*ἀλλ' ἄρκει καὶ τοῦτο* (Πλ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐναρτιωματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν· καὶ μισοῦντες

αὐτοὺς ὁμως ἀπέχοντο αὐτῶν (Ξ). τοῦτο δὲ συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ *καίπερ*· *καίπερ χαλεπὸν* (τὸ χωρίον ὄν), κτλ. (Θ).

§. 5. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τὲ συμπλέκει μέρη λόγων καὶ λόγους δλοκλήρους, ἀλλὰ σχέσιν ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους· *Τεῦκρος ἐγὼ τε* (Σοφ.). — *αἱ Μυκῆναι, ἢ Σπάρτη τε* (Σ.). — *ἄσκοπα κρυπτά τ' ἔπη* (Σοφ.). — *δρᾶν λέγειν τε* — *τόλμησον, οἴκτειρόν τε μιν* (Σοφ.). — *ἐπιστρατεύει πατρίδα . . . κτείνει τ' ἄρακτα*. Ἡ χρῆσις τοῦ τὲ μόνου, συχνοτάτη μὲν οὔσα παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς, εἶναι σπανιωτέρα παρὰ τοῖς πεζοῖς· *Τισίαν δὲ Γοργίαν τε εἰσόσμεν εὐθεῖν* (Πλ. *Φαίδρ.* 267. Ἴδε καὶ *Θουκ.* Α, 14. 60. Β', 12).

§. 6. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ καὶ τὲ συμπλεκόμενων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἄλλων ἄλλα λεγόντων, οὔτε σύμφωνα οὔτε ἀείποτε σαφῆ. Φαίνεται δὲ ὅτι ὀρθότερα τὰ τοῦ Ἐρμάννου, σαφέστερόν τε καὶ ὀρθότερον ἐξηγηθέντος μετέπειτα (*Oppusc.* III.) ἢ ἐν Βιγέρῳ. Ὁ μὲν καί, κατ' αὐτόν, ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικός, ὁ δὲ τὲ προσθετικός· ὁ λέγων ἐγὼ καὶ σὺ πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι οἱ δύο βαδιζουσιν ὁμοῦ, οἷον ζεῦχος ἀποτελοῦντες, ὁ λέγων ἐγὼ σὺ τε πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι τοῦ ἐνὸς βαδιζόντος ἔπεται ὁ ἕτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἤθελε βαδιζεῖν ὁ πρῶτος· προσθέτει λοιπὸν εἰς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἷον δευτερεῖον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ ἐπ' ἀκριβῆς δυνατὸν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα.

§. 7. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καί — καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καί, μέρη λόγων καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τόσον τοῦτο, ὅσον καὶ ἐκεῖνο· *κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας* (Ἡρ.). — *ὄρωσι καμὲ κάσῃ* — *καὶ τὸν ἐχθρόν καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν* (Σοφ.). — *τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω κἂν μὴ τύχω* (Εὐρ.). — *καὶ νῦν καὶ αἰεὶ* (Πλ.).

§. 8. Ὁ τὲ — τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τὲ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα ὁμοειδεῖς, ὡς ἔν τ' ὀδύνας ὁμοῦ, *λιμῶν τε οἰκτρὸς*. — *τοῦ σώματος αὐτὸς τε οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήνει* (Ξ *Ἀπομν.* Α, 6', 4). — *οὔτοι τε βελτίονες εἰσόμεθα, οἳ τε καῖδες οὐκ ἂν βραδίως πορηροὶ γίγνοιτο* (Ξ). καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀπαριθμήσεσιν, *ὑπὲρ τ' ἑμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆςδὲ τε γῆς* (Σοφ.). — *τυφλὸς τὰ τ' ὦτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ'*

ἄμματα ἦν (Σοφ.). πενταπλασιάζεται δ' ἐν Τραχινίαις (1084—1089).

§. 9. Ὁ καί—τέ προσθέτει λόγον λόγῳ = προσέτι δέ· καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εὐκότες (Ὀδ.).—καὶ τ' ἐσσυμένην κατέρυκε (Ἰλ.). Τίθεται δὲ παρ' Ἀττικοῖς συνήθως διαχωριζόμενος διὰ τινος μορίου (καὶ ἦδη τε, καὶ τήν τε), καὶ ἄλλου λόγου ἐπομένου μετὰ τοῦ καί, ὡς καὶ ἦδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλῆθουσαν, καὶ πλεσίον ἦν ὁ σταθμός (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 1). Μόνον δὲ τὸ καί—τέ, ἄνευ ἄλλου ἐπομένου καί, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾷται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 9) κρίνεται ὑποπτον. Ἄλλως δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν (Σοφ. Τρ. 550, καὶ ἀλλοχόθι).

§. 10. Ὁ τὲ—καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγῶντας μάλιστα ἐννοίας ὁμοειδεῖς· ὡς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—τά τε λέγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ.).—ἡ Ἑλλὰς μεταρίστατό τε καὶ μετωκίζετο (Θ.). Ὡσαύτως ὀρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ.). Ὁ τὲ προσηγορεύει καὶ προσσπαιτεῖ τὸν ἐπόμενον καί, ἡ δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ἢ ἐν τῷ καί—καί.

§. 11. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφακτικῆς συμπλοκῆς· ἔστι δὲ, ὡς εἶπαμεν, καὶ ἀποφακτικῆ. Ὡς δηλ. τὸ τὲ—καὶ ἐνόησε εἰς ἐν ὅλα τὰ συνδεόμενα, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—πεζοὶ τε καὶ ἵππεις, οὕτω καὶ τὸ οὔτε οὔτε· ὡς οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες.—οὔτε πεζοὶ οὔτε ἵππεις. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφακτικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφακτικῶς· τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων καί, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐχί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖται περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημεῖον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε—οὔτε συνδεόμενα κατατακτέα εἰς τοὺς συμπλεκτικούς λόγους. Ὡσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε—μήτε.

§. 12. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀποφακτικῶν μορίων οὐ μὴ, τοῦ συμπλεκτικοῦ τὲ, καὶ τοῦ δέ, συμπλεκτικῶς ἐκλαμβανόμενου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε—οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἔνθα, δίχα συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὐ, δυνάμει δὲ τοῦ τὲ, ἔνθα τὸ τὲ—καί, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδικιρέσεων ἐνός τινος ὅλου· οὔτε θεός οὔτε ἄνθρωπος (Ἀρρ. Π.λ. 42).—ἥς (παιδευέσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἄνθρώποις οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποιεῖ ἔσται (Πλ. Φαῖδρ. 241). Ὡσαύτως καὶ τὸ μήτε—μήτε, ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ

μη καὶ τὸ τέ' καὶ ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίῳ στρατῷ, μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν (Θ. Δ', 16).—μη δῶμεν αὐτοῖς σχολὴν μήτε βουλεύσασθαι, μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν ἑαυτοῖς μηδέν (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 22).

§. 13. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε συμπλεκτικῶς (ἴδε κατωτέρω περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν), διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐδὲ καὶ τὸ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς· οὐδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο οὐχί.—μηδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο μή· ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος (Θουκ. Δ', 84)=πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲν ἦτον καὶ ἀδύνατος.—μηδὲ τοῦτο τις πρεσβύτατος ἤκει κρίνας (Θ. Δ', 61). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐπιδοτικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίας· οὐδ' ἑωρακότες (Ξ.Κ.Π.Α, 4, 3).—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετῆσαι ἐασόμενοι (Θ. Α', 142).—μηδὲ βελόνης, ᾧ φιλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτριίας ποτέ (Φιλ.). Ἄλλα καὶ ἡ ἐκδοχὴ καὶ οἱ συνδυασμοὶ πάντων τούτων πρὸς ἄλληλα πικίλλουσι τὰ μέγιστα, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ὁποίων οὔτε τόπος ἐνταῦθα, οὔτε καιρὸς, οὔτε σκοπός.

§. 14. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμπλοκῆς σύμμεκτος, καταφατικός τε καὶ ἀποφατικός συνάμα, διὰ τοῦ οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἷον κλιμακωτὸς ὢν, μερίζονος ἢ ὡς μερίζονός τινος προστιθεμένου διὰ τοῦ δευτέρου κώλου· οὐ σοὶ μόνον λειδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί (Ξ. Κ. Π. Α, 8', 9).—οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπάζσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χερσίδας δασιίας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν (Ξ. Κ. Π. Η, 4, 17).

§. 15. Εἶναι δὲ περὶ τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· α'. ὅτι ἄνευ τοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξαίρεται τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ἰμάτιον ἡμφίεσαι (ᾧ Σώκρατες) οὐ μόνον φανῶλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ (Ξ. Ἀπομν. Α', 7', 2)· β'. ὅτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόνον ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ, ἐξυπονοοῦνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἡγουμένων· ἢ καὶ σχολῆ, ἔφη, ἔσται, ᾧ πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε (σχολῆ ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη (Ξ. Κ. Π. Α', 7', 17)· γ'. ὅτι, ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ, τίθεται πολλάκις ὁ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· ὅθεν οὐ μόνον ἀγαθὸς ἀν στρατιώτης εἶη, πόλις δὲ καὶ ἄσθη θυράμενος διοικεῖν (Πλ. Ν. Β', 666).

§. 16. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, καὶ οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καὶ

τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, ὕπερ κυρίως = οὐ λέγω τοῦτο ὅτι, κτλ, ἐκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν=οὐχὶ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἐστὶ καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες (Πλ. Συμπ. 179).—καὶ οὐχ ὅτι? μόνον ὁ Κρίτωρ ἐν ἡσυχία ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 8)· ἔνθα ἴδε Κορραῖν. Ἀποφατικὴ ἔννοια δι' αὐτοῦ ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδέ· οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδέ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Θουκ. Β', 97).

§. 17. Τοῦναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδέ, εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἐννοίαις ἐνυπαρχούσης, ἐξηγεῖ ἔννοιαν ἀποφατικὴν=οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο, ὃ σὶν οὐδέ τοῦτο οὐδ' ἐκεῖνο· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδέ τάρχατα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα (Δημ. Διονυσιοδ. 1492).—οὐχ ὅπως ἡμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πο.λλὰ ὑγήρηται (Λυσ. κατὰ Νικομάχου Γραμματ. §. 26).—οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεσθε, . . . ἀλλὰ καὶ περισφύσεσθε, κτλ. (Θουκ. Α', 35). Σπανιώτερον ἀπκντῶνται τὰ οὐχ ὅσον καὶ οὐχ ὅσον (Πολύβ. Α', 18. Γ', 82. Θουκ. Δ', 62) ἐπὶ τῆς τοιαύτης σημασίας. Τὸ δὲ (Θουκ. Η', 89) οὐχ ὅπως ἔσοι, ἀλλὰ καὶ . . . =οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μείζον, διότι δὲν ἔπεται ἀντιθετικὴ ἔννοια.

§. 18. Ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως, τιθέμενα ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ μὴ· οὐκ ἂν ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα, μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν (Ξ. Κ. Π. Γ', θ', 21).—μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἠδύνασθε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 10. Ἴδε καὶ Θ. Γ', 42). Μετὰ μείζονος δὲ ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ μὴ ὅτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον· οὐδ' εὐτάται χαμαί, οὐχ ὅπως βαδίζεις ἠδύνατο (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. ΚΖ').—οὐδέ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν (Ξ. Ἐλλην. Β', γ', 35). Καὶ ἄλλα δέ τινα περὶ τούτου εἰσὶ σημειωτέα, ἀλλ' ἢ ἐξακριβῶσις αὐτῶν παραπέμπεται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης πρῆγματευθέντας. Ἴδε ἐν τούτοις καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 819—821.

§. 19. Κατὰ τὰ ἄνω πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς φαίνεται ἢ περιττεύων ἢ ἐλλείπων σύνδεσμος ἢ καὶ ἐπιρρηματικῶς

ἐκλαμβανόμενος, καὶ τὴν σχέσιν δὲ προσέτι τῶν συμπλεκόμενων, εἰ συμπλέκεται μέρος καὶ μέρος, ὅλον καὶ ὅλον, μέρος καὶ ὅλον ἢ συναμφοτέρα· εἰ δὲ τοῦ συνδέσμου προστίθεται νέα ἔννοια ἢ ἐπὶ μάλλον ἀναπτύσσεται ἢ προηγουμένη, καὶ εἶτι ἕτερον. Ἀλλὰ ἡ σχέσις αὕτη εἶναι πολλάκις τοσοῦτον ποικίλη καὶ λεπτή ὥστε ἀποβαίνει δυσέυρετος. Καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ τῆς μετ' ἄλλων μορίων συζεύξεως τῶν συμπλεκτικῶν, οἶον καίγε, καίτοι, καὶ γάρ, καὶ μήν, ὡς καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἀκολουθίας τῶν οὐ, οὔτε, οὐδέ, μή, μήτε, μηδέ, κτλ., ἐπίσης παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματευθέντας μοριολόγους, οἵτινες ὅμως πολλάκις διαφωνοῦσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.

§. 1. Ὡς οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ὑποθέτουσι συμφωνίαν τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτικοὶ χωρισμόν. Ὡς τὸ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἐνόησε τὰ δύο κῶλα εἰς ἓν ὅλον, τὸ οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες ὡσαύτως, τὰ ἐνόησε δηλ. καθ' ὅτι ἀποκλείει ἀμφοτέρα τῆς περὶ αὐτῶν γινομένης κρίσεως, οὕτω τὸ ἢ ἄνδρες ἢ γυναῖκες τὸ ἓν μὲν παραδέχεται, τὸ δ' ἕτερον ἀπωθεῖται καὶ ἀποκλείει· περὶ τοῦ ἐνὸς λέγει καί, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει οὐχί.

§. 2. Φανερόν δὲ ὅτι, ἔταν τὰ διαζευγνόμενα ἦναι ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαβοῦν, καθ' αὐτὸ ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἕτερον εἶναι ψευδές· ἢ ζῶν ἢ θάνατος· οὐχί δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλως ἐχόντων, ὡς ἢ μέλαν, ἢ λευκόν· διότι δυνατὸν μηδέτερον νὰ ἀληθεύῃ· οὕτως ἢ χρυσοῦς ἢ ἄργυρος, κτλ. Ἴδε κατωτέρω §. 4. καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν διαζευκτικῶν μορίων ἢ — ἢ ἢ .λέγει τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγῆν ἔχε (Εὐρ.).— ἢ πο.λέμω κρατηθεῖς, ἢ καὶ ἄλλοι τινὰ τρόπον δουλωθεῖς (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 11). Τὸ διαζευκτικὸν ἢ, προσλαμβάνον τὸ τόι (= τῷ, ἐπὶ τῷ, ὄντως), γίνεται ἦτοι· καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν λόγων· ἦτοι τὸ πρότερον = τοπρότερον, ἐπιρρήματικῶς· ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶς .λέγει (Πλ. Πρωτ. 339).— ἦτοι μαχομένους

ἢ πεισομένους (Ξ). Σπahnίως προτάσσεται τὴ ἢ τοῦ ἦτοι. Ἔστι δὲ τὸ διαζευκτικὸν τοῦτο ἦτοι οὐ διάφορον ἴσως τοῦ παρ' ἐπικοῖς ἦτοι.

§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάζευξις διὰ τῶν εἶτε—εἶτε· καὶ δέξις τάχα, εἶτ' εὐγενῆς πέφυκας εἶτ' ἐσθλῶν κακῆ (Σ. Ἄρτ. 37—38).—παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστι τοῦτο πειθέσθαι, εἶτε τὸ πλουτεῖν εἶτε τὸ ποιῆν βέλτιον (Ἄρτ. Π.λ. 594—). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ οὐν· εἶτ' οὐν ἀληθές, εἶτ' οὐν ψεῦδος (Πλ. Ἀπο.λ. 34). Τίθεται δὲ μάλιστα τὸ εἶτε—εἶτε, πλείονων ὄντων κώλων ἄπερ, φυσικῶ τῷ λόγῳ, οὐκ ἀναιροῦσιν ἄλληλα, καὶ ἀδιάφορος τρόπον τινά, παρίσταται ἢ παραδοχὴ τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἄλλου· εἶτ' ἐν γραφικῇ, εἶτ' ἐν μουσικῇ, εἶτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ. Πολιτ. Γ', 493). Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἐάν τε—ἐάν τε, ἦν τε—ἦν τε· ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, σώφρων ὦν καὶ δίκαιος, εὐδαίμων ἐστὶ καὶ μακάριος, ἐάν τε μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἐάν τε σμικρὸς καὶ ἀσθενὴς ᾗ, καὶ ἐὰν πλουτῇ καὶ μὴ (Πλ. Ν. Β', 660). Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἶτε ἢ· εἶτε Λυσίας ἢ τις ἄλλος πώποτε ἐγραψεν (Πλ.).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τὲ καὶ τρις καὶ πολλάκις ἐπὶ συμπλοκῆς τίθεται, οὕτως ὁ ἢ ἐπὶ διαζεύξεως· ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ Δίος Ὀδυσσεύς.—ἢ κόνες καθήγισαν ἢ θῆρες ἢ πτηνὸς ἀετός (Σ.).—ἢ τέκνον ἢ λέχος ἢ χρέος ἢ θεός. Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἢ σύνδεσμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Καὶ πάλιν, ὡς ἐπὶ τῶν συμπλεκτικῶν λόγων πολλάκις τίθεται εἰς μόνος σύνδεσμος, καὶ Σωκράτης εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν τίθεται μόνον τὸ ἐν μόνιον, ἐξυπονοουμένου τοῦ ἄλλου· ζητῶν ὀλεθρον ἢ φυγῆν (Σοφ.).—τοῦτό ἐστιν, ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιοσύνη (Πλ. Πολιτ. Δ', 433)= ἢ τοῦτό ἐστιν, ἢ βεβαίως τούτου εἶδος.—ἐξ ἢ ἐπτά (Ξ. Ἐλλ. Γ', γ', 9).—ἐννέα ἢ δέκα (Ξ).—δύο ἢ καὶ πλείους ἡμέρας (Σοφ.). Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῶν πέντε ἐξ καὶ πεντέξ· ἐπτά, ὀκτώ· ὡσαύτως ἄνωθεν ἢ κάτωθεν (Σοφ.).

§. 6. Ἐκ τούτου ὁ ἢ, μόνος τιθέμενος, λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ εἰ μὴ· μηδένα παρίενα ἢ τοὺς φίλους (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 41). Ὡσαύτως τὴν τοῦ εἰ δὲ μὴ· ὡς ἐστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος φέρους Τροίαν ἀλῶναι πᾶσαν· ἢ δίδωσ' ἐκὼν κτείνειν ἑαυτόν, ἦν τάδε ψευσθῆ λέγων (Σ. Φ. 1341.—Ἴδε καὶ Θουκ. Α, 78. 121. Ε, 64). Ἐπὶ δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγῆται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἐν λαμ-

Εάνεται τὸ δ' ἕτερον ἀποθεῖται καλεῖται ὁ ἢ διασαφητικός, ὡς βούλομαι πλουτεῖν ἢ πένεσθαι. — βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶον ἔμμενε ἢ ἀπολέσθαι (Ὁμ.).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν τὸ ἢ τίθεται προσέτι καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας· μείζω ἢ κατὰ δύναμιν (Σ). — βούλομαι ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς (Σ). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐννοίας διαφορικῆς μετὰ τῶν ἄλλος, οὐδεὶς ἄλλος καὶ τῶν ἁμύλων οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθιήσκειν τε καὶ τεχθᾶναι (Πλ Φαίδ. 64), ὅπερ πλησιάζει εἰς τὸν ἀντιθετικὸν λόγον = τὸ μὲν ἀποθιήσκειν ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ὡς καὶ τὰ προηγουμένα. — εἰση.θε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱερόν, ἐς τὸ οὐ θεμιτόν ἐστιν εἰσεῖναι ἄλλον γὰρ ἢ τὸν ἱερέα (Ἦρ. Γ', 37. Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 647). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως· τί ἄλλο οὗτοι ἢ ἐπεβούλευσαν; (Θ. Γ', 39).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀντιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. Ἔστι δὲ ἀντίθεσις ἐκείνη τῶν κώλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κώλῳ ἦτοι περιορίζει ὀπωσιῶν ἢ ἀναιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διάφορόν τι ἐν γένει ἐκφέρει· ὡς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσόντα εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον, κτλ, ἀναφερόμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἄγροικος μὲν, χρηστός δὲ ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ παίζομεν ἐκφέρει κοινόν τι προσόν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγὼ μὲν σπουδάζω, σὺ δὲ παίζεις ἐκφέρει δύο διάφορα περὶ δύο διαφόρων. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ σπουδάξω ἐστὶ κοινὸν ἀμφοτέροις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τῷ ἐνὶ ἀρμόζει· ὡσαύτως τὸ μὲν ἔβραγε, τὸ δ' ἐπήμει (Πλ.), κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀναφέρεται, δυνατὸν νὰ ἦναι ἀπλή διαφωνία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις, δι' ἧς τὸ ἐν ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐν τῇ προεξηγηθείσῃ καθαρᾷ διαζύξει (ἢτοι ἡμέρα ἢ νύξ) καὶ παραδιαζύξει (ἢ Ἄϊας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐννοεῖται καὶ περὶ κατηγορουμένων καὶ περὶ

ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ τὰ διαζευγνύμενα διαζευγνύουσι μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιτιθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τοῦτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ὧν τὰ ἀντιθετικά κῶλα συντίθενται εἰσὶ τὰ μὲν—δὲ, μὲν—ἀλλὰ, μὲν—ὅμως, κτλ' τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικής, ἄφωτος δὲ (Ἡρ.).—ἐκεῖνος μὲν ἀπιὼν ᾤχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευδο (Λυσ.).—τοῖς μὲν λόγοις ἠῤῥαυε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ (Εὐρ. Ὀρ. 287).—μὴ καινὰ μὲν, πιστὰ δὲ (Θουκ.). Οὕτω καὶ ἀκάρπων μὲν, χρησίμων δὲ (Ἀριστοτ.).—ἄκων μὲν, εἶπε δὲ.—τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχροτόν (Πλ.).—μορφῇ μὲν οὐκ εὐφυής, ἀνδρείος δὲ ἀνὴρ (Εὐρ. Ὀρ. 916).—τὴνδε μὲν μὴ κτείρετε, ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως κειτεῖτε, μὴ φεῖδεσθε (Εὐρ. Ἐκ. 385).—φαιρεῖσθε μὲν οὐ, κρύφα δὲ (Θουκ.).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ' ἧς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν—ὁ δὲ· τοῦτο μὲν—τοῦτο δὲ· ἐνταῦθα μὲν—ἐκεῖ δὲ, κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν, ἄνευ ἐπομένου δὲ· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ.). Ἐνταῦθα παραλείπεται ὑπονοούμενον τὸ ἄλλο κῶλον τῆς ἀντιθέσεως, οἷον ἄλλοι δὲ ἴσως γινώσκουσιν.—ἐγὼ μὲν οὐ κέκλωρα (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγουμένου μὲν· οἱ αἰχμάλωτοι ἤγοντο εἰς Λακεδαίαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρα (Ξ.)=οἱ μὲν, οἱ δὲ.—τέθρηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ὑπο (Σοφ.). Ἄλλοτε δὲ τίθεται πολλάκις τῶν φιλῶν ὁ μὲν ἰμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅτι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν (Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπικνησέως τῆς αὐτῆς ἢ συνωνύμου λέξεως ὁ δὲ φαίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν=προσέτι δὲ· ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἀπομν. Β', α, 30). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος· Δαρεῖος Κῦρον σαιράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ ἀπέδειξεν (Ξ. Ἀν. Α', α, 1).—καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἀρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγούντο (Ξ. Ἀν. Α', ἡ, 22). Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον ἢ ἐνυπάρχουσα ἀντιθετικὴ δύναμις τείνει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὗ τίθεται. Ὡς δὲ τὸ οὔτε συμπλέκει ἀποφατικῶς, οὕτω καὶ τὸ οὐδέ· οὐδεμία τέχνη οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῇ ὠφέλιμον παρασκευάζει (Πλ. Πολιτ. Α', 346)=οὐ παρασκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρασκευάζει ἀρχή.

§. 6. Γίνεται δὲ, τελευταῖον, μεταβατικός ὁ δέ, χρησιμεύων εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ ἐκ πράγματος εἰς πρᾶγμα, ἵνα μὴ μένη ὁ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικός· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ᾤχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν (Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 1).—εἶεν· τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.), κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται ἡ ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀλλὰ, ὥστε, εἰ μὲν τὸ πρῶτον κῶλον εἶναι καταρατικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικόν καὶ ἀντιστρόφως· φιλοσόφους, ἀλλ' οὐ φιλοδόξους κλητέον (Πλ. Πολιτ. Ε', 480).—οὐκ αὐτῶ, ἀλλὰ σοί.—οὐ μόνον βουλεύματα, ἀλλ' ἔργα δρώμενα (Σοφ.).—οὐτ' ἄρα Τρωσῖν, ἀλλὰ σοὶ μαχόμεθα (Σοφ.).—οὐκ, ἀλλ' ἀληθεῖς (Σοφ. Φιλ. 993)—οὐ ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τίθημι, ἀλλ' ἀληθεῖς.—οὐ γὰρ σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξία (Σοφ. Τ. 410).—οὐκ, ἀλλὰ κάτωθεν (Πλ.).

§. 8. Καθαρὰ δὲ ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν μέντοι ὅμως, ἀλλ' ὅμως, κτλ, προτασσομένων ἢ οὐχί, ἐν τῷ ἑτέρῳ κέλω, τῶν μέν, καίτοι, καίπερ· λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι ἐκπλεῖν.—ἡ φύσις βούλεται μὲν, οὐ μέντοι δύναται (Ἀριστ.).—πάνυ μὲν οὐκ ἠθέλει, ὅμως δ' ἠγαγκάσθη ὁμολογήσαι (Πλ. Πρωτ. 328).—καίτοι φασίεν γέ που ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει (Πλ. Φαίδ. 68).—καίπερ αισθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμενεν. (Ξ). Τοῦτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μόνου τοῦ πέρ· μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὦν (Σ. Φ. 1068)· παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ (σελ. 152). Παραλείπονται δὲ ἐνίοτε καὶ τὰ ἐν τῇ ἀποδόσει μόρια· οἷπερ πρόσθετον προσεκύρουν καὶ τότε προσεκύρησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θαλάτῳ ἄγροιο (Ξ. Ἄν. Α', ζ', 6).

§. 9. Ἀντιθετικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ τὸ οὐ μὴν ἀλλὰ, ὅπερ κυρίως—οὐ μὴν τοῦτο γίνεται ἢ γέγονεν, ἀλλὰ, κτλ. τοιοῦτόν τι τὸ ὅ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κακείνον ἐξετραχίλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχίλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πῶς, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 10. Ὁ ἀλλὰ τίθεται καὶ πρὸς μετάβασιν ἐννοίας· καὶ ὁ Ἀβραδάτας εἶπεν· Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοι γε δοκεῖ καλῶς ἔχειν, κτλ. (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 16)· ἔνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὔτε ἀναιρούμενον οὔτε ὁμολογούμενον. Καὶ ὁ ἀλλὰ δὲ καὶ τὰ ἄλλα μό-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

ρια, τὰ μέγρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλους πυνδουασμούς, οἷον μὲν-ἀτάρ, μὲν-αὔθις, μὲν-γε, μὲν-τοι, μὲν-εἶτα, δέ-γε, δέ-γάρ, ἀ.λ.λὰ-γάρ, κτλ. Περὶ τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰ λεξικά καὶ εἰς τοὺς μοριολόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.

§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοτος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτιοῦ καὶ αἰτιατοῦ· ἀ.λ.λ' ὅγε γέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόρεσιν ἀνάσσει (ἰλ. Α, 281).— σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὦτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματ' εἶ (Σοφ. Τ. 371).— ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα, καὶ διότι, κτλ. (Θ. Γ', 83) = καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μόρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι εἶναι τὰ ἐπόμενα, ἐπεὶ, ἐπειδή, ὡς, ὅτι, διότι, προτασσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα· πρῶσσει γὺν κακῶς, ἐπεὶ φανὼν Ἀρτίλοχος αὐτῷ φροδοῖς (Σ. Φ. 424).— λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠρείδισας (Σ. Τ. 412).— ἀ.λ.λὰ μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε. ὡς ἐγὼ οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἐὰν ὑβλους τοιοῦτους λέγῃς (Πλ. Πολιτ. Α', 336).— ὅσοι οἴονται τῇ ἀληθείᾳ πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαινοῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν (Πλ. Πολιτ. Α', 426).— ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).— Φηλέων βοῶν οὔτι γένοισαι, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ.) = διὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον, δι' ὃν, κτλ. — ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἦμεν παρ' αὐτῶν ἀ ὤφειλον πράξασθαι (Λυσ. περὶ Δημοσίων Ἀδικημάτων, §. 3)· ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ ἄτε, ἐπὶ μετοχῆς σνήθως· ἄτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμοῖσις γεγενημένης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πένθος ἦν (Ξ.).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μόρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς. Καὶ τὸ ὅτε ὡσαύτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς τε καὶ αἰτιολογικῶς· ὅτε γε μὴδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ. Φαίδ. 84). ὡσαύτως καὶ τὸ ὅποτε, ὡς ὅποτε ἐνταυθὰ ἔσμεν τοῦ λόγου, τόδε ἀποκρινόμεθα (Πλ. Ν. Ι, 895), ὅπερ παρ' Ὁμήρῳ οὐχ εὔρηται αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὐρέσκειται οὕτως ἐνίοτε τὸ ὅτι καὶ συχνάκις τὸ ἐπεὶ.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφέρεται αἰτιολογία, ἀλλ' ἐπιτασσομένου συνήθως· οὐκ ἐμοὶ χαλεπαεῖς, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους (Πλ. Φαίδ. 116). Ἐνίοτε δὲ καὶ παρεντιθεμένου· ὁ δὲ, κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφω, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκεις (Θ. Α', 87). Πολλάκις δὲ, πρασιασσωμένου τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, τίθεται μόνον τὸ διὰ τοῦ γὰρ αἰτιολογοῦν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ γὰρ ἐκπληροῦ δύο ἔργα, βεβαιώσεως καὶ αἰτιολογίας· *Αυσιστράτη' ἄχθομαι, ὅτιη παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσι νεομισμεθα εἶναι παροῦργοι. Καλορίκη' καὶ γὰρ ἐσμὲν νῆ Δία* (Ἀρφ. Α. 10)—δικαίως· καὶ γὰρ ἐσμέν.—*Φιλοκτήτης. ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε; Νεοπτόλεμος. καιρός γὰρ καλεῖ* (Σοφ. Φ. 466). Ἐκ τούτου πολλάκις ὁ γὰρ ἐκλαμβάνεται ἐξηγητικῶς· ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; — *οἶσθα γὰρ ὄν αὐδῶμαι* (Σ. Φ. 852)—δηλαδὴ.

§. 5. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους· διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων· *ἔνεκα τούτου* (Ξ.).—*διὰ τοὺς ἐπαγορθοῦντας αἰεὶ τι τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων αἰ ἐπιδόσεις γίγνονται ταῖς πόλεσιν* (Ισ.).—*ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ* (Σ. Κ. 1129)· δι' ἀπαρεμφάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου· *διὰ τὸ μὴ εἶναι* (Θ.), κτλ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· *ἀσεβήσας ἐκολάσθη*. Ἀλλὰ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθαρῶς δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ κῶλα συγχωνεύονται εἰς ἓν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἷτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος, ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτούς, μερικώτερον δὲ λαμβανομένου τοῦ αἰτίου, οἱ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενέουσιν ὅμως αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγείται τοῦ παραγομένου τὸ *καρῶν*, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πρόξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφανοῖ ὁ δῆμος *Δημοσθένη, ἀρετῆς ἔνεκα καὶ εὐνοίας* (Δ.) προηγείται τοῦ στεφάνου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐνοία· εἰς τὸ δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ *ἔνεκεν* (Ξ. *Απομν.* Β', δ', 7) προηγείται ἡ θεραπεία τῶν δένδρων, ἵνα προκύψωσιν οἱ καρποί.

§. 2. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοτος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους· ὡς μαρθάνω ἵνα σοφὸς γένωμαι, ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ· παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους, ὅπως μὴ ποτέ τις ἐπαραστῇ (Πλ. Ν. Δ', 715), ὅπερ καὶ αὐτὸ τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων, ἵνα, ὅπως, ὡς· δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἐνεστώτης ἢ μέλλων ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ὑποτακτικῆς ἐν ἐρωτήσει, ἢ εὐκτικῆς, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων· ἢ ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμῆι μαχῶν (Ἄρφ. Εἰρ. 447).—ἤξομεν πάλιν... ὅπως φέρωμεν (Σ. Ἡλ. 54).—σὺ με κατάστησον, ἢ ὀργώμεθ' ἐς ταῦν (Σ. Φ. 880).—εἶπω τι δῆτα κάλλ, ἢ ὀργίῳ π.λέον; (Σ. Τ. 364)—προσμόλυι μόρον, ἢ ἐκδιδαχθῆ (Σ. Τ. 111). Δι' εὐκτικῆς δὲ, ὅταν προηγήται χρόνος παρωχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμην ὅπως... εὐ πράξαιμί τι (Σ. Τ. 1005).—κατεῖχ' Ἀχαιοὺς, ὡς πατήρ... ἐκθύσειε τὴν αὐτοῦ κόρην (Σ. Ἡλ. 470). Ὡσαύτως πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλιάδος ὅπως ἰκοίμην εὐγμάτων προσήγορος (Σ. Ἀντ. 1185)=ὅτε ἔσταιχον.—τοῦ θαρόντος ἡμέρω, ὅπως ἴδοιμ' ἄθαπτον (Σ. Φ. 350)=ἡμείρων=ἐπεὶ ἡμείρον.

§. 4. Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 86—87), ἔνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινὰς ἐξαιρέσεις· προσσημειωτέον δ' ἐνταῦθα· ἅ· ὅτι ἐνίοτε τίθεται εὐκτικῆς, ἐνεστώτος προηγουμένου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστώτης οὗτος εἶναι ἱστορικὸς (ὡς ἐν Ἐκ. 10. χρυσὸν ἐκπέμπει, κλ.), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστώτης ἀναφέρηται εἰς σκοπὸν παρελθόντα τοῦ ἐνεργούντος καὶ ἀποτυχόντα, οἷον τὸ περίφημον (Ἄρφ. Βατρ. 24.) τοῦτον δ' ὄχῳ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι· διότι ὅτε ὁ Διόνυσος ἔθεσεν ἔποχον τὸν Ξανθίαν, οὗτος ἦν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· προσέτι δὲ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀμφιβολίας περὶ τῆς τοῦ σκοπούμενου ἐπιτυχίας· ἴσως δέ που ἢ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτεριχίζει, ὡς ἀπορος εἴη ἡ ὁδός (Ξ. Ἀν. Β', 6', 2)=ἵνα, εἰ δυνατόν, ἀπορος ἢ ὁδός ἢ, ὅπερ ὅμως, πιθανῶς, οὐκ ἔσται. Τοῦτο δὲ ἰσχύει μάλιστα παρὰ Θεουκιδίδη, ὅς, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρως, κατὰ τὴν πιθανότητα, ἴσως, τῆς ἐπιτυχίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται ἀθαιρέσιαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντίγραφα

πολλάκις διαφέρουσι καὶ οἱ φιλόλογοι διαφωνοῦσιν εἰς τὴν παραδο-
χὴν τῆς μιᾶς ἢ ἄλλης γραφῆς.

§. 5. Σημειωτέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις μετὰ τὸ ὅπως ἐπὶ ὑποτακτικῆς προσθέτουσι τὸν ἄν' ἔνν' *δίδοσχ'*, ὅπως ἄν' ἐκμάθω' σπα-
νιώτερον δὲ μετὰ τοῦ ἴνα. Εἰ τῷ ὄντι ὑπάρχει διαφορά εἰς τὸν μετὰ
ἢ ἄνευ ἄν' λόγον εἶναι ἀμφισβητήσιμον· γ'. ὅτι τὸ ὅπως μὴ πολλά-
κις δὲν ἐκφέρει τέλος, ἀλλὰ εἶναι συμβουλή καὶ προτροπή = *φύλαξαι*
ὅπως μὴ· δ'. τοιαύτη δὲ ἔλλειψις γίνεται καὶ ἐπὶ τέλους· Ζεὺς ἔσθ',
ἔν' εἰδῆς (Σ. Φ. 989) = Ζεὺς ἔστι, καὶ λέγω σοι τοῦτο ἴνα εἰδῆς· ἐ.
ὅτι ἐνίοτε καίτοι εὐκτικῆς ἡγουμένης, ἔνθα ἔπρεπε, κατὰ τὰ προεξη-
γηθέντα (§. 3), νὰ τεθῆ ὑποτακτικὴ, ἀπαντᾶται εὐκτικὴ· *γενοίμαν*
... , τὰς ἱερὰς ὅπως προσείπομι Ἀθάνας (Σ. Αἰ. 1217).

§. 6. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τέλος καὶ διὰ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφάτων
λεγομένων (σ. 92. §. 6—7)· *τοῖς Αἰγινήταις οἱ Λακεδαιμόσιοι ἔ-*
δοσαν Θυρέαν οἰκεῖν (Θουκ. Β'. 27). — *παρέχειν ἐσθίειν* (Ἄρφ.
Εἰρ. 23)· καὶ τὰ μετὰ τοῦ ὥστε χωρία, προτασσομένης αἰτίας ἰκα-
νῆς ἴνα παραγάγῃ τὸ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐξηγούμενον, ὁμοιάζουσι
τούτοις, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντῃ πάντως τὰ αὐτά· διότι ἐν τούτοις δη-
λοῦται μᾶλλον συνέπεια τῶν προηγουμένων ἢ τέλος σκοπούμενον·
ἔχεις ἔγκλημ' Ἀτρεΐδαις, ὥστε θυμοῦσθαι (Σ. Φ. 323). — *οἶμαι μὲν*
ἄρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σά ... ἀλγήματα, ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλιος στέ-
νειν (Σοφ. Φ. 340) = vous avez assez de maux à déplorer, sans
prendre encore part à ceux de vos amis (Ἰδὲ ἄν. σ. 92 καὶ κα-
τωτέρω σ. 178). Ὡσαύτως καὶ διὰ μέλλοντος μετοχῆς, τῆς τελικῆς
λεγομένης, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ρημάτων· *ἦλθον ἐγὼ παύ-*
σοῦσα τὸ σὸν μένος (Ἰλ. Α, 207). — *προσενξόμενος ἦκω* (Ἄρφ. Π.λ.
84). — καὶ τοῦτ' ἀγαθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν Θεόν (Ἄρφ. Π.λ. 844),
ὡς ἐν τοῖς περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Μετοχῆς διελάβομεν. Ἐνίοτε δὲ καὶ
κατ' ἐνεστώτα, ὡς γινομένου καὶ οὐχὶ ὡς γενησομένου θεωρουμένου
τοῦ πράγματος· *διενοῦντο πρέσβεις πέμπειν κωλύοντας* (Θουκ.
Γ', 88).

§. 7. Καὶ διὰ τῶν π.λαγίων πτώσεων ἐπίσης ἐκφέρονται οἱ τε-
λικοὶ λόγοι τῆς Κορινθίων ἔρεκα ἡσυχίας (Θουκ. Ε', 53). — ἐπὶ τῷ
ἡμετέρῳ ἀγαθῷ (Ξ.). — *ἰέναι ἐπὶ πῦρ, ἐφ' ἔδωρ, ἐπὶ ξύλου, κατὰ*
θεῶν τοῦ χωρίου (Θ. Ε', 7), τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἔρεκα, κτλ, ὡς ἐν τῷ

περὶ Προθέσεων διελάβομεν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀναφαίνονται δύο λόγοι συνδεδεμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.

§. 1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, ἐξηγοῦντες καὶ οὗτοι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, συγγενεύουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς. Ἀλλ' οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο πραγματικῶς, κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· διὰ τὸ δεῖνα προήλθεν ἢ προέρχεται, ἐκωλύθη ἢ κωλύεται τὸ δεῖνα· οἱ δὲ ὑποθετικοὶ ὑποθετικῶς κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· τοῦ δεῖνος τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα, τοῦ δεῖνος μὴ τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα. Σύγκεινται δὲ ἐκ δύο μερῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν περιέχει τὴν παραλαμβανομένην ὑπόθεσιν, τὸ δὲ τὴν ἐκ ταύτης συνέπειαν· τὸ πρῶτον καλεῖται ἡγούμενον καὶ πρότασις, τὸ δεύτερον καλεῖται ἐπόμενον καὶ ἀπόδοσις· εἰ μὲν εἰσι βωμοί, εἰσι καὶ θεοί.— ἢν θάνατος ἔλθῃ, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν (Εὐρ. Ἀλκ. 574). Δυνατὸν δὲ εἰς τὸν λόγον νὰ προταχθῇ καὶ ἡ ἀπόδοσις· οὐκ ἄρα εἶτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 18).

§. 2. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν μορίων, εἰ, ἐάν, ἄν, ἢν, κατὰ τοὺς ἀκολούθους μάλιστα τρόπους.

Α'. Τίθεται ὀριστικὴ μὲν ἐν τῇ προτάσει, μετὰ τοῦ μορίου εἰ, κατὰ ἐνεστῶτα, μέλλοντα ἢ παρωχημένον χρόνον, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ παρ' ἀνθρώποις ὄντων καὶ γινομένων, οὔτε ἀμφιβολίας περὶ μὴ ὑπάρξεως οὔτε νύξεως περὶ ὑπάρξεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐξηγουμένου ὑποδεικνυομένης, ἐν δὲ τῇ ἀπόδοσι· 1. ὡσαύτως ὀριστικὴ, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος· 2. εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἐνδοιαστὴ καὶ οἷον ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη· 3. εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· 4. προστακτικὴ, ἐπὶ προσταγῆς, παραινέσεως ἢ τοιοῦτου τινός, καὶ πάντοτε κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον· οὕτω, π. χ.

1. εἴ τι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι (Σ. Τρ. 445).—εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖς ἐξ ἐμοῦ (Σ. Ἀντ. 93). Ὡσαύτως εἰ αὕτη ἡ πόλις

ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θουκ. Γ, 91), ἔνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τρέπεται εἰς ἐνεστώ· τὸ μέλλον τῆς συννεπίας· εἰ ταῦτα ἔδρα, θανεῖν χρῆν αὐτόν (Σ. Ἡ.λ. 577) — τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς νῆας, εἴ τις ἐπεπονήκει (Θουκ. Ζ, 38). — εἰ ἐβρόντησε καὶ ἤστραψεν. — εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς (Σ. Φ. 66).

2. εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ τοῦν, ταῦτ' ἄν ἀπαρκοῖ (Σ. Κ. 1768). — εἰ γὰρ κτεροῦμεν, σύ τοι πρόηρ θάνοις ἄν (Σ. Ἡ.λ. 582). — πᾶν τοῖνυν, εἰ καὶ τοῦτο ἐτ.λη, κλύοι τις ἄν (Σ. Τρ. 71).

3. σφῶ δ' εὐδοοίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι (Σ. Κ. 1435). — ὀλοῖμαρ, φρόνησιν εἰ τὰδ' ἔχω (Σ. Τ. 663).

4. εἴ τι χρῆζεις, φράζε (Σ. Φ. 49). — εἰ γὰρ θέλεις, διδάξον (Σ. Ἡ.λ. 385). — εἴ τις οἶδ', ἐμοὶ κατειπίτω (Ἄρφ. Εἰρ. 20).

§. 3. Β'. Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων ἐάν, ἄν, ἤν, ἐν τῇ προτάσει, μετὰ νύξως ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὀριστικὴ κατ' ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ὅταν ἡ συνένεια θεωρῆται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτικὴ, ὅταν παρίσταται ὡς προσταγὴ ἢ ὡς παραίνεσις· ἐάν ἀληθεύσῃ, ὑπισχνούμαι σοὶ δέκα τάλαντα (Ξ. Ἀρ. Α', ζ, 18). — ἐάν ἡμεῖς δυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνην ἔσασθε (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 18). — ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον, καὶ σὲ ποιήσῃ σοφόν (Πλ. Πρωτ. 310). — ἤν φράσω, διδάσκειν (Σ. Τ. 1159). — ἤν τις ἀνθιστῆται, πειρασόμεθα χειροῦσθαι (Ξ. Ἀρ. Ζ', γ', 11). — ἅπας λόγος, ἄν ἀπὸ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ. Ὀ.λ. Β', ε). — τὰμ' ἐάν θέλῃς ἔπη κλύων δέχεσθαι, ἀλκὴν ἄν λάβοις κἀνακούφισιν κακῶν (Σ. Τ. 218). — ἤν γὰρ εὐρεθῇ λέγων σοὶ ταῦτ', ἔργω' ἄν ἐκπεφευγοῖν πάθος (Σ. Τ. 839). — ἄν βούλησθε, χειροτονήσατε (Δημ. Φ. Γ', ιδ).

§. 4. Γ'. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἄν, ἐν τῇ προτάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἡ ὑπόθεσις, μόνον ἐκ τοῦ λογισμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανομένη, ᾗται ἀπλῶς ἰδεατὴ καὶ προβληματώδης, ἄνευ νύξως ἐπαληθεύσεως ἢ μὴ ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνένεια παρίσταται ὡς ἐνδεχομένη, ὀριστικὴ δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀναμφίβολος· εἴ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειν,

ἀμφοτέρους ἂν ὠφελήσῃεν (ἴσ. πρὸς Νικοκλ. Β').—εἰ πάλιν ἀναβλέψῃας, ὡσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἂν τοὺς πονηροὺς; (Ἄρφ. Π.λ. 95).—τὸ λέγειν εὖ δεινός ἐστιν, εἰ φέροι τιτὰ βλάβην (Εὐρ. Ἀρχελ. Ἀποσπ.).—τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι; (Εὐρ. Ἀντιόπ. Ἀποσπ.).

§. 5. Δ'. Τίθεται ὀριστικὴ κατὰ παρατακτὸν, ἀόριστον καὶ ὑπερσυντελικὸν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὀριστικὴ ἄνευ τοῦ ἂν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἀφευκτος, ὀριστικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως· ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθορῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγέτετο (Θ. Γ', 74).—εἰ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ἐγίνωσκε, πολέμιος μὲν ἦν, οὐ μέντοι πονηρός γ' ἂν δικαίως ἐνομιζέτο (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 27).—εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίουν ἕκαστος, ἐνίκων ἂν (Δ. Ὀλ. Γ', ε').—εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας, πόλλ' ἂν παρήρου (Σ. Τ. 151).—εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἴπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν (Σ. Ἀρτ. 755).

§. 6. Οἱ χρόνοι τῶν ὑποθετικῶν λόγων λαμβάνονται ἤτοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἐκ διαφοροῦ χρονικοῦ τμήματος, κατὰ τὴν σχέσιν τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν· ἤτοι δηλ. συμπεραίνεται· 1. ἐξ ἐνεστώτος περὶ ἐνεστώτος· ἢ 2. ἐκ μέλλοντος περὶ μέλλοντος, ἢ 3. ἐκ παρωχημένου περὶ παρωχημένου. Ἐν πᾶσι τούτοις ἐξηγῆται ὅτι, εἰ μὲν ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε τὸ ἐν τῇ ὑποθέσει, ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε καὶ τὸ ἐν τῇ συνέπειᾳ. Προκύπτει λοιπὸν ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ταῦτα λέγει, ψεύδεται· εἰ ταῦτα λέξει, ψεύσεται· εἰ ταῦτα ἔλεξεν, ἐψεύσατο. Ὅταν δὲ ὑπάρχη εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, δυνατὸν προκύψαι ἐκεῖνο· ὅταν εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἂν, ἡ ἔννοια γίνεται, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, εἴθε γένοιτο ἐκεῖνο· ἐπὶ δὲ προστακτικῆς, ἐκφέρεται προσταγὴ, παραίνεσις ἢ τοιοῦτόν τι· κατὰ τὸν τύπον, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, γενέσθω ἐκεῖνο.

§. 7. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. Ὅταν δηλ. ἡ ἀπόφασις ὑπάρχει ἐν τῇ ἀποδόσει, γίνεται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο, κτλ· εἰ μὴ λέγω τὰ ληθές, ἀξιῶ θανεῖν (Σ. Τ. 894).—ἡ χάρις, . . . εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλεῖς μενεί (Σ. Φ. 558).—σιγᾶν ἂν ἀρμόζει σε, . . . εἰ μὴ τι λέξει (Σ. Τ. 731)· οὕτω καὶ εἰ μὴ καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον (Σ. Ἡλ.

31). Ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει, κτλ, ἐκεῖνο· εἰ ἔπεισι γέμεσις, οὐ λέγω (Σ. Ἡ.λ. 1467).—εἰ μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμι (Σ. Ἡ.λ. 376)=οὐκ ἂν δυναμὴν ἀντιπεῖν, οὐκ ἀντερῶ· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρσε· μὴ νῦν ὀναιμην, . . . εἰ σέ τι δέδρακα ὦν ἐπαιτιᾶ με δρᾶν (Σ. Γ. 644) =καλὸν νὰ μὴν ἴδω, ἐάν, κτλ. Ὅταν δὲ, τελευταῖον, ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει ἐκεῖνο.—εἰ τὰ τόξα μὴ ληφθήσεται, οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδάρου πέδον (Σ. Φ. 68).—εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐθελήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάζειν (Δημ. Χερρόν. ια').

§. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς περιστάσεως Α', ἐξ ἧς εὐκόλως ἐννοοῦνται καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεων Β', Γ', Δ'. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ὁ τύπος ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθόσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, ἐὰν ὑπάρχη, ὑπάρξῃ τοῦτο, ὑπάρχει ἢ ὑπάρξει ἐκεῖνο, ἢ τὸ ἐναντίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πείραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ οὐχί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς δι' ὀριστικῆς ἐκφερομένοις. Εἰ δὲ τὸ εἰ γινήσεται διάφορον τοῦ ἐὰν γίνηται, ἡ διαφορὰ ἐστὶ τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτή, ὥστε καταντᾶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Γ' ὁ τύπος ἐστὶν ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ὑπάρξει τοῦτο, ἤθελε προκύψει βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Δ' ὁ τύπος ἐστίν, εἰ ἐγίνετο τοῦτο, προὔκυπτε βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἡ διαφορὰ ἐστὶν ὅτι διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς οὔτε πιθανὸν οὔτε προσδοκώμενον περιέχεται, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ δυνατόν, ὡς ἐν τῇ διὰ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς ὑποτιθεμένων· ἐν τῷ εἰ ἀναβλέψειας, π. χ. δὲν ἐξηγεῖται τὸ ἀδύνατον τῆς ἀναβλέψεως, ἐν δὲ τῷ εἰ φρένας εἰχέτην περιέχεται ἡ ἔννοια οὐκ ἔχετε φρένας· τὸ ἐναντίον δὲ ἐν τῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως· ἐν τῷ εἰ μὴ πατήρ ἦθα, π. χ. περιέχεται ἡ ἔννοια εἰ πατήρ, καὶ τοῦτο κωλύει με εἰπεῖν ὅτι οὐκ εὔφρορεῖς.

§. 9. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαφορῆς σχέσεως τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν

συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, ἀβέβαιον ἢ ἀδύνατον, προκύπτει ἢ διαφορὰ τῶν ἐγκλίσεων, οὕτως ἐκ τῆς σχέσεως τῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ συνέπεια, προκύπτει ἢ διαφορὰ τῶν χρόνων. Συμπεραίνεται δηλ. οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ τμήματος, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς περὶ τοῦ ἑτέρου· 1. ἐκ τοῦ ἐνεστώτος περὶ τοῦ μέλλοντος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· ἢ χάρις, ... εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλιῆς μερεῖ (Σ. Φ. 558).—πεσοῦμεθα, εἰ χρή (Σ. Ἡ. 399).—εἰ μάλα καρτερός ἐσσί, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν (Ἰλ. Α, 177)· 2. ἐκ τοῦ μέλλοντος περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· εἰ δ' ἂ συμφέρει χωρὶς κολακείας ἐθελήσετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν (Δημ. Φιλ. Γ', 6').—εἰ μὲν οὖν ἔτι λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ κτανορ (Σ. Τ. 843)· 3. ἐκ τοῦ παρωχημένου περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος· εἰ πέπανται, κάρτ' ἄν εὐτυχεῖν δοκῶ (Σ. Αἴ. 263).—τάς πόλεις αὐτονόμους ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτονόμους ἔχοντες ἐσπεισάμεθα (Θουκ. Α', 144).

§. 10. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγοῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων οἵτινες, διὰ τὴν ἀπὸ ἐγκλίσεως εἰς ἔγκλισιν, δυνάμει τῆς τῶν ἐννοιῶν συγγενείας, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον μετάθεσιν, δυνάμει τῆς μεταξὺ ὑποθέσεως καὶ συνεπείας συναφείας, καὶ δι' ἄλλας προσέτι περιστάσεις, καταντῶσιν ἐκ τῶν δυσκολωτέρων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Κατὰ τὸ παράδειγμα (§. 2. α) τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαε, κτλ, ἐξηγεῖται καὶ τὸ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουσιν (οἱ Συρακούσιοι, εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο (Θουκ. Ζ', 79. Ἴδε καὶ Η, 69), ἔνθα διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἄν ἐκφέρεται τὸ κατ' ἐπανάληψιν, τὸ ὁσάκις, διὰ δὲ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς τὸ ἱστορικὸν καὶ θετικόν· τὸ (Ἄρφ. Ἰππ. 776. ἄλλ. 725) χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα, οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἴ σοι (τῷ δήμῳ) χαρισίμην, ἔχει τὴν μὲν ἀπόδοσιν κατὰ μετοχὴν, οὐ φροντίζων, εἰς τὸ προηγούμενον ἔημξ ἀπέδειξα ἀναφερομένην, τὴν δὲ πρότασιν ἀναφέρει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον=εἰ ἔμελλον σοὶ χαρισέσθαι, οὐκ ἐφρόντιζον περὶ ἄλλου.

§. 11. Οὕτως ἐν τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, α, 10) ἤδει γὰρ ὅτι εἴ τι μάχης δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας λιπτέον εἶη, ἀναφέρεται μὲν ὡσαύτως ἢ πρότασις εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ πα-

ρελθόντος, ἢ ἀπόδοσις δὲ τίθεται κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἄν, ὡς εἰς τὸν πλάγιον ἦτοι διηγηματικὸν λόγον ἀναγομένη. Ἐν τῷ χαίροις ἄν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε (Σ. Ἡ.Ι. 1457), ἴσα δύναται ἡ εὐκτικὴ τῇ προστακτικῇ, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τῷ (Σ. Τ. 462) καθ' ἄλθης μ' ἐψευσμένον, φάσκειν ἔμ' ἤδη μαρτικῇ μηδὲν φρορεῖν. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ (Πλ. Φαίδ. 78) αὐθυπότακτον ἐπανέλωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν, ἐλλείψει πρώτου προσώπου ἐν τῇ προστακτικῇ.

§. 12. Εὐκολώτερα ἐἴσι τὰ χωρία ἐν οἷς ἡ πρότασις ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, ὡς μαθὼν γὰρ οὐκ ἄν ἀροίμην τὸ δρᾶν (Σ. Φ. 118) = ἐὰν μάθω. — οὐκ ἄν δύναιο μὴ καμῶν εὐδαιμοιεῖν (Εὐρ. Ἀποσπ.) = ἐὰν μὴ κάμῃς· ἢ ἐν οἷς παραλείπεται, παραλαμβανομένη ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς οὔτε ἐσθίουσι π.λείω ἢ δύναται φέρειν, διαβράγειεν γὰρ ἄν, οὔτ' ἀμφιέννυται π.λείω ἢ δύναται φέρειν, ἀποπνιγεῖεν γὰρ ἄν (Ξ. Κ. Π. Η', Β', 21), ἔνθα πρὸ μὲν τοῦ διαβράγειεν ἐξυπονοεῖται τὸ εἰ ἦσθιον, πρὸ δὲ τοῦ ἀποπνιγεῖεν τὸ εἰ ἡμφιέννυτο. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν βουλοίμην ἄν, εροίμην ἄν, καὶ τῶν ὁμοίων, ἔνθα ὑπονοεῖται τὸ εἰ ἐξῆν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Οὕτω δὲ καὶ ὅταν πολλαὶ προτάσεις ἀναφέρονται εἰς μίαν ἀπόδοσιν, ἢ μία πρότασις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ πολλαὶ προτάσεις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ μία ἀπόδοσις κῆται μεταξὺ δύο προτάσεων, ὧν περ καὶ ἡ ἔννοια οὐχὶ δύσκολος καὶ τὰ παραδείγματα προχειρότατα. Ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπόδοσις παραλείπεται, εἴτε ἐκ τῶν ἡγουμένων παραλαμβανομένη, ὡς εἰ κερτόμησις ἐστὶ τἀληθῆ λέγειν (Σ. Φ. 1236), ἔνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀποδόσει τὸ λέγω. — εἴ μοι τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον παρερρύηκεν (Σ. Φ. 653), ἔνθα ἐκ τῶν ἡγουμένων παραληπτέον τὸ βούλομαι λαβεῖν, ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀναπληρουμένη, ὡς ἐν τῷ τί γάρ, εἰὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν; (Σ. Φ. 1405) = τί ἔσται, ἢ τί ποιήσεις; καὶ ὅταν παραλείπεται ὁλόκληρος πρότασις, ὁ εἰς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν ἐννοιῶν, ὡς εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν ξυμμαχίαν ἐγραψας (Αἰσχ. Παραπρ. λθ'): ἔνθα τὸ πλήρες εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, γήγρωσκε ἢ ἐνθυμοῦ ὅτι, κτλ.

§. 13. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν πάντῃ πάντως παρασιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον κῶλον, διὰ τοῦ εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον, ὡς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, οἷον ἄν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεστε

(Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 11. Ἴδε καὶ Ζ', ε, 54. Η', ζ', 24), ἐνθα ἀναπληρωτέον τὸ καλῶς, εὖ ἔχει, ἢ τι τοιοῦτον. Ἀκριβῶς δὲ διασταλτέα ἡ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσα καθαρὰ ὑποθετικὴ τῶν ἄλλων τοῦ μορίου εἰ σημασιῶν, οἷα, π. χ. ἡ διατακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ὡς εἰ πέπαιται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἄρφ. Εἰρ. 29), ἢ ἡ καθ' αὐτὸ θετικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν ἢ τοὶ ἔκφρασιν ὑποθετικὴν, ὡς *Φανμαστόν οὐδὲν πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομένην ἐδεξάμεθα* (Θουκ. Δ', 76. Ἴδε καὶ Γ', 65), ἐνθα ἡ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ ὅτι ἰδύνατο νὰ ἐξηγηθῆ, καὶ μάλιστα καταλληλότερον καὶ σαφέστερον' οὕτω καὶ οὐδὲν *Φανμαστόν, εἴ τι πεπλοονέκτηκεν* (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ. Φ. Ἐπιστ. Ε'), ὕπερ, βέβχιον ὄν κατὰ τὸ πρᾶγμα, καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπον τινά, ἐρμηνεία οἶον ἀμφίβολος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀναφορικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσιν ἀναφοράν. Ἔστι δὲ ἀναφορὰ ἐκείνη τῶν κώλων τοῦ λόγου ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐπόμενον ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡγούμενόν τι πρόσωπον ἀναμιμνήσκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμιμνήσκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περὶ στάσις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ὑπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀναφορικοῦ, ἐξηγομένου διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων, ἀναμιμνησκόντων πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ ὅς ἀναμιμνήσκει τὸ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, τὸ ὕπερ ἀναμιμνήσκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὕτως, κτλ.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· α. ὡς ἰσοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀντωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ καὶ· β. ὡς καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ· γ. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγορημα (τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, κτλ) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς κυρίας προτάσεως· τοὺς πρώτους καλοῦ-

μεν, συντομίας χάριν, προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιόριστικούς· διὰ τῶν πρώτων ἐνείρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν, ἄνευ τοῦ ἄν τὰ πολλά, ἢ κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἄν, ἐπὶ δυνητικῆς ἐννοίας, ὡς ἤθελε τεθῆ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ἰσοδύναμος λόγος· παρὴν ὁ Μηδοσάδης, ὅσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε (Ξ. Ἀρ. Ζ', β', 23) = καὶ οὗτος ἐπρέσβευεν.—τὸ πάχος τοῦ τείχους, ὅπερ νῦν ἐστὶ δὴ λόγος ἐστὶ περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θουκ. Α. 93) = τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἐστὶ δῆλον. Ὡσπύτως καὶ κατ' εὐκτικὴν, ἐάν ποτε συμβῆ τι πταῖσμα, ἂ πολλὰ γένοιτ' ἄν ἀνθρώποις, κτλ. (Δ. Χερῶν. Ι) = καὶ ταῦτα πολλὰ γένοιτ' ἄν.—πᾶν ἐξαίρετ' ἄλλοις, ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν (Εὐρ. Φ. 520)· καὶ κατὰ προστακτικὴν· κρατῆρές εἰσιν, ὧν κρατ' ἔρρεψον (Σ. Κ. 472). Περὶ ὑποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω §. 8.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἐξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνητικὴν ἔννοιαν· ἰππέας ὅσους γε δὴ καὶ οἴους ἐτύρχαρεν ἔχων (Ξ).—οὐδεμίαν ἠγοῦμαι τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκτοῖς πρὸς ἀρετὴν σωφροσύνην ἄν καὶ δικαιοσύνην ἐμπούησειεν (Ισ).—οὐ ῥάδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον, ἐφ' ᾧ οὐκ ἄν τις αἰτίαν ἔχοι (Ξ. Ἀπομν. Β', ἡ, 5)· ἐπὶ δὲ παρελθόντος· ἠξίου τὴν αὐτὴν Πασίωι ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἥς περ ἄν αὐτὸς ἐτύρχαρεν, κτλ. (Ισ. Τραπεζιτ. ιά).

§. 6. Ἐν πᾶσι τούτοις ὁ λόγος οὔτε περὶ ἰππέων, οὔτε περὶ τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας· ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ τοσούτων καὶ τοιούτων ἰππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ τοιούτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογ. §. 31. Φρ.) καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γραμμεταῖς γυναιξὶ δίκαι ταῦτα ἠγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίας τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν, εἰς ἀναφορικὸν λόγον ἀνακλύμενον, ἤθελεν εἶναι· αἵτινες ἐλάττονος (ἀξίας) εἰσιν· τοῦτο δὲ κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον ἐκλαμβανόμενον ἤθελε παρέχει διακρίσιν παλλακῶν = ἐπὶ ἐκείναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἵτινες, κτλ' ὅπερ ἄτοπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον

ὄρθόν=ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἵτινες, κτλ.,=αὐται δὲ ἐν γένει ἐλάττονος· εἰσὶν ἄξιαι τῶν γαμετῶν.

§. 7. Ὅταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐξηγῶσιν ὑποθετικὴν ἔννοιαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἄν, ἀρктиκοῦ χρόνου ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ιστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὐκ ἄν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι (Ξ. Ἀπομν. Γ', γ', 9).—οἱ Ἀθηναῖοι ἡξιούρ οὐκ μὴ μόνου ρικῶεν οὐδ' ἄν μετὰ συμμαχῶν δύνασθαι (Λυσ. Ἐπιταφ. §. 24). Ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὐκ ἄν ἡγῶνται τῷ ἔάν τινος ἡγῶνται, τὸ δὲ οὐκ μὴ ρικῶεν τῷ εἴ τινος μὴ ρικῶεν· οὕτως οὐκ ἄν τυγχάνῃ=ἔάν τις τυγχάνῃ, οὐκ τυγχάνοι=εἴ τις τυγχάνοι.

§. 8. Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἴδους καθ' ὑποτακτικὴν ἔγκλισιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἔννοια· εἰς καλὸν ἡμῖν Ἀνυτος ὅδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς σκέψεως (Πλ. Μέν. 89) =ἵνα μεταδῶμεν· τοῦτο δὲ =καὶ μεταδῶμεν τούτῳ (σ. 80, §. 6). Συνηθέστερον δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλοντος· τῆς δριστηκῆς· ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι (Λυσ. Μαρτιθ. Ἀπολογία §. 16).—τεμνήριόν τί μοι ἐπιδείξατο, ᾧ εἶσομαι ὅτι ἀληθῆ λέγετο (Πλ. Εὐθύδ. 294)· ἐκφέρεται δὲ καὶ συνεπέα· τίς οὕτω μαίνεται, ὅστις οὐ σοι βούλεται φίλος εἶναι; (Ξ. Ἀν. Β', ἐ, 12) ταῦτα δὲ καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικούς δυνατὸν ἀναγαγεῖν. Ὡσαύτως καὶ αἴτιον θαυμαστόν ποιεῖς οὐκ οὐδὲν δίδως (Ξ. Ἀπομν. Β', ἡ, 13)=ὅτι. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α', β', 64) πῶς οὖν ἔροχος εἴη τῇ γραφῇ, οὐκ, κτλ.=οὕτως γάρ.—ἄτοπα λέγεις, ᾧ Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, οὐκ γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον ὄντα καθηγεῖσθαι (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 15).

§. 9. Εἰς τοὺς ἀναφορικούς λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβολικοί, οἱ ἐκφέροντες παραβολὰς αἵτινες κοσμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μάλιστα τὴν ἡμηρικὴν· διότι καὶ ἐν τούτοις παρατηρεῖται σχέσις ἀμοιβαία, καὶ ἔχει μέρος πρὸς μέρος, ἀλλὰ κῶλου πρὸς κῶλον ὡς πατήρ οὐ πατὴρ οὐδύρεται ὅστέα καίωρ . . ., ὡς Ἀχιλλεὺς ἐτάροιο οὐδύρετο (Ἰλ. Ψ, 222).—οἱ δὲ φέβορτο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελαῖαι (Ὀδ. X, 299), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονικῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο κῶλων κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον. Ἔστι δὲ ἡ σχέσις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, διττή· ἦτοι δηλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέαν ἔννοιαν εἰς τὸ προηγουμένον, ἢ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγένετο χθές περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ ἡστραψε, τὸ ὅτε καὶ ἡστραψε ἤθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἐγένοντο τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος συνέβη προσέτι καὶ ἡ ἀστραπή· ἐν τῷ ὅτε οὐκ ἔτ' εἰμί, τηρικαδὲ ἄρ' εἴμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει τὸ διὰ τοῦ ἡνίκα, ὀρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν ᾧ τοῦτο ὑπάρχει ἢ γίνεται. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατὸν εἶπεν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοὺς προεξηγηθέντας ἀναφορικούς, διαιρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οὔτινες τελευταῖοι ὑποδιαιροῦνται εἰς τοὺς θετικὴν καὶ εἰς τοὺς ὑποθετικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντας. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορικὸν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐν ταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον καὶ τὸ εἰς ὃ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προσδιορίζον καὶ τὸ προσδιοριζόμενον ἦτοι κύριον κῶλον.

§. 2. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι· ὀλίγον πρόσθετον, ὅτε ἐγὼ ἔφηρ πλουτεῖν, ἐγγέλασας (Ξ. Οἰκ. Β', 9). — Φίλιππος φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἐπιχειρεῖ, ἡνίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) δυναίμεθα ἀφικέσθαι (Δημ. Φ. Α', ια').

§. 3. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὀριστικὴν, ὅταν ἐξηγῶσι μερικὸν γενόμενον, εἰς ὀρισμένον χρόνον σημεῖον ἀναφερόμενον· νῦν γὰρ οἰμῶσαι πάρα, . . . ὅθ' ᾧδ' ἔχωρ πρὸς τῆσδ' ὑβρίζει μητρός (Σ. Ἡ.Ι. 788). — ὅτε πλούσιος ἦν, ἐφοβούμην (Ξ.). — μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ Ἰσον ἠγοῦντο, προθύμως εἰσόμεθα (Θ. Γ', 10). — Μεσσηνίους οὐ πρότερον ἐπαύσατο (Λακεδαιμόνιοι) πολιορκοῦντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας (Ισ. Παρ. λε'). Οὕτω καὶ . . . ὁπότε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐτέβαλον (Ξ. Ἰππαρ.

αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ (Θ. Β', 34) = δσάκις. — ὅτε ἐξω τοῦ δειροῦ γένοιτο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ. Ἀρ. Β', ς', 12). — ὁπότ' εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴτι δυστυχοῖ (Εὐρ. Ἰκ. 898). Ἐνίοτε παραλείπεται μὲν ὁ ἄν ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλιω (Σοφ. Αἰ. 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὁπόταν ἦκοι. — ὁπόταν σπουδάζοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 11).

§. 5. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξ ἰδίας αὐτῶν φύσεως ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιβρῆματα, οὕτω καὶ τὰ χρονικὰ οὐδὲν ἕτερον ἢ ἀναφορικά εἰσιν. Ὡς τὸ ὅς πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, τὸ ὅπου πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ ὅτε πρὸς τὸ τότε, κτλ. (σ. 172) διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόχρονον καὶ ὑστερόχρονον, ὁμοιάζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἐν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἐν προκύπτει διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπίπτει χρόνος καὶ αἴτιον, διὰ τοῦτο πολλὰ μόρια ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσὶ χρονικὰ ἐν ταύτῳ καὶ αἰτιολογικά, ἐπεὶ, ἐπειδή, ὅτε, ὁπότε, ὡς. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἐξηγεῖται αἴτιον, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὅτε τοῖνον τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούει τῶν βουλομένων συμβουλεύειν (Δημ. Ὁ. λυθ. Γ', α'). Ὑπάρχουσι δὲ καὶ χωρῖα ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἐξηγεῖται ἢ συνάμα καὶ αἴτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς ὁμοιάζουσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ὡς πρὸς τὸ μέλλον διότι ἐπίσης ἀμφίβολον τὸ ἐπειδὰν ἐλθῇ. ὡς καὶ τὸ ἐὰν ἐλθῇ, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως.

§. 6. Τὰ χρονικὰ μόρια ὅτε, ὁπότε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ὡς, παραλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτιθέμενα ἢ ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ὁμηρικαῖς παραβολαῖς (Ἴδε Ἠ. Β, 147. 209. Γ, 33. Δ, 130. 462. Ν, 471. Ὀδ. Δ, 335. Ε, 125, κτλ.). Αὗται δὲ αἱ ὁμηρικαὶ παραβολαὶ καὶ διὰ τὸν συντακτικὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν καλλονὴν ἔγιναν ἰδιαιτέρων πραγματειῶν θέμα, πολλῶν καὶ διαφόρων πονημάτων περὶ τούτων γραφθέντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπειᾶς.

§. 1. Καλοῦμεν λόγους συμπερασματικοὺς ἢτοι λόγους συνεπειᾶς ἐκείνους τοὺς λόγους, ὧν τὸ δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου. *Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολελειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἶσιν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μαθήσουσι* (Ἰσ. Παρ. πγ').—*τὰ πολ.λλὰ Πρωταγόρας ἐνδορ διατρίβει ὥστε θάρσει, καταληφόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἶκος, ἐνδορ* (Πλ. Πρωτ. 311).—... *ὥστ' οὐκ ἔγω τάλαινα ποὶ γνώμης πέσω* (Σ. Τρ. 705).—*αἰδοὺς δ' ἐρεπίμ.λυτο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι* (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4). Ὁμοίαν σχέσιν ἐξηγοῦσι βεβάζως καὶ οἱ αἰτιολογικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνέπειαν σκοπούμενην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ἔχι σκοπούμενην, οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς θετικὸν γινόμενον, γενόμενον ἢ γενησόμενον· *τὰ ἐν τῷ βίῳ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παντὸς ἀξία εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φέροντες* (Ξ. Ἀπομν. Β', ε', 3).—*ὥστε ἐρωγε, ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλείονων περιλησθαι οὔτε Ἐλλήνων οὔτε βαρβάρων* (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 28).—*ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ὁ Κύρος ἀνηλώκει, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκ εἶχεν αὐτῷ συν.λέγειν θηρία* (Ξ Κ. Π. Α', δ', 5).—*ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων* (Σ. Κ. 1342).—*ἀλλ' ἔστιν εὖρον, ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς* (Σ. Ἠλ. 1204).

§. 3. Ἐκφέρεται κατ' ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον κῶλον τῶν συμπερασματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἀποτέλεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰδιότητι· ὅταν δηλ. τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἰκανὸν ἵναπραγὰγ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα· *τοιούτοι ἦσαν, ὥστε τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι* (Λυσ. Δήμου Καταλ. Ἀπολ. §. 26), *ἦσαν δηλ. ἰκανοὶ ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποίουν οὐ δηλοῦται.*—*Κλέαρχος ἤλανε ἐπὶ τοὺς Μέγνωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκεπ.λήχθαι* (Ξ. Ἀρ. Α', ε', 13).—*κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν* (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 17).

§. 4. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται δυνητικῶς ἐπίστασθε, ὥστε κὰν ἄλλοις εἰκότως ἂν διδάσκοιτε (Ξ). — ὥστε βουλοίμην ἂν χαρίζεσθαι σοι (Πλ. Πρωτ. 335). Ὡσαύτως δέχονται τὸν ἂν σύνδεσμον οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται κατὰ τὸν αὐτὸν δυνητικὸν τρόπον· τὸ χωρίον παταχούθεν κάτοπτόν ἐστιν, ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησεν ἐπιχειρῆσαι τοιοῦτῳ πράγματι; (Α. Σηκοῦ Ἀπολ. §. 2^ο) Τίθεται δὲ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ προστακτικῇ ἰσοδυναμοῦσα, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς προσταγή, ὡς παραίνεσις, ὡς δέησις, κτλ· ὥστε μὴ λίαν στέρε (Σ. Ἡλ. 1172). — ὥστε μηκέτι ἀπόρει (Ξ. Συμπ. Δ', 16). — ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε (Πλ). Οὕτω δὲ καὶ ὥστε μὴ ἀποκάμης σαυτὸν σώσαι (Πλ. Κρίτ. 45), διότι ἐπὶ ἀορίστου τίθεται ὑποτακτικῇ.

§. 5. Μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται πολλάκις τὸ δεύτερον κῶλον τῶν τοιούτων λόγων ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπὶ συμφωνίᾳ ξυνέβησαν ὥστε ξύμμαχοι εἶναι καὶ ὁμήρους δοῦναι (Θ. Ε', 61). — ἐξῆν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ (Α. Φ. Β', 6'). τὸ αὐτὸ δὲ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐφ' ᾧ τε καὶ τῆς ὀριστικῆς· ξυνέβησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ᾧ τε ἐξέλιπον ἐκ Πελοποννήσου καὶ μηδέποτε ἐπιβήσονται αὐτῆς (Θ. Α', 103). Ὡσαύτως τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς συνήθους, ἄνευ τοῦ ὥστε, αὐτοῦ χρήσεως· τοὺς Ἑλλήνας ἢ πόλις ἀπελύσατο δουλείας ὥστε ἐλευθέρους εἶναι (Πλ. Μενεξ. 245). — οὐ γὰρ ἔπειθε Ἰστιαῖος τοὺς Χίους ὥστε ἑαυτῷ δοῦναι γέας (Ἡρ. Γ', 5). Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς περιστάσεως, εἰ μὲν δὲν ταυτίζονται ταῖς τελικοῖς ἀπαρεμφάτοις, προσεγγίζουσιν ὅμως τοσοῦτον ὥστε ὀλίγον διαφέρουσιν. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται καὶ τὸ ὡς, ἀλλὰ σπανιότερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἤτοι Ἐκθετικῶν.

§. 1. Λόγους εἰδικούς ἤτοι ἐκθετικούς καλοῦμεν τοὺς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, διὰ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων ἢ διὰ τῶν εἰδικῶν μετοχῶν ἐκφέροντας τὸ δεύτερον κῶλον ὅπερ, εἰδικεῖον τὸ διὰ τοῦ πρώτου γενικώτερον ἐξηγούμενον, ἐκθέτει καὶ ἐρμηνεύει τὸ ὅλον· εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι ροσεῖτε πάντες (Σ. Τ. 60). — σφῶν δ' ἐννέπω γε

τοῖν παρεστώτων ὅτι νῦν καιρὸς ἔρδειν (Σ. Ἡ.λ. 1368).— ἐξοῖδα δ' ὡς μέλει γε (Σ. Φ. 1037).— ταυτὸν φημι εἶναι τὸ βέλτιον καὶ τὸ κρείττον (Πλ. Γοργ. 489).— λυπηρὸς ἴσθ' ὧν (Ἀρφ. Ἀ.χ. 455). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελικῶν, διηγηματικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιοῦτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἤτοι ἐκθεικῶν λόγων πρόκεινται εἰς ἐξέτασιν τὰ ἐξῆς τέσσαρα· α'. ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλίσεων β'. ἡ χρῆσις τῶν χρόνων γ'. ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους, καὶ δ'. ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ὡς, ἐκφερομένων λόγων.

α'. Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγκλίσεων.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἔμπροσθεν ἤδη παρετηρήσαμεν ὅτι ὡς γενικὸς κανὼν δρίζεται ὁ ἐξῆς· Ἐνεστώτος ἢ μέλλοτος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, ἔπεται ὀριστική. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγουμένου ἔπεται εὐκτική ἄνευ τοῦ ἄν' οἷσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ. Πολ. 1, 605).— λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' (Ἀγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ. Ἡ.λ. 560).— Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένος εἶη (Θ Β', 13). Ἀλλ' ἐν ταυτῷ παρετηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, παρκαμλουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, τίθεται καὶ ὀριστική, καίτοι ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· ὅτι δ' ἀληθὴ ἔλεγεν, ὧδε ἐδίδασκεν (Ξ).— ἔλεγον οἱ ἐπιτήδειοί μου ὡς ἐλπίζουσιν, κτλ. (Ισ). Ἴδε σ. 89, §. 24. σ. 90, §. 28. Προσημειωτέον δὲ ἐταῦθα ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπαντωμένη πρὸ Ὀμήρω, εἶναι μεταγενέστερον ἐπιπόημα τῶν Ἀττικῶν μόνοις αὐτοῖς ἰδιαίτουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεγκέρου Ἀρέκδ. Ἐ.λ.λην. σ. 501).

β'. Ἡ χρῆσις τῶν Χρόνων.

§. 4. Ὡσαύτως ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ῥυθμίζονται κατὰ τὴν ὑποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἶη ἐκφέρει ἀμφοτέρω τὰ κῶλα, κατ' ἐξάρτησιν, εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ὡς σύγχρονα· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγαρ, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', δ', 11) ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίας προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ τοῦ ἐξαρτωμένου κώλου εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος· τὸ μετεμύλοτο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι

οὐ ξυνέβησαν (Θ. Ε', 14) ἐκθέτει ἀμφοτέρω εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς αὐθιγέστατα. (Ἴδε κατωτέρω)· εἰς τὸ ἐβόα ὁ βάσκακος οὕτως ὅτι δεινὰ ποιῶ (Δ. Στεφ. μβ'), τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾷ ὡς ἐνεστώ· εἰς τὸ ἐλπίδα εἶχον ὡς ἀνευρήσεις, κτλ. (Πλ. Λάχ. 200) τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμψάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκολωτέρη εἶναι ἢ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμψάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἢ ὁμοιότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἢ ἐκείνως ἐξηγουμένων λόγων· διότι, καίτοι ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμψάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐκλαμβάνεται ἰσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, καὶ ἀπαντῶνται παραδείγματα ἰκανὰ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου, οἷον καὶ τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐξαγγέλλει ὡς οἱ παῖς γέγονε.—ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέαι (Ἡρ. Γ', 63. 65).—πολιτικούς λέγει ἰππεῖς ἐξακισμυρίους εἶναι.—λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῶ ἄγγελοι (Ξ. Κ. Π. Β', α, 6. Ε', γ', 26), ὑπάρχει ἕμωσ καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντατε ἕως τερουμένη, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γενόμενον, ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (Ἴδε τὸν ἐπόμενον παράγραφον), οἷον ἀγγέλλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ)· διὰ τοῦ ὡς ἐκφέρεται ὡς γενόμενον ἀμπίθολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβαλλόμενον· λέξουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, κτλ. (Αἰσχ.)· διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμψάτου ὡς γνώμη πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξαρτωμένη· τὸν Κύρον ἔφασαν λέγειν (Ξ)· διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐνυπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ὅτε σὺ ἠγγέλιθες γεγενημένος (Ἡρ.).—δειχθήσεται πεποιθώς, κτλ.

§. 7. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἴσα δύναται τῷ ἡ πόλις ὄντως πολιορκεῖται, καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσιν· τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ὡς, ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς αὐτοὶ λέξουσιν, φαίνεται μοι ἀβέβαιον καὶ λοιπὸν ἐξεταστέον.

Εἶναι λοιπὸν, κατὰ τὰ πολύκροτα καὶ περιλάλητα ὀνόματα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἦτοι πραγματικὸν καὶ βέβαιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἦτοι προσωπικόν, κλίνον πρὸς τὸ ἀβέβαιον καὶ οἷον ἀρνήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ, τῷ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔγγραφου, οὔτε δημολογούντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφέως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τῷ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλοῦται βέβαιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ, καὶ μάλιστα οἷον ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς κατηγορημα· ἐν τοῖς σὺ ἡγγέλθης γερμανημένος (Ἡρ. 5', 69).— ἡγγέλθης μαγεῖς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 932).— ἡγγέλθεται ἀφιγμένος (Θουκ.), ἡ μετοχὴ ἐστὶν οἷον κατηγορούμενον (ἴδε σ. 100)· ταῦτα δὲ, ὡς καὶ τὰ ἀγγελλθεῖσα γενναίως ἦτοι γενναία (Εὐρ. Ἐκ. 591), ἡγγέλθεται δόλος κρύφιος (Εὐρ. Ρ. 91), κτλ., πλησιάζουσι, κατὰ τὴν σύνταξιν, εἰς τὰ λέγεται ἀφιγμένος, ἐστὶν ἀφιγμένος, ἐστὶ μαγεῖς ἦτοι μαγικός, κτλ· οὕτω καὶ Πείσανδρος ἡγγέλθεται τετελευτηκῶς (Ξ. Ἑλλ. Δ', γ', 7), δειχθήσεται πεποιηκῶς=δειχθήσεται ποιητῆς τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἐστὶ ποιητής, κτλ.

§. 8. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ἥτις, καίτοι πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὴν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι ὅμως πάντῃ ἀυθίκετος, ἄλλως ἐπ' ἄλλων ἐπικρατούσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν τὰ γραστικά, τὰ δείξεως, δηλώσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τοιοῦτον πραγματικῆς ἢ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέχονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ *οτι* καὶ ὡς σύνταξιν· τοῦτο γινώσκουσ' ὅτι αἰσχρόν (Σοφ. Ἡ. 988).— ἐπιστάθωσαν *οτι* οὔτε ἀποδεδράκασιν, κτλ. (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 8).— εἰ μὲν ἠπιστάμεθα *οτι* σαφῶς ἦξει π.λοῖα (Ξ. Ἀρ. Ε', α', 22).— ὅπως ἐπιστῶνται ὡς δεῖ ἀπίεσθαι (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 10).— δείξωμεν τοῖς βαρβάροις *οτι* καὶ ἄνευ τοῦ ἐκείνου θανμάξωιν *οτι* δυνάμεθα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι (Ξ. Ἑλλ. Α', σ', 1).— δηλοῖ πολ.λαχοῦ *οτι* οὕτως ἔγει.— δηλώσω *οτι* Φωκεῖς ματεύουσ' ἄνδρες Αἴγισθόν τινες (Ξ. Ἡ. 1106).

§. 9. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν (§. 7), τὰ διὰ τῆς μετοχῆς ὁμοιάζουσιν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, τοῖς καθ' ὀριστικὴν καὶ

τοῦ ὅτι ἐκφερομένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὐρίσκονται καὶ μετοχῇ συντασσόμενα· ὅθεν οὐχὶ μόνον γινώσκων ὅτι ἡδ' ἐστίν ἢ σώζουσα (Σ. Ἀντ. 188), ἀλλὰ καὶ ἐν κακοῖς τοῖσι μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσκετε (Σ. Ἡ.Ι. 1329).— τοῦτο ἐπίστω θεὶ ἐγώ... (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 16).— ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα (Σ. Τρ. 182).— ὡς εἶσ' ἀληθεῖς οἶδα (Σ. Φ. 320).— ἂ κρείττωρ ἦδει ὦν.— ἄπερ ἦδει ἑαυτὸν ἤττορα ὄντα (Ξ. Κ. Π. Α', 8', 4)· οὕτω καὶ ἔγνωκα φωτὸς ἠπατημένη (Σ. Αἶ. 807). Ἴδε καὶ § 7 ἐν τέλει.

§. 10. Τοῦναντίον δὲ τὰ δοξαστικά, οἷον οἶεσθαι, ἠρεῖσθαι, ρομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ νῶ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· οἷμαι γ' εἰδέναι (Πλ. Πρωτ. 312).— ἴσως ταῦτα ὀρθῶς ἠρεῖσθαι λέγεσθαι (Δ. Φ. Α', 1).— Ἀθηναίους πάντας ρομίσεις δυνήσεσθαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι; (Ξ. Ἀπομν. Γ', 5', 15) ὠσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν· ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πένης ὦν, ἄνοσος, ἀ.λ.λ' ἀεὶ ροσεῖν (Σ. Ἀποσπ. Κρεοῦσ.).— εἰ σύ . . . μ' ἠλπίσας ἄξειν (Σ. Φ. 1175).

§. 11. Ὡς δὲ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς, καὶ ἔτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖα, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὰ ἀνωτέρω (§. 8. 9), μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἢ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται δι' ἀπαρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλήν γνώμην, ἀλλ' εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενα· ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον· λέγων ὅτι . . . (Πλ. Γοργ. 468).— λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' ἔκτεινας (Σ. Ἡ.Ι. 560).— ἡμεῖς δὲ εἴπομεν ὅτι . . . (Πλ. Πολιτ. Ε', 466).— εἴπεις ἄρ' ὡς θέλορι τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εικότως κατήρησεν (Σ. Κ. 431). Ἄλλως δὲ τὸ φάναι, ἕπερ, ὡς δοξασίαν καὶ γνώμης ἀπόφασις σημαῖνον, εἰς τὰ δοξαστικά ἀναγόμενον, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται· γῆς ἢ καταγρεῖ μὴ δεδρακέται τάδε; φημὶ δεῖσσαι (Σ. Ἀντ. 442—443).

§. 12. Ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲ ἀπαντῶνται πάντῃ ἀνεξαίρετως καὶ οἷον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοῦτο καὶ οἰκισθεν ἐννοεῖται, ὡς εἰς πᾶσαν γλῶσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐλληνικὴν, μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου συνήθως δέχονται τὴν

τοιαυτην σύνταξιν, καὶ παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δεικνύουσι· λέγει δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν; (Σ. Γρ. 408) — ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', σ', 41, καὶ ἀλλαχοῦ). Δὲν ἀνάγεται ὁμοίως εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἐξαίρεσις πολλῶν ῥημάτων ἐκ τῶν προηγουμένων, ἅτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλης ὁμοίως ἐννοίας· διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἢ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦται ὅτι γίνεται, γέγονεν ἢ γενήσεται τι, ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου ὅτι ὑπάρχει προσταγή ἵνα γένη τι ἢ ἰκανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι· τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγορίας τῶν γραμματικῶν, *εἰδικαὶ μετοχαί*, τὰ δεύτερα *τελικὰ ἀπαρέμφατα*.

§. 13. Οὕτω, π. χ. τὰ ἐγὼ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖρορες ἡμῶν οὐδὲν ἐγέροντο (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 8), καὶ λέγω Οἰδίπουρ ὀλωλότα (Σ. Κ. 1580).—οἶδα ὅτι ἐνίκα ἐν ὑμῖν τοιάδε τις δόξα (Πλ. Γοργ. 487).—οἶδα ὑμᾶς κοιωνοὺς γεγρονότας (Πλ. ἔνθ. ἀν.), καὶ τὰ ὅμοια, δηλοῦσι τι γενόμενον, τὰ δὲ λέγω σ' ἐγὼ δόλω Φιλοκτήτην λαβεῖν (Σ. Φ. 101)=κελεύω ἵνα, κτλ, ὡς καὶ εἶπε κάπεσκηψεν εἶρξαι Αἴαντα (Σ. Αἰ. 752).—λύπηρ οἶδεν εὖρονς ἰᾶσθαι φίλος (Μ.)=δύναται. — ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἀρχεσθαι ἐπίσταμαι (Ξ. Ἄρ. Α', γ', 15)=γνωρίζω, κατέχω τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ γινώσκονται ὅτι κερδαλέον ἐστί (Ξ.).—ἐγρῶ αὐτόν ἐπιθυμοῦντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7)=ἐνόησεν ὅτι ἐπεθύμει· κατὰ τὰ δεύτερα τὰ ἄνθρωπος ὦρ γίγρωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν (Μέν.).—ἵνα γρῶ τρέφειρ τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν (Σ. Ἄρτ. 1087)=ἵνα μάθῃ, κτλ.

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.

§. 14. Ὅτι μὲν ἐν γένει ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερόμενοι λόγοι τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας αὐτῶν ἀρχῆς· διότι ἀμφοτέρω εἰσιν ἀναφορικά. Ὡς δηλ. τὸ δ εἶναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, οὕτω τὸ ὅτι τοῦ ὅτις (Ὁδ. Α, 47, καὶ πολλαχοῦ)=ὅστις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω τὸ ὡς ἐκ τοῦ ὅς. Διὰ τοῦτο οἱ δι' αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, ὡς ἤθελαν τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 172). Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ

ἀναφορικῶν τὰ θε καὶ θ ἀναφέρονται εἰς τὰ δεικτικὰ οὗτος καὶ τοῦτο κτλ, οὕτω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς τῷ φθόνῳ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσσεστιν ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἔστιν (Ισ.).—ὄρας τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἀγαθὸν ῥέος ; (Σ. Art. 735) Καὶ ἔθα δὲ δὲν προηγείται δεικτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασχεθεῖ τὸ πρᾶγμα, ὅτι δηλ. τὸ διὰ τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον προσδιορίζει τὸ ἄλλο· τὸ δὲ μέγιστον ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ. Εὐθυδ. 303) = τὸ δὲ μέγιστον τοῦτό ἐστιν ὅτι, κτλ.

§. 15. Ἡ πλατυτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρὸς τὰ ὁμηρικὰ (Ιλ. Θ, 362. Α. 439. Σ 197. Ὀδ. Γ, 166) περάθεισις, διεξοδικωτέρα γινομένη, ἤθελε μάχεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρατρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο σημειοῦμεν μόνον ὅτι ἀμφότερα τὰ μέρη ταῦτα, ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ἀναφορικὰ (σ. 173) μετέπεσαν καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν σημασίαν συμφωνία καλεῖται, ὅτι ταῦτα πάντα . . . ἀρμονία τιῶ πολεῖ ἅμα πάντα (Πλ. Κρατύλ. 405).—εἰπὼν θ χρῆσεις λήξον' ὡς ἐγὼ νοσῶν οὐδὲν ξυρήμι ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι (Σ. Τρ. 1120). Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἔγινε διὰ τῶν παθηματικῶν ῥημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ὀργίξασθαι, μεταμέλεισθαι, κτλ' τὸ ἐδῶ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', ὅτι ἴω ἔνν κακοῖς πολλοῖς τάλας (Σ. Φ. 1021) = τὸ αἴτιον δι' ὃ ἀλγύνομαι ἐστὶ τοῦτο, καὶ πάλιν = τοῦτο αὐτὸ ἐστὶν ἐφ' ᾧ ἀλγύνομαι. Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τούτων ἔλαβον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροθέτου ἢ ἀπροθέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν.

§. 16. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μάλιστα ἔνοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ὡς ἡ ἀνέκαθεν παραβολικὴ ἦτοι ὁμοιωματικὴ, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μέρη ταῦτα· τὸ μὲν ὅτι δηλ. ἐξηγεῖ θετικόν τι καὶ ἐξωτερικῶς ὑπάρχον, τὸ δὲ ὡς φαινόμενον, ὁμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθέσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπατηλόν. Καθὼς δηλ. τὸ ὡς μέλλων ἀποπλεῖν = οὕτως ὡς ὁ μέλλων ἀποπλεῖν, τὸ ὡς ἐτητύμως = οὕτως ὡς ἐστὶ τὸ ἐτητύμως, ὡς βέλτιστα, ὡς μάλιστα, κτλ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰδικοῖς λόγοις· οὕτω δεῖ ὑμᾶς γιγνώσκειν ὡς καλὰ διαπράττονται (Ξ).—λέγεις ὡς φιλίαν κτησάμενος οὐδὲν εἶε δεήσειται (Ξ. Ἰέρ. ι) = τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἰδέα σου ὅτι, κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ὡς—ἐκεῖνον τὸν λόγον ἐρεῖ ὡς, κτλ.—οἱ λεγόμενοι μῦθοι ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην (Πλ.

Πολ. Α', 330). Μετὰ τῶν δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιοῦτων ζημάτων τιθέμενον ἐκφέρει τὸ πρᾶγμα ὡς ἀβέβχιον καὶ οὐκ ἀληθές· *ρομίζουσιν οἱ ἐκείνη ἄνθρωποι ὡς Ἥφαιστος χαλκεύει* (Θ. Γ', 88). — οἱ σοφισταὶ πειρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἢν αὐτοῖς π.λησιάζωσιν, ἂ πρακτέον ἐστὶν εἴσοιται (Ἰσ. Σοφιστ γ').

§. 17. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὡς ἐν τοῖς τοιοῦτοις τίθεται ἐπὶ λόγου ὡς μὴ ἀληθοῦς ἐκφερομένου, προφανεστάτης οὔσης πολλάκις τῆς τοῦ *ὅτι* πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπέλιον αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτεεῖν καὶ ὡς τοῦτο ἐστὶν ἡ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὦ βουλή, ῥᾶδιον εἶναι γνῶναι ὅτι ψεύδεται ... τῷ γὰρ ἂν δόξοις πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς ἤλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν; ... ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ... καὶ εἰ μὲν ἦρ παρὰ τούτῳ τὸ μεῖράκιον, εἴχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠγάγκαζόμεν ... (Λυσ. πρὸς Σίμωνα §. 28. —). — λέγει κἀναυθὰ τὰ ληθῆ, ὅτι οὐκ οἶσθα (Ξ. Κ. Π. Β', 8', 31).

§. 18. Τίθεται δὲ τὸ ὡς μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικούς· οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν τις εἴποι ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους Κῦρος εἶα καταγελάειν (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 13)· ἢ ὅταν ἀποφάσκηται ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἵεσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξ)· ὅτι δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ ὅτι καὶ ὡς καὶ οἴκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων παρδειγμάτων δεικνύουσιν. Ἴδε περὶ τούτου Σ Π. Β'.

§. 19. Ἐνόητε ἀρχίζων ὁ λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς μετατρέπεται εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκῆν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι σφίσι μὲν δοκοῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας ξυμμάχους παρακαλέσαντες ψῆφον ἐπαγαγεῖν (Θ. Α', 87). Ἄλλοτε δὲ πάλιν, τούναντίον, τρέπεται ὁ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλοκῆς εἰς τὴν κατ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς· τὸν δ' αὖ Τισσαφέρην τὰς τε ταῦς οὐ κομίζεις (διεβόων), καὶ τροφήν ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελεῖ διδοὺς κακοῦ τὸ ναυτικόν (Θ. Η', 78).

Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.

§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κεῖνται οἱ δι' ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐρωτωμένου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν αὐτῶν ἐγγήγροας; ναί — εὐδαίς; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγμα-τος, ἀποβλέπει ἰδιότητα ἢ συμβεβηκός, αὐτῶν, ἢ, γινωσκομένης τῆς ἰδιότητος, ἀποβλέπει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποβλέπει ἀμφότερα ταῦτα, ἀγνοοῦμενα. Κατὰ τὴν πρῶτον τρόπον λέγεται οὐκ εἶ κακὸς σὺ; (Σ) — ποῖόν τι τοῦτο; — ἀπορεῖς δὲ σὺ; (Σ.) — ποῦ ἔστι οὗτος; (Τ.) — πότε ἔσει οἴκοι; (Ξ) — πῶς ποιήσεις; (Ξ.) — τοῦ ἐνεκα; — τί δ'; ὅς παλαιὸς κἀγαθὸς φίλος τ' ἐμοί, Νέστορ ὁ Πύλιος, ἔστιν; (Σ. Φ. 421) Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος; — τίνας ποτ' ἔστιν ἢ ξένη βροτῶν; τίς ἢ τεκοῦσα; τίς ὁ φυτῶσας πατήρ; (Σ. Τ. 312) — τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν; (Σ.) Κατὰ τὸν τρίτον τρόπον λέγεται τίς ἄρα νέετος; (Σ. Αἰ. 1185) — τίς ὁ πόθος αὐτοῦς ἔκετο; (Σ. Φ. 601) — οἶσθά τινας ἀγαρίστους καλουμένους; (Ξ.)

§. 3. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι διακρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆς, ἢ διὰ τινος ἐρωτηματικῆς, ἐπιθετικῆς ἢ ἐπιβέβηματικῆς λέξεως, ἢ διὰ τινων μορίων. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἶναι Ἑλληνας ὄντες βαρβάρους δουλεύσομεν; (Εὐρ. Τηλέφ. Ἀποσπ.) Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον εἶναι τί τοῦτο; — πῶς ἡμῖν ἔχεις; καὶ πολλότατα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ παραδειγμάτων.

§. 4. Μόρια ἐρωτηματικὰ προαγγελτικὰ καὶ οἷον εἰσάγοντα τὴν ἐρώτησιν εἶναι μάλιστα τὰ οὐ, οὐκουν, ἄρα, μή, μῶν, ἦ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ οὐ καὶ οὐκουν περιμένεται καταφατικὴ, διὰ δὲ τῶν ἄρα, μή, μῶν, ἀποφατικὴ ἀπόκρισις (σ. 120, §. 3 σ. 122, §. 6) ἀναποφάσιστος μένει διὰ τοῦ ἦ. Παραλειπτικῶς δὲ τίθεται τὸ τί δῆτ' ἄν; τί δῆτ' ἄν, ἔτερον εἰ πείθοιο τοῦ Σωκράτους φρόντισμα; (Ἄρφ. Ν. 155) = τί δῆτ' ἄν εἴποις; κτλ.

§. 5. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπλή, ὅταν δι' αὐτῆς γίνηται ἐν μόνον ἐρώτημα, καὶ εἶναι σύνθετος, ὅταν πλεῖον ἐν ταῦτῳ. Ἀπλή ἐρώτησις

εἶναι τὸ ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; (Ἄρφ. Ἀχ. 569) καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύμβητος εἶναι μετὰ τῶν ὁμοίων τὰ τίς τε καὶ πόθεν πάρει; (Σ.) — ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω, ἢ δεινὰ μέν, κέρδη δέ; (Σ. Ἡ.λ. 767) Καὶ ἡ ἀπ.λῆ δὲ καὶ ἡ σύμβητος ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος ἢ ἐξαρμομένη.

§. 6. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος, ὅταν τίθηται καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον, κατ' εὐθείαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παντὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος: τίς ἀνὴρ; (Σ) = τίς ὁ ἀνὴρ; — τί δῆτα χρῆσεις; (Σ.) — ποῦ ποί' εἰσί; (Σ.) — πῶς ἔχεις; (Πλ.) ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 7. Σύμβητος δὲ οὔσα ἢ ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται παρὰ μὲν Ὀμήρῳ μάλιστα διὰ τοῦ ἦ — ἠέ (= ἦ — ἦ) ἢ ῥ' οἴ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἠὲ φιλόξενοι; (Ὀδ. Ζ, 120) παρὰ δὲ Ἀττικοῖς σπανιώτερον μὲν τοῦτο, συνθέστερον δὲ τὸ πότερον — ἦ, πότερον — ἦ. Τὸ ἀνωτέρω ὁμηρικὸν ἤθελεν εἶναι παρ' Ἀττικοῖς; πότερον οὗτοι ὑβρισταί εἰσιν ἢ φιλόξενοι; οὕτω καὶ πότερον φαίνεται τινὰ τὸν ταῦτα κωλύοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρῆν ἢ μὴ; (Δημ. Στεφ. κβ') — καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοῦς ἢ τὸ αὐτόματον χρῆ ἀιτιᾶσθαι; (Δυσ. κατ' Ἀρδοκίδου Ἀσθεβείας §. 25) — πότερα φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν; (Πλ. Φιλ. 40) Καὶ παρ' Ὀμήρῳ δὲ παραλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ τὸ ἦ καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὸ πότερον, ὡς εἰλαπίνῃ ἠὲ γάμος; (Ὀδ. Α. 223) — ἄρτι, ὦ Τερψίῳ, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ; (Πλ. Θεαιτ. ἀρχ.) — ἠδονὴ καὶ λύπη πέρας ἔχειον ἢ τῶν τὸ μάλλόν τε καὶ ἥττον δεχομένων ἐστόν; (Πλ. Φιλ. 27) Ἐνίοτε τίθεται τὸ πότερον καὶ ἐπὶ πλείονων κώλων, ὡς πότερα παρὰ δήμου ἢ ὀλιγαρχίης ἢ μονάρχου; (Ἡρ Γ', 82) Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἐνὸς μόνου κώλου: πότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε; (Σ. Φ. 1235) ὑπονοουμένου τοῦ ἄλλου κώλου = παίζων ἢ σπουδάζων; Τὰ δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτηματικῶν μορίων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τούτων, ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἀπ.λῶν ἐρωτήσεων.

§. 8. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συνθέτου, ῥυθμίζονται κατὰ τὰ ἀλλαγῶ ῥηθέντα (σ. 88, §. 22—23). Ἐκφέρεται δηλ. ἐρωτηματικῶς ἢ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλίσειν καθ' ἣν ἤθελε τεθῆ καὶ μὴ ἐν ἐρωτήσει οὔσα' εὔσι ταῦτα; ὄφας; μῶν οὐ κέκλοφας, ἀ.λ.λ' ἠρπάκας; (Ἄρφ. Π.λ. 372) — μὴ τῶν τυράννων

ἔστιν; (Σ)—οὐκ οὐν ἐγὼ σοι ταῦτα προϋλέγον; (Σ)—ποῦ τις ἄν τράποιτο; (Ἄρφ.)—πότερ' ἄν δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακὰ; (Πλ.)—πότερον φῶμεν εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν ἢ λελυθῆναι καὶ ἑαυτούς; (Σ) Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ λόγος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἐρωτήσεως ἔστι ταῦτα.—ὄρθς.—κέκλοφας.—οὐκ ἔστιν.

§. 9. Κατὰ τὰ ἄνω ρυθμίζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις, ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πλουσία εἰς τοὺς τρόπους τῆς καταρατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἀποκρίσεως. Ἐπὶ καταφάσεως μεταχειρίζεται τὰ ἐπιβρῆματα καὶ, πάνυ μὲν οὖν, παντάπασι μὲν οὖν, κομιδῇ μὲν οὖν, πάνυ γε, παντάπασι γε, μάλιστα γε, πῶς γὰρ οὐ; κτλ. Ὡσαύτως τὰ ῥήματα φημι, ἔστι, καὶ τὸ παραχωρητικὸν ἔστω ἔπι ἀποφάσεως τὰ οὐκ, οὐ φημι, οὐκ ἔστι, κτλ.

§. 10. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν τίθενται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμῖαι, οὗτος, ἐκεῖνος, κτλ ἢ τὰ κατάλληλα ὀνόματα. "Ε.Ι.ληγές ἐσμεν.—αὐδῶμαι Νεοπτόλεμος (Σ. Φ. 234. 240): ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν συμβεβηκὸς ἀποβλέπουσαν τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιβρῆματα, ἐκεῖ, τότε, οὕτως, ἐκείνως, κτλ.

§. 11. Ἐξαρτωμένη ἐρώτησις εἶναι καὶ λέγεται ὅταν, ἄλλου προηγουμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθοῦσα, κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικῆς ῥήματος. Αὕτη δὲ καλεῖται καὶ π.λαγία ἐρώτησις.

§. 12. Προτάσσονται δ' ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ ῥήματα ἐρωτᾶν, πυρθάνεσθαι, ζητεῖν, καὶ τὰ περιέχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὄραν (= προσέχειν, φροντίζειν), ἀγροεῖν, οὐκ εἰδέναι, ἀπορεῖν, ἀμηχανεῖν, οὐκ ἔχειν, ἄδηλον εἶναι, κτλ.

§. 13. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐνεστώτος χρόνου ἢ μέλλοντος ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ἰσχύουσι τὰ ἀνωτέρω τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον δηλ., ὡς ἀθυπρόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε τεθῆ καὶ καθ' ἑαυτό. εἴρηαι ὀππόθεν εἰμέν (Ὀδ. Γ, 80).—οὐκ ἔχομεν ὀππόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ταῦς (Θ. Ζ', 14).—ὄρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγειῆς ἔσθ' ὅστις ἄν σου τούτο προσχρήζοι τυχεῖν (Σ. Κ. 1167).—βουλεύομαι γε ὅπως σε ἀποδρῶ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 13).

§. 14. Ἱστορικῶς δὲ χρόνον ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κανονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, εὐκτική· ἔηροτο Καμβύσης ὅ τι τῇ πόλει οὐρομα εἶη (Ἡρ. Γ', 64).—εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς τις εἶη καὶ ὁπόθεν π.λέοι (Ἡρ. Β', 115).—ἀνηρώτα τί βούλοιντο (Ξ. Ἀρ. Β', γ', 4).—ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιεῖναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15). Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι οἷον ἄλλου λόγου προηγουμένου ἐξάρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν.

§. 15. Ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμιαὶ ὅστις, ὁποῖος, ὁπότερος, ὁπόσος, καὶ τὰ μόρια ὁπότε, ὅπου, ὅπως· ἠρόμην ὁπότερος τούτοιρ τοῖν ἀνδροῖν ἀμείων πεποιήται τῷ Ὀμήρῳ (Πλ. Ἰππ. Ἐλάτ. 370).—καὶ ἤροτο ὅτι καὶ εἶη τὸ σύνθημα (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 16).—μετὰ δὲ ταῦτα ἠρόμην ὅπου ὁ σῖτος εἶη ὁ ἀπληρομένος (Δημ. Φαίριπ. 1040).

§. 16. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πολλάκις, διακοπτομένης τῆς σειρᾶς τῆς διηγήσεως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρξέ τι προηγούμενον, τίθεται καθ' ὀριστικὴν τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον, καὶ ἱστορικῶς χρόνον ἡγουμένου· εἰ ἔροιστό τις ὑμᾶς· εἰρήνην ἄγετε; (Δ.)—σὺ δὲ ἐπηρεώτας ὧδέ πως· ἀρά γε εἶπες καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ; (Ξ. Κ. Π. Α', σ', 12) ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεστώς· ἐπιυθάνετο ποίοις οὐ χρῆθῆςιοις πελάζειν (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7).—ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν (Ξ)· ἐνθα ὡς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρεισαγόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθείας ποιοῦν τὴν ἐρώτησιν.

§. 17. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλᾶ ἀντωνυμιαί, ὅς, πότερος, κτλ. καὶ τὰ μόρια ποῦ, πότε, κτλ. καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου· αἱ γυναικίκες ἠρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν (Ξ. Ἀρ. Δ', ἐ, 10)—ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν (Ξ). Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 12) ἀνάγεται καὶ τὸ θανμάζω· ἐθαύμασεν ὄτι ποτὲ τρόπῳ ἐγένετο (Ξ. Αλακεδ. Πολιτ. Α', 1).—θανμάζω οὐδ' ὅπως ποτὲ ἐπέισθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν (Ξ. Ἀπομν. Α', ἀ, 20). Ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις, ἐπεισαν . . . ὡς ἄξιός εἶη θανάτου (Ξ. Ἀπομν. Α', ἀ, 1).—θανμαστοὺν τίποτε πειρῶνται (Ξ. Ἀθ. Πολιτ. Α', 6).

§. 18. Συνθέτου δὲ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως οὐσης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 7). Ὡσαύτως διὰ τῶν εἶτε — εἶτε ἐβουλεύοντο εἶτε κατακαύσωσιν, ἐμπρήσαντες τὸ οἶκημα, εἶτε τι ἄλλο χρήσονται (Θ. Β', 4). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ—ἦ ἴνα ἐπισκεψάμεθα εἰ ὁ ἄριστος ἐνδαιμονέστατος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως ἔχου (Πλ. Πολιτ. Η', 544).

§. 19. Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Ἡμίχ. τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε, ἢ σίγ' ἔχωμεν; Ἡμίχ. ἀσφαλέστερον (Εὐρ. Ὀρ. 1539) = ἀσφαλέστερον σίγα ἔχειν. Ὅταν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἔπονται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ὅταν σ' ἐρωτᾷ τις τε καὶ πόθεν πάρει; λέγειν Ἀχιλλέως παῖς . . . πλείς δ' ὡς πρὸς οἶκον (Σ. Φ. 56).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Σχημάτων.

§. 1. **ΣΧΗΜΑ** ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκὴ λόγου ἐκτροπομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρητὴν παράβασιν. Ἡ κανονικωτέρα π. χ. καὶ τυπικωτέρα πλοκὴ εἶναι τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν ῥῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικὸν μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὅμως ὅχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος ἐψήφισαντο, τὰ ζῶα τρέχει, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήντησαν πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ ὀνόματα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν, παρπλαμβάνοντες εἰς τὰ σχήματα ἐνίοτε καὶ κοινοτάτας καὶ οὐδὲν ἰδιαιτέρον ἐχούσας πλοκάς λόγου.

§. 3. Καθ' ὃ παράβασιν διαφέρουσι τῆς κυρίας συντάξεως τὰ σχήματα, καθ' ὃ δὲ συγχωρητὴ παράβασιν, εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ συγγραφέων στηριζομένη, διαφέρουσι τοῦ σολοικισμοῦ ὅστις εἶναι παράβασιν καὶ κακίαν λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἶναι πάντῃ διάφορα καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγομένων καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων, καθ' ὃ ὁ λόγος λέγεται ἐσχηματισμένος καὶ ἀσχημάτιστος. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν συντακτικῶν σχημάτων θέλομεν πραγματευθῆ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκὴ ἐν ἣ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· 1. κατὰ γένος διαφερόντων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθετικῶν, εἴτε ὡς κατηγορουμένων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων· τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ. Κ. Π. Ε', α, 14· ἀκρατῆ, πρὸ ἄλλοις, οὐκ ὀρθῶς).—ἐλθὼν ἐκάκωσε βίη Ἡρακλειεῖη (ἰλ. Α, 689).—γίγλε τέκνον (ἰλ. Χ, 84).—βρέφος ἐσορῶ φέροντα

τόξον (Ἄν. Ὀδ. Γ').—ψυχὴ ἀπολιπών (Ξ. Κ. Π, Ζ', γ', 8).—φάλαγγες ἐλπόμενοι (Ἰλ. Π, 280). 2. Κατ' ἀριθμόν' ὄρους βεβρωτες (Σ. Ἀρτ. 1022). 3. Κατ' ἀμφοτέρα' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπλεον ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας (Θ. Γ', 79), κτλ. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 8.

§. 5. Ἀκριβῶς ἐξετάζοντες τὰ προηγούμενα χωρία εὐρίσκομεν ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ὁ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεκρὰν λέξιν, διορᾷ τὴν ὑπὸ ταύτῃ ἐνυπολανθάνουσαν καὶ ζῶσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει· τὸ μοχθηρὰ ἀνθρώπια=οἱ μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι· τὸ βίη Ἑρακλειεῖη=Ἡρακλῆς· τὸ φίλε τέκνον=φίλε υἱέ· τὸ βρέφος φέροντα=παῖδα φέροντα· τὸ φάλαγγες ἐλπόμενοι=οἱ φαλαγγιδὸν τεταγμένοι ἐλπόμενοι· τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας = ἐπὶ τοὺς πολίτας ὄντας, κτλ. Διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ νοούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ σημαϊόμενον, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ Σχῆμα κατὰ τὸ Συγώνυμον, ὅταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρηται διὰ λέξεως ἑτερογενοῦς μὲν καὶ ἑτεροαριθμοῦ πολλάκις τῆς προηγουμένης, ἀλλὰ συνωνύμου κατὰ τι ἄλλο· νεφέλη ἀμφιβέβηκε κuarῆη, τὸ οὐραεῖ (Ὀδ. Μ, 75)=ὄ, νέφος.

§. 6. Οὕτω καὶ ὅταν, προηγηθέντος τοιοῦτου τινὸς οὐδετέρου, μειράκιον, π. χ. ἔπηται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον· ἢ ὅποτε ἐξέλθοι τὸ μειράκιον εἰσαρπάσαιεν αὐτὸν (Ἄυσ. Ἀπολ. πρὸς Σίμωνα § 11)=τὸν νεανίσκον ἢ τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠνομάσθη πρότερον τὸ μειράκιον.—ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβαρόμην· οὗτοι δ' ἐκεῖνόν τε ἤγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον (αὐτόθι §. 37).

§. 7. Ὑπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα δυνατὸν νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων σύνταξις, ἅτινα, ὡς εἶναι γνωστὸν, καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ὄντα, συντάσσονται πληθυντικῶ ῥήματι (σ. 10, §. 11—12)· τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν (Ἡρ.).—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ).—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν (Θ).· διότι καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατεῖ βεβαίως ἡ κατ' ἔννοιαν σύνταξις· τὸ πλῆθος οἴονται (Θ)=οἱ πολλοὶ οἴονται.—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ)=οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.

§. 8. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τῶν στρατεύμα εὐθύνορτας (Εὐρ. Ἐκ.

ἔθνη ἐστράτεον (Θ. Ζ΄, 58), κτλ. καὶ δεύτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν κατέχαστα· τὰ μειράκια κατεφρόνησαν (Ισ. Παραθην. 4)· ἡ ἐξίχεται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολυμερῶν καὶ ἡ τῆς πληθούς· βασιλεία ἦσαν (Ξ. Ἀρ. Α΄, Β΄, 23).—καὶ ὑποχωρούντων φανερά ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἔγνη πολ. ἰλά (Ξ Ἀρ. Α΄, Ζ΄, 17). Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλιστα παραδείγματι παρ’ ἄλλοις φέρεται ὑπέροχο.

§. 12. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημαινόμενον ὡς σωρὸν πραγμάτων, τότε πρέπει νὰ εἰπώμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ κατὰ τὸ ροούμενον σχῆμα· διότι τὸ ἐξορύττειτο ἀν’ σκαπτόμενα τὰ φυτὰ (Ξ. Οἰκ. ΙΘ΄, 4)=ἐξορύττειτο ἀν’ ὁ σωρὸς τῶν φυτῶν· ἐξίχεται δὲ ἀρμόζει τοῦτο εἰς τὰ δημοτικὰ ὅσσα τε φύ. ἰλά καὶ ἀνθεα γίγνεται ὄρη (ἰλ. Β, 467)· διότι περιστῶσιν ἄπειρον πλῆθος φύλλων καὶ ἀνθέων, ἀλλ’ ἄνευ ἀτομικῆς ὑπάρξεως.

Γ΄. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἦτοι Βοιώτιον.

§. 13. Πινδαρικὸν ἦτοι βοιώτιον σχῆμα καλεῖται ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ’ ἣν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνθητικῆς, ὑποκείμενον πληθυντικὸν, ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαῖα λόγων τέλλεται (Πίνδ. Ὀλ. Ι΄, 5, Β.).—ἀχεῖται τ’ ὄμφαι μελέων σὺν αὐλοῖς, ἀχεῖται Σεμέλαν ἐλικάμπυκα χοροί (Πίνδ. Διθυρ. Γ΄, Ἀποσπ.).

§. 14. Τὸ πινδαρικὸν ἦτοι βοιώτιον σχῆμα διαφέρει τῆς ἀττικῆς συντάξεως μόνον καθ’ ὅτι ἐν ταύτῃ μὲν εἶναι οὐδέτερον, ἐν ἐκείνῳ δὲ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν τὸ ὑποκείμενον, ἀμφότερα δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, ἐν οἷς ἐνικὸν ὑποκείμενον φέρεται πρὸς πληθυντικὸν ῥῆμα· τὸ στράτευμα ἀπῆ. ἰθον.

§. 15. Τὸ πινδαρικὸν ἢ βοιώτιον σχῆμα φαίνεται ὅτι ἰδιάξεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν βοιωτικὴν ἦτοι αἰολικὴν διάλεκτον· ἀπαντᾷται ὁμοῦ καὶ παρ’ Ὀμήρῳ ἐνίοτε ἐν τοῖς ὕμνοις, ὡς ξανθαὶ δὲ κόμαι κατεγήροθεν (“Ἦμν. Δῆμ. 279), καὶ παρ’ Ἡσιόδῳ καὶ παρ’ Ἡροδότῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦν, προτασσομένων τοῦ λόγου· ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί (Πλ. Εὐθυδ. 302).—ἦν δ’ ἀμφίπλευτοι κλίμακες (Σοφ. Τρ. 520).

Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 16. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ ὁμοιόπτωτον ἐν μέρει δυνατὸν ὀνομάσει, καλεῖται πλοκὴ λόγου καθ' ἣν, τιθεμένου πρῶτον τοῦ ὅλου, ὁμοιοπτῶτως ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸ ἡ ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο· α'. κατ' ὀνομαστικὴν· β'. κατὰ γενικὴν· γ'. κατὰ δοτικὴν· δ'. κατὰ αἰτιατικὴν.

α'. Κατ' ὀνομαστικὴν.

§. 17. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἕκαστος, ἑκάτερος, πᾶς, ἄλλος, ἄλλος ἄλλοθεν, ἐν οἷς, τιθεμένου τοῦ ὅλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν τὸ μέρος, ἐξυπονοουμένου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κληρὸν ἐσημήναντο ἕκαστος (Ἰλ. Η, 175) — οὔτοι δὲ ἐσημήναντο κληρὸν, ἕκαστος δηλ. ἐσημήναντο τὸν ἑαυτοῦ κληρὸν. — οἱ δὲ λόγους πλείστοι ἕκαστος περιερχόμεθα (Πλ. Δημ. Φ. Α, ις').

§. 18. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· α'. ὅτι, παραλειπομένου πολλακίς τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὅλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· διεδίδρασκον ἦδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιῆσθαι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 3) — οἱ Ἀρμένιοι διεδίδρασκον ἅπαντες, ἕκαστος δηλ. διεδίδρασκε, βουλόμενος, κτλ. — ἠρώτων ἄλλος ἄλλο (Πλ.). — ἠσπάζοτο ἄλλος ἄλλοθεν (Πλ. Χαρμ. 153) — ἠσπάζοντο πάντες, ὁ μὲν δηλ. ἠσπάζετο ἐξ ἑνός, ὁ δὲ ἐξ ἄλλου μέρους· β'. ὅτι πολλακίς τὸ ῥῆμα, καίτοι τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικοῦ ὄντος, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ ὑποκειμένου ἐλκόμενον, τίθεται ἐνικόν· οὔτοι μὲν . . . ἄλλος ἄλλο λέγει (Ξ. Ἄρ. Β', α, 15). — πάντες δὲ οὔτοι κατὰ ἔθνη ἐν π.λαισίῳ π.λήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο (αὐτόθι Α', ἡ, 9).

β'. Κατὰ γενικὴν.

§. 19. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σχῆμα, ὅταν, τεθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικὴν, ἔπεται καὶ τὸ μέρος κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε ἐστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι βαλῶν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας (Ἡρ. Γ', 35) — τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέσης καρδίας δηλ. Ἡ πλοκὴ αὕτη διαφέρει τῆς διπλῆς γενικῆς, ἣν ἐνίοτε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητι-

κῶς, τὰ ὀνόματα· ὡς Ἰστυαῖος ὑπέδυνε τὴν τῶν Ἰώνων ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρείου πολέμου (Ἡρ. Γ', 2), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ τὴν περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός· ὁμολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα νὰ ἐκληφθῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παιδός ἐστεῶτος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

γ'. Κατὰ δοτικὴν.

§. 20. Τὸ κατὰ δοτικὴν ὁμοιόπτωτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ ἀνωθυμίας, ὅταν δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ ὄνοματος δοτικὴ πρὸς ἀκριθέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρασθέντος· ἐν τ' ἄρα πῶ χειρὶ (Ἰλ. Ζ, 253, καὶ ἀλλαχοῦ). — τὸν ῥά οἱ ἔμβαλεν χερσίν (Ἰλ. Ξ, 218). — ὄν (κόσμον) σφι Ζεὺς γένει ὤπασεν (Πίνδ. Ὀλ. Η, 83). — κελαινῶπιν δ' ἐπὶ οἱ νεφέλων ἀγκύλω κρατὶ κατέχευας (Πίνδ. Πυθ. Α', 7). Οὕτω καὶ παρ' Ἡρόδοτῳ (Β', 18) μαρτυρεῖται δέ μοι τῆ γυνάμην.

δ'. Κατ' αἰτιατικὴν.

§. 21. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν ὡσαύτως τὸ μέρος ἔπηται κατὰ τὴν πτώσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσηται καὶ τὸ ὄλον. Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίνας (Ἰλ. Ρ, 83). Ἦτον βέβηκα δμᾶλῶτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῆ τὸ ὄλον κατὰ γενικὴν· ὁ νοῦς ὅμως εὐρίσκει εὐκολώτερον νὰ συνδέσῃ ὅμοιον πρὸς ὅμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν. Κατὰ τὴν πρῶτον τρόπον ἤθελεν εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασε τὰς φρένας τοῦ Ἐκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασεν Ἐκτορα, τὰς φρένας δηλ. αὐτοῦ. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάλλειν τινα στῆθος, μέτωπον, μετάφρενον. — τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα (Ἰλ. Λ, 240), κτλ. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ ὄλον· δάκε δὲ φρένας Ἐκτορι μῦθος (Ἰλ. Ε, 493. Ἴδε καὶ Ὀδ. Σ, 88).

§. 22. Ἡ τοιαύτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοιόπτωτος πλοκὴ τοῦ λόγου ἰδιάζει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπαντᾶται ὅμως ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν Ἀττικῶν· πρόχειρον εἴ τι σοι, τέκνον, πάρα ξίφος χειροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα (Σ Φ. 747) = πάρεστί σοι, ταῖς χερσὶ δηλ. — μέθεο με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, γίλιτατον τέκνον (Σ. Φ. 1301). — καὶ νιν ἄρθρα ἐνζεύξας (Σ. Τ. 717). Τοι-

οὔτον δὲ φαίνεται καὶ τὸ σὺ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύβον κατ' ἄλσος (Σ. Κ. 114), ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναλυθῆ κρύβον με κατ' ἄλσος, τὸν πόδα μου δηλ., ἐρθέτερον ἀναλύεται ἄγουσα πόδα μου (ἢ πόδα ἐμὸν) ἐξ ὁδοῦ κρύβον με κατ' ἄλσος· ὡσαύτως καὶ τὸ (Εὐρ. Ἐκ. 807) ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα ; Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖς πεζογράφοις· ὠκνοῦν ἐπαερέεσθαι, μὴ σοι ἐμποδῶν εἶην τῇ ἐπιδείξει (Πλ. Ἰππ. Ἐλ. 364).

§. 23. Τὸ αὐτὸ ἁμοιοπτωτον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου, ὅταν, ἀντὶ νὰ τεθῆ τὸ ὅλον κατὰ γενικὴν, ὡς ἦτον ἡ φυσικωτέρα πλοκή, οἷον τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῶν (Ἐπίκτ.), τίθηται ἁμοιοπτῶτως τοῖς μέρεσι· τὰ δὲ δοῦρα ἀλλὰ μὲν πάγει, . . . πολλὰ δὲ καὶ ἐν γαίῃ ἴσταντο (Ἰλ. Α. 571). — οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ πεπτῶκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν (Θ. Α', 89). Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀνωτέρω (§. 8) ἐν τέλει. Περὶ ἄλλων τινῶν σχημάτων ἴδε ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

○○○○○○○○○○

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληρθῶσι συνώνυμα τοῖς σχήμασι, ὡς παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσι ὡς γένη, ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων προμοίων σχημάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἷον συγχωρητὴ παράθεσις τῆς κανονικωτέρας καὶ τυπικωτέρας πλοκῆς. Ὑπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἐποψὴν θέλομεν ἐξετάσει διὰ βραχέων τὰ ἐξῆς τέσσαρα γενικώτερα ἰδιώματα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, τὴν Ἐλλείψιν, τὸν Πλεονασμόν, τὴν Ἐξίαν ἢ Ἐφεξίαν καὶ τὸ Ἀνακόλουθον, συμπεριλαμβάνοντες καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὄνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἰδιώματος. Πολλὰκις δηλ. ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες παραλείπομεν λέξιν ἢ λέξεις αἰτινες διὰ τὴν πράξιν ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν, ἀλλ' ὅμως, καίτοι παραλειπόμενοι, ἦτοι διὰ τὴν συνάφειαν εὐκόλως ἐννοοῦνται, ἢ διὰ τὴν συχρὴν χρῆσιν κατήντησαν γνωστά, εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα περίστα-

σιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς σημασίας, ἀκριβῶς τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοί ὄροι. Τοῦτο καλεῖται *Ἑλλειψίς*.

§. 3. Οὕτω παρετηρήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι παραλείπεται τὸ *συνδεδεικὸν* ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως. Ἀλλὰ οὐδὲν ἤ-
τον καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν
ἕδωρ, κτλ, καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέ-
σις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἀπαντᾷ ὁ
νοῦς ἵνα ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι
τὰ ἀνωτέρω = οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ πολυκοιρανία, καὶ = τὸ ἕδωρ ἐστὶν
ἄριστον, κτλ. (σ. 3, §. 11—).

§. 4. Ἐπίσης παρετηρήσαμεν ὅτι, ἐπὶ ὀρισμένων περιστάσεων, καὶ
τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀντικείμενον δυνα-
τὸν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ἐπιπίπτων (Δημο-
σθένης) τοῖς Ἀμβρακιώταις ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θ. Γ', 112), οὔσι
δηλ.—οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς πρώτους γύλακας εὐθὺς διαφθεύρουσιν
ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θουκ. Δ', 32), ὄντας δηλ.—ὡς ἐμοῦ μόνης πέ-
λας (Σ. Κ. 83), οὔσης δηλ.—ὦν ὑψηγητῶν (Σ. Τ. 966), ὄντων δηλ.
Ἠσαύτως καὶ ἐλόκληρος πρότασις· εἰς κόρακας (ἔξρε), πρὸς σε γο-
κάτων (ἐκετεύω, κτλ. σ. 4, §. 14—16. σ. 5, §. 17—19). Οὕτως οὐχ ὅτι
= οὐ λέγω ὅτι.—μὴ ὅτι = μὴ εἶπω ὅτι.—ὅπως ἀνὴρ ἔσει = ὅρα τίνι
τρόπῳ ἔσει ἀνὴρ. — ὅπως ἔσεσθε ἀνδρες ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας ἧς
κέκτησθε (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 3).—ὅπως μὴ ῥεῖς (Ἀρφ. Βατρ. 7) = πρό-
σεχε μὴ τὸ εἶπης (Ἰδς σ. 165, §. 5).

§. 5. Ἐκ τῆς συχνῆς δὲ καὶ ὀρισμένης χρήσεως κατήντησαν ὄχι
μόνον εὐληπτα πολλὰ ἐπίθετα ἄνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχε-
δὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν τῆ ὑστεραία, κατὰ
γε τὴν ἐμήν, δεξιά, διάμετρος, κτλ, μόλις ἔχοντες χρεῖαν νὰ ὑπεν-
θυμίσωμεν ὅτι τὸ πλήρες ἐν τούτοις εἶναι ἡμέρα, γνάμην, χεῖρ, γραμ-
μή, κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ἰλιάδος Σ, 22 λέγεται ἀμφοτέρησι χερσὶν
ἐλῶν . . , ἐν Ὀδυσσεΐας Ε, 428 ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐπεσσύμενος, ἐν
δὲ Ὀδυσσεΐας Σ, 28 κόπτων ἀμφοτέρησι. Τινὰ δὲ κατήντησαν οἷον
ἐπιρρήματικά, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ' ἀρχὰς ἴσως ἀ-
νακληρούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (Θ. Α', 15), μοίρας δηλ.,
διὰ πάσης (Θ. Α', 14) τῆς γῆς (ἴσως), δυσκολώτερον δὲ ἄλλοτε ὡς
ἐκ καιρῆς (Θ. Γ', 92), διὰ κειῆς (Θ. Δ', 120), κατὰ μόνας (Θ. Α', 32).

Ἄλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὐρίσκεται οὐσιαστικὸν κατ' ἄλληλον πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἤθελεν εἶναι βεβαίως σχολαστικώτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι. διὰ κενῆς χειρός, κατὰ μόνας μερίδας, καὶ εἴτι τοιοῦτον.

§. 6. Ἐλλείψεως εἶδος εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ᾗ ὁ ἄρχι-
σμένος λόγος, διὰ διαφόρους αἰτίας, καὶ πάντοτε ἐπὶ ρητορικῶ σκο-
πῷ, διακόπτεται· εἰ μὲν δώσουσι γέρας Ἀχαιοί (Ἰλ. Α, 135) ἔνθα
ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ καλῶς ἔχει, παύσομαι, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον, ἀλλ'
ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ σπουδαιότερον, παρα-
λείπει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. Ὡσαύτως παρὰ Ξενοφῶντι (Ἀν. Β',
ζ', 15)· εἰ μὲν σύ τι ἔχεις, ὦ Μηδόσαθεες, λέγειν· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς
πρὸς σὲ ἔχομεν.—καὶ ἦν μὲν ξυμβῆ ἡ πείρα· εἰδὲ μή (Θ. Γ', 3).
Ἄλλὰ καὶ ὅλως ἀποσιωπωμένου τοῦ δευτέρου κώλου· ἦν σ' ἔλω ποτέ
(Σ. Κ. 810).

§. 7. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο ἡ
πλοκὴ αὕτη καλεῖται Σχημα Ἀναρταπόδοτον, συνηθέστατον ὃν παρ
Ἄττικαῖς (ἴδε Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 22. Ἀπομν. Γ', α, 9. Γ', θ', 11. Πλ.
Πρωτ. 325. Πολιτ. Θ', 575, κτλ)· ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικῶς
λέγεται ἄττικόν δὲ καὶ τὸ ἀναρταπόδοτον (Γρηγ. Κορίνθ.). Ἀμφι-
σθητοῦσι δὲ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (Ξ. Ἀν. Ζ', α, 31) δοκεῖ
εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βίαιοι ποιήσοιτες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν
πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνώμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεισθαι·
εἰ δὲ μή, κτλ· ἔνθα τὸ ἦν δυνώμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρενθέσει δέχον-
ται—ἵνα ἴδωμεν εἰ, κτλ, οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω
καὶ τὸ θουκυδίδειον (Δ'. 13)· ἦν μὲν ἀντεκπλεῖν ἐθέλωσι σφίσιν ἐς
τὴν εὐρυχωρίαν, ἔνθα ὡς ἀπόδοσιν δυνατὸν ἐννοῆσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ
(τῇ εὐρυχωρίᾳ), ναυμαχῆσοιτες ἢ ἵνα ναυμαχῆσωσι.

§. 8. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶναι ὁ δυνητικὸς λόγος, ἀ-
πόδοσις ὢν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ παράλειψιν τῆς εὐκόλως ἐν-
νοουμένης προτάσεως· βουλοίμην ἄν=βουλοίμην ἄν, εἰ δυναίμην.—
ἠδέως ἄν ἦκουσα=ἠδέως ἄν ἦκουσα, εἰ ἐζῆν, εἰ ἐλέγετο.—οὐδ' ἄν
εἰς ἀντείποι (Δ).—ἠδέως ἄν ἐρωγ' ἐροίμην (Δ.—ἴδε σ. 171).

§. 9. Ὡς δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως ἡ ἔλλειψις καθ' ὅτι ἡ
μὲν πρώτη γίνεται διὰ ρητορικόν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ γραμματικόν
σκοπόν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς βραχυλογίας.

§. 10. Βραχυλογία ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων

ὀνομάζεται εἶδος ὠρισμένον ἑλλείψεως, ἐν ᾗ παρίσταται μὲν οἶον ἑλλείπον τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ *ἐλλείψει*, ὑπερ ἔπρεπε κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὀλοκληρίαν τοῦ λόγου νὰ τεθῆ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλως λανθάνον ἐν ταῖς ἡγουμένοις ἢ ἐπομένοις, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο ἢ σύστοιχον τῇ ῥίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμὸν, συγγενὲς δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντίθετον, ἐπομένως αὐτόθεν κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.

§. 11. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἢ αὐτὴ λέξις ἅπαξ τεθείσα πρέπει νὰ ἐννοῆται δις· ἅπαν Θεοῦ μοι δῶμ' ἔν' ἄν. *λάβη μ'* ἕπρος (Εὐρ. *Ἰωνι*, 315) = ἅπαν θεοῦ δῶμ' ἐστὶ μοι δῶμα. — *φιλόψογον* δὲ χρῆμα *θηλειῶν* ἔφην Εὐρ. *Φ.* 206) = τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν ἔφην φιλόψογον χρῆμα. Εἰς ταῦτα ἔλκει ὁ Ἐρμᾶννος καὶ τὸ (Σ. *Φ.* 81) *ἀ.λ.λ'* ἠδὲ γὰρ *κτῆμα*, κτλ = ἠδὲ κτῆμά ἐστὶ τὸ κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκειμένου· ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μῆδων (Ἡρ. *Η*, 80) = ἴσθι ἐξ ἐμέο ποιούμενα τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μῆδων.

§. 12. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα εἰς τὸ ἐν κῶλον τιθέμενον ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο· ὁ μὲν πεπραμένος ἦν τοῦ αἵτου, ὁ δὲ εἰδὸς ἀποκείμενος (Δ. *Φαίριπ.* 1040) — κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναικα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα (Ἡρ. *Θ'*, 5). Καὶ πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κώλου εἰς κῶλον· ἢ *ἀ.λὸς* ἢ ἐπὶ τῆς ρῆς (Ὀδ. *Μ*, 27). — *Χαριτεσσί τε καὶ σὸν Ἀφροδίτῃ* (Ἡνδ.). Ὁμοίως σύνδεσμος· ζῶει ὅγε ἢ *τέθνηκεν* (Ὀδ.). — *ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα* (Σ. *Φ.* 771) = μῆτ' ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα. — *ρῆ δ' οὐδ' ἀνήρ, οὐδ' οὐραγός ἦν* (Ἄρφ. *Ὀργ.* 694).

§. 13. Καὶ ὀλόκληρος λόγος ὁ προηγούμενος παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῶ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι· ἀποκρίνεται ὁ Πῶλος *δῆλον δὴ ὅτι* (Πλ. *Γοργ.* 375) = δῆλον δὴ ὅτι κάκιον ἂν εἴη. Οὕτως ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὸ *εἰ δὲ μὴ* περιέχει ἐν ἑαυτῷ ὀλόκληρον προηγούμενον λόγον· *εἰ μοι θέμις, θέλοιμ' ἂν, εἰ δὲ μὴ, πάρες* (Σ. *Φ.* 661) = *εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. ἢ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχημα ἀπὸ κοινοῦ*, διότι ἢ αὐτὴ λέξις ἢ ῥῆσις, ἅπαξ τεθείσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφοτέρω τὰ κῶλα.

§. 14. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, ὅταν ἐν-

νοῦται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμὸν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλισιν, κτλ, ἢ εἰς πολλὰ δοῦν· σὺ τε Ἑλληὴν εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες (Ξ. Ἀρ. Β', 16) = καὶ ἡμεῖς Ἕλληγές ἐσμεν.— οὐ γὰρ διὰ τὴν παράνομον εἰοίκησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει (Θ. Β', 17), ἔνθα παραληπτέον τὸ δοκοῦσιν ἐκ τοῦ προηγηθέντος, δοκεῖ τὸναντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ εὐλίγον τι κατωτέρω (Β', 20) λέγοντι τὸ πεδίον τεμεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρήσεσθαι, παραληπτέον τὸ ἐδόκει ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐδόκουν.— οἱ στρατηγοὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐβελήσαυτες ἔνστυτεύειν (Θ. Σ', 46) = καὶ οἱ Ῥηγῖνοι ἀντεκεκρούκεσαν.— ἡμεῖς δὲ ὁμοιοὶ τότε καὶ νῦν ἐσμεν (Θ. Η', 36) = καὶ τότε ἦμεν καὶ νῦν ἐσμέν.

§. 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ᾧ μῆτερ, ὡς πράσσεις κακῶς, ὅσον περ εἶ ποτε (Εὐρ. Ἐκ. 56), ἔνθα παραλαμβάνεται τὸ ἐπρασσεσ.— σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν.— καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν (Θ. Σ', 79) = ὅταν ὑπ' ἄλλων ἀδικῶνται.— οὐδ' (Ἀθηναῖοι) ἀρχεῖν τε τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι καὶ ἐπιόυτες τὴν τῶν πέλας δημοῦν ἢ μάλλον ἢ τὴν ἑαυτῶν ὄραν (Θ. Β', 11) = ὄραν δημομένην.— ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πω τοιαύτη ἁμαρτία ὄντες οὔτ' αὐτοὶ οὔθ' ὑμᾶς ὄρωντες (Θ. Α', 78) = οὔθ' ὑμᾶς ὄρωντες ἐν τοιαύτῃ ἁμαρτία ὄντας.— οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν οὔτε μέλλοντες (ἰσ.) = μέλλοντες πάσχειν.

§. 16. Δυσκολώτερος εἶναι ὁ τρίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὔτ' αὐτὴ οὔτε σύστοιχος λέξις ἐπαναληπτέα ἐκ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον συγγενής, εἰς εὐρεσιν τῆς ὁποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ ὁ νοῦς· ὡς ἐκάστω ἔργον προτάσσω (Πέρ. Α', 114) = ὡς ἐκάστω ἔρμωζεν.— ἀπέπλευσαν ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις (Θ. Α', 89) = ὡς ἕκαστοι εἶχον πατρίδος, οὕτως ἀπέπλευσαν ἕκαστοι εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας.

§. 17. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 142) τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχη, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μάλλον μηδὲν ἐκείνῳ πάρεργον γίγνεσθαι ἔνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρή, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.—

καὶ βασιλεῖ ἐξεῖραι αἰεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτοῦ (=αὐτόθι, ἐν Ἀσίᾳ) Λυπη-
ροὺς τοὺς ἐτέρους ἐπάγειν (Θ. Η, 46)=ἐξεῖραι ἔφη, ἐκ τοῦ προη-
γηθέντος παρήγει παραλαμβάνομενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ, 85) καὶ τὴν
αἰτίαν οὐχ ἔξω πιστὴν ἀποδεικνύται ἀλλ' ἢ ἄδικον τὴν ἐλευθε-
ρίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθεῖς καὶ ἀδύνατος τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθη-
ναίους, ἢν ἐπίωσι, ἀγῆχθαι, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ἀναπληρωτέον τὸ
δόξω, ἐξ ὅλης τῆς προηγουμένης ἐήσεως παραλαμβάνομενον.

§. 18. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπλη-
ρωτέα ἢ ἀντίθετος ἔννοια· τυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν (Ὁδ. Ο, 34)=
τυκτὶ καὶ ἡματι.—εὖ πράσσει· τὰ φίλων δ' οὐδὲν ἦν τις δυστυχήῃ
(Εὐρ. Φ. 406)=εὖ πράσσει καὶ τὰ φίλων ἔσται τι, κτλ. (ἴδε σ. 24,
§. 2)· ἄλλως δὲ ὁ Οὐκλκεναῖρος· οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἦκιστα πολλά-
κις ἀντιθέτως ἔννοητέον τὸ μάλιστα.

§. 19. Κατὰ τὰ προηγούμενα (§. 14—15) μετὰ πλείστων ἄλλων
εἶναι καὶ τὰ ἐπόμενα· τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἢ πόλις ἢ ἐμπουσα πα-
ρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σίταν, ἐπὴν ἔλθῃ ἐς τὴν πό-
λιν τὴν ἐπαγγέλλασαν βοηθεῖν (Θ. Ε', 47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἐν-
νοεῖται τὸ ἢ βοήθεια, ἐκ τοῦ προηγηθέντος βοηθοῦσιν.—οὐ γὰρ οἱ
ἄρχοντες ἀλλῶν, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νε-
κηθεῖσιν, ἀλλ' ἦν οἱ ἐπήκοοί που τῶν ἀρχάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι
κρατήσωσιν (Θ. Ε', 91), ἔνθα μετὰ τὸ ἀλλὰ ἐννοητέον δεινόν, πα-
ραλαμβάνομενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος δεινοί.

§. 20. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγουμένου
ἐξακτέον τὸ ἀντίθετον· ἀμελήσας ὡςπερ οἱ πολλοὶ (Πλ. Ἀπολ. 36),
ἐπιμελοῦνται δηλ.—ἀλλ' οὐ δίκαιοι (τοὺς μὲν πολεμίους ὠφελεῖν,
τοὺς δὲ ξυγγενεῖς διαφθεῖραι), ἀμύρειν δὲ (Θ. Σ', 79)=ἀμύρειν δὲ
δίκαιον.—ὁ τ' ἔχων ἀμφοτέρα (τὸ γινῶναι τε καὶ σαφῶς διδάξαι),
τῇ δὲ πόλει δύστους, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οἰκείας φράζοι προσόντος
δὲ καὶ τοῦδε (Θ. Β', 60)=καὶ τοῦδε τοῦ εἵνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 21. Εἰς τὴν βραχυλογία, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην πρέπει
νὰ ἀναχθῆ βέβαια καὶ πᾶσα ἄλλη πλοκὴ λόγου συντασσομένη. Οὕτω,
π. χ. τὸ (Ξ. Ἀρ. Ε', γ', 12) ἀλλος ἡμέρων δένδρων ἐφντεύθη ὅσα
ἐστὶ τρωκτὰ ὠραῖα=δένδρων ὅσα ἐστὶν οἷα τρωκτὰ ὠραῖα φέρειν.
—ὁ δὲ (Ξενοφῶν) τοὺς ἡμετέρους πόρους ἔχει (Ξ. Ἀρ. Ζ', σ', 9)=τὸν
μισθὸν τῶν ἡμετέρων πόνων· οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ τρώγει τοὺς κό-

πους μου.—εἰ μέλλουσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραφήσεσθαι ἀνθρώποις (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 52)=ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς.—ἐπιθυμῆσαι δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 45)=ὧν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐκείνων δ' εἶχον ἀπέτυχον.—καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐνέμειναν τῇ ἐξόδῳ ἐθελοῦνται τρόπῳ τοιῷδε (Θ. Γ', 20)=τρόπῳ τοιῷδε παρασκευασθεῖση.

§. 22. Ἀκριβῶς δὲ εἶπεν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πονήματος τούτου εἰς τὴν παράλειψιν ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 3—4, §. 11—13. σ. 4—5, §. 14—19) κυρίως; εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογίαν. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτο μοι ἐν τοῖς θεϊότατον φαίνεται γίνεσθαι (Ἡρ Ζ', 137)=ἐν ταῖς θείοις; θεϊότατον (σ. 48, §. 22), κατ' ἄλλους δὲ=ἐν τοῖς θεϊότατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 23. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύνδετον σχῆμα ἢ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδεδεικῶν μορίων πλειόνων συμπλοκῆ· ἦν τε ἐν τῷ στρατεύματι πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὁλοφυρμός, βοή, ρικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φεθῆναι (Θ. Ζ', 71)—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον (Ξ. Ἑλλ. Δ', Γ', 12). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄνω κάτω ἐν τῷ ἀνάτρεψον ἔμπαινον, ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ (Εὐρ. Β. 348. Ἴδε καὶ Ἰφ. Τ. 282), ἄλλως λεγόμενον ἄνω τε καὶ κάτω (Εὐρ. Φ. 188), κλ' ἐκ τούτου δὲ τὸ παρ' ἡμῖν κατωρικόν=ἐπιπλα ἢ κινητὴ οὐσία ἄνω καὶ κατὰ κάτω μετακομιστή.

§. 24. Ὡσκότως καὶ ἐπὶ πλοκῆς δλοκλήρων λόγων· καὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐλπίδα χρῆ ἔχειν· ἢ ἢ τινὲς καὶ ἐκ δειοτέρων ἢ τοιούτων ἐσώθησαν (Θουκ. Ζ', 77), ἐνθα δικαιολογεῖται τὸ ἀσύνδετον, κατὰ τὸν Πρόππον, διὰ τὸ πάθος τοῦ λαλοῦντος.—τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυρθανομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἠγεῖτο (Ξ. Ἀπομν. Α, α, 9), ὅπερ οἶον ἀνακεφαλαίωσις τῶν προηγουμένων.—οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι; (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 19)—ἐπὶ δὲ μόνῳ προέχουσιν οἱ ἰππεῖς ἡμῶν φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν (Ξ. Ἀρ. Γ', β', 19)· ἐνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προσξαγγελθέν-

τος· οὕτω καὶ ἐπὶ συμπερασμάτων· μὴ καταφρόνει, ἔφη, ὦ Νικομα-
 χίδη, τῶν οἰκονομικῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπομν. Γ', δ', 12). Καὶ ἐπὶ
 ἄλλων προσέτι περιστάσεων γίνεται τὸ ἀσύνδετον, περὶ οὗ καὶ ἰδιαι-
 τερα πονήματα ἐγράφησαν (Ἴδε καὶ Λογγίνον Κεφ. 10').

§. 25. Εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχή-
 μα τὸ καλούμενον Ζεύγμα. Καλεῖται δὲ ζεύγμα ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ
 πλοκὴ καθ' ἣν εἰς πλείονα κῶλα τίθεται ἐν κοινὸν ῥήμα, οὕτινος ὁ-
 μως ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς σημασία δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει
 ἢ τὸ αὐτὸ νὰ ἐκληθῆ κατ' ἄλλην σημασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας
 τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει νὰ ἐξαχθῆ ἄλλο ῥήμα
 κατὰλληλον· ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν παρθέρον τε σύνευρον (Πινδ.
 Ὀ.λ. Α', 88), ἔνθα τὸ ἔλεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ
 ἐρίκησεν ἢ ἐφόρευσεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν.—ἢ μὲν (Θέτις)
 εἰς ἄλλα ἄλιτο, Ζεὺς δ' ἐόν πρὸς δῶμα (Ἰλ. Α, 532), ἔνθα παραλη-
 πτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀναλόγου ἐν-
 νοεῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιούτων· οὕτω καὶ ἢ προαῖσιν ἢ βαθυ-
 σκαφεῖ κόρει κρύψον (Σ. Ἡ.λ. 435), ἔνθα ἢ ἄγνοια τοῦ τοιοῦτου
 σχήματος ἐγέννησε τὰς ἀτόπους διορθώσεις ποαῖσιν καὶ βροαῖσιν· ἐν
 ᾧ ἐν τῷ προαῖσιν, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ κρύψον, παραληπτέον κατ'
 ἀναλογίαν βίψον, δὸς, ἢ τοιοῦτόν τι· τοιοῦτον καὶ τὸ (Σ. Τ. 271)
 θεοὺς εὐχομαι μῆτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τινά· καὶ τοῦτο δι-
 ορθωθέν, καὶ τὸ (Πλ. Χαρμ. 16:) ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ λή-
 κυθον καὶ σι.λεγγίδα, ἄλλα πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ πολ-
 λότατα ἄλλα, περὶ ὧν ἐν τῇ ὅσον οὐπὼ ἐκδύθησι μὲν Β' Περιόδῳ.

§. 26. Εἰς τὸ ζεύγμα ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου καθ' ἣν
 τὸ ῥήμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπτυγμένην ἐννοιαν ἔχον, συν-
 ἄπτει δύο ἐννοίας εἰς μίαν· ἀρίστατο εἰς οἰκημά τι (Πλ. Φαίδ. 116)
 =ἀρίστατο ἵνα πορευθῆ, κτλ.—βοῶ πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατα-
 σκάψων τὴν πόλιν (Εὐρ. Φ. 1162)=βοῶν αἰτεῖ.—ἐβουλεύοντο ἐκ-
 λιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ἡρ. Σ', 100). Οὕτω
 παρ' ἡμῶν λείπει εἰς τὴν ξενιτείαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέ-
 γνωσαν Κερκυραῖοις ξυμμαχίαν μὴ ποιήσασθαι (Α', 44)=μετέ-
 γνωσαν καὶ ἔγνωσαν.

§. 27. Ζεύγματος εἶδος εἶναι καὶ ἐκείνη ἢ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ'
 ἣν δύο ἐνικά ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ῥήμα, κατὰ πληθυντικὸν ἀρι-

θμόν μεσολαβούν· Περιφλεγέθων τε βίουσι Κωκντός θ', κτλ. (Ὁδ. Κ, 514. Ἰδε καὶ ἰλ. Ε. 774. Υ, 138) Ὡσαύτως καὶ ἡ κατὰ πτωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικοῦ ἐπιθέτου εἰς δύο ἐνικὰ οὐσιαστικά ἀνήκοντος· τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλίδορτα ἦβα, τὸν δ' Ἐθρυτον (Πίνδ. Πυθ. Δ', 179) τοῦτο καλεῖται ἰδιωτικῶς Ἀλκμαρικὸν Σχῆμα καὶ Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπίζευξις.

Β. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§ 28. Ὁ πλεονασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως. Διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέν τι ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῆ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ νοῦς ἀναπληρούμενον, διὰ τοῦ πλεονασμοῦ προστίθεται τι ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἤδη συνωνύμου λέξεως βραχέως· Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (υἱός).—ὠνομασμένος κέκληται, κτλ.

§. 29. Ἄν καὶ ὁ πλεονασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος, τῆς προεξηγηθείσης ἐλλείψεως, ἔχει ὅμως καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεονασμὸς ἐμφαίνει τι περιττόν, πάνθ' ὅσα τιθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐμποιοῦσι δύναμιν, χάριν, διάκρισιν, περιγραφήν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς πλεονασμούς, διότι δὲν εἶναι πάντῃ πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεονασμοῦ.

§. 30. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσαντες ἐκ τῶν καθάρων πλεονασμῶν τοὺς φαινομένους πλεονασμούς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεως τὰς καταχρηστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἠλάττωσαν παραπολὸν τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεονασμῶν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 31. Ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμενον εἶναι ὠρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνθετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεονασμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν κατηγορουμένων καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν· γέγει γενναία (Πλ. Σ. 231).—φεύγων φυγῆ (Πλ. Συμπ. 195).—φύσει πεφυκώς (Ξ.), κτλ. Ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τῶν μορίων· καὶ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον (Ἡρ.).—πά.ιν αὔθις.—οὕτως ὡσαύτως (Πλ.).—ὅποια κισσὸς ὀρνὸς ὅπως τῆσδ' ἔξομαι (Εὐρ. Ἐκ. 398).—ὅσον ἀπὸ βοῆς ἔρεκα (Θ. Π', 92), κτλ. Πλεοναστικὰ εἶναι καὶ τὰ παίδων ἄπαιδες (Εὐρ. Ἀνδρ. 613).—οἰκοφύ.λαξ δόμων, κτλ.

§. 32. Χωρίζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεονασμῶν τὰς πολλῶν ἕνεκα γινομένης προσθήκης εἰς τὸν λόγον· ἁ. περισσο.λογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος ἀνάδειξιν· πολ.μειζέειν ἠδὲ μάχεσθαι, ἠγήτορες ἠδὲ μέδορες, θάνατόν τε μόρον τε· Ἑ'. ἐπεξηγήσεως χάριν· ἔππους ἀθ.λοφόρους, ἐδ' ἀέθ.λια ποσσὶν ἄρογο (ἰλ. I, 124).—πο.λύτροπον (=πολύπληκτον), δε.μά.λα πολ.λλὰ π.λύγχθη (Ὀδυσ. ἀρχ.)· γ'. περιγραφῆς καὶ π.ληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν· ὄδυσμάτων Θρήνοι, Θρήνων ὄδυσμοί, κοίτης .λέκτρον, .λέκτρον κοίται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως· συνήθης δὲ μάλιστα ἡ τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς πρὸς περιγραφὴν πάθους, εἰς ὑπερβολὴν πολλὰκις καταντῶσα.

§. 33. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· κατ' αἴσαν οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν (ἰλ. Z, 333).—ἐκαστάτω, οὐδὲ μά.λ' ἔργγες (ἰλ. K. 113).—οὐ γάρ μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν, ἀ.λ.λ' ὄριστος (Ὀδ. P, 145).—οὐχ ἦκιστα, ἀ.λ.λλὰ μάλιστα (Ἠρ. Β', 43).—Σύνθεσις δὲ τοῦτο τοῖς Ἰῶσι μάλιστα, καὶ φύσει λαλιστόροις οὔσι καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πράγματος, πανταχόθεν θεωρουμένου. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντῶνται· γγνωτὰ κ' οὐκ ἄγνωτα (Σ Φ. 58)—ἐκόντες, οὐκ ἄκοντες (Εὐρ. Ἀνδρ. 357).—μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἦκιστα ἐβ.λαψεν ὁ παιωνισμός (Θουκ. Ζ', 44).—βία λαμβάνειν, οὐ πείθοιτας (Ξ. Ἀρ. Ε', ε, 11).—λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι (Δημ. Χερσ. 108). Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν ἑμοίων ὀνομάζεται Σχημα ἐκ παρα.λ.λή.λου, παρὰ δὲ τούτοις νεωτέροις ἀντιθετικὸς παρα.λ.λη.λισμός.

§. 34. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τοῖς γραμματικαῖς καλούμενον ἐν διὰ δυοῖν, εἶον χρυσὸν καὶ γιά.λαι=χρυσᾶς φιάλης. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡροδότῳ (Α', 111) ἐθάμβεον δ' ὄρεων χρυσῶν τε καὶ εἷμασι κεκοσμημένον=χρυσοῖς εἷμασι.—καὶ (Γ', 1) ἐν ἐσθῆτι τε καὶ χρυσῶν=ἐν ἐσθῆτι χρυσῆ· οὕτω καὶ (Πινδ. Πυθ. Α', 37) στεφάνοις ἔπποις τε=στεφάνοις ἵππικαῖς, ἐν ἵππικαῖς ἀγῶσι δηλ. διδομένοις.

§. 35. Καίτοι δὲ ἐπροσπάθησαν οἱ φιλόλογοι νὰ διαστείλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βραχυ.λογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ καθαρῶ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου

πλεονασμοῦ, μένουσιν ὅμως πολλὰ ἀμφιβαλλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνοῦσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ εἰ πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο εἶδος ἑκατέρου τοῦ γένους.

§. 36. Εἰ μὲν ὀνομασθῶσι καθαρὸι πλεονασμοὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι τῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', α', 29).—διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου (Ξ. Κ. Π. Η', β', 1).—ἀνθ' οὗ . . . ἀντὶ τούτου (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 8), ἴσως καὶ τὸ αὐτόθεν ἐξ αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 31): ὡσαύτως τὰ κρῆνη βῶαρ (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 40).—δρόμῳ θεῖν (Ξ. Ἀν. Δ', γ', 25).—φεύγειν φρηγῆ (Πλ. Συμπ. 195), κτλ. δυσκόλως ὅμως θέλουσιν ἐκληφθῆ ὡς τοιοῦτοι πολλὰ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον χρῆσιμεύει εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγούμενου· εἰς Μήδους ἐνθάδε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15).—οἰκοθεν ἐκ Περσῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 29): ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν (Ξ. Κ. Π. Ζ', γ', 4). Οὐδὲ τὰ ἐπόμενα δὲ εἶναι πάντῃ πάντως ἀργά· κατεθεῆτο ἀποβλέπων (Ξ. Ἀν. Α', η', 14).—κατὰ μέρος μερισθέντες (Ξ. Ἀν. Ε', α', 9),—ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσαιο χωρὶς (Ξ. Ἀν. Ζ', β', 11).—ὄν τοιοῦτῳ ἔθει ἐθισθέντες (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 33), κτλ. Ἀλλὰ ὅταν ἡ τοιαύτη ἐξακρίβωσις ἦναι ἀδύνατος, τότε ἀρκείτω, μέχρι δευτέρων φροντίδων, ἢ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χυρακτιήρισις εἰ ἔστι πλέον ἢ ἕλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου.

Γ'. Περὶ Ἐλέξεως ἢ Ἐφέλεξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 37. Ἐλέξις, Ἐφέλεξις ἢ Ἐφέλεξοις, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν, ἐν τῇ συντάξει καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκή, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἐπενεργοῦσι πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἢ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφώνει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον συµμεταβάλλει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον· τὸ οὗτως ἔστιν ὁ ἀνὴρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτός ἐστιν ὃν εἶδες ἄνδρα· ἐκ τοῦ χρῶμαι τοῖς ἀγαθοῖς ἃ ἔχω γίνεται χρῶμαι οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνὴρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνήκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἄνδρα, κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὃν, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνήκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ ἃ τοῦ δευτέρου κῶλου ἔγινεν, οἷς κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου.

§. 38. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἰδίωμα ἢ σχῆμα ἐν τῇ ἐλληνικῇ συν-

τάξει οὔτε γενικώτερον οὔτε ποικιλώτερον παρὰ τὴν ἔφε.λξιν ἦτις, τείνουσα νὰ ἐνώσῃ εἰς ἓν δύο κεχωρισμένας ἐννοίας, μεταβάλλει καὶ μεταμορφώνει τὰ κῶλα τοῦ λόγου εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε πολλάκις καταντῶσι δυσδιάγνωστα.

§. 39. Παρὰ τῆς εἰρηστικῆς δὲ μάλιστα ἡ ἔφε.λξιν ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα, ὡς εἶπομεν, ἦτοι τὸ ἡγούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κατὰ τὸ ἡγούμενον, ἅπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τούτου σχήματος ἢ ιδιώματος.

§. 40. Ἐκ δύο μερῶν συνισταμένων τῶν ἀναφορικῶν λόγων (σ. 172, §. 2), ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀναφερόμενον, νὰ ἔχῃ τὴν βᾶσιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ ἔχῃ τὸ ἀναφορικόν, ἀναφέρον καὶ ἀναπολοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ ὄν τὸ ἀναφορικὸν πρέπει, κατὰ τὴν τακτικωτέραν πλοκὴν, νὰ συμφωνῇ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀναφερόμενον, ἢ δὲ πτώσει νὰ τίθεται ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα ἑκάτερου τοῦ κώλου· ἔστι δίκης ὀφθαλμῶς, ὅς τὰ πάνθ' ὀρᾷ (Γν.).—Σωκράτης ἠγαγιώθη τοιαύτη ὀργῇ τοῦ δήμου, ἦν οὐκ ἂν οἶμαι ἄλλον οὐδένα ἄνθρωπον ὑπομεῖναι (Ξ. Ἀπομν. Δ', δ', 2).

§. 41. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικωτέραν πλοκὴν, δυνάμει δὲ τῆς ἐφέ.λξιν τοῦ πρώτου εἶδους, τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ προτάσσεται μεταβάλλον θέσιν, μεταβάλλει καὶ πτώσειν, τιθέμενον ἐν τῷ κώλῳ τοῦ ἀναφορικοῦ καὶ κατὰ τὴν πτώσειν αὐτοῦ· οὕτως, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἐκ τοῦ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὄν εἶδες, γίνεται οὗτός ἐστιν ὄν εἶδες ἄνδρα· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζωνος ἀναδείξεως χάριν καὶ προτάσσεται ὀλόκληρον τὸ ἀναφορικὸν κῶλον, οὕτω μεταθεβλημένην ἔχον τὴν πτώσειν· ὄν εἶδες ἄνδρα οὗτός ἐστιν.—τόν ἄνδρα τοῦτον ὄν πάλαι ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐνθάδε (Σ. Γ. 449).—τὴν οὐσίαν ἦν κατέλειπεν οὐ πλείονος ἀξία ἐστίν (Λυσ. Ἀριστοφ. Χρημ. §. 47).—Με.Μελέαγρος τὰς τιμὰς ἅς ἔλαβε φανεραὶ (Ξ. Κυρηγ. Α', 10)=φανεραὶ αἱ τιμαὶ ἅς Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 42. Ἐνταῦθα, νομίζω, ἐφέ.λξιν καὶ τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογία §. 32) ἔάν τις ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλει, ἔάν δὲ γυναῖκα ἐφ' αἰσπερ ἀποκτείνειν ἔξῃσιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχῃσθαι. Ἄλλ' ἐν τούτῳ

ἀ. μὲν μετὰ τὸ γυναιῖκα προσθετόν πειθοῖ αἰσχύνη· Ἐ. τρεπτόν τὸ ἐφ' αἰσπερ εἰς τὸ ἐφ' οἰσπερ, ἵνα ἦ ἐφ' οἰσπερ ἀμαρτήμασιν ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέγχεσθαι· καὶ ἄνευ τούτου ὅμως, δυνατόν, θηλυκοῦ προηγουμένου, νὰ ἔπηται οὐδέτερον, καὶ τοῦτο τὸ ὀρθότερον· ἐφ' αἰσπερ (αἰτίαις) ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέγχεσθαι, ὃ ἐστιν ἀποκτενέσθω (Ἴδε Ταύλωρον εἰς τοῦτο τὸ τοῦ Λυσίου χωρίον).

§. 43. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδεῖς ὅς τις οὐ—οὐδεῖς ἐστιν ὅς τις οὐ· οὐδεῖός ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατήρ εἴη (Πλ. Πρωτ. 317) = οὐδεῖς ἐστιν ὅτινος οὐκ ἂν εἴη πατήρ. — Γοργίας οὐδενὶ ὄτω οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Μεν. 70) = οὐδεῖς ἦν ὄτω οὐκ ἀπεκρίνετο. — οὐδένα κίνδυνον ὄντινα οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι (Δ. Στεφ. νθ) = οὐδεῖς κίνδυνος ὄν = πάντα. — Ἀπολλόδωρος κλαίων καὶ ἀγαυακῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλὴν γε Σωκράτους (Πλ. Φαίδ. 127) = οὐδεῖς ἦν ὄντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾷται παρ' Ὀμήρω (Ἰλ. Σ, 192): ἄλλου δ' οὔτεν οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δόω. Σπανιώτερον δ' ἐν τοῖτοις τὸ ὅς (Πλ. Ἀλκ. Α', 103).

§. 44. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφελξέως καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ἐφελκόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥήμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῆ αἰτιατικὴν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν ἀπὸ τῶν δώρων ὧν λαμβάνουσιν (Πλ) = ἀπὸ τῶν δώρων, ἀ λαμβάνουσι. — χρεμῶνος ὄντος οἴου σὺ λέγεις (Ξ. Ἀρ. Ε, ἡ, 3) = οἴου σὺ λέγεις. — ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας, ἧς εἶχον (Ἰσ. Ἀρτίδ. ιζ'). — τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ (Ἰσ. Συμμαχ. ιβ'). Εἰς ταῦτα ἔλκουσι καὶ τὸ δοηρικὸν (Ἰλ. Ε, 265) τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωῖ περ εὐρύοπα Ζεὺς δῶχ' . . . Ἀλλὰ τοῦτο τότε ἀληθεύει, ὅταν ἐννοηθῇ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωῖ δλόκληρον τὴν γενεάν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἧς δοθῇ διαιρετικὴ ἔννοια = ἐξ ἧς ἔδωκε, κτλ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως· ἀπολαύω ὧν ἔχω ἀγαθῶν. — χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίοις, κτλ· καὶ παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ· ἀμελῶ ὧν με δεῖ πράττειν (Ξ). — ὧν ἔλαβον (ἡ πόλις ἡμῶν) ἀπασι μετέδωκεν (Ἰσ. Παρηγ. ς').

§. 45. Ἡ αὐτὴ ἐλξίς ἐπικρατεῖ ἐνίοτε, καὶ ὅτε τὸ ἀναφορικὸν

κώλων ἔπρεπε κανονικῶς νὰ ἦναι κατ' ὀνομαστικὴν ἀνθρώπους αἰροῦμεθα τοὺς μὲν ἀπόλλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, οἷς ὀπόταν τις πλείονα μισθὸν διδῶ, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν (Ἰσ. Συμμ. 15) = οἷ, ὀπόταν, κτλ. — πο.λλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Ὀλύμπιοι νῦν, ἂ τότε' εἰ προείδοτο οὐκ ἂν ἀπόλωτο (Δημ. Φ. Γ', 18').

§. 46. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἷος μετὰ τοῦ ῥήματος εἶναι. Οὕτω, π. χ. ἠδέως χαρίζονται οἶφ σοὶ ἀνδρὶ (Ξ. Ἀπομν. Β', 6', 3). Τοῦτο κυρίως μὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀνδρὶ τοιούτῳ, οἷος σὸ εἶδιὰ δὲ τῆς ἐφέλξεως, παραλειπομένου τοῦ ῥήματος εἶναι, γίνεται ἀνδρὶ τοιούτῳ οἶφ σοί, ὅπερ κατὰ μετᾶθεσιν γίνεται τοιούτῳ οἶφ σοὶ ἀνδρὶ, καὶ, τελευταῖον, κατὰ παράλειψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ἠδέως χαρίζονται οἶφ σοὶ ἀνδρὶ. Παραλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐσιαστικόν, ὡς χαλεπὸν ἦρου καὶ οἶφ γε ἐμοὶ πατάσασιν ἄπορον (Πλ. Σοφ. 237). Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναικα εἶρον ὄσση τ' ὄρεος κορυφῆν (Ὀδ. Κ, 113) = ὄση ἐστὶν ὄρεος κορυφή. — τὸ μὲν (ῥόπαλον) ἄμμες εἴσκομεν εἰσορώστες, ὄσσοι θ' ἰσθὸν γῆς εἰκοσύροιο (Ὀδ. Ι, 321) = τοῦτο ἡμεῖς ὄρωντες ἀπεικάζομεν εἶναι τόσον, ὄσος ἐστὶν ὁ ἰσθὸς νῆος εἰκοσῆρους.

§. 47. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἢ ἐφέλξεως φέρεται μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων προσλαμβάνη ὁμοίωπτωτον ἄλλο ὄνομα ὁ γόθος ὁ τότε παρῶν, ἢν αἰδῶ εἶπομεν (Πλ. Ν. Γ', 699). — τὸν οὐρανόν, οὗτος δὲ πόλους καλοῦσι (Πλ. Κρατ. 405). — λόγοι μὴν εἰσὶν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐλπίδας ὀνομάζομεν (Πλ. Φιλ. 40). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ τὸ (Θ. Α', 68) ὧν τὸ μὲν (ἢ ἠοτιδία) ἐπικαιρότατον χωρίον. Ὡσὲν τῶς δὲ (Θ. Β', 18) καὶ αὐτῶ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅποτε πόλεμος καταλύβοι = καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνῶν).

§. 48. Συνήθης δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ ὅς καὶ ὅστις περιληπτικὴν ἰδέαν ἐχόντων· κακείνους στυγῶ τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει (Εὐρ. Ἡλ. 934). — γίγνονται πάνθ' ὅτι βούλονται (Ἄρφ. Ν. 348) καὶ ἀντιστρέφως· τοῦτ' ἦν ἂ νῦν σοὶ φαγεῖν σημαίνω κακὰ (Εὐρ. Ἰων. 945). Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βα-

οιλέως πρὸς αὐτόν, πάντα ἀπεπέμπετο . . . (Ξ. Ἀρ. Α', α', 5).—τῶν βαρβάρων τιρὲς ἰππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύροντες ᾧτινι ἐντυγχάνοιεν, πάντα ἔκτεινον (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 32).—ἐκέλευε δὲ καίειν ἅπαντα ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν καυσίμῳ (Ξ. Ἀρ. Γ', α', 15).

§. 49. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ ἀναφορικὸν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται καὶ οὐδαμῶς εἰς τὸ ῥῆμα εἰς ὃ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐὰν π. χ. εἴπωμεν *τείχος ὃ ποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινὸν δικαστήριον εἶχον*, τὸ ἀναφορικὸν ὃ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα *εἶχον* καὶ εἰς τὴν μετοχὴν *τειχισάμενοι*, δι' ἧς, οἷον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάνομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο=ὃ ἐτείχισαν καὶ ὃ εἶχον οἱ Ἀκαρῶνες· τούναντίον εἰς τὸ (Θ. Γ', 105) *τείχος ὃ ποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινῶ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο*, τὸ αὐτὸ ἀναφορικὸν μόνον εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται=οἱ Ἀκαρῶνες ἐτείχισαν τὸ τεῖχος, καὶ ἐχρῶντο αὐτῷ κοινῶ δικαστηρίῳ. Οὕτω καὶ (Θ. Β', 39) *ὃ μὴ κρυφθὲν ἄν τις τῶν πολ.μίων ἰδῶν ὠφελῆθει*=εἴ τις δὲ τῶν πολ.μίων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι, ὠφελῆσει ἄν.

§. 50. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν ἔμοι πειθόμενος ἀκούθησον ἐνταῦθα, οἱ ἀμικόμενος εὐδαιμονήσεις (Πλ. Γοργ. 527).—ἦν (τιμωρίαν), πρὶν ἐμπσεῖν εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι (Θ. Β', 53)· τοῦτο ἐν τῇ συνηθείᾳ ἤθελεν εἶναι πρὸ τῆς ἐμπτύσεως τῆς ὁποίας τὸ αὐτὸ δὲ δεικτικῶς ἤθελεν εἶναι καὶ πρὶν ταύτην ἐμπσεῖν.

§. 51. Ἐπι μείζων ἀνωμαλία γίνεται, ὅταν τὸ ὄς ἢ ὄστις, ἀντινὰ ἀναφέρεται εἰς πρόσωπον (οὔτος—ὄς), ἀναφέρεται εἰς πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται ὁ πρῶτον εἰρημὸς τοῦ λόγου· συμφορὰ ὄς ἄν τύχη κακῆς γυναικός (Γν.)=εἴ τις τύχη, τὸ τυχεῖν.—σκαίον τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φι.λεῖ, θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει (Εὐρ. Δίκτ. Ἀποσπάσμ.)=εἴ τις θέλει, τὸ θέλειν.—τὸ κα.λῶς ἄρξαι τοῦτ' ἐστὶν ὄς ἄν πατρίδα ὡς π.λεῖστα ὠφελῆση (Θ) =τὸ ὠφελῆσαι.

§. 52. Προσόμοια δὲ καὶ τὰ σωφρόνων ἀνδρῶν, οὔτινες τὰ γὰθὰ ἐς ἀμφίβολον ἄσφα.λῶς ἔδεικτο (Θ. Δ', 18)=σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ἢ ἴδιον εἴτινες, κτλ, ἢ=σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ποιούσιν οὔτινες, κτλ.—παρτάπασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκη ἐχομένων, καὶ τούτων πορηῶν, οὔτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτοκίας τε πρὸς

Θεός καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττει τι (Ξ. Ἀρ. Β', ε, 21).

Οὕτω καὶ πολλῆς εὐηθείας ὅστις οἶεται τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ὀρμωμένης προθύμως τι πράξει ἀποτροπὴν τινα ἔχειν (Θ. Γ', 45), ἔνθα ὁ Κρύβερτος γενικὴν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὀρμωμένης.

§. 53. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πραγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἰρημοῦ· οὐδὲν ἄλλο, π.λὴν ὅταν κείρω δοκῆ (Αἰσχ. Προμ. 258), ὅπερ ὀμάλωτερον ἂν εἴη οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο π.λὴν ὅταν ἐκείρω δοκεῖ=τὸ ἐκείρω δοκοῦν, ἢ=οὐδέποτε ἄλλοτε, π.λὴν ὅταν ἐκείρω δοκῆ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πραγματικὸν εἶδος· καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διαμήνη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὸν βίον ἀβίωτον βιοῦν (Λυσ. κατ' Ἀιδ. §. 31).

§. 54. Ἡ ἔφεξις ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλήρες τοῦ λόγου ἀπκρίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ ἢ ἐκεῖσε καὶ ὅπου ἢ ὅπουσε, ἐκ τῆς τοῦ ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν καὶ ὅθεν ἢ ὅπουθεν· οὗ ἂν τις ἐαυτὸν τάξη, ἐνταῦθα δεῖ μένοντα κινδυνεύειν (Πλ. Ἀπολ. Σωκρ. ις').—ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἢ ὀρμῆ ἐσται, ὅθεν καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνῆν (Ἡρ. Α', 11).—ἐκθεν μ' ὦδ' ἀρέστησεν μολεῖν (Σ. Κ. 1286), διότι τὸ ὦδε=ἐνταῦθα, οὐχί=οὕτως, ὡς ἀλλαχοῦ· ὅθεν=ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ, κτλ.

§. 55. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλὰκις τὸ ἐν ὑπονοεῖται· μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμιοι, καὶ ὅπη εἴη στενὸν χωρίον παρακαταλαμβάνοντες, ἐκώλυον τὰς παρόδους (Ξ. Ἀρ. Δ', β', 24).—ἐπεσθε (ἐκεῖσε), ὅπη ἂν τις ἠγῆται (Θ. Β', 11).—φοβοίμην μὴ ἡμᾶς ἀγάγῃ, ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἐσται ἐξελεῖν (Ξ. Ἀρ. Α', γ', 17)=ἐκεῖσε ὅθεν.

§. 56. Δυνάμει δὲ τῆς ἔλξεως τὸ ἠγαύμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἶδος τοῦ ἐπομένου ἢ ἀντιστρόφως· βῆναι κείθεν ὅθεν περ ἤκει (Σ. Κ. 1227)=κεῖσε ὅθεν.—διεκομίζοντο (Ἀθηναίων τὸ κοινόν) εὐθύς, ὅθεν ὑπεξέθεντο παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περιοῦσαν κατασκευῆν (Θ. Α', 89)=ἐκεῖθεν ὅπη ἢ ὅπου—ἐκ γῆς, ὅθεν προὔκειτ', ἀναξέουσι θρομβώδεις ἀφροί (Σοφ. Τρ. 701)=ἐκ γῆς ἐν ᾗ ἢ ἔνθα προὔκειτο.—καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀφίκη ἀγαπήσουσι σε (Πλ. Κρίτ. δ')=καὶ ἀλλαχοῦ ὅποι ἢ καὶ ὅποι ἄλλοσε ἂν ἀφίκη.

§. 57. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συνεπτυγμένην ἐννοίαν ἔχοντα· τὸν ἐκεῖθεν πόλεμος δεῦρο ἤξοιτα (Δ. Ὀλ. Γ', ς')=τὸν ἐκεῖ πόλε-

μον ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα.—τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβῶν (Θ. Ζ', 26).—ὅπως εἴργωσι τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ. Α', 62).—ἐπεχειρήσαν διαφορῆσαι τὰνδοθεν (Δ. Εὐβουλ. 1319).—τοῦτο δὴ τὸ κρεαδίον τῶν ἐνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβῶν (Ἄρφ. Π.Ι. 227)= τῶν ἐνδον ὄντων ἐνδοθεν ἐλθῶν καὶ λαβῶν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν (Θ. Ζ', 71)=ὁ ἐκ τῆς γῆς πεζὸς στρατὸς=ὁ ἐν τῇ γῇ στρατὸς τῶν Συρακουσίων, αὐτόθεν ἐκ τῆς γῆς φιλονεικῶν. Οὕτως (Θ. Γ', 7) ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ξυμβοηθησάντων (ἴδε καὶ Θ. Β', 25. Δ', 129. Ε', 52, κτλ.).

§. 58. Εἰ δὲ εἰς πάντα ἐν γένει καὶ ἀνεξαίρετως τὰ εἰς θεοὺς ἐπιζήρηματα ἐπικρατεῖ ἢ τοιαύτη σημασία τῆς ἕκ τινος ὀργμῆς, δι' ἣν γίνεται ἢ προεξηγηθεῖσα ἔφελξις, ἢ πολλότατα κατήντησαν ἰσοδύναμα τοῖς ἰδίους πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν=κάτω, τὸ ἄνωθεν=ἄνω, κτλ, περὶ τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται, π. χ. ἂν τὸ οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σ. Ἀρτ. 1070)=οἱ κάτω θεοὶ ἢ=οἱ κάτωθεν ἐνεργούντες· ἂν τὸ οἱ ἄνωθεν οἰωνοὶ (Σ. Ἡ.Ι. 1058)=οἱ ἄνω οἰωνοὶ ἢ οἱ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. Ἴνα ἐφαρμοσθῇ εἰς πολλὰ ἄλλα ἡ δευτέρα ἐκδοχὴ, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἢ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κινήσεις τῶν ὀρμμάτων. Οὕτως ἤθελεν εἶναι τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν.—τὰ τοῦ πλοίου κάτωθεν (Δ. Φ. Β', δ'), ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ. Ἀριστοκρ. Α, ε'), ὅπερ ἤθελεν εἶναι ὡς τὸ τῆς συνηθείας ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ γράμματος. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ χωρὶα ἄτινα καὶ πρωτότυπα σύστοιχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαύτην θεωρίαν δυσκόλως ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀλλαχοῦ.

§. 59. Συνηθεστάτη δὲ ἢ τοιαύτη ἔφελξις ἐπὶ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἕκ διήρπαστο τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλλα (Ξ. Ἀρ. Β', 6, 16)= τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλλα διήρπαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν.—ἔφευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν (Ξ. Ἀρ. Ε', 6', 24).—ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β')=il prend cusuite quelque morceau choisi de ce qui est servi sur la table (Κορ.).—μὴ τοὺς ἐκ τῆς γῆσου ἀναλύβωσιν.—τοὺς ἐκ τῆς γῆσου εἰς τὸ Ἡραῖον μετεκόμισαν (Θ. Γ', 79).—οἱ Π.λαταιῆς τὰ ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος ἐσεκομίσατο (Θ. Β', 5).—οἱ ἐκ τοῦ πλοίου οὐσκηροὶ (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 15).—ἀπο.λω.λεκῶς ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας (Ἄρφ Π.Ι. 857).—ξυνε-

πεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς (Θ. Σ', 32) = ὁ ἐν τῇ γῆ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἢ αὐτόθεν ζυνεπέυχοντο.

§. 60. Τοιοῦτον καὶ τὸ (Ξ. Ἀρ. Α', 6', 18) ἦτε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄνια ἔφυγον· ἔνθα τὸ μὲν δεύτερον προφανῶς = καὶ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔφυγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς· δυσκόλως δὲ δυνατόν εἶπαι ὅτι καὶ ἡ Κίλισσα καταλιποῦσα τὴν ἀρμαμάξαν ἔφυγε· διότι εὐκολώτερον ἠδύνατο φεῦγειν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης ἐλαύνουσα· ὅθεν ἐκληπτέον = ἔφυγεν ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀρμαμάξης, ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἵστατο ἡ ἀρμαμάξα. Ταῦτα ὁ Κρύγερος, ὀρθῶς βέβαια, οὐκ ἔστιν ὁμῶς πάντῃ ἀδύνατον ἴσως νοῆσαι ὅτι ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ὑπὸ βοῶν ἐλκομένης, ἔφυγεν ἐφ' ἵππου.

§. 61. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περὶ μένουσι τοιοῦτου πάντῃ ἐλεύθεραι· ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ Βασιλείως πρὸς αὐτόν (Ξ. Ἀρ. Α', α, 5) = ὅστις τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων παρὰ βασιλείως ἀφικνεῖτο. — ἐξήγηται. γάρ τινες τῶν παρὰ Τιτσαφέργου ἐλλήνων (Ξ. Ἀρ. Β', δ', 24). — οἱ παρ' Ἀρσίου (Ξ. Ἀρ. Β', 6', 1). — τὰ παρ' Ἐγρεστίων (Θ', Σ', 22).

§. 62. Οὕτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ. Φαίδ. 6'). — τὰ περὶ τοῦ φρουρίου (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 26). — τὰ περὶ Προξένου (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 37). — τὰ περὶ τοῦ Ἐτεοῦ (Ξ. Ἐ.λ. Ζ', θ', 1), κτλ. Ταῦτα, ἵνα ὁμοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις, πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν = τὰ ἐν τῇ δίκῃ γενόμενα καὶ τὰ περὶ δίκης πυθέσθαι, τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντα καὶ τὰ περὶ Προξένου. Ἄλλ' εὐκολώτερον ἐν τούτοις δυνατόν ἐνοῆσαι τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ Ἐϊνδῶρφοιος εἰς τὴν τοιαύτην ἐφεξὶν ἀνάγει καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος (Τιμ. ἀρχ.) καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπίτου ἀναπληροῦν μέρος;

§. 63. Τὸ παραβολικὸν ὡσπερ συντάσσεται ὁμολώτερον κατὰ τὸ βῆμα εἰς ὃ ἀναφέρεται· καὶ στρεπτόν δὲ ἐφόρει καὶ ψέλλια καὶ τᾶλλα, ὡσπερ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν (Ξ. Ἀρ. Α', η', 29). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἐλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἄλλο κῶλον πρὸς ἄνδρας οὐκ ἀπολέκτους ὡσπερ καὶ ἡμᾶς (Θ. Σ', 68). — οἷμαι τοὺς νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὡσπερ καὶ ἐμέ (Ἄντιφ.). — καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἐκάς, ὡσπερ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιμοράτε (Θ. Α', 69) = οὐχ ἐκάς ὄντας, ὡσπερ ἐκεῖνος ἦν.

§. 64. Ἄλλο εἶδος ἐφέλξεως, ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορι-

κῶν, γίνεται ἐπὶ τῶν προεξηγηθέντων εἰδικῶν λόγων, ὅταν ἦναι μὲν τὰ δύο κῶλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὅχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφε. λέξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτώσις, ἣτις ἐπρεπε νὰ ἦναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἡ ὥς ἐκφερομένου κώλου, μεταφέρεται εἰς τὸ πρῶτον κῶλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος· ἐγὼν δημοκρατίας ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐιτέρων ἀρχεῖν (Θ. Γ', 37). — λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν κατ' οἶκον (Εὐρ. Μηδ. 248) = λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. — εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο (Ἀρφ. Εἰρ. 604). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ τὴν γῆν ὀπόση ἐστὶν εἰδέναι (Ξ. Ἀπ. Δ', ζ', 2).

§. 65. Ὡς δὲ τὸ τελευταῖον (§. 64) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφε. λέξεως, οὕτω πάλιν διάφορον τούτου εἶδος εἶναι ὅταν ἡ ἀπρόσωπος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικὴν· πρέπων ἔφυς, πρὸ τῶνδε φωνεῖν (Σ. Τ. 9) = πρέπει σε πρὸ τῶνδε φωνεῖν. — οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῦδε, ἀλλὰ Φωκέων γῆ (Εὐρ. Ὀρ. 869) = οὐ τούτοις προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκέων γῆ.

§. 66. Ὡσαύτως ἐγὼ δίκαιός εἰμι τῶν δ' ἀπηλλάχθαι κακῶν (Σ. Ἀρτ. 400) = δίκαιόν ἐστι ἐμέ. — καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἶ ἀντιγραφίζεσθαι (Ξ. Κ. Η. Δ', α, 20). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄξιος, ἀναγκαῖος, δη.λος, ἄδη.λος καὶ τῶν τοιούτων· ἐστὶ δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἄδη.λος ἐρῶν (Δ. Μειδ. 522) = οὐκ ἄδηλόν ἐστιν ἐκεῖνο αὐτὸν ἐρεῖν· καὶ τοῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀπρόσωπα (σ. 97, §. 30), καὶ διὰ τὴν κλίσιν ἴσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεσιν, ἐμψυχον ὑποκείμενον (σ. 72, §. 11). Κατὰ μίμησιν δὲ τὰ γέλωος ἠδιστος εἰς ἐχθροὺς γελάει (Σ. Ἀτ. 79) = ἠδιστόν ἐστιν εἰς ἐχθροὺς γελάειν. — ἐνθυμουμένους ὅτι ἡμῖς βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὡσπερ οὗτος (Λυσ. κατ' Ἀνδοκ. §. 32).

§. 67. Ἐφε. λέξις ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας σύνταξιν τοῦ ἀπαρεμφάτου· Ἀλέξανδρος ἔφασκεν εἶναι Διὸς υἱός. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέοντο αὐτοῦ εἶναι προθύμιον. — ἐξεστί μοι γενέσθαι εὐδαιμονίῳ. — Δημοσθένει σεμνύεται τῷ γραφεὶς ἀποφυγεῖν, κτλ· διότι τὸ προτασόμενον ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐφέλκει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἐκεῖν τὸ ἐπόμενον (ἴδε σ. 94, §. 14 καὶ ἀνωτέρω §. 37). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· θανάτῳ γοῦν ὦδε κάλλιον θανεῖ (Εὐρ. Ὀρ. 779) = κάλλιον τὸ θανεῖν σε ὦδε.

§. 68. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε καθ' ὅλου (§. 41—45), εἴτε κατὰ μέρος (§. 64), ἐνούμενα διὰ τῆς ἐφέλξεως. Ἀλλ' ἡ δύναμις αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἐνός μόνου κώλου συγκείμενον. Γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ τῶν βημάτων εἶναι, γίνεσθαι, καλεῖσθαι, ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τίθωνται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπακτεῖ τὸ μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἐπὶ τὰ γάδιοι εἰσι (Ἡρ.). — αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεέτο (Ἡρ. Β', 15). — Χάριτες δ' ὁμοίως κέκληται γένος, (Αἰσχ. Χ. 818) = δὲ γένος κέκληται Χάριτες.

§. 69. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύναμις τῆς ἐφέλξεως, αἵτινες ὅμως δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσι εἰς τὴν γενικὴν ταύτην περίστασιν· "Οπου καὶ ὁσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἡγουμένου ὑπεριαχύουσα ἐφέλκει πρὸς ἑαυτὸ καὶ συσχηματίζει κατὰ τι τὸ ἐπόμενον, ἢ ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομένου πρὸς τὸ ἡγούμενον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ φυσικωτέρα τοῦ λόγου πλοκή, ὑπάρχει ἐλξίς ἢ ἐφέλξις, τείνουσα εἰς τὸ καταστῆσαι τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπρητισμένον, δεικνύουσα καὶ διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐννοαῖσι ὑπάρχουσαν ἐνότητα.

§. 70. Τοῦ ἰδιώματος ἢ σχήματος τούτου παρὰ τοῖς Ἕλλησι γραμματικοῖς ὄνομα γενικὸν δὲν εὑρίσκεται, διαφόρως ἀποκαλοῦσι τὰς κατὰ μέρος περιστάσεις αὐτοῦ, ἐμοὶ τοῦλάχιστον δὲν εἶναι γνωστὸν. Ἰπάρχει ἡ λέξις ὑπαλλαγή, σχῆμα δηλοῦσα ἐν ᾧ τὸ ἐπίθετον, ἀντὶ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ κύριον καὶ κατάλληλον οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο ἐξ αὐτοῦ ἐξεκτώμενον, οἷον κυρτὸς λακαίρης ὡς τινος εὐριτος βάσις (Σ. Αἷ. 8), ἐν ᾧ κυρίως οὐχί ἡ βάσις ἦτοι πορεία, ἀλλὰ ἡ κύων ἐστὶν εὐριτος, ἦτοι εὐόσφρητος· οὕτω καὶ λευκοπύχης κτύπους χεροῖν (Εὐρ. Φ. 1360), ἐν ᾧ κυρίως αἱ χεῖρές εἰσι λευκοπήχεις, κτλ' τοιοῦτον καὶ τὸ (Ἄρφ. Εἰρ. 155) χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων = χρυσοχάλινων ψαλίων πάταγον, καίτοι ἀντιλέγοντος τοῦ Βοθίου (Bothe). Ἀλλὰ, ὡς ἕκαστος βλέπει, τὸ ὄνομα τοῦτο ἤθελε περιλάβει μόνον μέρος τῆς εὐρυτέρας ἐφέλξεως. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι ὀνομάζουσι τὸ σχῆμα τοῦτο attractionem, ἔλξιν, ἐφέλξιν ἢ ἐφέλκυσιν, κατὰ τὸν μακκρίτην Κούμαν. Εἰσὶ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ φιλόλογοι, ὡς ὁ Κρύγερς, οἵτινες, εἰς τὴν ἀφομοιωματικὴν δύναμιν τούτου ἀποβλέποντες, προτιμῶσι τὸ ὄνομα ἀφομοίωσις (as-

similatio) ἢ πρόληψις (anticipatio), πάντα ἀνοίκειον καὶ ἀνάρμοστον εὐρίσκοντες τὸ πρῶτον.

§. 71. Ἔστω δὲ τὸ ὄνομα ὁποιοῦνδήποτε, ὑπὸ τὸ ἰδίωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων, τὴν ὁποίαν ἰδιαίτερον σχῆμα ὀρίζει ὁ Βουττμᾶνος. Ἔστι δὲ μετάθεσις ἡ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισίς τινος λέξεως, γινομένη διὰ πολλοὺς λόγους· παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦσα (Ὀδ. Ε, 155).— αἰσχύνωρ πόλιρ τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— ἐν ἄλλοτε ἄλλη=ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§. 72. Εἰς τὴν μετάθεσιν ἀνάγεται καὶ τὸ Ὑπερβατὸν Σχημα λεγόμενον, verbi transgressio παρὰ Ῥωμαίους, ὕπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἔννοιαν ἀνηκούσας διαχωρίζει διὰ μεσολαβήσεως ἄλλων λέξεων· ἄλλ' ἀπερύκοι καὶ Ζεὺς κακὰρ καὶ Φοῖβος Ἀργείων γάτιρ (Σ. Αἶ. 187), ἐνθα τὸ κακὰρ χωρίζεται ἐκ τοῦ γάτιρ εἰς ὃ ἀνήκει. — καὶ προσαραγκαστέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἦθους ἐμποιεῖν τοῖς ποιήμασιν (Πλ. Πολιτ. Γ', 401).— ἀξιῶ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὄργῃν γενέσθαι (Δ. Φ. Γ', 6').— σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δῆμητρος στάχυν; (Εὐρ. Κόκλ. 121) Παράδοξον δὲ ὑπερβατὸν προθέσεων εὐρίσκει ὁ Βουττμᾶνος ἐν τῷ (Σ. Φ. 668) ἐξεπέυξασθαι ἀντὶ ἐπεξέυσασθαι=ἐπὶ τινι εὐξασθαι, ὕπερ ἀνύπαρκτον.

§. 73. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἀνάγουσι καὶ τὰ ἐπόμενα· λέγοντι δ' ἐν καὶ θαλάσσα (Πίνδ. Ὀ.λ. Β', 28)=καὶ ἐν θάλασσῃ— ἠὲ δ' ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολῖταις ἔδοξαν ἔμμεν (Πίνδ. Ὀ.λ. Ε', 16)=καὶ σοφοὶ ἔδοξαν εἶναι.— ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα τοῖσι Πέρσῃσι (Ἡρ. Γ', 135).— ἤξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἀνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείρονα (Ξ. Κ. Π. Γ', δ', 8).— οἶμαι οὖν πολὺ ἂν τὴν κατασκευὴν μοι λαμπροτέραν φανῆναι Ξ. Συμπ. Α', 4).

§. 74. Ὡς δὲ τὰ ὅμοια ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύονται καλλιώτερον ἀλλήλοις παρακείμενα· ποικίλη ποικίλους (Πλ.).— τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦσα, κτλ' οὕτω διὰ τοῦ ὑπερβατοῦ χωριζομένη ἡ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δι' αὐτῆς παρισταμένην ἔννοιαν.

§. 75. Πολλάκις μὲν καὶ ἡ μετάθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσιν εὐφωμίαν, καὶ ἐξαιρούσιν, ὡς εἶπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσιν ἄλλοτε διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν οἰκείων καὶ τὴν μετατόπισιν· ἔχεις πάλαι ὦν ἐπεθύμεις (Θεόκρ. Ι, 17)=ἔχεις ὧν ἐπεθύ-

μεις πάλαι. Πρὸς τοῦτο παραβάλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (*Νεγ.* 1315) *οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὐρήσειν ὅπερ πάλαι ποτὲ ἐζήτει.* —περὶ γὰρ τίτος ἂν μᾶλλον πολλαίς τις τὸν τοῦν ἔχωρ χαιροί *λέγων καὶ ἀκούων;* (Πλ. *Πολ.* Β', 358, =πολλάκις λέγων ἢ ἀκούων.

§. 76. Ὅτι τὸ ὑπερβατὸν φέρει δυσκολίαν πρὸ πολλοῦ παρετήρησεν ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον Ῥητορικῆς (Κεφ. λβ') «σαφῶς μὲν δηλώσομεν... ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ δηλώωμεν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα πραγθέντα, ἢ πρατόμενα, ἢ πραχθησόμενα, πρῶτα λέγωμεν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφεξῆς τάττωμεν· ἀπὸ δὲ τῶν ὀνομάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ τιθῶμεν, ἀλλ' αἰετὰ ἐχόμενα ἐξῆς τάττωμεν.» Ἐνίοτε δὲ δι' αὐτοῦ ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξηγήσωσι χωρία, ἄτοπον ἄλλως ἢ δύσκολόν τι παριστώμενα. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἠναγκάσθη ὁ Πλάτων νὰ προστρέξῃ ἵνα ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπὲρ τοῦ Πρωταγόρου καταδικαζόμενον περιώνυμον χωρίον τοῦ Σιμωνίδου· ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν (*Ἱστορ. Ἑλλ. Πιοητ.* κτλ).

§. 77. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστὸν Σχημα λεγόμενον, καθ' ὃ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον παράκειται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω, π. χ. εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ *οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολῆ πέλλει ἀνδρῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων* (*Ἱλ.* Δ, 450), οὔτε τὸ *ὀλλύντων* ἀναφέρεται εἰς τὸ προταχθὲν *οἰμωγὴ*, οὔτε τὸ *ὀλλυμένων* εἰς τὸ ἐπιταχθὲν *εὐχολῆ*· διότι ἡ μὲν *οἰμωγὴ* εἶναι τῶν *ὀλλυμένων* ἢ δὲ *εὐχολῆ* τῶν *ὀλλύντων* ὅθεν ἡ κανονικωτέρα πλοκὴ ἦτον *ὀλλυμένων τε καὶ ὀλλύντων*.

§. 78. Λέγεται δὲ χιαστὸν, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κώλων παρίσταται διὰ τοῦ γράμματος Χ, σταυροειδῶς ἀναγινωσκομένων

οἰμωγὴ X εὐχολῆ
ὀλλύντων X ὀλλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμὸς. Διάφορα τούτου παραδείγματα ἴδε παρ' Ἰσοκράτει, σημειούμενα ὑπὸ Κοραῆ (*Ἱσ.* Β', 17. 43. 67. 293).

§. 79. Ὡσαύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον *Πρωθύστερον Σχημα*. Καλεῖται δὲ οὕτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ, καθ' ἣν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν *λήξω, σέο δ' ἄρξομαι* (*Ἱλ.* 1, 97).—ὡς σὺ μὲν *κλύης, ἐγὼ δὲ φράζω* (*Σ. Φ.* 25).—οἰκτιρότατα θοιρά-

ματα καὶ σγάγια γενναίων τέκνων (Εὐρ. Ὀρ. 812). Οὕτως ἐκλαμ-
βάνουσι καὶ τὸ (Εὐρ. Φ. 21) ὁ δ' ἠδονῆ δούς εἰς τε βαχχεῖον πε-
σών=κάτοινος ἔδωκεν (ἑαυτὸν) τῇ ἠδονῆ.

§. 80. Τοιαῦται καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε', 10) τὴν Ἐρεχθέως γε-
τροφὴν καὶ γένεσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ ὁμηρικοῦ Ἀθήνη θρέψε, τέ-
κε δὲ ζείδωρος Ἀρουρα (Ἰλ. Β 547, Ἴδε καὶ Ὀδ. Μ. 134). — ἐμ-
πειεῖν καὶ φαγεῖν (Ξ. Κ. Π. Ζ', α', 1). — πίογτα ἢ φαγόγτα (Πλ.
Πρωτ. 314), καίτοι προηγηθέντος σιτία καὶ ποτὰ πριάμενον. Εἰς
τοῦτο τὸ σχῆμα ἀνάγει ὁ Κρύγερος καὶ τὸ (Θ. Η, 88) καὶ ὁ μὲν ἄ-
ρας εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο·
διότι βέβαια ἢ Καύνος προηγείται τῆς Φασήλιδος τῷ πρὸς ἀνατολάς
βαίνοντι· τὸναντίον δὲ ἐν τῷ (Θ. Η, 108) ἀπὸ τῆς Καύνου καὶ
Φασήλιδος εἰς τὴν Σάμον.

§. 81. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἔστι σημειῶσαι ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀ-
ναγκάσῃ τὸν νοῦν νὰ προτάξῃ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο, νὰ θεωρήσῃ τὸ δέν-
δρον ἐκ τῆς ρίζης ἢ ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γεννήσεως
ἢ ἐκ τῆς τελευτῆς. Διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὸ (Ξ. Κ. Π. Δ', β', 22) γυ-
κτερεῦσαι καὶ δειπνήσαι καὶ βιοτεῦειν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταχθῇ
τὸ δειπνήσαι, ὡς πολλοῖς ἔδοξεν.

Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.

§. 28. Ἀνακόλουθον καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκῆ ἥτις,
ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκριβοῦς εἴρημοῦ τῆς ἀρχισθείσης
σειρᾶς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχήν. Ἀνακόλουθον
εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξὺ ἄλλων, τὸ ἐγὼ διὰ ταῦτα δὲν με μέλει·
διότι ἀρχίσας ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγὼ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ
καταλλήλου ῥήματος, δὲν γροντίζω ἢ τοιοῦτου τινός, μεταβάλλεται
ἀκολούθως, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγὼ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 83. Τὸ ἀνακόλουθον εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέξεως· διό-
τι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα, π. χ.
τὸ ὄργας ἄφες, ἄς ἔχεις, εἰς τὸ ἄς ἔχεις ὄργας ἄφες, ἐκεῖνο χωρί-
ζει τὸ ἓν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποβλέψας πρὸς τοῦ-
τον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (Ν. Γ', 686), ἢ μία ἐν-
νοια τὴν ὁποῖαν ἔπρεπε νὰ ἐκφέρῃ ὁ λόγος, κατὰ σειρὰν ὁμαλήν· ἀ-
ποβλέψαντί μοι ἔδοξεν ἢ ἀποβλέψας ἠγησάμην, κτλ, χωρίζεται διὰ

τοῦ ἀνακ. λούθου εἰς δύο· 1. ἀποβ. λέψας, κτλ· 2. ἔδοξέ μοι, κτλ.

§. 84. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀνακ. λούθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὡς ἡ τῆς ἐφέ. λέξεως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων, ἰδιαιτέρων πονημάτων καὶ περὶ τούτου γραφέντων.

§. 85. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται τὸ ἀνακ. λούθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει ὅταν, ἀρχίζων ὁ λόγος δι' ὀνομαστικῆς, ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κατάλληλον ῥῆμα εἰς ὃ ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ, τρέπηται εἰς ἀλλοίαν σειρὰν, ὡς εἰ ὑπῆρχε δοτικὴ, καθάπερ εἶναι τὸ ἀνωτέρω χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 83), τὸ τοῦ Ξενοφῶντος βου. λόγιμος (ὁ Κύρος) κατὰ σκοπὸν τινα πέμψαι, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 31), καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

§. 86. Εἰς τὸ τοιοῦτον ἀνακ. λούθου ἀνάγονται ἐν μέρει καὶ αἱ ἀπό. λυτοὶ ὀνομαστικαί· διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος ὁ συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι' ὀνομαστικῆς καὶ προσβάντων μέχρι τινὸς κατ' αὐτὸν τὸν εἰρμόν, παραιτῶν αὐτὸν μετέπειτα, λαμβάνει ἄλλον, δι' οὗ, γραμμικτικῆς ἀκαταλληλίας γινομένης, ἡ ὀνομαστικὴ μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμῆς καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέ. λ. λωρ δὲ πέμπει μ' Οἰδίπου κ. λειρός γότος, ἐν τῷδ' ἐπιστράτευσαν Ἀργεῖοι πό. λωρ (Εὐρ. Φ. 290).

§. 87. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀνακ. λούθου, τρεπομένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δηλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὀνομαστικὴν· καὶ τοῖς Συρακουσίοις κατά. ληξις οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . . ὄρῳντες, κτλ, (Θ. Ζ', 42). Ὡς δὲ τὸ ἀνωτέρω εἶναι = βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε, κτλ, οὕτω τοῦτο εἶναι = οἱ Συρακούσιοι κατεπλάγησαν ὄρῳντες. Προήλθε λοιπὸν ἐν τούτοις τὸ ἀνακ. λούθου ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἔνοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως (Ἴδε καὶ Θ. Γ', 36. Γ', 24. 61. Ζ', 42. 70).

§. 88. Διὰ τῆς κατ' ἔνοιαν ἤτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ νοούμενον ἢ σημαιρόμενον συντάξεως γενᾶται τὸ ἀνακ. λούθου καὶ ἐν τῷ τὰ περὶ Πύ. λωρ ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπο. λεμεῖτο· Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν ρεοῖν ἐναντίαν ἀεὶ τὴν ρῆσον παραπ. λέοντας τῆς ἡμέρας, Πελοποννήσιοι δ' ἐν τῇ ἠπείρῳ στρατοπεδευόμενοι καὶ προσβολὰς ποιούμενοι τῷ τείχει (Θ. Δ', 23), ὡς εἰ προὔπῆρχεν ἀμφοτέροι ἐπο. λέμουν· οἱ μὲν . . . οἱ δὲ . . . κτλ. (Ἴδε καὶ Θ. Ε', 70. Ἡρ. Η', 74).

§. 89. Ἀνακ. λούθου εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν παραβο-

λικῶν λόγων, ὅταν τὸ ῥῆμα, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κύριον κῶλον, διὰ τῆς ἑλξέως φέρεται πρὸς τὸ διὰ τοῦ ὡσπερ ἀρχόμενον ὄσοι ὡσπερ καὶ ἡμεῖς ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβουλεύομεθα (Θ. Α', 82).— ἢ οἱ ἡγεμόνες, ὡσπερ νῦν ὑμεῖς διαγινώμας ποιήσησθε (Θ. Γ', 67). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων ἤπερ (τύχη) αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (Δ. Φ. Α', ἔ).

§. 90. Καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους γίνεται τὸ ἀνακόλουθοι, εἴτε ῥήματος τιθεμένου ὅπου ἔπρεπε, κατὰ τὰ προηγούμενα, νὰ ἦναι μετοχή, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέσεων δεακοπτομένου τοῦ λόγου καὶ οἷον λησμονουμένης τῆς πρώτης σειράς, κτλ' ὥστε, ὡς ὀπουδήποτε τὸ ἐπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συµμεταβάλλει αὐτὸ κατὰ τι ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἐπόμενον, ἐπικρατεῖ ἔφελξις, οὕτως ὑπάρχει ἀνακολουθία λόγου καὶ ἀνακόλουθον σχῆμα ἢ ἰδιώμα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

§. 91. Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου, ὀλίγα βέβαια ἐκ τῶν πολλῶν καὶ παμπόλων ἃ ἦν δυνατὸν εἰπεῖν, ἱκανὰ δὲ εἰς νύξιν πρὸς περαιτέρω ἔρευναν. Ἄλλων πληρέστερα πονήματα θέλουσι πραγματευθῆ τὸ θέμα τοῦτο τελειότερον, ἐξυκριβοῦντα τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάγκην, τὴν χρῆσιν, τὴν διάκρισιν τῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων, τὴν ἀναγωγὴν αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἶδη, τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλῶν σχημάτων πολλάκις σύμπτωσιν, τὴν διάκρισιν τῶν ῥητορικῶν καὶ συντακτικῶν σχημάτων, τὸν σκοπὸν ἑκατέρων καὶ τὰ ὅμοια.

§. 92. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἐξέτασις καὶ ἐξήγησις τῶν συντακτικῶν σχημάτων βοηθεῖ μεγάλως εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, διὰ τοῦτο τοιοῦτον σύγγραμμα θέλει εἶναι ἀναντιρρήτως εὐπρόσδεκτον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τῆς ὁποίας μόνον τὰ στοιχεῖα πραγματεύεται τὸ παρὸν σχεδιάσμα, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀξιώσεων, ἀσμένως παραχωρουμένων εἰς τὴν φιλοτιμίαν τῆς νέας γενεᾶς, ἣν θέλει διὰδεχθῆ τοὺς πρεσβυτέρους ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ τε καὶ ἐν τοῖς γράμμασιν. Καὶ τὰ μὲν τῆς παλαιότερας γενεᾶς ἔργα διὰ τῶν προόδων τῆς νεωτέρας θέλουσι συγκαλυφθῆ βέβαια ὑπὸ κρειττόνων ἄλλων, ὡς κρύπτονται οἱ ἀκατέργαστοι λίθοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομῶν, ἢ δὲ νεωτέρα, καὶ τὰς δυσχερείας καὶ τὰς ὀλίγας τότε ἐλπίδας τῆς ἀρχαιοτέρας ἀναλογισθεῖσα, θέλει κρίνει ὀρθότερον περὶ αὐτῆς, ἐὰν θέλῃ νὰ ἦναι δικαία.

Ἐν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεσι φρονεῖν (Σ. Αἴ. 1125).

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

Σελ.

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας. . . . . γ'.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαίρέσεως τοῦ παρόντος πονήματος ζ'.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α'.	Περὶ Λόγου. Ἀπλῆ Πρότασις.	1
— —	Σύμπτυξις τοῦ Συνδετικοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.	2
— —	Παράλειψις τοῦ Συνδετικοῦ	3
— —	Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.	4
— —	Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.—Παράλειψις ὁλοκλήρου Προτάσεως.—Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.	5
— —	Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.	7
ΚΕΦ. Β'.	Περὶ Ὀνομάτων. Τὰ ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα. —	—
— —	Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.	9
— —	Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.	10
ΚΕΦ. Γ'.	Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοὶ.	13
— —	Περὶ τῶν κατ' ἐπεξηγήσιν Προσδιορισμῶν	14
— —	Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενεθτικῶν Προτάσεων.	16
— —	Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.—Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.—Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα Οὐσιαστικά.	17
— —	Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.	19
— —	Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.	20
— —	Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα	22
— —	Τὰ ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.—Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.	23
ΚΕΦ. Δ'.	Περὶ Ἀντωνυμιῶν.—Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.	24
— —	Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας Ἀυτοῦς.	26
— —	Ἡ Σύμβητος Ἀντωνυμία	28
— —	Ἡ Ἀλληλοπαθῆς Ἀντωνυμία ἀλλήλων.—Αἱ Κτητικαὶ Ἀντωνυμίαι	31
— —	Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.—Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία ὄδε.	33
— —	Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία οὗτος.	34
— —	Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία ἐκεῖνος.—Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.	35
— —	Ἡ Αναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅς. Ἡ Αναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅστις.	36
— —	Ἡ Αναφορικὴ Ἀντωνυμία οἷος.	37
— —	Ἡ Αναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅσοος.—Ἡ Αναφορικὴ Ἀντωνυμία ἡλίκοος.—Ἡ Ἀόριστος Ἀντωνυμία τίς.	38
— —	Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι	39
ΚΕΦ. Ε'.	Περὶ Ἄρθρου.—Ἀρθρικὴ χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.	41
— —	Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου	44
— —	Οὐσιαστικοποιοὺς δύναμις τοῦ ἄρθρου.	45

ΚΕΦ. Ε΄.	Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.—Θέσις τοῦ ἄρθρου.	46
— —	Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου	47
ΚΕΦ. ΣΤ΄.	Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.—I. Ὁ Τόπος.	48
— —	Α΄. Ὁ τόπος ἐν ᾗ στέκεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.—Β΄. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.—Γ΄. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμάται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα	49
— —	Δ΄. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα. II. Ὁ Χρόνος.	50
— —	III. Τὸ ποιόν. IV. Τὸ ποσόν.	51
— —	V. Τὸ κατὰ τι.—VI. Τὸ αἴτιον	52
— —	VII. Τὸ ἠθικόν αἴτιον.	54
ΚΕΦ. Ζ΄.	Περὶ Ῥημάτων.—Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἶον ἰσοδυνάμων.—Τὸ εἶναι κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν.	55
— —	Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.	56
ΚΕΦ. Η΄.	Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων Ῥημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἶναι.	58
— —	Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.	59
ΚΕΦ. Θ΄.	Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.—Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.	60
ΚΕΦ. Ι΄.	Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.—Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.	62
— —	Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.	63
— —	Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.	64
ΚΕΦ. ΙΑ΄.	Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.—α. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.	66
— —	β. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.—γ. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.	67
— —	δ. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα	68
ΚΕΦ. ΙΒ΄.	Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.—Παθητικά Κύρια. 1. Κατὰ γενικὴν συνήθειαν ἐμπρόθετον	70
— —	2. Κατὰ δοτικὴν συνήθειαν ἀπρόθετον	71
— —	Παθητικά Ἀυτοπαθη.	72
ΚΕΦ. ΙΓ΄.	Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.—α. Μέσα Ἀντανακλώμενα	73
— —	β. Μέσα Ἀλληλοπαθη.	75
— —	γ. Μέσα Διάμεσα.	76
ΚΕΦ. ΙΔ΄.	Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.	77
ΚΕΦ. ΙΕ΄.	Περὶ Ἐγκλίσεων.—Αἱ Παρεμφατικάι Ἐγκλίσεις.—Α΄. Αἱ Παρεμφατικάι Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.—1. Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ	79
— —	2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	80
— —	3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	81
— —	Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	82
ΚΕΦ. ΙΣΤ΄.	Αἱ Παρεμφατικάι Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.—1. Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.	83
— —	Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει. 1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ὑποθέσεως.	84
— —	2. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.	85
— —	3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.	86
— —	4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.	86

ΚΕΦ. ΙΣΤ'. 5.	Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Ἐὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων	88
— —	Ἡ Ἐὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.	89
ΚΕΦ. ΙΖ'.	Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπρὸσώπων Ῥημάτων.—Περὶ Ἀπαρεμφάτου.—Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἐγκλισις Ῥήματος. Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.	91
— —	Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	92
— —	Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	94
— —	Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.—Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὀνομα.—Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.—Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.	93
— —	Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμὸς.—Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.—Περὶ Ἀρθροῦ ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.	96
— —	Περὶ Ἀπρὸσώπων Ῥημάτων.—Α'. Τὰ Ἀπρὸσώπα Ῥήματα, ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.	97
— —	Β'. Τὰ Ἀπρὸσώπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.	98
ΚΕΦ. ΙΗ'.	Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν. Περὶ Μετοχῆς. Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.	99
— —	Β'. Ἡ Μετοχὴ κατηγορηματικῶς.	400
— —	Γ'. Ἡ Μετοχὴ παρενθετικῶς.	401
— —	Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.—Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.	402
— —	Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.—Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.	403
— —	Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.—Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.	404
ΚΕΦ. ΙΘ'.	Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.—Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.—Ὁ Ἐνεστώς.	405
— —	Ὁ Παρατατικός.	406
— —	Ὁ Παρακείμενος.—Ὁ Ὑπερτυτελικός.	407
— —	Ὁ Ἀόριστος.	408
— —	Ὁ Μέλλων.—Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλων.—Ὁ Μεσ' ἄλλων μέλλων.	411
— —	Οἱ Χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.	412
ΚΕΦ. Κ'.	Περὶ Ἐπιβρῆμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.—Περὶ Ἐπιβρῆμάτων.	413
— —	Α'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιβρῆματα.	414
— —	Β'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς ἄλλων Ἐπιβρῆμάτων προσδιοριστικά.	414
— —	Γ'. Τὰ ἐπιβρῆματα ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά. Δ'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς τῶν Ὀυσαστικῶν προσδιοριστικά.	415
— —	Ε'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.—Περὶ Ἐπιφωνημάτων. Α'. Τὸ κλητικὸν ὤ.	416
— —	Β'. Τὰ Παθηματικά Ἐπιφωνήματα.	418
ΚΕΦ. ΚΑ'.	Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.	420
ΚΕΦ. ΚΒ'.	Περὶ Πρόθεσων.	428
— —	Πρόθεσις Μονόπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.	429
— —	2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.	430
— —	3. Ἡ Πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.	431
— —	4. Ἡ Πρόθεσις πρό. 5. Ἡ Πρόθεσις ἐν.	432

ΚΕΦ. ΚΒ'. 6.	Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἡ σὺν.	133
— — 7.	Ἡ Πρόθεσις εἰς ἡ ἔς.	134
— —	Πρόθεσις Δίπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀνά	135
— — 2.	Ἡ Πρόθεσις διὰ.	136
— — 3.	Ἡ Πρόθεσις κατὰ.	137
— — 4.	Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.	138
— —	Πρόθεσις Τρίπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.	139
— — 2.	Ἡ Πρόθεσις περί.	140
— — 3.	Ἡ Πρόθεσις ἐπί.	141
— — 4.	Ἡ Πρόθεσις μετά.	142
— — 5.	Ἡ Πρόθεσις παρά.	143
— — 6.	Ἡ Πρόθεσις πρός.	144
— — 7.	Ἡ Πρόθεσις ὑπό.	145
ΚΕΦ. ΚΓ'.	Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.	148

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'.	Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.	151
ΚΕΦ. Β'.	Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.	152
ΚΕΦ. Γ'.	Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.	157
ΚΕΦ. Δ'.	Περὶ Λόγων Αντιθετικῶν.	159
ΚΕΦ. Ε'.	Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.	162
ΚΕΦ. ΣΤ'.	Περὶ Λόγων Τελικῶν.	163
ΚΕΦ. Ζ'.	Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.	166
ΚΕΦ. Η'.	Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.	172
ΚΕΦ. Θ'.	Περὶ Λόγων Χρονικῶν.	175
ΚΕΦ. Ι'.	Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἤτοι Λόγων Συνεπείας.	178
ΚΕΦ. ΙΑ'.	Περὶ Λόγων Εὐδικῶν ἤτοι Ἐκθετικῶν.	179
— — α'.	Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγγλίσεων.—β'. Ἡ χρῆσις τῶν χρόνων.	180
— — γ'.	Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμ- φάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.	181
— — δ'.	Σχέσις τῶν διὰ τὸ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.	184
ΚΕΦ. ΙΒ'.	Περὶ Λόγων Ἐρωτηματικῶν.	187

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'.	Περὶ Σχημάτων. Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.	192
— — Β'.	Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικῆ Σύνταξις.	194
— — Γ'.	Σχῆμα Πινδαρικὸν ἤτοι Βοιωτῶν.	195
— — Δ'.	Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.—α. Κατ' ὀνομαστικῆν. β. Κατὰ γενικῆν.	196
— — γ'.	Κατὰ δοτικῆν.—δ. Κατ' αἰτιατικῆν.	197
ΚΕΦ. Β'.	Περὶ Ἰδιωμάτων. Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπα- γομένων Σχημάτων.	198
— — Β'.	Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.	206
— — Γ'.	Περὶ Ἐλέξεως ἢ Ἐφέξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομέ- νων Σχημάτων.	208
— — Δ'.	Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.	220

○○○○○○○○○○○○○○

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
A.			'Αρτί, σημασίαι αὐτῆς.	129.	5
Αἰτιολογικά μόρια. . .	162	2	'Αρτιθετικοὶ λόγοι τί		
» ἐκλαμβάνο- μενα καὶ χρονικῶς. . .	—	3	καλοῦνται; 159. διὰ τί-	160.	3
Αἰτιολογικοὶ λόγοι τί			νων μορίων ἐκφέρονται; 160.	7.	28
καλοῦνται, καὶ διὰ τί-			'Αρτωνυμιῶν χρῆσις . .	24.	1
νων μορίων ἐκφέρονται	—	1	'Αόριστος, χρῆσις αὐτοῦ.	108.	9
Ἄτιον ποιητικὸν ἐπίτων			» ὑποτακτικῆς.	112.	24
παθητικῶν ξημάτων. .	52.	23	» ἀντὶ παρακ.		
Ἄτιον προερεπτικὸν. .	53.	24	καὶ ὑπερσ. .	109.	14
» ὀργανικὸν . . .	—	25	'Αόριστ. μετὰ τοῦ τίοῦ;	110.	17
» τελικὸν	—	27	'Αορίστου ἀνώμ. χρῆσις.	—	15
» ἠθικὸν αἰτιον. .	54.	28	» σύγκρισις πρὸς		
'Αλλά, ἀντιθετικὸς . .	161.	7	Παρατατικ. .	108.	10
» μεταβατικὸς . .	—	10		-11	
Ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμ.	31.	31	'Απαρέμφατον τελικόν.	92.	7
'Αμφί, τρίπτωτος πρὸθ	139.	41	'Απαρέμφατον ὡς ἀντι-		
'Αρ δυητικὸς μεθ' ὀρις.			κείμενον ἔξηματος. . .	91.	4
ὑποτακτ. εὐκτικῆς καὶ			'Απαρέμφατον ὡς ἔγκλι-		
ἀπαρεμφάτου. . . .	113.	26	σις θεωρούμενον. . . .	—	2
'Ανά, μετ' αἰτιατικῆς			'Απαρέμφατον ἔναρθρον.	96.	25
καὶ δοτικῆς.	135.	23	'Απαρέμφατον ὡς ὄνομα.	95.	19
'Ανακόλουθον σχῆμα .	220.	82	'Απαρέμφατον ὡς προσδ.	96.	23
'Αναφορικὰ ἀντωνυμίαι	35.	51	'Απαρέμφατον ὡς ἀντι-		
'Αναφ. ἄντων. θέσις. .	136.	56	κείμενον καὶ κατηγορ.	96.	24
'Αναφορικοὶ λόγοι τί			'Απαρεμφάτου ὑποκεί-		
καλοῦνται καὶ διὰ τίνων			μενον ἐπὶ ταῦτοπρος.	92.	8
ἀντωνυμιῶν καὶ μορίων			'Απαρεμφάτου ὑποκεί-		
ἐκφέρονται	172.	1	μενον ἐπὶ ἕτεροπρος.	93.	10
'Αναφορικοὶ λόγοι προσ-			'Απαρεμφάτου ἀντικείμεν.	95.	18
θετικοὶ	173.	4	» κατηγορ.		
'Αναφορικοὶ λόγοι προσ-			καὶ προσδιορισμοί . .	94.	13
διοριστικοὶ.	—	5	'Απ. ἡ πρότασις τί κα-		
'Ανεπτυγμένη πρότασις			λεῖται	1.	3
τί ἐστι	2.	8	'Από, σημασίαι αὐτῆς.	130.	7
			'Απόλ. μετοχῆ, Γενική.	102.	14

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
'Απόλ. μετοχή, Δοτική.	103.	19	Εἴτε-εἴτε, ἐπὶ διαζεύξ.	158.	4
» » Αἰτιατ.	—	21	Εἴτ' οὐρ-εἴτ' οὐρ . . .	—	—
» » Ὀνομας.	104.	24	Εἰδικοὶ λόγοι ἢ ἐκθετι-		
'Αποσιώπησης τί ἐστι.	200.	6	κοὶ τίκαλοῦνται καὶ διὰ		
'Αποφατικὰ μόριζ. . .	120.	1	τίνων μορίων ἐκφέροντ.	179.	1
'Απροσώπων σύνταξις.	97.	28	Εἰδικῶν λόγων χρῆσις		
'Αρθρον ἐπὶ ἀντικειμέ-		-34	ὡς πρὸς τὰς ἐγκλίσεις.	180.	3
νου καὶ κατηγορουμένου	46.	17	Εἰδικῶν λόγων χρῆσις		
'Αρθρον χρῆσις παρ' Ἀτ-			δι' ἄπαρ. καὶ Μετ. εἰδ.	181.	5
τικοῖς.	41.	4	Εἰδικῶν λόγων χρῆσις		
'Αρθρον ἀντων. χρῆσις	—	1	διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅτι ἐκφερ.	184.	14
» συγκεφαλαιω-			Εἶναι συνδετ. σύνταξις.	55.	3
τική δύναμις	44.	12	» περιγραφικ. ἔμφ.	56.	6
'Αρθρον παράλειψις . .	47.	20	» ὑπαρκτικοῦσύντ.	—	10
» οὐσ. δύναμις	45.	16	» προσδιορισμός .	57.	13
» θέσις.	46.	18	» χαρακτηριστικά.	—	14
Αὐτὸς, σημασία καὶ συν-			» δοτικὴ προσωπ.	—	12
δυασμὸς μετὰ ὀνομά-			Εἰς ἢ ἐς σημασίαι. . .	134.	17
των, ἀντωνυμιῶν, κτλ.	26.	10	Ἐκ ἢ ἐξ σημασίαι. . .	131.	9
Αὐτὸς ἔφα, τὸ τοῦ Πυθαγ.	—	11	Ἐκεῖνος δεικτικὴ ἀντων.	35.	48
			Ἐκεῖνος — οὗτος ἐπὶ δύο		
B.			προηγουμένων.	—	49
Βραχυλογία τί ἐστι. . .	200.	10	Ἐλλείψις τί ἐστι.	198.	2
Γ.			Ἐλλείξ ἢ ἔφελξις τί ἐσι,		
Γάρ, αἰτιολογικός . . .	163.	4	ἐπὶ τίνων λόγων καὶ		
			πῶς γίνεται, κτλ. . .	208.	37
Δ.			Ἐν μετὰ δοτικῆς . . .	132.	13
Δέ, συμπλεκτ. μεταθετ.	160.	5	Ἐνεστῶς, Ὀριστικῆς . .	105.	2
Δεικτικὰ ἀντωνυμίαι.	33.	42	» Ὑποτακτ. Εὐκτ.		
Διὰ, μετὰ Γεν. καὶ Αἰτ.	136.	26.	» Προς. Ἀπαρέμφ.		
Διαζευκτικοὶ λόγοι τί			» καὶ Μετοχῆς	112.	24
καλοῦνται καὶ διὰ τίνων			Ἐπί, τρίπτωτος πρό-		
μορίων ἐκφέρονται. . .	157.	3	θεσις	141.	50
Διηρητικὸς λόγος . . .	90.	30	Ἐπιρρήματα ὡς καθ'		
			αὐτὸ ἐπιρρήματα. . .	114.	2
Ε.			Προσδιοριστικὰ ἄλλων		
Ἐγκλίσις τί καλεῖται			ἐπιρρημάτων	114.	4
παρεμφ. καὶ ἀπαρέμφ.	79.	1	Ἐπιρρήματα προσδιορι-		
Εἰ δὲ μή.	122.	13	στικὰ ἐπιθέτων, οὐσιασ.	115.	6
Εἰ μὴ	—	—	Ἐπιρρήματα συντασσό-		
			μενα μετὰ πτώσεων .	116.	9

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
ἀ. Ἐπίθετα μετὰ Γενικῆς συντασσόμενα.	19.	24	Ἡ Συγκριτ. διασφαρη.	159.	7
β. μετὰ Δοτικῆς . . .	20.	26	Ἡ—Ἡ, διαζευκτικῶς.	157.	2
Ἐπιφωνημάτων διαίρεσις	116.	10	Ἡθικῆ δοτικῆ τί ἐστι.	54.	28
Ἐπιφώνημα κλητικόν.	—	11	Ἡλίχος, ἀναφορ. ἀντ.	38.	64
Ἐπιφωνήματα παθηματικά	118.	17	Ἡτοι, θέσις αὐτοῦ . .	157.	3
Ἐρωτηματικά ἀντωνυμίαι	39.	69			
Ἐρωτηματικοὶ λόγοι τί καλοῦνται καὶ πῶς ἐκφέρονται	187.	1	Ι.		
Ἐρώτησις ἀπλή . . .	—	5	Ἰδιώματα τί καλοῦνται.	198.	1
» Ὑπόθετος . . .	—	—	Ἴνα τελικὸς μεθ' ὀποτ.	104.	3
» Ἀπόλυτος καὶ εὐθέτα	—	6			
» Ἐξαρτωμένῃ καὶ π.λαγία	189.	11	Κ.		
» Ἀπόλ. καὶ εὐθέτα διὰ τίνων ἀντων. καὶ ἐγγλίσσων ἐκφέρεται.	190.	15	Καί, συμπλεκτικός. . .	152.	3
Ἔστιν οἷ—ὄν—οἷς=τινές, τινῶν, τισί. . .	37.	57	» ἐναντ. ἐπιδοτικῶς.	—	4
Ἐὐκτικὴ ἐν ἀπολ. λόγῳ	81.	10	Καὶ—καὶ χρῆσις . . .	153.	7
Ἐὐκτικὴ ἐν ἐξαρτήσει	84.	8	Καὶ περ, ἐναντιωματ.	161.	8
» ἐπὶ ὑποθέσεως . . .	—	10	Καὶ τι	154.	9
» ἀναφορᾶς	85.	12	Καίτοι ἐναντιωματικός.	161.	8
» τέλους	86.	16	Κατὰ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς	137.	30
Ἐὐκτ. ἐπὶ ἄνωτ. ἐν ἐξαρτ.	88.	22	Κατά τι (τὸ) πῶς ἐκφέσ.	52.	22
» ἐπὶ διηγηματικῶν λόγων.	89.	24	Κατηγορούμενον τί ἐστι.	1.	4
			Κλιμακωτὸς λόγος τί ἐστι καὶ πῶς ἐκφέρετ.	155.	14
Ζ.			Κοινοὶ προσδιορισμοί.	48.	1
Ζεύγμα τί ἐστι . . .	205.	25	Κιτηκαὶ ἀντωνυμιαί.	31.	32
Η.			Λ.		
Ἡ διαζευκτικός. . .	157.	3	Λόγος τί ἐστι καὶ ποσῶν πλοῦς	1.	1.2
Ἡ ἐπὶ σημασίας τοῦ εἰδεμῆ	158.	6			
			Μ.		
			Μέλλων, χρῆσις αὐτοῦ.	111.	19
			» περιφραστικός.	—	21
			Μέν—ἀ.λ.ἀ., ἐναντιωμ.	160.	2
			Μέν—δέ, ἀντιθετικός.	—	3
			Μέν—ὄμως	—	—
			Μέντοι—ὄμως.	161.	8
			Μετά, —γενικῆς αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενη	142.	55
			Μετάθεσις τί ἐστι . .	218.	71

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Μετοχή ἐπιθετικῶς . . .	99.	3	Ὁς, ἀναφορικῆ ἀντων.	36.	52
» καιηρορηματικῶς.	100.	7	Ὁς=οἶος	—	55
» παρερθετικῶς . . .	101.	11	Ὁς ἀρ=ἔστις	—	54
Μετ' ὀλίγον μέλλων .	—	12	Ὁσος ἀναφορικῆ ἀντων.	38.	62
Μή, κυρίᾳ αὐτοῦ χρῆσις.	120.	1	Ὁστις » »	36.	53
Μὴ ἀπαρρευτικόν . . .	121.	8	Ὅτι εἰδικόν τί διαφέρει		
» μεθ' ὀριστ. ἐπιέρωτ.	—	6	τοῦ ὡς	185.	16
Μὴ ἐν ἐξαρτήσει . . .	122.	12	Ὁῦ, κυρίᾳ αὐτοῦ χρῆσις.	120.	1
» μεθ' ὑποτακτικ. ἐπι			Ὁῦ, μεθ' ὀριστ. ἐν ἀ-		
υποθέσ. καὶ χρόνου	123.	14	πολύτῳ λόγῳ . . .	—	2
» μετ' ἀπαρρευτ. ἐνάρ-			» ἐν ἐξαρτήσει . . .	121.	9
θρως ἢ ἀνάθρως . . .	124.	18	» μετὰ λόγ. χρονικῶν	123.	15
» μετὰ μετοχῆς . . .	126.	25	» ἐρωτημ. ἐξαρτωμ.	—	16
Μῆ ὅπως, πῶθεν προῦκυψε	159.	18	» ἀναφορικῶν . . .	123.	14
Μὴ ὅτι, πῶθεν προῦκυψε	—	—	» μετ' ἀπαρρευμάτου	125.	23
Μηδὲ	155.	13	» μετὰ Μετοχῆς . .	126.	26
Μῆτε—μήτε	154.	12	Ὁῦ, ἀντι τοῦ μή . . .	123.	17
Μόρια τί καλοῦνται . .	149.	4	Ὁὐδέ	155.	13
			Ὁὐ μὴν ἀ.λ.λὰ, ἐνζυγ.	161.	9
			Ὁὐ μόνον ἀ.λ.λὰ καὶ ἐπι		
			λόγου κλιμακωτοῦ .	155.	14
			Ὁὐχ ὅτως ἀ.λ.λὰ καὶ .	—	16
			Ὁὐχ ὅτι—ἀ.λ.λὰ καὶ . .	156.	17
			Ὁὔτε οὔτε	154.	12
			Ὁὔτος, δεικτικῆ ἀντων.	34.	45
			II.		
Ὁ. Ὁδε δεικτ. ἀντωνυμῆς.	33.	43	Παρά, τρίπτωτος πρόθ.	143.	59
Ὁἶος, ἀναφορικῆ	37.	58	Παραβολικοὶ λόγοι .	174.	9
Ὁἶος, μετ' ἀπαρρευμάτου	—	60	Παραδιαζευκτικοὶ λόγ.	158.	5
Ὁἶος=ἐπιτήδειος, καὶ			Παρακειμενος ὀριστικ.	107.	—
Ὁἴσχετε=ἰκανός, δυνατός	—	61	» ὑποτακτ.	112.	24
Ὁμως, ἐναντιωματικός.	161.	8	Παρά. λειψίς ἐπι τοῦ ἄρθρ.	47.	20
Ὁνόματα (τὰ) ὡς ὑποκει-			Παρά. λειψίς συνδετικοῦ	3.	11
μενα καὶ κατηγορουμ.	7.	2	Παρά. λειψίς ὑποκειμένου		
Ὁνόματα ὡς προσδιορ.	13.	1	κατηγορουμένου, καὶ δ-		
» συντ. μετὰ Γενικῆς.	17.	18	λοκλήρου προτάσεως.	5.	17
» » μετὰ Δοτικῆς.	22.	26	Παρατακτικὸς χρόνος .	106.	4
» » μετὰ Αἰτιατ.	—	30	Πᾶς, ἐνάθρως	44.	13
» » ὡς ἀντικείμεν.	23.	33	Περὶ, τρίπτωτος πρόθεσ.	140.	45
» » Ἀριθμητικά . . .	—	36	Πηλίκος	40.	74
Ὁπωςτε. λιγὸν μεθ' ὑποτ.	164.	3			
» τροπικόν	87.	19			
Ὁπως ἀρ μεθ' ὑποτακτ.	165.	5			
Ὁπως μὴ προτροπικόν .	—	—			
Ὁριστικῆ ἔγκλισις καθ'					
ἐαυτήν	79.	3			
» ἐν ἐξαρτήσει.	83.	2			

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Πλειοασμός τί ἐστι .	206.	28	Ῥήματα μεταβάλλοντα		
Πλειοασμοὶ καθαροὶ καὶ φαινόμειοι	—	29	σημασ. καὶ σύντ.	65.	10
Ποιητικὸν αἰτιον τῶν παθητικῶν ῥημάτων.	70.	2	» Δίπλωτα μετὰ Αἰτιατ. καὶ Γεν.	66.	2
Ποικιλία τῶν διπτ. ῥημ.	69.	8	» μετὰ Αἰτ. καὶ Δοτ.	67.	4
Ποιὸν (τὸ) πῶς ἐκφέρειτ.	51.	14	» μετὰ διπ. λήξ Αἰτ.	—	5
Ποῖος ἐρωτηματικὴ .	40.	72	» μετὰ Γεν. καὶ Δοτ.	68.	7
Ποῦν (τὸ) πῶς ἐκφέρειτ.	51.	16	» Παθητικά . . .	70.	1
Πόσος ἐρωτηματικὴ .	40.	73	» Παθητικὰ κύρια	—	3
Πότερος	39.	71	» Ἀτοπαθῆ . . .	72.	13
Πρὸς, μετὰ γενικῆς .	132.	11	» Μέσῳ Ἀττανακλ.	73.	2
Προθέσεις ἐκ τοπικῶν ἐπιρρήματων	128.	1	» Ἀ. λη. λοπαθῆ . .	75.	9
Προσδιορισμοὶ Πρωτάς.	5.	20	» Διάμεσα	76.	12
Προσδιορισμοὶ τίδι καφέροισι τῶν κατηγορουμ.	14.	2	» Ἄτοθετικά . . .	77.	1
Προσδιορισμοὶ ποῦ τίθ.	—	3	» Ἄπαιτ. ἀπαρεμφ.	91.	3
» κατ' ἐπεξήγησιν	—	6	» Ἀπρόσωπα . . .	97.	28
» διὰ πικρυνθετ. προτάσεων . . .	16.	14	Ῥηματ. εἰς τὴς καίτερος.	104.	25
» διὰ πλαγίων .	17.	17			
» ὀνομαστικοὶ καὶ ἐπιρρήματικοί .	13.	1	Σ.		
Προσδ προσδιορισμοῦ.	14.	4	Συμπερασματικοὶ λόγοι		
Πρός, τρίπτωτος πρόθ.	144.	65	τί καλοῦνται καὶ πῶς ἐκφέρονται	178.	1
Προστατ. καθ' ἐκυτήν.	82.	14	Σύμπτυξις συνδετικοῦ μετὰ τοῦ κατηγορουμ.	2.	6
Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.	24.	2	Συμφωνία τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ὑποκειμένου.	9.	10
			Συμφωνία τοῦ κατηγορ. καὶ ὑποκειμένου . . .	9.	8
P.			Σύν, σημασίαι αὐτῆς .	133.	15
Ῥήματα (τὰ) εἰς πόσας τάξεις διακροῦνται .	55.	1	Σύνδ. ποσυχῶς γίνεσσι	151.	4
Ῥημάτ. διαίρ καὶ σύν.	58.	—	Συνδ ῥησις καὶ διαίρ.	148.	1
Ῥήματι Οὐδέτερα . .	59.	6	Συνδετικὸν τί σημαίνει.	1.	4
» Ἑνεργητικά.	60.	1	Συνεπτύχεται προτ.	2.	8
» Ἀμετάβητα .	—	2	Σύνθετος Ἀττωνυμία.	28.	19
» Μεταβατικά.	62.	4	Σύνθετος ἢ Σύνδ. Πρότ.	10.	15
» Μορόπτωτα μετὰ Γενικῆς . .	62.	4	Σύστοιχος σύνταξις .	65.	11
» μετὰ Δοτικῆς.	63.	6	Σφέτερος	31.	33
» μετ' Αἰτιατικῆς	64.	8	Σχῆμα τί ἐστι	192.	1
			» κατὰ Σύνθεσιν.	—	4
			» Ἀττικόν . . .	194.	9
			» Πινδαρικόν . .	195.	13

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000079724

